imburgs agblad

oensdag 25 november 1992 — 74e jaargang nr. 279.

geversmaatschappij Limburgs Dagblad B.V. – Postbus 3100, 6401 DP Heerlen – Telefoon 045-739911 – Hoofdredacteur Ron Brown – Losse nummers ƒ 1,60

A tot Z — Overzicht van belangrijke adressen voor de lezers van het Limburgs Dagblad. Zie pagina 12

● *Wim Jonk scoorde 2-0 voor Ajax*

Aanwezige chemicaliën 'tijdbom' voor omgeving

Twee laboratoria voor pepmiddelen opgerold

Van onze verslaggever

MAASTRICHT – Bij huiszoekingen op drie boten, gelegen in het Afvoerkanaal in de Maastrichtse wijk Bosscherveld, hebben zeventig politie- en belastingfunctionarissen twee laboratoria ontmanteld waarin pepmiddelen werden vervaardigd die afgeleid zijn van de drug XTC. De gefabriceerde variant behoort in Nederland niet tot de verboden pepmiddelen.

Op de boten 'Stormvogel', de 'Aalscholver' en de 'Lido' troffen de opsporingsambtenaren chemicaliën, dozen met tienduizenden pepmiddelen, zes kluizen, een geweer, messen en dolken aan. De boekhouding werd in beslag genomen.

Drie mannen en één vrouw uit Maastricht zijn bij de actie aangehouden maar inmiddels weer in vrijheid gesteld.

Het onderzoek richtte zich op overtredingen van de Hinderwet en de Wet op de geneesmiddelenvoorziening. De politie wist al enige tijd dat bij de boten regelmatig grote hoeveelheden plastic vaten, gasflessen en jerrycans met brandgevaarlijk en explosieve stoffen, waaronder ether en aceton, werden afgeleverd.

Het doel van de actie was 'een einde te maken aan een voor de volksgezondheid bedreigende situatie'. Experts ter plekke verklaarden gisteren dat de gevonden, deels vluchtige chemicaliën een ware 'tijdbom' voor de buurt betekenden. In een benedendek van een boot werd 180 liter uiterst giftig en kankerverwekkend benzeen gevonden in roestige vaten.

Zie verder pagina 15

● **Miljoenen guldens verdiend met export**

Plan ministerie van VROM voor periode na 1994:

Stadsvernieuwing in Limburg gehalveerd

DOOR JOOS PHILIPPENS EN THEO SNIEKERS

EERLEN/DEN HAAG – De Limburgse gemeenten rijgen in de periode van 1994 tot 2005 te maken met een norme korting op de uitkering uit het Fonds Stadsvernieuwing. Krijgt Limburg tot 1994 jaarlijks 46 miljoen, aarna maakt het Rijk nog maar 19 miljoen meer over. n totaal krijgt Limburg daardoor 200 miljoen gulden inder.

t valt af te leiden uit de vertrouelijke concept-ontwerpnota Verling Belstato. Staatssecretaris erma van VROM heeft deze voor vies gestuurd naar de Coördinacommissie Stadsvernieuwing. gin volgend jaar wil het kabinet t de definitieve nota naar buiten den.

an de grote Limburgse steden ringt Maastricht er relatief nog het beste uit: 'slechts' een teruggang van jaarlijks 9,7 miljoen naar 6,5 miljoen. De bijdrage voor Roermond wordt bijna gehalveerd. De stad krijgt vanaf 1994 jaarlijks 1,4 miljoen en dat was 2,6 miljoen.

Monumenten

Kerkrade, Heerlen en Venlo worden het zwaarst getroffen: die houden nog maar eenderde over van wat ze nu ontvangen. Heerlen daalt van 6,9 miljoen naar 2,3 miljoen, Kerkrade gaat van 2,9 naar 1 miljoen en Venlo krijgt nog maar 1,1 miljoen (was 3,5 miljoen).

De teruggang valt voor Maastricht en Roermond relatief mee omdat zij over veel beschermde monumenten en veel panden binnen het beschermd stads- en dorpsgezicht beschikken. Heerlen, Venlo en Kerkrade scoren op dat punt helemaal niet.

De overige gemeenten moeten een beroep doen op de provinciale pot voor stadsvernieuwing. Maar ook deze wordt aanzienlijk kleiner. De provincie Limburg ontvangt tot 1994 jaarlijks 20,4 miljoen, dat wordt daarna nog maar 7,2 miljoen.

Randstad

De forse teruggang voor Limburg komt voort uit een herverdeling van de stadsvernieuwingsgelden. VROM wil de vier grote steden in de Randstad meer geld geven. Nu ontvangen die nog 46 procent van de totale pot. Dat wordt ruim 55 procent. Amsterdam, Rotterdam en Den Haag gaan er daardoor flink op vooruit.

Utrecht heeft als enige van de vier grote steden het stadsherstel al grotendeels voltooid en bloedt daarvoor: van 43 naar jaarlijks 17 miljoen gulden.

Bovenstaande cijfers zijn gemiddelden. Heerma overweegt om de vermindering van de gelden stapsgewijs te laten gebeuren. De uitkering uit het Stadsvernieuwingsfonds zou elke vier jaar verlaagd kunnen worden tot het jaar 2005 is bereikt. Dan wil het Rijk helemaal stoppen met het verstrekken van stadsvernieuwingsgelden.

max. 11º C

min. 8º C

VEEL WIND

In de vroege ochtend trekt een koufront van west naar oost over Limburg. Dit gaat gepaard met lichte tot matige regen. Op het einde van de ochtend is het regengebied gepasseerd. Daarna neemt de wind uit zuidwestelijke richting toe tot vrij krachtig, Achter het koufront is er kans op een bui, waarbij windstoten voorkomen. De temperatuur bereikt een waarde van 11 graden en daalt komende nacht naar 8 graden. Op de nadering van een nieuwe storing neemt de bewolking in de avond weer toe, gevolgd door regen.

Voor informatie betreffende het weer in Limburg kunt u bellen 06-91122346.

VANDAAG:

zon op:	**08.17**	**onder:**	**16.36**
maan op:	**09.32**	**onder:**	**17.20**

MORGEN:

zon op:	**08.18**	**onder:**	**16.35**
maan op:	**10.23**	**onder:**	**18.20**

Janssen (PvdA) topkandidaat als burgemeester van Landgraaf

DOOR LAURENS SCHELLEN

LANDGRAAF/MAASTRICHT – Burgemeester Bert Janssen van Echt is uiterst verrassend de belangrijkste kandidaat voor het burgemeesterschap van Landgraaf. De PvdA'er is door de Vertrouwenscommissie uit de gemeenteraad van Landgraaf unaniem voorgedragen als opvolger van CDA'er Hans Coenders. Verwacht wordt dat gouverneur Emile Mastenbroek in zijn voordracht aan het kabinet niet afwijkt van het advies van de Vertrouwenscommissie, omdat deze eenparig was in haar aanbeveling.

De drie andere kandidaten die bij de Vertrouwenscommissie op gesprek zijn geweest, zijn allen CDA'ers. Het betreft de burgemeesters Albert van Goethem van Beek, Hub Strous van Voerendaal en Fons Jacobs van Nederweert. Zij zouden in het advies van de Vertrouwenscommissie een ongeveer gelijkwaardige positie innemen.

Zie verder pagina 15

● **Benoeming Janssen voor CDA vrijwel zeker onverteerbaar**

Hout in de aanbieding

● *Straatventers bieden bundels hout te koop aan in Sarajevo. In de al maanden belegerde stad is er allang geen gas en elektriciteit meer voor de bewoners. Alleen met houtkacheltjes zijn de woningen nog af en toe eens warm te krijgen.*

Foto: REUTER

Radioactiviteit in Belgische atoomfabriek

BRUSSEL – Bij een ongeluk in een nucleaire fabriek in het Belgische gehucht Dessel – dertig kilometer ten zuidwesten van Eindhoven – is maandag een fabriekshal radioactief besmet geraakt. Volgens de directie van de fabriek hebben metingen echter uitgewezen dat er geen radioactiviteit buiten het gebouw is gelekt.

Op het ogenblik van het ongeluk waren circa tien werknemers van de fabriek in de hal aanwezig. Zij zullen vier dagen lang aan metingen worden onderworpen, maar zijn volgens het bedrijf hoogstens licht besmet.

De nucleaire fabriek FBFC in Dessel maakt MOX-splijtstofstaven voor kerncentrales. De radioactiviteit kwam vrij toen een voor een Franse kerncentrale bestemde staaf brak. Dat gebeurde toen een robot de stift in een metalen koker probeerde te trekken.

Minderheden in Duitsland eisen bescherming

Nog geen spoor van moordenaars Turken

BERLIJN – De Duitse politie heeft nog steeds geen enkel spoor van de neo-nazi's die zondagnacht brandbommen gooiden in twee door Turken bewoonde huizen in het Westduitse Mölln. Daarbij verbrandden een 51-jarige vrouw, haar tienjarige kleindochter en veertienjarige nichtje. Negen mensen raakten gewond. De justitie deelde mee dat er meer dan twintig tips worden nagetrokken.

In totaal is er 150.000 mark beloning uitgeloofd voor aanwijzigingen die tot de arrestatie van de daders leiden; 50.000 van de Staat en een ton van een autofabriek. Het is voor het eerst dat een Duits bedrijf een beloning uitlooft als het gaat om een rechts-extremistische aanslag.

De Turkse regering heeft gisteren formeel bij Bonn geprotesteerd tegen de moord op de drie landgenoten en eist strengere wetten en een betere bescherming van de Turkse minderheid in Duitsland. De Duitse ambassadeur in Ankara werd door de Turkse regering ontboden om de protestboodschap in ontvangst te nemen. „Het ontbreekt de Duitsers aan de politieke wil om het militante rechts-extremisme te bestrijden," kreeg de ambassadeur te horen.

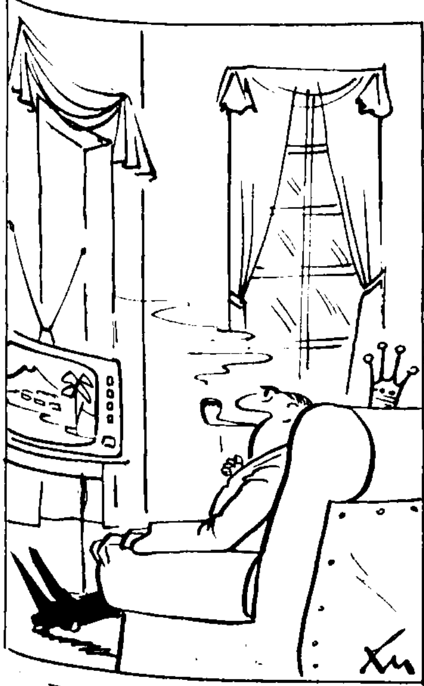
De Duitse regering heeft beloofd alles in het werk te stellen om de moordenaars zo snel mogelijk op te sporen. De organisatie van Turkse bedrijven in Duitsland, waarvan 35.000 ondernemers lid zijn, heeft met een belastingboycot gedreigd indien Duitsland niet voor meer veiligheid zorgt.

De voorzitter van de Centrale Joodse Raad, Bubis, riep de Duitse bevolking op tegen de Staat te demonstreren. Hij zei dat de regering gedwongen moet worden eindelijk op te treden tegen het rechts-extremisme. Eerder had de joodse schrijver Giordano in een telegram aan bondskanselier Kohl de regering medeverantwoordelijk gesteld voor de meer dan zestien levens die het geweld van extreem-rechts dit jaar heeft geëist. Hij zei dat de joden elk vertrouwen in de Duitse Staat hebben verloren en zich zelf zullen gaan verdedigen. Bubis noemde dat echter 'onzin'.

Zie verder pagina 3

● **Bondspresident wil snel maatregelen**

Paleizen in Nederland ook onverzekerd

...,Bernhard, doe je pijp uit"...

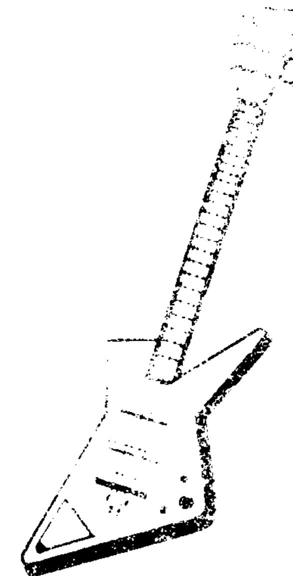
ld-cd

Madonna – Erotica Warner

We are the Majority Polydor

'Als je het zout hebt, wil je de peper ook'

Shabba Ranks en het Caribisch machismo

DOOR JACOB HAARSMA

[illegible]

(...) Iedereen mag doen wat hij wil, waarom laten ze anderen niet zeggen wat ze willen? Vrijheid van meningsuiting, man. Ik loop niet warm voor wat die homo's doen. Ik ben niet geboren uit een man, ik ben geboren uit een vrouw. Daarom heb ik respect voor vrouwen en [illegible] Yo, I'm not with it. Maar ze doen maar wat ze niet laten kunnen, laat ze anderen maar laten zeggen en zingen wat ze willen."

● Raggaester Shabba Ranks. Foto: GPD

Ongeïnspireerde Ayers kan maar matig boeien

DOOR G BACKUS

HEYTHUYSEN – [illegible] Waar artiesten als Kevin Coyne, Russ Tolman, Townes van Zandt en Brendan Croker nog wel gecharmeerd waren van de kleinschaligheid van de optredens, daar had Ayers zichtbaar moeite om geconfronteerd te worden met de betrekkelijkheid van

concertrecensie

roem. Navraag leerde dat de Brit zich had geërgerd aan een deel van het publiek dat door de geringe nummers heen bleef zwetsen. Ook hadden enkele persfotografen hem op de zenuwen gewerkt.

In Heythuysen gaf hij zijn enige concert op Limburgse bodem, beslist niet slecht, maar ontdaan van iedere franje. Bovendien be[illegible] het optreden na een uur weer tot het verleden. Ook wat toegiften betreft beschikte Ayers niet over een gulle hand, hij speelde er welgeteld een. Meer zat er niet in, hoezeer een gedeelte van het publiek ook schreeuwde.

De mede-oprichter van The Soft Machine werd in Heythuysen vergezeld door bassist Archie Leggett (die overigens het predikaat hippie meer verdient dan Ayers) en gitarist Kevin Armstrong.

Zachtjes werden de luisteraars [illegible] op de tonen van klassiekers als 'May I' en 'Lady Rachel' om vervolgens weer bij hun positieven te komen met stevige nummers als 'It begins with a blessing, it ends with a curse' en 'Stranger in blue suede shoes'.

Gezeten op een barkruk, een donkere zonnebril op en met het haar voor de ogen deed Ayers plichtmatig zijn werk. Geen vonk sprong over en het geroezemoes in het cafe werd steeds heviger. Nu deed de Engelsman ook geen enkele poging om daar verandering in te brengen. Het van stal halen van's mans enige hit, 'Caribbean Moon', zou bijvoorbeeld een aardige manier zijn geweest om de toeschouwers tot wat meer beweging of zelfs meezingen aan te zetten maar zelfs dat het hij achterwege.

Zo resteerde na afloop het gevoel een plichtmatig concert te hebben bijgewoond dat door slechts een klein gedeelte van de toeschouwers geapprecieerd werd.

popagenda

NOVEMBER

[illegible]

DECEMBER

[illegible]

de beste tien

1 (2) Palomine – Bettie Serveert
2 (1) Automatic for the People – REM
3 (3) Fully Completely – Tragically Hip
4 (5) Harvest Moon – Neil Young
5 (4) Bone Machine – Tom Waits
6 (6) Homebrew – Neneh Cherry
7 (7) Good as I been to you – Bob Dylan
8 (10) Een heel klein beetje oorlog – Noordkaap
9 (9) Backstreets of Desire – Willy DeVille
10 (–) Sweet Oblivion – Screaming Trees

Ginn Palace strijdt om finaleplaats

MECHELEN – Popgroep Ginn Palace uit Mechelen treedt zondag 29 november als enige Limburgse band in Nijmegen aan tijdens de halve finale van de Grote Prijs van Nederland.

Op verschillende plaatsen in het land (Rotterdam, Utrecht, Nijmegen) vinden halve finales plaats van de popwedstrijd. Uit de halve finales komen zes finalisten naar voren die op 12 december in Paradiso te Amsterdam uitmaken wie winnaar van de Grote Prijs wordt.

De Mechelse hardrockgroep vertrekt zondag met een touringcar vol fans naar Nijmegen. Afhankelijk van de belangstelling zal nog een tweede bus worden gehuurd. Aanvang van de halve finale: 21.30 uur.

Oplossing van gisteren

puzzel van de dag

Horizontaal: 1. bedila; 6. grote winkel (Belgisch); 11. plechtige gelofte; 12. groet; 13. kleur; 15. plaats in N.-Brabant; 17. neem; 19. lidwoord; 20. halm; 21. inhoudsmaat; 22. huisdier; 23. uitroep; 25. vertrek; 28. bokstermi; 29. vlaktemaat; 31. kip; 32. landtong; 34. aankoop; 36. schaaldier; 37. tandarts; 38. plaats in België; 40. oeverstrook; 43. snelle loop; 44. kuip; 46. eveneens; 47. geheel de uwe; 49. hoofddeksel; 51. lidwoord; 52. Europeaan; 54. huid; 55. insekt; 56. vastbulu; 57. uurwerk; 59. plaats in Drenthe; 60. [illegible]; 61. Chinees leider; 63. reptiel; 64. plaats in Z.-Holland; 65. dartelend kolken

Verticaal: 1. sterkunde; 2. deel v.h. lichaam; 3. samentrekking van ede[illegible]; 4. [illegible] dato; 5. Javaans dorpshoofd; 6. [illegible] bevel; 8. groet; 9. grafsteen; 10. [illegible] mens; 14. roem; 15. inhoudsmaat; [illegible] plaaggeest; 18. perk; 24. vogel; 26. [illegible] gedachte; 27. onderricht; 29. [illegible]; 30. plaats in Duitsland; 32. zuiver; 33. [illegible] vlg.; 35. water in Utrecht; 36. plaats in N.-Brabant; 38. deel v.d. wet; 39. dwaas; [illegible] 41. zeehond; 42. keeper; 44. zalf; [illegible] heerlijk bezit; 48. kort ogenblik; 49. paal; [illegible] gaal; 50. vat; 51. vaste; 53. plaats [illegible]; 56. bezittelijk vnw.; 58. voetbad; 60. [illegible] woord; 62. [illegible]

Limburgs Dagblad

Directie
Hoofdkantoor
Telefoon
Fax
Banken
Rayonkantoren
Abonnementsprijzen

het kristallen kasteel

Aangemoedigd door z'n vrienden gaat Jerom als een bulldozer te keer

En even later

Dat... dat kan niet!

Dat denk je maar, in deze doolhof van grotten ken ik alleen mijn weg

recept

Zoetzure kippelevertjes

DOOR HUUB MEIJER

In principe maakt het niet uit wat voor type chutney u gebruikt. Chutney is te koop in de beter gesorteerde supermarkten, bij delicatessenwinkels en in grote potten bij notenspeciaalzaken.

Benodigdheden voor 4 personen: ca. 500 g kippelevertjes, boter, peper en zout, 2-2½ dl bouillon, 2 volle el chutney, 1 el rozijnen, scheutje azijn.

Maak de kippelevertjes zorgvuldig schoon.

Verhit de boter en bak hierin de levertjes op hoog vuur rondom bruin in 2-3 minuten.

Kruid met peper en zout en voeg dan de warme bouillon, de chutney en rozijnen toe en laat de levertjes hierin nogmaals een minuut of zes smoren.

Breng verder op smaak met peper, zout en een scheutje azijn.

Afpersing uit naam van RAF

Van onze redactie binnenland

DEN HAAG – Een aantal bedrijven en personen heeft de afgelopen dagen een dreigbrief ontvangen met een kogel erin. De brieven waarin 75.000 dollar wordt geëist, zijn afkomstig van het 'RAF-commando Holger Meins'. De afpersers willen dat het geld wordt overgemaakt naar een rekening van de Bank of China in Brussel.

In sommige brieven zaten meer kogels. Ten overvloede staat er nog in dat het niet overmaken van geld ernstige gevolgen zal hebben. In het verleden is op die manier ook al eens geprobeerd mensen en bedrijven geld afhandig te maken.

De Centrale Recherche Informatiedienst (CRI) in Den Haag heeft inmiddels alle Nederlandse politiekorpsen gevraagd meldingen van deze brieven door te sturen voor een gecoördineerd onderzoek. Verder zijn de Gerechtelijke Politie in België en het Bundeskriminalamt in Duitsland ingeschakeld. Dat gebeurde omdat vergelijkbare brieven begin vorig jaar ook in Duitsland en België werden verspreid. Die brieven waren alle in Nederland op de bus gedaan.

Geen van de ontvangers heeft toen geld overgemaakt naar de bankrekening van het commando dat zich vernoemt naar Holger Meins, een voormalig lid van de Duitse terreurorganisatie Rote Armee Fraktion.

De CRI is erg alert omdat van dit soort brieven een enorme dreiging uitgaat. De CRI-woordvoerder stelde zich zeer terughoudend op en wilde zelfs niet kwijt in welke taal de brieven waren opgesteld. Ook is niet bekend gemaakt of de brieven in een bepaalde regio zijn verspreid of in het hele land.

Ter Veld zal wijzigingen voorstellen

Eerste Kamer oneens met Nabestaandenwet

Van onze parlementaire redactie

DEN HAAG – Staatssecretaris Ter Veld (Sociale Zaken) zal de Nabestaandenwet wijzigen. De Eerste Kamer weigerde gisteravond akkoord te gaan met het wetsontwerp dat de huidige Weduwen- en wezenwet moet vervangen. De Senaat heeft grote moeite met de gelijke behandeling van gehuwden en samenwonenden in het wetsvoorstel.

Op verzoek van CDA-fractievoorzitter Kaland werd het debat over de Nabestaandenwet geschorst. Ter Veld moet de Senaat nog deze week via een brief informeren op welke wijze zij aan de kritiek tegemoetkomt. Komende dinsdag wordt het debat over de wet voortgezet.
De Senaat toonde zich gisteren uitermate kritisch over de Nabestaandenwet. Geen enkele fractie kan zich vinden in het wetsvoorstel, waaraan de Tweede Kamer destijds na veel discussie haar steun gaf. De Senaat is bezorgd over de gelijke behandeling van gehuwden en samenwonenden bij het toekennen van een nabestaandenuitkering.

De Eerste Kamer vreest dat 'calculerende weduwen en weduwnaars' al naar gelang het hun uitkomt zich als samenwonend zullen voordoen. Zo vervalt in de Nabestaandenwet de uitkering van weduwen en weduwnaars die opnieuw gaan samenwonen. Voor deze groep is het aantrekkelijk zich niet als samenwonend te registreren. Daarentegen is het zaak voor samenwonenden van wie één der partners dreigt te overlijden, zich wel als samenwonend te laten registreren danwel te huwen.

Ook Ter Veld ziet het probleem van misbruik en oneigenlijk gebruik maar betwijfelt of een officiële registratie van samenwonenden daar een oplossing voor biedt.

punt uit

● Thuiszorg

Het Rijk is er ten onrechte van uitgegaan dat door een bundeling van thuiszorg, gezinsverzorging en kruiswerk op korte termijn 150 miljoen gulden bespaard zou kunnen worden door de betrokken instellingen. Het zal echter nog een tot twee jaar duren voordat de problemen zijn opgelost. Staatssecretaris Simons (Volksgezondheid) heeft dit de Kamer meegedeeld.

● Gedood

Een 37-jarige Poolse asielzoeker is maandagavond op de autosnelweg tussen Eindhoven en Den Bosch doodgereden. Het slachtoffer was te voet. Wat hij op de autoweg deed, is niet bekend. De Pool werd op de rijbaan richting Den Bosch geschept door een auto en vervolgens overreden door een tweede. De man was op slag dood.

● Ziek bos

Staatssecretaris Gabor van Landbouw, Natuurbeheer en Visserij zal geen extra maatregelen nemen ter bescherming van het bos. Gabor zegt dat de toestand van het bos op dit moment zorgwekkend is, maar dat er nog geen reden is tot paniek. Volgens de staatssecretaris zal het beleid misschien geïntensiveerd worden als blijkt dat de doelstellingen om de verzuring tegen te gaan niet worden gehaald.

● Dienstplicht

Minister Ter Beek (Defensie) overweegt om de dienstplicht met ingang van 1 januari 1993 te bekorten tot 9 maanden. Dat is één van de maatregelen die Ter Beek onderzoekt om de dienstplicht geleidelijk af te schaffen. De bewindsman zint ook op andere maatregelen om de dienstplicht te verzachten voor de allerlaatste pechvogels die nog in dienst moeten. Hij denkt daarbij onder meer aan een hogere wedde. Zoals bekend wil Ter Beek binnen 4 à 5 jaar de opkomstplicht schrappen en daarmee de dienstplicht een 'slapend' bestaan geven.

● Weer vrij

Op last van de officier van justitie in Zwolle is de 52-jarige Amsterdammer, die verdacht wordt van moord op zijn 56-jarige vrouw, voor de tweede keer op vrije voeten gesteld. De reden voor vrijlating is dat op korte termijn geen belangrijke ontwikkelingen in dit onderzoek zijn te verwachten. De vrouw werd op 17 mei dood aangetroffen in een bos in Ommen. Ze bleek te zijn gewurgd. Haar echtgenoot werd in augustus gearresteerd op verdenking van moord, maar moest later wegens gebrek aan bewijs worden vrijgelaten. De politie ging onlangs weer tot aanhouding over op grond van nieuwe informatie.

● Bijlmer

Een gedeelte van de flat Groeneveen in de Bijlmermeer, waar vorige maand een Boeing van El Al tegenaan vloog, moet waarschijnlijk worden gesloopt. Uit bouwtechnische onderzoeken blijkt dat de constructie van een deel van de flat door de enorme klap in zo'n slechte staat is geraakt dat die niet meer is te herstellen.

PvdA wil kleinere Amerikaanse aanwezigheid in Europa

40.000 VS-soldaten voldoende

EN HAAG – De PvdA-actie in de Tweede Kamer vindt het genoeg als er 40.000 Amerikaanse militairen op Europees grondgebied gelegerd blijven. De Amerikaanse president Bush noemde een reductie tot 150.000 manschappen altijd het minimum. Zijn opvolger Clinton heeft getallen genoemd van 0.000 à 100.000 soldaten.

Tijdens het debat over de begroting Buitenlandse Zaken en de Navo opperde het PvdA-Kamerlid Stemerdink gisteravond een 'basisaantal' van 40.000 soldaten. Wanneer Europa en de VS een akkoord sluiten over zo'n minimum kan volgens Stemerdink voorkomen worden dat de VS in een 'heilloze discussie' verzeild raken over hun 'Europagezindheid'.

Belangrijk is ook dat Europa gaat meebetalen aan de legering van Amerikaanse soldaten in Europa, aldus Stemerdink. „Bijvoorbeeld vijftig procent van de kosten voor Europa en de andere vijftig procent voor de VS en Canada". Ook het CDA ziet de noodzaak ervan in dat Europa gaat meebetalen aan de militaire presentie van de VS in Europa. „De VS is nog altijd het vangnet onder de Europese trapeze," aldus De Hoop Scheffer (CDA).

De PvdA-fractie wil verder de banden tussen de VS en Europa nauwer aanhalen als het om veiligheidsbeleid gaat. Dat kan volgens Stemerdink door de Navo (mèt de VS daarin) en de (puur Europese) West Europese Unie aan elkaar te verbinden. Concreet stelde Stemerdink voor de secretaris-generaal van de WEU plaatsvervangend secretaris-generaal bij de Navo te maken.

Afrekenen

Een meerderheid in het parlement blijft hameren op verdergaande acties in het voormalige Joegoslavië, zoals het uitschakelen van artillerienesten rond Sarajevo en het inrichten van 'safe havens' voor vluchtelingen. „Ik weet dat er erg veel argumenten tégen pleiten. Maar laat de discussie hier niet stoppen. Want als we niets doen wordt er op zeker moment toch met ons afgerekend, in politiek, moreel en ethisch opzicht," meent De Hoop Scheffer (CDA).

Grote zorgen hebben de parlementariërs over het rechts-extremisme in Duitsland. „Ook wij zijn betrokken als deze golf van geweld tegen buitenlanders in Duitsland geen halt wordt toegeroepen," zei Van Traa (PvdA). „Dit is geen Duits probleem, maar een collectief probleem," vond ook De Hoop Scheffer (CDA).

Definitief afscheid

● *Amerikaanse mariniers nemen afscheid van hun vriendinnetjes op de Filippijnen. Deze week moet de laatste VS-militair de eilandengroep hebben verlaten. Daarmee is een einde gekomen aan bijna honderd jaar Amerikaanse aanwezigheid op de Filippijnen.* Foto: REUTER

VN willen einde aan embargo VS tegen Cuba

NEW YORK – De Algemene Vergadering van de VN heeft gisteren – in wat een zware slag moet worden geacht voor de Verenigde Staten – met overweldigende meerderheid een Cubaanse resolutie aangenomen, waarin intrekking door de VS wordt geëist van het economisch embargo tegen Cuba dat onlangs juist nog werd aangescherpt door Washington.
Pikant is dat ook naaste bondgenoten van de VS, zoals alle EG-landen, voor de resolutie stemden of zich van stemming onthielden, omdat een nieuwe Amerikaanse wet, waarbij het embargo van de afgelopen periode van ruim dertig jaar sinds het aan de macht komen van Fidel Castro nog werd verscherpt, tevens Amerikaanse wetgeving van toepassing poogt te verklaren voor andere landen.
In tegenstelling tot die van de Veiligheidsraad zijn resoluties van de Algemene Vergadering niet bindend.

Berging kernonderzeeër nog zeker jaar uitgesteld

Greenpeace verontrust over voortduren van lekkage

Van onze redactie buitenland

HEERLEN – Milieu-organisatie Greenpeace is 'uiterst verontrust' over het zeer giftige en hoog radioactief materiaal dat nu al meer dan een jaar lekt uit de Russische kernonderzeeër Komsomolets in de Barentsz Zee. De berging van het schip is opnieuw met een jaar uitgesteld. Nu al wordt er rekening mee gehouden dat het zelfs pas in 1995 wordt geborgen. De Noorse regering is het oneens met Greenpeace en is van mening dat het wrak geen gevaar vormt.

Directeur H. van Rooij van Greenpeace Nederland verklaarde gisteren dat zijn organisatie achter de schermen druk uitoefent om de autoriteiten in het GOS- én in de EG-landen ertoe te bewegen geld vrij te maken voor het bergen van de Komsomolets. De kernonderzeeër ligt 400 kilometer ten noorden van Noorwegen op een diepte van 1.700 meter op de bodem van de zee. Met de berging zou een bedrag gemoeid zijn van liefst 400 miljoen gulden.
Al in september vorig jaar werd vastgesteld dat het buitengewoon giftige en radioactieve cesium 137 ontsnapt uit de Komsomolets. De milieu-organisaties vrezen dat op den duur ook het zeer giftige plutonium vrij komt waarmee de kernonderzeeër werd aangedreven.
Ook Russische kerngeleerden hebben gewaarschuwd voor de zeer ernstige gevolgen hiervan. Maar de Noorse autoriteiten stelden gisteren geen problemen te verwachten en verzetten zich zelfs tegen berging van het schip. De kans dat daarbij juist straling vrij zou komen achten zij zeer reëel. Hoewel zij erkenden dat vis radio-actief kan worden, zou die daardoor nog niet ongeschikt zijn voor consumptie.

Meer

Greenpeace-directeur Van Rooij benadrukt dat de onderzeeër slechts een onderdeel is van een veel groter probleem. In de buurt van Nova Zembla liggen meerdere kernonderzeeërs, verscheidene kernreactoren en ten minste 1.700 vaten met radioactief afval. Bovendien gaan de GOS-landen nog steeds door met het dumpen, aldus Van Rooij.

Een speciaal daarvoor opgericht Nederlands consortium stelde in 1990 vast dat het technisch mogelijk is de Komsomolets, die een jaar eerder na een brand ten noorden van Noorwegen verging, te bergen.

Bejaarde dood na mishandeling

TIEL - De politie heeft gisteren in Tiel een 78-jarige vrouw dood aangetroffen in haar woning. Ze is waarschijnlijk gestorven aan de gevolgen van een ernstige mishandeling. In de woning zijn sporen van een inbraak gevonden.
De politie werd gewaarschuwd door een buurtbewoonster die op de deur van het slachtoffer klopte en geen reactie kreeg. Over dader(s) of motief is nog niets bekend.

Ruim 140 doden bij vliegramp China

BEIJING – Een Chinese Boeing 737 van de Chinese luchtvaartmaatschappij CAAC met aan boord 133 passagiers en acht bemanningsleden is gistermorgen neergestort in het zuiden van China. Alle 141 inzittenden zijn daarbij om het leven gekomen.

Volgens een regeringsfunctionaris waren de meeste inzittenden Chinees. Er zouden zich echter twee Spanjaarden aan boord hebben bevonden en mogelijk nog acht of meer andere buitenlanders. Zij kon geen bijzonderheden geven.
Het toestel voerde een vlucht uit van Guangzhou (Kanton) naar het om zijn toeristische attracties zeer geliefde Guilin, een vlucht van ongeveer een uur. Het stortte neer tijdens de landing, nadat de toren van Guilin het had gewaarschuwd dat het te snel daalde, zo zei dezelfde functionaris.

Het ongeluk is het ergste dat bekend is in de geschiedenis van de luchtvaart in China. Het tot nu toe hoogste aantal slachtoffers viel in oktober 1990 bij de kaping van een vliegtuig in Guangzhou, dat bij de landing tegen twee andere vliegtuigen botste.

Christen-democraten willen af van 16.000 banen

Vacaturestop bepleit voor rijksambtenaren

Van onze parlementaire redactie

DEN HAAG – Het CDA wil met een beperkte vacaturestop het aantal rijksambtenaren tot 1994 met 4.000 verminderen. In een volgende kabinetsperiode moeten er nog eens 10 procent weg, zodat er in 1998 in totaal 16.000 rijksambtenaren minder zullen zijn (ongeveer 131.000). De VVD wil dat ook wel, maar vindt een vacaturestop een 'slecht middel'. Coalitiepartner PvdA sluit zo'n drastische vermindering niet uit, maar wil zich nog niet vastleggen op concrete cijfers.

Het CDA-Kamerlid Paulis zal morgen aan minister Dales (Binnenlandse Zaken) voorstellen om meer vaart te zetten achter het doelmatiger maken van de rijksoverheid (de 'grote efficiency'-operatie). Het te bezuinigen bedrag van 660 miljoen gulden, nog in de Tussenbalans afgesproken, wordt wel gehaald, maar het aantal ambtenaren zal waarschijnlijk niet genoeg dalen.
Het CDA wil daarom per 1 januari een selectieve vacaturestop instellen. Alleen echt noodzakelijke vacatures kunnen dan nog worden ingevuld. Door de versnelling van de operatie hoopt het CDA het aantal rijksambtenaren te verminderen van 147.000 nu tot 131.000 in 1998.
De PvdA is ook voorstander van een verdergaande reductie van het ambtenarenapparaat, maar wil zich nog niet op concrete cijfers vastleggen. Woordvoerder Zijlstra vindt het CDA-voorstel 'te kort door de bocht'.

De VVD'er Linschoten zegt al jaren voor een drastische afslanking van de rijksoverheid te pleiten, zoals het CDA nu doet. Het middel van een vacaturestop vindt de liberaal echter geen 'goed en realistisch instrument'.

Raadsman telers tijdens geding over boycot aardappel:

'Milieudefensie wil gedonder in winkels'

Van onze redactie binnenland

AMSTERDAM – De actie van de vereniging Milieudefensie tegen het aardappelras Bildtstar is niet bedoeld om de consument voor te lichten, maar om 'gedonder in de supermarkten' te veroorzaken zodat de filiaalhouders de Bildtstar zelf uit de verkoop zullen nemen. Dit zei mr. P. Mazel gisteren namens de Leeuwarder coöperatieve telersvereniging ZPC tijdens het kort geding tegen Milieudefensie. Mr. A. van den Biesen, raadsman van de milieugroepering, wees de uitleg van Mazel van de hand als 'een buitengewoon lasterlijke aantijging'.

De ZPC wil dat Milieudefensie onmiddellijk stopt met het actievoeren tegen de Bildtstar, op straffe van een dwangsom van 100.000 per overtreding. Ook zou Milieudefensie advertenties moeten plaatsen waarin de kwalificatie 'gifpieper' voor de Bildtstar wordt teruggenomen. Vorige week riep de milieugroepering op tot het niet kopen van aardappelen als de Bildtstar, het Bintje en de Eigenheimer, omdat de teelt van deze soorten een zware belasting voor het milieu zou betekenen.

Harde actie

Sinds 1990 maakt Milieudefensie bezwaar tegen het gebruik van kunstmest en landbouwgif in de aardappelteelt. Tien dagen geleden startte de organisatie een harde actie: het in winkels plakken van stickers met de tekst 'Pas op, gifpiepers!' op zakken van de drie genoemde rassen. De sticker meldt verder dat deze soorten 'een ramp voor het milieu zijn' omdat zij worden geteeld met 'enorm veel landbouwgif'.

Vooral dit laatste bestreed mr. Mazel aan de hand van de jongste gegevens van Bildtstar-telers. Zij hebben dit jaar gemiddeld 7,7 kilo chemische stoffen per hectare gebruikt, aanmerkelijk minder dan de respectievelijk 60, 48 en 17 kilo die Milieudefensie in haar actie heeft genoemd, aldus de jurist. Hij concludeerde dat de Bildtstar behoort tot de meest milieuvriendelijk geteelde rassen in Nederland.

Mazel vroeg zich daarbij af waarom Milieudefensie nooit is ingegaan op uitnodigingen om met de ZPC te praten over het teeltbeleid en zich niet heeft gehouden aan de toezegging, dat de actie tegen de Bildtstar geen grimmig karakter zou dragen. Door het optreden van Milieudefensie raken minimaal tweehonderd boerengezinnen, die voor hun inkomsten afhankelijk zijn van de verbouw van Bildtstar, in de problemen, zo becijferde Mazel.

Onwaar

Namens Milieudefensie betoogde Van den Biesen, dat de Bildtstar wel degelijk als 'gifpieper' kan worden bestempeld. Hij bestreed dat de actie tegen de ZPC als bedrijf is gericht. In het informatiepakket dat Milieudefensie aan belangstellenden stuurt, worden drie ZPC-aardappelsoorten genoemd tot de 'betere rassen' en drie andere tot de 'redelijke', voor zover het volgens Milieudefensie de milieuvriendelijke teelt betreft.

Uitspraak op 10 december.

Limburgs Dagblad
piccolo's
Voor meer resultaat!

In de Cramer 37, Heerlen
Postbus 3100, 6401 DP Heerlen
Postgiro: 1035100
Bank: ABN 57.75.35.935
Fax: 045-739364

Piccolo's
Over 1 kolom, in kleine letters met een woord in hoofdletters. Minimumhoogte: 10 millimeter. Prijs per millimeter hoogte: ƒ 1.30.
Afwijkende tarieven voor rubrieken Proficiat en Vermist Gevonden ƒ 1,15 per mm, Onroerend Goed en Bedrijven Transakties ƒ 1,80.

Reuzepiccolo's
Over 1 of 2 kolommen, in 4 mogelijke lettergrootten met minimaal een woord in grotere letter (14-punts). Minimumhoogte: 10 millimeter. Foto's, logo's en illustraties zijn mogelijk. Prijs per millimeter hoogte per kolom: ƒ 1,80.
Advertenties onder nummer: ƒ 7,50.
Bewijsnummers op aanvraag: ƒ 4,75.

Prijzen exclusief 6% BTW. Betaling contant of met de acceptgirokaart die u wordt toegezonden.
Enkele rubrieken UITSLUITEND à contant en met legitimatie.

Telefonisch opgeven
045-719966
Maandag t/m vrijdag 8.30-17.00 uur. Opgave - in de regel - tot 12.00 uur daags voor plaatsing.

Schriftelijk opgeven
Opgave via de 1e post daags voor plaatsing.

Persoonlijk opgeven
Via de balie van onze kantoren maandag t/m vrijdag 8.30-17.00 uur. Voor plaatsing op zaterdag en maandag geldt donderdag 17.00 uur.

Wij kunnen geen enkele aansprakelijkheid aanvaarden voor schade van welke aard dan ook, ontstaan door niet, niet tijdig of onjuist plaatsen van advertenties.

Het Limburgs Dagblad wordt dagelijks gelezen door meer dan 250.000 personen van 15 jaar en ouder.
Bron: Cebuco Summo Scanner. 079

Personeel aanbod

Heeft u STRIJKGOED bel even 046-529465 voor dichte vuilniszak ƒ 35,- vandaag brengen morgen halen.

Zelfst. vrouw zoekt 1 of 2 ochtenden p.wk. HUISHOUDELIJK werk, liefst in Landgraaf. Tel. 045-319438.

Mededelingen

Wilt u iets VERVOERD hebben. Bel. 045-212092 na 19.00 uur.

Mode Totaal

HALLO Housefreaks! Te k. Gorilla-Wear, sweaters en T-shirts. Tel. 04454-65471.

Personeel gevraagd

Limburgs Dagblad
vraagt
Bezorg(st)ers
Voerendaal en Simpelveld
Voor meer info over de aard van het werk, de duur van de bezorgroute en de hoogte van de verdiensten en extra's kunt u tijdens kantooruren even langskomen of bellen. Geerstraat 5, Heerlen. Tel. 045-717719.

City Tax - 045-424242
vraagt parttime weekend chauffeurs voor nachtdiensten. Maak een telefonische afspraak tijdens kantooruren.

Met spoed gevraagd:
Allround witgoed monteur.
Inl. 045-720247 dagelijks na 19.00 uur, zat. de hele dag.

Adia Keser uitzendburo is op zoek naar kandidaten voor de volgende functies, m/v:
Eindcontroleur
Die tevens verantwoordelijk is voor de eindafwerking. Daarnaast geef je leiding aan een groep eindafwerkers. Deze baan is per direct bij een naaiatelier in de omgeving van Kerkrade.
Hulpkrachten
Voor hetzelfde naai-atelier. Je gaat alle voorkomende werkzaamheden verrichten.
Servicemedewerker
Voor een modern en optimaal beveiligd pompstation. Ga je graag met mensen om en werk je graag in wisseldiensten? Ben je tussen de 20 en 28 jaar en heb je een opleiding op MAVO-niveau gevolgd? En heb je een eigen auto? Dan ben jij degene die wij zoeken voor deze baan waar je intern opgeleid wordt. Een vaste aanstelling is niet uitgesloten.
Medewerkers afdeling AGF
Voor een supermarkt in Hulsberg. Je bent in bezit van het diploma AGF en/of ruime recente werkervaring. Leeftijd: vanaf 18 jaar. Deze baan is voor een lange periode en een vast dienstverband behoort tot de mogelijkheden.
Interesse? Neem voor meer informatie contact op met een van onze vestigingen.
Heerlen, Dr. Poelsstraat 16, 045-713120.
Hoensbroek, Kouvenderstraat 81, 045-231680.
Kerkrade, Hoofdstraat 39, 045-463700.
Landgraaf, Streeperstraat 48, 045-326595.

ADIA KESER
UITZENDBURO

Tempo-Team Uitzendbureau
zoekt:
Machinebedienden m/v
voor een bedrijf dat dranken bottelt en inblikt. Bent u enthousiast en zoekt u leuk werk in 2-ploegendienst? Reageer dan snel.
Informatie: 046 - 51 42 22, Jolanda Eurlings.
SITTARD, Rosmolenstraat 4.

Met spoed gevr. part-time TAXICHAUFFEURS m/v evt WAO-er, dag- en nachtdienst en erv. centralist voor de nachtdienst. Julianastr. 6, Brunssum. 045-252444.

BOUW- en Ingenieursburo Kerkrade BV vraagt met spoed timmerlieden, metselaars, ook colonnes voor bouwwerken in Aken, Duisseldorf en Keulen. Duits verzek. en goede sociale voorz. Melden tijdens kant.uren van 9.00 tot 18.00 uur. Tel. 045-428062 of 045-419662.

FYSIOTHERAPEUT gevraagd in Duitsland (Selfkant) met 2 jr. werkervar., per 1-'93. Tel. 0949-2455454 v.a. 19.30 uur.

Gevr. MONTEUR (auto) voor technisch gedeelte caravans o.a. onderstel, remmen, lagers, oploopprem, kachel, koelkast. Caravan-Import Feijts, Hoofdstr. 84, Amstenrade. 04492-1860.

Part-timers m/v
op oproepbasis gevraagd voor kantine. Tennis- en sportcentrum Geleen B.V. Tel. 046-753048.

Fa. WGW Bouw. Voor direct gevr. voor Duitsland METSELAARS. Ook colonnes. 045-231336/230477. Hommerterweg 77, Hoensbroek.

Fa. R K N Bouw vraagt met spoed TIMMERLIEDEN, metselaren ook kolonnes voor haar werken in Duitsland. 045-274121, H.v. Veldekestr. 3, Brunssum.

Met spoed gevr. vakbekwame METSELAARS. Tel. 045-427772.

Wij ie werken als MANNEQUIN, fotomodel, dressmen, bel. 03445-2221 ook zat. Ook gevr. oudere dames en grote confectiematen. U kunt door ons worden opgeleid.

Pretpark DE VALKENIER vraagt voor direkt medewerker full-time voor onderhoud attrakties en overige onderhoudswerkzaamheden, lft. tussen 18-25 jaar. Soll. na tel. afspr. 04406-12289.

BUFFETHULP/Serveerster gevraagd voor plm. 15 uur per week. Cafe Restaurant Wilhelmina, 045-413823.

PEPPERMILL zoekt erv. portiers en hulp friture/snackbar. Tel. soll. tussen 9-17.00 uur. 045-415794.

Ervaren BUFFETHULP gevraagd voor zaterdag's in Disco Dancing. 045-213350

Bouwbedrijf Borger B.V. Brunssum vraagt voor direkt voor Nederland en Duitsland BETONTIMMERLIEDEN en metselaars, colonnes of los. 045-250930.

Part-time AUTOMONTEUR met APK-diploma, omgeving Nuth. Tel. 045-244947.

Met spoed gevraagd TAXI-CHAUFFEURS M/V parttime en weekend. Met erv. voorkeur. Landgraaf, tel. 045-318898.

MEISJES gevraagd voor privéadres te Geleen. Int. mog. Tel. 046-757517

Zoekt U een leuke BIJVERDIENSTEN van ƒ 300,- tot ƒ 1.000,- p. mnd. of meer, bel 045-422121 na 17.00 u.

POETSVROUW gevr. van 11.00 tot 14.00 uur, 3x p.wk. Horbacherstr. 61, Aken / Richterich. 0949-241-12410

Taxibedrijf zoekt CHAUFFEURS en weekend-chauffeurs. Persl. aanm. Hompertsweg 12, Landgraaf.

Te huur gevraagd

Particulier vraagt EENGEZINSWONING te huur of in huurkoop omgeving Aken. Tel. 09-49.24182155, na 19.00 uur.

Onr. goed te koop aangeb./gevr.

Snel en goed Uw huis verkopen?
Jos Storms O.G. Past.Vonckenstr.44 Geleen 046-742550
Geen Verkoop! Geen kosten

Brunssum
Nabij het ziekenhuis- a.d. Past. Hagenstr.- wordt binnenkort gestart met de bouw v. 5 halfvrijst. karakteristieke Urban woningen, waarvan er nog slechts één te koop is, pr. ƒ 165.000,- v.o.n. (met mogelijkheid garage). Verdere info op aanvraag.

Schinnen
In Puth een goed afgewerkt vrijstaand landhuis (bwj. 1990) met inpandige garage en rondom siertuin. Het pand is volledig onderkelderd, pr. ƒ 279.000,- k.k.

Brunssum
Een uitstekend gesitueerde vrijstaande bungalow met rondom tuin. Ind. o.a.: woonk., volledig geïnstalleerde keuken, 3 slpks., pr. ƒ 245.000,- k.k.

Livac B.V.
Akerstraat Nrd 11, Brunssum. Tel. 045-220550.

Sittard, Haagsittard-Park
In fase IV worden een aantal comfortabele bungalows met sfeer en ruimte gerealiseerd, waarvan er nog 3 te koop zijn. Z-vorm. woonk. ca. 46 m2, gesl. keuken, berging. 3 slaapk. ca. 15, 10 en 7 m2. Ruime badk. met ligb., 2e toilet en mogelijkh. voor douche, garage. Enkele bungalows hebben tevens een carport. Zonnig gesitueerde achtertuinen (perc. opp. tot ca. 460 m2). Prijzen v.a. ƒ 261.073,- v.o.n. 10092029
Inl. Stienstra Makelaardij B.V.
Tel. 045 - 71 22 55.

Gevraagd met spoed, WOONHUIS liefst met grote tuin tot ca. ƒ 150.000,- achterstallig onderhoud geen bezwaar. Tel. 040-520558.

Te k. gevraagd HUIZEN voor Duitse gezinnen. Euro Immobilien, tel. 045-414015

Spaarhypotheek 8,2%, 20 jaar vast. Unieke mogelijkheden voor 2 inkomens. Bel. 045-712255. STIENSTRA Hypotheek Service.

Te koop gevr. ouder WOONHUIS met tuin (opknappen geen bezwaar). Tel. 046-753367.

Wij zoeken een GEZINSWONING met 3 slaapkmrs, keuken, woonk. 27 m2, tuin, garage in Simpelveld of Bocholtz. Tel. 045-444926.

Afgezwaaid en je wilt je *handen* laten wapperen?
Tence!
uitzendbureau

bouwmat./machines

KANTELDEUREN, roldeuren, sectiedeuren met of zonder afstandsbediening in 23 maten direkt leverbaar. Afstandsbediening computer gestuurd, geschikt voor alle soorten garagedeuren compl. met zender voor uw auto. Fa. Straten, Eijkskensweg 18, Geulle. 043-641044

Te k. sandwich-dakpanelen; DAM-WANDPLATEN, dakpannen, trottoirtegels, balken, planken; zand etc. Bouwbedrijfstraat 100, Brunssum. Tel. 045-251964.

Aandiening ! Nu of NOOIT ! Op is Op! Geldig t/m 1-12. Div. soorten licht besch. nwe. deuren, nu uitzoeken, ƒ 50,-; div. soorten dakleer ƒ 20,- t/m ƒ 50,- p. rol; Top kwaliteit Laminaat parket ƒ 25,- p. m2; Underlayment plus sterlingboard platen 19 mm. ƒ 37,50; div. platen uitzoeken ƒ 5,- p. plaat. Rennemigerveldweg 70, Heerlen. 045-727742/723076.

Reparaties

TV/VIDEO defect, vandaag gebracht, morgen al klaar, prijsopgave en garantie. Tel. 045-231340 E & E Electronica Brunssum

TV/VIDEO reparatie. Zonder voorrijkosten. Görgens. Industrieterr. Abdissenbosch-Landgraaf. Tel. 045-314122

Diepvries/koelkastreparatie meestal binnen 12 uur. TEBBEN koeltechniek (part) Geen voorrijkosten met garantie. 045-460471

REPARATIE huish. app.: Toenbreker Wasautomaten. 045-325819, gespec. Miele.

ONDERDELEN wasmach. drogers en centrif. Europaweg Nrd 191 Ubach o Worms

KOELKASTREPARATIE, geen voorrijkosten en gar. Vroko 045-441566/461658.

Diepvries en KOELKASTREPARATIE zonder voorrijkosten. Bel Geleen 046-745230, service 24 uur.

Kamers

PENSION de Heeg heeft nog een kamer vrij voor het werkend pers., 045-416005

Kamer te HUUR, met c.v. Voor oudere dame of heer. Tel. 04406-12875.

Te h. KAMER centrum Heerlen (student), ƒ 285,- p. mnd all-in. 045-411524.

Per 1 dec. a.s. 5 studente KAMERS te h. à ƒ 400,- incl g./w./l., Kerkraderweg 13, Heerlen. Inl. 045-413074.

Landbouw

ONDERDELENBANK. Tel. 04493-2715.

MOLLENBESTRIJDING. Tel. 045-327543.

Als u ons voor 12 uur 's morgens belt, staat uw PICCOLO de volgende dag al in het Limburgs Dagblad. Tel. 045-719966.

Bedrijven/Transacties

Uw zakenadres in Duitsland
met complete zaken service:
* Postservice * Secretariaatsservice
* Telefoon / Faxservice * Verzendservice / Opslagservice
* Complete kantoren * Vestigingsadviezen
ABS Büro-Service GmbH, Theaterstr. 90, D-5100 Aachen
Tel. 0949-241-4467720 Fax 0949-241-4467711.

Winkel & Kantoor

Copieerapparaten v.a. ƒ 500,-
Tevens ook verkoop van Type-machines, Rekenmachines, Kasregisters, Telefax. Eigen service-dienst.
Spoor kantoormachines, Bocholtz. Tel. 045-443961.

KASSA-show, kantoormeubel-show, kantoormachineshow, slagerijmachines-weegapparatuur. Alle showroommodellen tegen extra speciale prijzen. Roltex, Alles voor Winkel & Kantoor, Daelderweg 25, bedr.terr. de Horsel Nuth. Tel. 045-242880. Openingstijden: Ma.-vrijd. 8.30 - 17.30, donderd. tot 21.00 uur.

Opleidingen

Goed gerichte studiebegeleiding in Heerlen en Hoensbroek verzorgd door een ervaren team van docenten. BIJLES in Heerlen, Maastricht, Eindhoven en Weert in vrijwel alle vakken v.a. ƒ 15,- per uur. Inl. hoofdkantoor 045-741102, fax 045-711812.

Bedrijfsruimte

GEMEUBILEERDE kantoren tijdelijk of permanent, incl. * receptiefaciliteiten, postadres, telefoonbeantwoording, tekstverwerking, vertalingen. Maastricht, Amsterdam, Utrecht. Bel Euro Business Center. Tel. 043-821500.

Caravans

Te k. eenv. 3-4 pers. CAMPER Nissan Capstar diesel, bwj. '86, gr. kent. opbouw, vr.pr. ƒ 13.000,-, inr. bestelwagen mog. 043-431025.

Piccolo's in het Limburgs Dagblad zijn groot in RESULTAAT! Bel: 045-719966.

Auto's

60 OCCASIONS
IK WIL ZEKERHEID
Kruisweide 3, Nieuwstadt. Tel. 04498-53055.

Te k. gevr. loop-, sloop- en **Schadeauto's**
Ik betaal de hoogste prijs in Limburg. Tel.045-272019.

Johan SCHMIDT autohandel heeft diverse auto's in voorraad van ƒ 750,- tot ƒ 6.000,-. Alles met APK. Tel. 04492-2888. Hommert 24, Vaesrade.

Zoekt U 2e hands MEUBELS? veel keus, ook antiek Kouvenderstr. 208, H'broek

Auto KALDENBORN. Wij betalen de hoogste prijs voor uw auto!!! 045-411572.

Te k. FORD Escort 1300, Bravo, 5-drs., m. '85, ƒ 5.500,-, 045-724417.

Te koop Fiat RITMO 130 Abarth, bwj. '85, pr. ƒ 4.900,-. Tel. 046-528406.

Te k. goed onderhouden MAZDA 323, 4-drs., bwj. '84, vr.pr. ƒ 4.250,-. Tel. 046-333363.

Mercedes 190 E 2.3 '87; VW Golf '88; Volvo 343 '80; Honda Civic '80; Opel Kadett '85; Opel Kadett '87; Renault 11 TL '86; Nissan Sunny D '86; Lada Samara '87; Renault Express '86; Ford Escort 1.4 CL '89; BMW 318i '85; BMW 320i '83; BMW 520i '88; BMW 520i '91; BMW 320i '84; Suzuki Carry '90; Suzuki Carry '91; Suzuki Swift '88; Suzuki Alto 3x '89; Suzuki Alto '87; Suzuki Alto '85; Suzuki Alto autom. '83. Autobedrijf REUBSAET, Geenseykerstraat 17, Geleen. Tel. 046-757777. Uw adres voor APK-keuring en alle auto reparaties.

OLDTIMER VW Kever 1300 23 jr., i.st.v.nw., APK nov. '93, vaste pr. ƒ 4.500,-. Tel. 04752-4826.

VW GOLF GTi 1.8 5-bak, b.comp., '83, wit, 15" velgen, v. Bovag-bedr. 045-244947.

LAS
Lastechniek ?
Natuurlijk naar van Dooren!
Al meer dan 25 jaar een begrip in kwaliteit, keuze en service

Autobedrijf Jonh KOULLEN biedt aan, ANWB gekeurde auto's met 12 mnd voll. garantie en autopas. Opel Omega 2.0 i GL/2.3 diesel, '87/90 v.a. ƒ 11.900,-; Opel Vectra 1.6i, 1.8 GL, '89/'90 v.a. ƒ 18.900,-; Opel kadett 3-drs., Hatchb., '86, '87, '89 v.a. ƒ 7.950,-; Mercedes 190 D grijsm., div. acc., '86, ƒ 21.800,-; BMW 316i felrood, '90, ƒ 25.800,-; BMW 318 d. blauw, veel acc., '85, ƒ 10.500,-; Citroën BX, 1.4 / 1.6 '86/'88 v.a. ƒ 6.950,-; Alfa 33 1.5 Ti grijsmet., '90, ƒ 16.900,-; Alfa 75 Turbo diesel, blauwmet., '88, ƒ 13.500,-; Lancia Delta felrood, '88, ƒ 13.900,-; Ford Sierra Cosworth 16V turbo wit, '88, ƒ 36.800,-; Ford Escort CL 3-drs., nw. model, '92, ƒ 22.800,-; Ford Escort bravo felrood, 45.000 km., '89, ƒ 15.500,-; Ford Scorpio 2.0 CL 5-drs., wit, '89, ƒ 17.900,-; Ford Sierra Sedan 2.0i, 1.6, '87-'90 v.a. ƒ 12.900,-; VW Golf 1.6 Manhattan wit, 54.000 km., '90, ƒ 21.800,-; Volvo 440 DL groenm., '90, ƒ 20.800,-; Renault 19 Chamade blauwm., '91, ƒ 18.500,-; Renault 21 TL groenm., zeer mooi, '88, ƒ 12.800,-; Subaru 1.3 DL Sedan wit, '87, ƒ 5.950,-; Honda Civic automaat, wit, nw. st., '85, ƒ 9.500,-; Alfa 90 2.0 inj., wit, '87, ƒ 11.900,-; Mini Metro LS wit, '86, ƒ 5.250,-; Toyota Celica 1.6/2.0 wit, '83 v.a. ƒ 5.750,-; Ford Escort XR3/1.6 '82/'83 v.a. ƒ 3.800,-; Station's/bestelwagens: Mitsubishi L 300 bus personenverv., '89, ƒ 17.900,-; Opel Corsa 1.2 VAN wit, '87, ƒ 8.500,-; Opel Kadett diesel stat. '87-'88 v.a. ƒ 10.800,-; Renault Express VAN '87, ƒ 7.950,-; Daihatsu Charade diesel VAN, '86, ƒ 6.950,-. Tevens div. inruilauto's tot ƒ 2.000,-. * 12 maanden volledige garantie (niet ouder dan 5 jaar) * 100% financiering mog. inruil auto/motor mogelijk. Autobedrijf John Koullen, het adres voor de betere gebruikte auto. Tel. werkplaats 045-424268, Locht 17, Kerkrade. 045-426995.

Te koop gevraagd PERSONEN-AUTO'S en alle type bedrijfsauto's. Autobedrijf Loek Schaepkens te Klimmen. Tel. 04405-2063.

ASTRA 1.4i GL '92; Vectra 1.6i GL '92; Omega 2.0i '88; Kadett 1.3 Club '89/'85; Kadett 1.3 '87; Kadett 1.3 N Sedan '86; Kadett 12 S '80 t/m '84; Corsa TR 1.3 '87; Denneman Automobielbedrijf Raadhuisstraat 107 Hulsberg.

CHRYSLER Voyager 2.6 4 cyl., '86, alle opties, 7-pers. Bovag-bedr. 045-244947.

Te k. CITROEN GSA Special, bwj. '85, i.z.g.st., APK 11-11-'93, ƒ 1.750,-. Zien is kopen. Tel. 045-323178.

INKOOP goede auto's, cont. geld. Joosten, Scharnerweg 3, Maastricht. 043-634978.

Datsun Sunny automaat '81 ƒ 1.950,-; Ascona 1.6 S '83 ƒ 3.900,-; Ascona '81 ƒ 1.950,-; Honda Civic '80 ƒ 1.800,-; Datsun Cherry '80 ƒ 1.500,-; Taunus '81 ƒ 1.950,-; Mazda 323 '82 ƒ 2.750,-. Oude Landgraaf 101, L'graaf. 045-311078.

Fiat PANDA 45, bwj. '83, zwart, APK 10-'93, met luxe striping, auto is echt 100% roest-schadevrij, ƒ 70,- wegenbelasting, vr.pr. ƒ 3.250,-. 045-226869.

Te k. FIAT Ritmo 60, bwj. '83, APK '93, pr. ƒ 2.150,-. 04493-3280 na 17.00 uur.

Mooie Fiat PANDA 45, bwj. '83, APK 4-'93, vraagpr. ƒ 2.650,-. Tel. 045-225913.

ESCORT type 1.3 L Bravo, '84, div. acc., zeldz. mooi, ƒ 4.950,-. Tel. 045-424128

Te k. Ford SIERRA 2.0 L V6, bwj. '83, 5-drs., ATS-velgen nw. banden 2.5, APK, elke keuring toegestaan, auto verk. in perf.staat, vr.pr. ƒ 5.750,-. 046-581181.

Ford FIESTA 1100 bwj. '83, puntgaaf, i.z.g.st., ƒ 3.750,-. 045-725984.

Ford ESCORT 1100 GL, 3-drs., nw. mod., sportwielen, bwj.'83, APK 1993, kl. wit, in st.v.nw., ƒ 3.450,-. Tel. 045-323178.

Ford TAUNUS 6 cyl. 2.0, bwj.'82, sportwielen, met radio/cass., APK 11-12-'92, Tel. 045-323178.

MAZDA 626 GLX 2.0 HB, 06-84, i.g.st., APK 5-'93, vr. pr. ƒ 5.350,-. 045-445007

Te koop wegens overcompl. Opel ASCONA 1.6, bwj. '82, APK 10-'93, radio/cass., trekhaak, ƒ 1.650,-. Tel. 045-273871.

KOOPJE! Opel Ascona i.z.g.st., met APK, 100% in orde, pr. ƒ 600,-. 045-272019.

Te k. gevr. KEVERS 1303, voor restaur., schade/defect geen bezw. 045-423199

VW GOLF 1100, bwj. '80, APK 12-'93, ƒ 1.450,-. Tel. 045-724993.

WETZELS Auto's, het Beste van het Beste: Mercedes 300 SL 24V '89; Porsche 944 nw.st. '84/'83; Mercedes 230 CE '88/'89; Mercedes 300 D; Mercedes 250 D turbo '92; Mercedes E aut. '91 '88; Mercedes 190 E aut. '91 Mercedes 190 D '87; Mercedes 230 E '85; BMW 525i '86; BMW 325i cabriolet '87; BMW 316i '88; BMW 520i '88; BMW 323i nieuw '82; Opel Kadett 1.6i '90; Opel Kadett cabriolet '87; Opel Kadett 1.8i aut. '88; Opel Kadett station 1.7D '89; Toyota Celica ST '87; Opel Omega 2.0i '87; Golf GTi 16V '89; Jaguar 3.4 souvereign '87; Mits. Pajero LB 2.5 TD '89; Toyota Lancer 4.2 '90; Mercedes 709 met bak '87; Ford Fiësta '87; Ford Sierra 1.8 Sedan '89; Ford Escort 1.6D '88. Industriestraat 35, Sittard. Tel. 046-510655/529368

LOVEN Heerlen. Verbouwingsopruiming! Extra korting en hoge inruilprijzen! Eigen financiering, Mazda 626 Sedan 1.8 LX '88; Mazda 626 1.8 GLX '88; Mazda 626 Sedan 1.6 LX '87; Mazda 626 HB 1.6 LX '87; Mazda 626 Wagon 1.8 GLX met stuurbekr. '89; 2x Mazda 323 F coupé '90; Mazda 323 Sedan 1.3 LX '86/'87; Mazda 323 Sedan 1.5 GLX '86; Mazda 323 Sedan 1.3 Invoy '88; Mazda 323 HB 1.3 LX aut. '87; Mazda 323 HB 1.3 LX '87/'88/'90; Alfa 75 1.6i met LPG '90; Volvo 340 GL '88; Nissan Cherry HB 1.5 GL '85; Nissan Micra 1.2 LX '90; Mitsubishi Lancer 1.8 diesel '87; Fiat Panda 1000 CLi '91; Honda Civic automaat '87; Ford Sierra 2.0 CL 5-drs '88; Ford Sierra 2.0 Laser '85. Diverse goedkope inruilauto's: Honda Civic 1.3 automaat '82 ƒ 6.750,-; Honda Civic automaat '81 ƒ 3.750,-; Skoda 120 L '85 ƒ 3.950,-; Vauxhall Carlton '79 ƒ 4.500,-; Volvo 244 DL automaat '77 ƒ 3.250,-; Ford Taunus 1.6 L '78 ƒ 1.250,-; Fiat Panda 34 '85 ƒ 5.950,-; Mitsubishi Galant 2.3 turbo diesel '83 ƒ 3.500,-. Palemigerboord 401, Heerlen. Tel. 045-722451. Donderdag koopavond tot 20.00 uur.

AUTO'S u belt, wij kopen!!! Ook zondags met vrijwaringsbewijs. 045-427671.

F. v. OPHUIZEN autohandel biedt aan: Ford Orion 16D Bravo '88; Renault 25 Monaco '87; Opel Rekord 20 S autom. m. '84; VW Caddy opknapper '86; Fiat Regatta 70 LPG '88; Citroën Visa 11 RE 1e eig. '86; BMW 323i 5-bak '82; Renault 9 TC '82; Lada Samara 13 '87; Ford Taunus 16 Bravo '82; Opel Ascona 16 S t. '82; Peugeot 104 '83; Opel Kadett 13N '80; Opel Ascona 16 D '85; Opel Kadett 16D '83; Mitsubishi Tredia 14 GLX '83; 3 x Fiat Panda 84 '83; Volvo 340 L '82; Alfa Sud 1.5 1e eig. '82; Ford Escort Van '82 VW Golf D '81; VW Scirocco S '77; BMW 2002 toering tax. rap aanw. '74; Citroën Visa 11 L '82; BMW 316 '81 ƒ 1.500,-. Inkoop verkoop financiering Diverse inruilers Akerstraat Nrd 52C Hoensbroek. 045-224425. Geop. 10-18 uur, zat. 10-17 uur.

Keuze 50 tot 150 AUTO'S; Kadett; Golf; Fiësta; Corsa; Toyota; Escort; Mazda; BMW; Alfa; Uno; Panda; Ritmo; Renault 5; Mercedes; Opel; 1 jaar APK, inruil, financ. mogelijk. 04499-3398 Handelsweg 12, Susteren.

"NESUD" Intercars inkoop auto's, bwj. '82 t/m '88 (ook schade). Direct contant geld! 045-518401 of 337742

Wij geven het MEESTE voor uw auto! U belt, wij komen! 045-422610 ook 's avonds.

Autocentrum VEENSTRA: Mazda 626 1.8 GLX 5-drs '89 ƒ 19.500,-; Ford Fiësta CLi '90 ƒ 14.900,-; Toyota Carolla GTS 16i'89 sportvlg. ƒ 18.250,-; Volvo 340 GL 4-drs '85 ƒ 5.900,-; Nissan Sunny coupé 1.6 SXL '88 ƒ 15.900,-; Fiat Panda 1000 XLi '90 ƒ 10.900,-; Fiat Uno 60 S '87 ƒ 8.750,-; Peugeot 309 XR '86 ƒ 10.500,-; Peugeot 205 XS GTi uitv. '90 ƒ 16.900,-; Opel Kadett 1.3 S 5-drs. '86 ƒ 9.400,-; VW Polo coupé sportvlgn. '89 ƒ 9.750,-; Suzuki Alto GL autom. '90 ƒ 12.600,-; Suzuki Alto GL '89 ƒ 9.600,-; Opel Vectra 1.6i GL '92 ƒ 28.500,-; Nissan Micra '88 ƒ 10.250,-; Renault Expres 1.4 '89 ƒ 10.900,-. Bovaggarantie, inruil, financiering. Autocentrum P. Veenstra, Valkenburgerweg 13, Voerendaal. Tel. 045-752999.

Te k. AUDI 80cc, bwj. '86, 4-drs., i.z.g.st., ƒ 9.750,-. Inr. mog. Tel. 045-320457.

AUDI 100 CC 2.2, 5-cyl., mod. '84, aut., LPG, goudmet., ƒ 5.000,-. 045-226433

Te k. Ford TAUNUS 16 L., autom., bwj. '80, electr. schuifd., APK okt. '93, pr. ƒ 2.250,-. 045-232106.

MAZDA 626 GLX HB, '90, 49.000 km, div. extra's, ƒ 18.750,-. 045-226433.

Van part. 405 GR 1.9, LPG, donkerbl., electr. ramen, '89, APK 9-'93, 100%, prijs ƒ 13.750,-. Tel. 046-765631, tussen 8.30 en 16.00 uur.

Te k. RENAULT 5 GTL automaat, type '82, APK 8-'93, ƒ 2.750,-. Tel. 045-721474.

STARLET 1.0, wit, bwj. '83, 1e eig., nw. type, 3-drs, APK '93, ƒ 3.250,-. Wilhelminastraat 56, Nieuwenhagen.

Van 2e eig. VOLVO 66 GL aut., ƒ 800,-. Inr. Vespa Maxi Puch mog. 045-223484.

Te k. VW Scirocco, bwj. '75, APK sept. '93, i.g.st., vr.pr. ƒ 2.450,-. 045-317816.

Te k. gevr. AUTO'S/bedrijfsauto's, schade/defect geen bezw. 045-727742 / 724000

Met bovaggarantie: Opel Astra '92; Opel Kadett Combo diesel grijs kent. '89; Opel Ascona 5-drs '85; Ford Escort '85; Opel Kadett Stationcar Diesel '88; Ford Fiësta Diesel '85; Opel Kadett 1300 Sedan '87; Opel Vectra '86/'90; Opel Vectra 1600i '92 en '89 Opel Omega '87; Opel Kadett '90; Opel Kadett 1600 Sedan '86 Opel Kadett stationcar 5-drs '85; Opel kadett 1.2 Stationcar '85; VW Golf '86/'88; VW Polo '85; Toyota Corolla '80; Renault 11 '82 ƒ 2.750,-; WEBER Autobedrijf, Baanstraat 38, Schaesberg. 045-314175.

Ford Escort 1.6 CL '87; Opel Corsa 12S '84 luxe; Ford Escort 1300 luxe Bravo 5-drs '82; VW Santana 4-drs. met LPG '84; Kadett Caravan 1600 D '82; Mercedes 200 diesel centr. vergr. en schuifd. '82; Toyota Starlet '86; -. Inr. en financ. mog. Garage HOOGENHOUT, Wilhelminastr. 146, Hoensbroek. 045-215557.

Te k. Opel OMEGA 2.3 D, gesl. Van met grijs kent., bwj. '90; Mooie VW Jetta 1600 S, bwj. '85. Tel. 04450-1433

Te k. AUDI 80 bwj. '80, vr.pr. ƒ 1.500,-. Te bevr. Pijnsweg 32, Heerlen.

Mooie BMW 316, bwj. '84, nw. mod., i.z.g.st., t.e.a.b. Vliegveldweg 62, Beek.

Te koop gevr. AUTO'S en bedrijfsauto's, schade/defect geen bezwaar 045-720200.

Sloopauto's

Wij geven U de HOOGSTE prijs voor Uw auto, sloop- en schade-auto. 045-228398.

Te k. gevr. SLOOP- en schade auto's, tev. in- en verkoop gebr. auto-onderd. A. Körfer. Tel. 045-229045.

Te koop Fiat PANDA '83, aanrijdingschade. Tel. 045-258464.

Te k. gevr. loop-, sloop- en SCHADE-AUTO'S de hoogste prijs van Limburg. Tel. 046-519637/046-512924

(Huis)dieren

VOGELS, eenden, fazanten, raskippen, duiven en papegaaien. Alle hoenders, hofdieren. Klein America Achel(B) 09-32-11644489

De grootste KENNEL van Limburg. Alle jonge rashondjes. Meer dan 60 rassen plus gar. en tatoeage. Kl.America, Th.Watsonln 34 Achel(B). 09-3211644489 Zond. open maand. gesl.

Honderennen, paardeboxen hekwerken en alles voor uw huisdieren. SANE, Maastrichtersteenweg 198, Maaseik: 09-3289562616.

Dierenartsenpraktijk Nuth steriliste POES ƒ 65,-. Tel. 045-244247.

Te k. Duits STAANDE langhaar, teef, 4 jr. van goede jager, prima voor de jacht. Tel. 04760-72481.

Te koop mooie donkere Mechelse HERDERPUPS. Tel. 04492-3421.

3 perz. POESJES, 8 wk. met stamboom en ingeënt. Tel. 045-273776.

Te koop YORKSHIRE terrier, 1 jr. oud. Tel. 045-252901.

Te koop 2 langharige TECKELS, teefjes, 5 en 8 mnd. Tel. 045-213401.

(Brom)fietsen

Uit voorraad leverb. GIANT mountainbikes model '93; Cadex nr. 3 en 2 en Cadex frame, alum. frame, Escaper met verende voorvork. Financiering mog. v.a. ƒ 40,- p/mnd. Rens Janssen, Ganzeweide 54-56, Heerlen. Tel. 045-211486.

Te k. dames- en HEERENFIETS Gazelle, 3 versn., en trommelremmen; renfiets Peugeot en Cogamiata. Tel. 045-326810

Te k. her. MOUNTAINBIKE, 1 jaar, pr. ƒ 150,-. Na 12 uur tel. 045-223484.

Ben jij een typiste die elke *toets* kan doorstaan?
Tence!
uitzendbureau

Rijles

Opleiding CHAUFFEURS-DIPLOMA VVC-B. Startdatum 28 november. Ook uw adres voor opl. motor-pers. auto, vrachtauto, aanhangwagen, trekkeroplegger, bus en alle chauffeursdiploma's. Wij rijden met de nieuwe DAF's 95. Alle opl. in 8-10 dagen mogelijk. FAM en ANWB erkende verkeersschool. Leo Cremers, Reeweg 139, Landgraaf. Tel. 045-312558.

Uw RIJBEWIJS op Saba in 8 dagen via autorijschool De Antillen; nu ook voor vrachtauto en aanhangwagen. Inl. 04750-32428.

Dries S.D.L. biedt u aan t/m 31-12-'92: RIJBEWIJS A-B-C-D of E binnen 8 dagen op de Ned. Antillen, vanaf ƒ 3.500,- all in, gar. 100% financ. mog. Tel. 010-4626668 of 4666535.

Baby en Kleuter

Te k. BABY-KAMER wit/oranje; complete baby-uitzet; kinderstoel samen ƒ 350,-. Tel. 045-273871.

In/om de tuin

CONIFEREN, heesters, heide, vaste planten, kerstbomen enz Jawell 045-256423

Bingo/Klienen

KIENEN heden woensdag in Kegelpaleis, Emmastraat 7a Heerlen. Aanv. 19.30 uur

Proficiat!

40 jaar

Pap en Mam proficiat, van de kinderen.

Proficiat Pap en Mam !!!

Met jullie 25-jarig huwelijk. Wensen Marcel en Mon

Ut Elly zit in de put, ze geet in de Vut!

Caroline
4 jaar
proficiat

Proficiat!

Auto onderdelen en accessoires

Carrosseriedelen
origineel - imitatie - overzet.
Alle Europese- en Japanse automobielen
Geevers Nuth
Tel. 045-244242.

Nu bij Kerp
ook Pioneer auto-radio
* radio-cass. met afneembaar front
* vanaf ƒ 699,- incl. BTW.
* radio-cass. met CD-wisselaar
* geschikt voor 6 CD's
* vanaf ƒ 1.299,- incl BTW.

KERP B.V.
In de Cramer 31, Heerlen.
Tel. 045-716951

Bel de Vakman

SCHILDERS kunnen nog diverse behang- en binnenschilderwerk aannemen. Tel. 045-210020.

NEW LOOK BV Schaesberg. Gevelreiniging, uitkappen, voegen, steigerverhuur. Tel. 045-312154 of 045-312709.

Riet- en BIEZENSTOELEN, repareren ƒ 50,- p. st. met garantie. Tel. 043-435761 b.g.g. 646919.

BIEZENSTOELEN vernieuwen nu ƒ 48,- per stuk met garantie. Tel. 045-418820.

Diepvries en KOELKASTREPARATIE zonder voorrijkosten. Bel Geleen 046-745230, service 24 uur.

Ervaren vakman biedt zich aan voor straatwerk o.a. opritten, sierbestrating. Ook voor Uw gehele tuinaanleg. zeer SCHERPE prijzen. Gratis offerte: 045-323178.

Uw oude gevel weer als nieuw, uitkappen, natstralen voegen, stormen, impregneren. Van LEIPSIG, tel. 045-259492. Autotel. 0949-1616202966.

Aannemersbedrijf kan nog opdrachten aannemen, zowel renovatie als ook nieuwbouw. Wij bieden U goede service en VAKKENNIS. U kunt ons tijdens kantooruren bellen onder nr. 043-254669

OPRITTEN en terrassen in klinkers of sierbestrating. Ook tuinaanleg, vrijbl. prijsopgave. Tel. 045-324249

Reparatie, renovatie, service en montage aan uw AANBOUWKEUKEN. Gratis info 045-210627.

Wonen Totaal

In- en verkoop 2e HANDS meubelen en antiek. 045-724943, Rotterdamstr. 80a, Heerlen.

Te K. AANRECHT, afm. 172 x d. 55 cm, 3 kastjes Bruynzeel linnen struktuur met 4-pits gasfornuis, men ƒ 300,-. 045-723215.

Rundl. KUIPBANKSTEL ƒ 495,-; eethoeken div. kleuren v.a. ƒ 195,-; zitvesten v.a. ƒ ...; buffetkasten; slaapkamers, een! niet op te ... men keuze in onze ... winkel. Ook Maastrichter ... 27, Geleen. (achter ... theek de Kijkdoos, Rijksweg Noord).

Grote keuze SLAAPKAMERS v.a. ƒ 195,-; ... hoeken v.a. ƒ 95,-; ... bankstellen v.a. ƒ 125,- mooie kasten, enz. ... weg 27, Geleen. (Achter videotheek de Kijkdoos, Rijksweg Noord).

Huwelijksbureau

Intermediair, Relatie-bureau ANNE o.a. weekend-vieringen of vriendin. Tel. 3107468.

Zonnebank/-hemel

ZONNEHEMELVERHUUR Mezo; 10-lamps gebogen zonnehemel op kantelstandaard huurpr. 1 mnd. ƒ 150,- Geen bezorgkosten. 045-312956

Radio e.d.

Te k. Sony CASSETTE DECK T.C.F.X. 330, zwart, als nieuw, ƒ 125,-. Tel. 04... 270901

Te koop gevr.

Wij betalen de hoogste prijs voor al uw oude METALEN. Gebr. Swinkels, Beitel 74, Heerlen. 045-422025.

Huish. artikelen

USK., gasf., ƒ 95,-; wasautom. ƒ 175,-; diepvr. ƒ 175,-; wasdr. ƒ 175,-. 045-725535

Muziek

Kwaliteits-saxofoon's voor krankzinnige prijzen:
Wegens fusie Duitse fabriek kochten wij een partij saxofoons van topkwaliteit voor spotprijzen. (B en S, Weltklang, B en M Sonora).
ALTEN V.A. ƒ 995,-. TENOREN V.A. ƒ 1.195,-.
Dit is minder dan de helft van de normale winkelprijs (excl. koffer, speciale prijzen voor koffers of foudralen).
2 Jaar vertrouwde Stalmeiergarantie!
(Stalmeier zelf was beroepssaxofonist, dus dat zit snor).
Grijp deze kans, want op is op
STALMEIER MUSIC de muziekspecialist
HOOFDSTRAAT 32 TEL 045/214253 HOENSBROEK
donderdag koopavond.

Te koop gevraagd DRUMSTEL compleet met bekkens. Tel. 04406-16536.

Voor Piccolo's zie verder pagina 6

045-719966 VOOR TELEFONISCHE OPGAVE VAN UW PICCOLO 045-719966

Vervolg van pagina 1

MÖLL[illegible] Bondspresident Richard von Weizsäcker eiste voor de Mexicaanse [illegible] de rechtsradicale [illegible] hebben gevormd, worden [illegible]. De stuitende aanvallen op buitenlandse medeburgers in Duitsland moeten [illegible]. De politici moeten [illegible] de burgers wakker [illegible]. Iedereen moet meningen op zijn [illegible] aldus de Duitse president.

De minister-president van Sleeswijk-Holstein, SPD-voorzitter Engholm, was [illegible] met stad [illegible] de nagenwonden [illegible] nabestaanden [illegible] ver-

'Stuitende aanvallen moeten stoppen'

Bondspresident wil snel maatregelen

moorde Turkse vrouwen. De solidariteit in het 17.000 inwoners tellende stadje met de Turkse families is groot. De burgemeester zei dat er tientallen aanbiedingen zijn om de 41 Turken, die alles hebben verloren, onder te brengen.

De omgekomen 51-jarige mevrouw Aslan was een door iedereen gerespecteerde vrouw. Maandagnacht, toen haar huis in brand stond, beschermde ze met haar lichaam haar zevenjarige kleinzoon. Hij overleefde, zij stierf. Haar 28-jarige zoon Faroek Aslan: „Mijn moeder was al 28 jaar hier. Vanaf de dag dat ze aankwam, heeft ze gewerkt. Ze was als een soort burgemeester hier. Ze heeft altijd iedereen geholpen of ze nu Duits, Turks of Roemeens waren."

Aslan vervolgde: „Mijn tienjarige dochter Y[illegible] was zo'n schat van een kind. Niemand zou het ooit in zijn hoofd halen haar te straffen of zelfs maar te slaan. Wat voor mensen moeten dat zijn om haar te doden?" Ondanks het feit dat Faroek Aslan zijn moeder, dochter, nichtje en al zijn spullen heeft verloren, wil hij van wraak niets weten. „Woede ja, maar haat, nee, omdat je met haat niets kunt bereiken." Engholm beloofde Aslan dat er aan het huis een gedenkplaat komt.

Voor de uitgebrande huizen liggen tientallen bloemstukken en branden kaarsen. Diverse groepen en partijen hebben opgeroepen tot een grote demonstratie zaterdag in Mölln.

'Maar Duitsers krijgen ons hier niet meer weg'

Turken bang voor rassenhaat

● *De Turkse Akenaar Oskan Suleyman (met sigaret) en zijn vrienden en kennissen in een café: „Duitsers kijken op ons neer."*

Foto GPD

DOOR LAURENT HEERE

DUSSELDORF/AKEN - „Ze krijgen ons hier niet meer weg. We zijn weliswaar geen Duitsers. Maar we wonen hier al jaren, zijn hier naar school gegaan, hebben zelf het een en ander opgebouwd. Ik bijvoorbeeld heb een taxibedrijf met zes wagens. Dat geef ik toch niet op voor een paar idioten".

Oskal Suleyman uit Aken spreekt duidelijke taal. Zijn vrienden knikken instemmend. Ook zij peinzen er niet over op de vlucht te slaan. „Maar bang zijn we wel. Ik durf mijn kinderen niet meer alleen de straat op te sturen", zegt Ismail Saygin in een Turks café aan de rand van de Akense binnenstad. Duitsland is in de greep van de rassenhaat. [illegible] nacht van zondag op maandag een Turkse vrouw en twee kinderen omkwamen bij een moordaanslag.

'Stommelingen'

„Zoiets had ik tot voor kort niet voor mogelijk gehouden in Duitsland. Maar rassenhaat heerst niet alleen in Duitsland. Ook in Frankrijk, Italie en misschien beginnen mijn eigen landgenoten, de Grieken, ook nog wel met de Albanezen.

De Duitsers worden ten onrechte veroordeeld. Het zijn enkele stommelingen die uit onwetendheid en angst de buitenlanders opzoeken", zegt de 18-jarige Georgia Georgiopulos in een Grieks eethuisje in het 'Auslanderviertel' in Dusseldorf. Angst heeft zij niet. „Maar ik kies mijn vrienden zorgvuldig".

Haar moeder zegt ook niet bang te zijn. Ook niet na de gebeurtenissen van afgelopen weekeinde. „Dat is het lot. Dat treft je of niet", klinkt het fatalistisch.

„Ach, waarvoor moet je hier nu bang zijn. Wat er in mijn eigen land gebeurt, dat is pas erg. Daarvoor moet je angst hebben", zegt een jongeman in een Turkse winkel. Het blijkt een Albanees uit Kosovo te zijn. Sinds twee jaar leeft hij in Duitsland en hij heeft het prima naar z'n zin. „Ik voel me veilig".

De eigenaresse van de winkel, een met een Turk getrouwde Joegoslavische, zegt niet meer 's avonds alleen op straat te durven. „Het zijn niet alle Duitsers, het zijn een paar jongeren die voor de rotzooi zorgen", vertelt ze. Ze wil net als de man uit Kosovo niet met haar naam in de krant. Ook niet in een Nederlands dagblad. „Je weet tenslotte nooit wie het leest", zegt ze.

„Met de meeste mensen hier in de wijk gaan we prima om. Ook met de Duitsers. Die doen hier ook boodschappen. Wij hebben eigenlijk geen problemen. Maar er gebeuren toch verschrikkelijke dingen. Het gaat om Schweinhunde die niets in te brengen hebben", zegt de winkelierster. „Ze klagen wel dat de buitenlanders hun banen inpikken, maar dat is helemaal niet zo. Iedereen die wil, kan in dit rijke land werk vinden. Wie klaagt, is lui. Die wil niet werken. Die is alleen uit op herrie".

'Smerig'

Sommige Turken in Aken denken er heel anders over. Die zien intussen vrijwel elke Duitser als racist. „Ik woon al 25 jaar in Duitsland en heb nooit problemen gehad. Nu, sinds een paar maanden, word ik steeds aangesproken op m'n uiterlijk. Ze doen net alsof ik een trapje lager sta dan hen. Sommige Duitsers willen niet meer meerijden in mijn taxi. Alsof ik smerig ben. Onbegrijpelijk", aldus taxi-ondernemer Süleyman.

Geweld

Hij en zijn vrienden zijn niet van plan te wijken voor het geweld. „Ik sla terug. Sinds een paar maanden heb ik altijd een knuppel in mijn auto. Vroeger was dat niet nodig. Maar nu pik ik niets meer". Zijn vriend Ismail Saygin: „Het wordt het ergste als wij ons als Turkse gemeenschap gaan verdedigen. Ik ken onze volksaard. Als we beginnen met terugvechten, kan niemand ons meer stoppen. Dan wordt het een bloedbad. De politie en de politiek zijn de enige die dat kunnen voorkomen. Maar op het moment kijkt de politie toe".

„Dat is een Turkse mond. Met daarboven een Turkse snor. De Duitser zal altijd blijven zien dat ik een buitenlander ben. Dat is ook aan mijn kinderen te zien. Maar toch gaan wij hier niet weg.

Wij hebben hier geïnvesteerd in ons leven. In onze toekomst. Moeten we dan alles opgeven"?

Met uitwijzing Luitjens niemand dienst bewezen

Alsof het om een tweede Eichmann of Mengele ging, zo fel heeft Canada de Noorddrentse oorlogsmisdadiger Jacob Luitjens op de huid gezeten. Met succes: vrijdag wordt de ex-Rodenaar (die nu in Vancouver woont) op Schiphol afgeleverd. Canada is de man [illegible] kwijt dan rijk. Maar wie was in de oorlogsjaren Jacob Luitjens eigenlijk? Een man die toen 'fout' was, overtuigd NSB'er en lid van de gehate landwacht. Die met zijn trawanten de Noorddrentse bevolking het leven zuur maakte, jacht maakte op onderduikers en verzetsmensen. En ze oppakte als hij de kans had, ze in handen van de Duitsers speelde. Dat was de rol van Jacob Luitjens tijdens de Tweede Wereldoorlog. Bepaald geen lieverdje dus, maar evenmin iemand wiens rol in de oorlog zelfs maar in de buurt kwam van die van een Eichmann of een Mengele.

DOOR HARRY WUBS

GRONINGEN - Mensen als Luitjens waren er velen in Nederland tijdens de Duitse bezetting. Er is een verschil: waar anderen hun straf ondergingen, liep Luitjens ervoor weg. Hij wachtte zijn berechting niet af, ontsnapte uit het kamp Westerbork en vluchtte naar Paraguay. Je kunt dus zeggen dat Nederland nog altijd een rekening met Luitjens heeft te vereffenen. Want een bijzondere strafkamer in Assen veroordeelde hem in 1948 al tot levenslange gevangenisstraf. Maar in hoeverre is het humaan een ouwe baas van 73 nu nog in de lik te stoppen voor zijn regionale rol in de oorlog? Wie het antwoord weet, mag het zeggen.

„Maar het gaat niet om de Luitjens van nu", stelt directeur John Cr[illegible]mer van de war crime section van het Canadese ministerie van justitie in Ottawa. „Het gaat om de Luitjens, zoals hij in de oorlog was". Verheugd is hij over het feit dat de (peperdure) procedure succesvol kon worden afgesloten. „Meneer Luitjens moet uit Canada. Daar is het ooit allemaal om begonnen".

Frappant is dat zijn vroegere slachtoffers Luitjens komst eerder vrezen dan begroeten. Het zal, zeggen ze, het verleden weer oprakelen en hen slechte nachten bezorgen. „Dat doet de publiciteit over de zaak al", zegt Jan Fonk (65), die nu in de Achterhoek woont. „Laat hem maar mooi in Vancouver, dat geeft de meeste rust". Het is de overheersende mening onder de oud-slachtoffers [illegible] Luitjens [illegible] Vancouver [illegible] tegen hem te [illegible].

Maar Canada [illegible] snel van Luitjens af te komen. [illegible] kans schoon [illegible] een slag [illegible] reputatie [illegible] oorlogsmisdadigers.

Het [illegible] niet langer doorgaan voor Het Paraguay van het Westen. [illegible] Luitjens [illegible] het slachtoffer [illegible] slachtoffer van [illegible] Er lopen in Canada [illegible] een paar processen tegen oorlogsmisdadigers, maar [illegible] betrokken bij de Vietnam-oorlog. Middenamerikaanse [illegible] de Tweede Wereldoorlog [illegible] buiten [illegible].

Sol Littman van het Simon Wiesenthal Center in Toronto [illegible] daarop zijn aandacht richten. Vijftig zaken kan Canada [illegible] opstarten. „Want hier leven nog zeker 2000 oorlogsmisdadigers". Littman is erg gelukkig met de uitwijzing van Luitjens. „Zeven jaar ben ik ermee bezig geweest. Niemand wilde erin geloven. Niemand kende Luitjens".

'Niemand kan zeggen het niet geweten te hebben'

Vlaams Blok op bres voor een blank Europa

DOOR ALY KNOL

ANTWERPEN - Voor het Vlaams Blok zijn Waalse ministers 'Serviërs'. De andere politieke partijen in België vormen een maffia „met het enige verschil dat de mafia goed georganiseerd is". Immigratie is 'etnisch terrorisme'. Het einddoel is 'een blank Europa'.

Ondanks alle pogingen van het Vlaams Blok om zich als een 'gewone' politieke partij met 'een echt politiek programma' te verkopen, slaagt men er op deze 24e november niet in de ware aard te verbergen. De feestroes heeft bezit genomen van de Blokkers.

Met zijn eerste 'nationalistische conventie' viert het Vlaams Blok dat het precies een jaar geleden op 'zwarte zondag' bij de parlementsverkiezingen in België zijn beangstigende doorbraak maakte door meer dan tien procent van de Vlaamse stemmen te verzamelen. Zaal Hof ter Lo in de Antwerpse wijk Borgerhout, het bolwerk van de partij, is dinsdag afgeladen.

Het is jammer dat 's middags in de nasleep van een vreedzame demonstratie tegen racisme door zo'n tienduizend scholieren, ruiten sneuvelen in het centrum van Antwerpen. Daarbij moet ook het café De Leeuw van Vlaanderen, bijgenaamd De Beest, het ontgelden, omdat het een notoir trefpunt van Vlaamsblokkers is. Ook de 'regiekamer' van Hof ter Lo wordt korte tijd gewelddadig bezet.

Later op de dag worden de incidenten dankbaar aangegrepen voor uitvallen naar 'terroristen en vandalen'. Er wordt geroepen dat „dit de stijl is van de jaren dertig, van de NSDAP". De Blokkers hadden het zelf niet beter kunnen arrangeren.

Onder middeleeuws trompetgeschal staan ze in Hof ter Lo allemaal achter Filip Dewinter. De 30-jarige leider van het Vlaams Blok met zijn keurig gekapte hoofd en zijn onberispelijke donkerblauwe kostuum moet de verpersoonlijking zijn van de 'netheid' die het Vlaams Blok zichzelf aanpraat. Maar hij heeft het spreekgestoelte nog niet beklommen of het 'eigen volk eerst' schalt al door de microfoon. Hij geeft de Blokkers de opdracht zich als 'de soldaten van de rechtse revolutie' te gedragen. Op een dag, zo voorspelt hij, zal men „deze stad, dit volk, dit land, Vlaanderen, niet meer zonder het Vlaams Blok kunnen besturen".

Die angst is niet ongegrond. Het traditioneel christendemocratisch-socialistische gemeentebestuur van Antwerpen kan er over meepraten. Recentelijk is een christendemocratisch raadslid overgelopen naar de nieuwe partij van de Vlaamse Liberale Democraten, die op zijn manier stemmen van rechts probeert te winnen. En het socialistische raadslid Staf Neel liep direct over naar het Blok. Er is nog steeds geen overtuigend antwoord gevonden op 'zwarte zondag'. Tekenend voor de machteloosheid is dat de koninklijk commissaris voor de minderheden, de [illegible] christendemocrate Paula d'Hondt, de afgelopen weken zo overspoeld is met dreigbrieven, dat ze onder rijkswachtbescherming is gesteld. „Voor het eerst ben ik bang", bekende ze.

Stuk voor stuk hebben de Belgische christen-democraten, socialisten en groenen in de laatste maanden het zogeheten 70-punten-programma van Filip Dewinter ontleed en vastgesteld dat de Blok-ideeën over een 'begeleide terugkeer' van migranten op meer dan een terrein [illegible] overeenkomsten vertonen met Hitlers anti-joodse wetten. De groene Agalev-partij [illegible] het boekwerkje treffend [illegible] Paula d'Hondt [illegible].

[illegible] journalist Hugo Gijsels een onthullend boek over het Vlaams Blok en zijn [illegible] voorgangers verschenen.

[illegible] niemand [illegible] het niet geweten heeft". Geen van [illegible] kan verhullen dat vele Belgische en vooral Vlaamse kiezers [illegible] politiek [illegible] het gevaarlijke gebral van Filip Dewin[illegible]

Kamer wil accijns op wijn flink verhogen

DEN HAAG – De accijns op wijn moet met ingang van 1 juli 1993 met negentien cent per liter omhoog. Met de opbrengst daarvan, 56 miljoen gulden per jaar, kan de accijns op een liter limonade omlaag van 28,2 naar 24 cent. Bovendien kan de accijns op vruchtesap, groentesap en mineraalwater gelijk getrokken worden op 14 cent per liter.

Dit voorstel heeft het PvdA-Kamerlid Van der Vaart gisteren gepresenteerd. Hij deed dat tijdens de behandeling van het wetsvoorstel Verbruiksbelasting alcoholvrije dranken. Van der Vaart's idee wordt gesteund door een Kamermeerderheid van zijn partij, VVD en D66.

Volgens de sociaal-democraat is er geen reden voor accijnsverschillen tussen vruchtesap, groentesap en mineraalwater. Datzelfde geldt voor het extra zwaar belasten van limonades. Met het voorstel kunnen bovendien drie accijnstarieven teruggebracht worden naar twee.

Van der Vaart betoogde dat het extra belasten van wijn past in een beleid dat zich erop richt het gebruik van alcohol te verminderen. Hij zei dan ook te kunnen instemmen met het voorstel van staatssecretaris Van Amelsvoort (Financiën) om voorziene accijns op siropen te verlagen en in plaats daarvan de wijnaccijns met een stuiver per liter op te trekken.

Het PvdA-Kamerlid stelde voor om op termijn de bijzondere verbruiksbelasting op frisdranken af te schaffen. In plaats daarvan zouden milieubelastingen moeten komen op bijvoorbeeld verpakkingen.

Vergeldingsactie voor GATT treft ook Nederlandse produkten

Franse boeren dreigen met landbouw-blokkade

Van onze redactie economie

ULOUSE – In Frankrijk heeft de boerenorganisatie Coordination Rurale per brief aan de Franse president Mitterrand het parlement laten weten vanaf 1 december 'alle vrachtwagens met landbouwprodukten afkomstig uit Nederland, de Verenigde Staten, Ierland en Duitsland tegen te houden.'

oerenorganisatie probeert via weg het vrijdag gesloten compromis tussen de VS en de Europese Gemeenschap (EG) over de beperking van de gesubsidieerde landbouwexport onderuit te halen.

dination Rurale-voorzitter Jac Laigneau schrijft dat zijn organisatie vanaf genoemde datum niet instaan voor de veiligheid van vrachtwagens en hun inhoud. arom doet hij in zijn brief de suggestie de douane al aan de grens de gens tegen te laten houden.

anval

t is de hoogste tijd dat dit abces dt opengesneden en om de ane EG-lidstaten op hun verantwoordelijkheid te wijzen," schrijft gneau. „De beste verdediging is aanval. We slagen er pas in om ele landen voor onze problemen mobiliseren wanneer we die naar doorschuiven."

„Om u te helpen zich te weer te stellen tegen Europeanen die zeer gevoelig zijn voor de Amerikaanse charmes," vervolgt Laigneau in zijn brief, „hebben wij besloten vergeldingsmaatregelen te nemen' tegen Ierland, Duitsland en Nederland.

Ook op 1 december zullen de boeren in de EG in Straatsburg demonstreren tegen het akkoord dat de Europese Commissie en de Verenigde Staten over de landbouw hebben gesloten. Voor Straatsburg is gekozen omdat dat voor de Franse boeren gunstiger ligt dan Brussel. Gistermiddag hebben de Nederlandse boerenbonden in Utrecht overeenstemming bereikt om aan de demonstratie mee te doen.

De boeren vinden het onaanvaardbaar dat de prijs van suikerbieten en van zuivel, vooral kaas, drastisch zal dalen als het akkoord geëffectueerd wordt.

● *Boze Westbrabantse en Zeeuwse akkerbouwers hebben gisteren in Bergen op Zoom zestig ton aardappelen gedumpt uit protest tegen het Europese landbouw-akkoord met de Verenigde Staten. Naar schatting zestig tractoren reden 'in een laatste wanhoopsdaad' de Grote Markt op, stortten onder het motto 'Gratis aardappelen vanwege faillissement akkerbouw' hun lading en vertrokken anderhalf uur later weer.* Foto: ANP

Economie trekt weer iets aan in derde kwartaal

DEN HAAG – De Nederlandse economie is de eerste drie kwartalen van dit jaar met 1,8 procent gegroeid. Als rekening wordt gehouden met de milde winter en een schrikkeldag, ligt de groei aanmerkelijk lager: tussen de 1 à 1,5 procent. Dat blijkt uit CBS-cijfers over de omvang van het bruto binnenlands produkt, die gisteren zijn gepubliceerd.

De voor seizoensontwikkelingen gecorrigeerde groei in het derde kwartaal bedroeg ten opzichte van dezelfde periode in 1991 1,3 procent.

In het tweede kwartaal lag de groei lager (0,9 procent), in het eerste kwartaal gelijk (1,3; maar ongecorrigeerd op 3,2 procent).

Er was dus voortgaande groei maar beduidend lager dan in de jaren daarvoor. In 1991 bedroeg de groei 2,2 procent, in 1990 3,9 en in het 'topjaar' 1989 4,7 procent.

In het derde kwartaal groeide de omvang van de consumptieve bestedingen door gezinnen met 1,6 procent ten opzichte van dezelfde periode in 1991.

De stijging (gecorrigeerd voor prijsveranderingen) was groter dan in het eerste (1,2 procent) en het tweede kwartaal (0,8 procent).

'Openbreken huidige cao's absoluut onaanvaardbaar'

AbvaKabo eist 3,6 procent voor arbeidsvoorwaarden

UTRECHT – De AbvaKabo, de FNV-bond voor de collectieve sector, zal in de onderhandelingen voor volgend jaar een totale ruimte van 3,6 procent opeisen voor verbetering van de arbeidsvoorwaarden. De grootste vakbond in Nederland eist in de diverse sectoren een loonsverhoging van 2,5 procent. De resterende 1,1 procent is voor werkgelegenheidsmaatregelen, met name 'vormen van arbeidsduurverkorting'.

Op voorstel van het bondsbestuur stemde de bondsraad van de AbvaKabo, het 'parlement' van de bond, gisteren in met matiging van de lonen in 1993. Aanvankelijk had de bond vier procent loonsverhoging willen eisen. Het centraal akkoord tussen de centrale werknemers- en werkgeversorganisaties van twee weken geleden roept op tot loonmatiging en vergroting van de arbeidsparticipatie. Formeel heeft de overheid als werkgever zich overigens niet achter dat akkoord geschaard.

Met de looneis van 2,5 procent zit de AbvaKabo ver boven hetgeen het kabinet denkt te besteden aan de ambtenarensalarissen. Het kabinet gaat er vooralsnog vanuit dat de lonen van de overheidsdienaren volgend jaar niet zullen stijgen. Dat is volgens AbvaKabo-voorzitter C. Vrins 'niet echt serieus te nemen'. De bond onderhandelt volgend jaar in acht overheidssectoren.

Vrins liet er geen twijfel over bestaan dat zijn bond ingrepen in lopende meerjarige cao's in de zorgsectoren niet zal accepteren. Daarin zijn loonsverhogingen van vier procent opgenomen; een aanzienlijk hoger percentage dan het kabinet gezien de recente economische ontwikkelingen voor wenselijk houdt.

De overheid heeft voor de financiering van die cao's in 1992 en 1993 drie procent ruimte uit de algemene middelen vrijgemaakt. Mocht die financieringsbron wegvallen, dan moeten volgens cao-coördinator de werkgevers de loonsverhogingen betalen uit de instellingsbudgetten. Dat zal ongetwijfeld leiden tot verlies van werkgelegenheid en aantasting van het voorzieningenniveau.

Franse frank onder steeds grotere druk

AMSTERDAM – De spanningen binnen het Europese Monetaire Stelsel (EMS) duurden gisteren onverminderd voort. Naast het Ierse pond en de Deense kroon kreeg ook de Franse frank het zwaar te verduren. Het pond sterling trok op de wisselmarkt in Amsterdam een halve cent aan tot f 2,7330, terwijl de Amerikaanse dollar ruim een halve cent terug moest tot f 1,7960.

De spanningen binnen het Europese wisselkoersstelsel werden gisteren aangewakkerd door de forse groei van de Duitse geldhoeveelheid. In Duitsland nam de liquiditeit in oktober op jaarbasis met 10,2 procent toe ten opzichte van het gemiddelde van het laatste kwartaal van 1991. Dat was beduidend boven verwachting. Handelaren leidden daaruit af dat een renteverlaging in Duitsland op korte termijn zeer onwaarschijnlijk is. Een renteverlaging van de Bundesbank wordt gezien als dé manier om de spanning binnen het EMS te verlichten.

Aangezien die stap vooralsnog uit lijkt te blijven, zetten speculanten de zwakke munteenheden binnen het EMS – het Ierse pond en de Deense kroon voorop – opnieuw onder druk. De Franse frank, tijdens de valutacrisis in september op het nippertje aan een devaluatie ontsnapt, kwam gisteren ook weer in beeld.

De centrale bank van Frankrijk zag zich genoodzaakt franken uit de markt te halen. Handelaren gingen onverminderd voort met het testen van de Deense kroon en het Ierse pond. De Ierse munteenheid belandde wederom beneden de bodemkoers van f 2,9510. Ook in Denemarken moesten de monetaire autoriteiten eraan te pas komen om de nationale munteenheid boven de interventiegrens te houden.

Totale schuld zou ruim acht miljard bedragen

GPA vraagt banken uitstel van aflossing

LONDEN – De grootste vliegtuigleasemaatschappij ter wereld, GPA – waartoe ook het vliegtuig-spuitbedrijf op vliegveld Beek behoort – heeft haar banken gevraagd een periode van een jaar uitstel te verlenen voor de aflossing van ongeveer negenhonderd miljoen dollar (ruim 1,5 miljard gulden). Vice-voorzitter van het GPA-bestuur Maurice Foley zei na afloop van het overleg met bijna honderd banken geen negatieve reacties van de kredietverstrekkers te hebben ontvangen.

Het verzoek tot uitstel van aflossing vormt een onderdeel van een plan dat de financiële situatie van GPA moet verbeteren. De Ierse leasemaatschappij, één van de belangrijkste klanten van Fokker, zou volgens het Amerikaanse dagblad Wall Street Journal tevens voor een bedrag van 150 miljoen dollar (ongeveer 255 miljoen gulden) bij haar aandeelhouders willen aankloppen. De krant meldt tevens dat dit bedrag tot 200 miljoen dollar (circa 340 miljoen gulden) of hoger zou moeten worden opgetrokken. Ook wil GPA proberen oplevering van een aantal al geplaatste orders voor vliegtuigen uitgesteld te krijgen.

De onderneming zei te verwachten dat de onderhandelingen met de banken in het eerste kwartaal van volgend jaar zullen worden voltooid. Volgens het Britse dagblad Financial Times bedraagt de totale schuld van GPA vijf miljard dollar (ongeveer 8,5 miljard gulden). Meer dan drie miljard hiervan staat uit bij banken. GPA's concurrent International Lease Finance (ILFC) voert gesprekken met Boeing en Airbus Industrie over orders die totaal negentig toestellen omvatten, zo schrijft het doorgaans goed ingelichte Britse vakblad Flight International.

De Telegraaf breidt belang in HDC uit

AMSTERDAM - De NV Holdingmaatschappij De Telegraaf, het concern waartoe ook het Limburgs Dagblad behoort, heeft haar belang in de Hollandse Dagbladcombinatie BV in Haarlem vergroot tot 39,75 procent door overname van het pakket van ongeveer acht procent van de Oprechte Haarlemsche Courant BV.

De aandeelhouders van de Oprechte Haarlemsche Courant, waaronder Joh. Enchedé BV, achten het aanhouden van een gering belang in HDC niet langer van strategische waarde. De centrale ondernemingsraad van HDC is over deze transactie geïnformeerd en de ondernemingsraad van De Telegraaf heeft reeds positief geadviseerd.

beurs

Laagterecord

AMSTERDAM – Fokker en Daf eindigden gisteren op de Amsterdamse effectenbeurs op een laagterecord voor dit jaar. De later op de dag intredende verbetering van de stemming kon daaraan weinig veranderen. Fokker moest een gulden inleveren vóór enige opleving intrad, maar de slotkoers van f 14,40 lag 40 cent onder de laatste koers van maandag en twee dubbeltjes onder het laagste punt dat dit jaar was bereikt. Het sukkelende vrachtwagenconcern moest f 1 prijsgeven op f 7,40 en ook dat was een triest record.

Het hele Damrak lag er gisterochtend niet best bij en trok de dalende lijn van maandagmiddag door. Slechts weinigen durven bij de huidige economische vooruitzichten wat te ondernemen en het eind is volgens handelaren nog niet echt in zicht. De stemmingsindex moest eerst een vol punt omlaag naar 101,6, voordat voorzichtige vraag de stemming wat kon doen verbeteren. De index sloot daardoor slechts 0,3 punt lager op 102,3. De koersindex verloor 0,3 punt op 192,7, maar zonder de zwaarwegende, wat hogere Koninklijke Olie trad een daling op met 0,7 punt tot 181,5.

De omzet kwam uit op f 4.265 miljoen, waarvan f 588 miljoen in aandelen. Op de drukke obligatiemarkt liepen de koersen gedurende de dag op en kwamen aan het eind van de dag koerswinsten voor tot ongeveer veertig cent.

Unilever had wat te lijden van buitenlands aanbod en verloor f 2 op f 180,70. Akzo moest nog eens 70 cent terug naar f 128,20. Philips deed het vanaf het begin van de handel direct al redelijk en verliet de markt 40 cent hoger op f 19,20. Ook op de optiebeurs bleef de stemming nogal flauw. De veruit meest verhandelde soort optie was die op de EOE-index.

Hoofdfondsen

Hoofdfondsen	v.k.	s.k.
ABN Amro	48,70	49,10
ABN Amro A.in F.	77,50	77,50
ABN Amro Obl.Gr.f.	188,90	189,10
Aegon	72,90	73,00
Ahold	80,80	80,70
Akzo	128,90	128,20
Alrenta	203,40	203,40
Amev cert.	61,40	62,00
Bols cert.	38,70	38,00
Bührm.Tet. c.	26,70	27,20
CSM cert.	100,20	100,60
DAF	8,40	7,40
Dordtsche Petr.	135,50	135,20
DSM	70,60	71,00
Elsevier cert.	112,80	112,20
Fokker cert.	14,80	14,40
Gist-Broc. cert.	31,50	32,20
Heineken	172,00	172,00
Hoogovens nrc	22,50	22,70
Hunter Douglas	36,80	36,50
Int.Müller	53,00	53,20
Int.Ned.Gr. c.	50,10	49,90
KLM	24,80	24,70
Kon. KNP	26,80	27,00
Kon. Olie	147,40	147,80
Nedlloyd	31,60	31,10
Océ-v.d.Gr.	39,50	39,10
Pakhoed cert.	36,20	36,10
Philips	18,80e	19,20
Polygram	44,10	42,80
Robeco	94,70	94,80
Rodamco	45,50	45,60
Rolinco	93,50	93,50
Rorento	79,60	79,50
Stork	24,60	24,50
Unilever cert.	182,70	180,70
Van Ommeren nrc	31,90	31,90
Ver.Bezit VNU	86,60	85,30
Wessanen cert.	95,60	95,60
Wolters-Kluwer	81,70	81,00

Avondkoersen Amsterdam

Akzo 128,30-128,50 (128,20)
KLM 24,80-25,20 (24,70)
Kon.Olie 147,80-148,60 (147,80)
Philips 19,20-19,30 (19,20)

Binnenl. aandelen

Aalberts Ind	42,30	42,00
ABN AmroHld.prf.	6,25	6,24
ACF-Holding c.	33,80	33,60
Ahrend Groep c.	82,00b	81,00
Asd Options Tr.	8,40	8,40
Asd. Rubber	2,30	2,35
Ant. Verff.	400,00	–
Atag Hold. cert	111,20	111,00a
Athlon Groep	39,00	39,00
Athlon Groep nrc	39,00	39,00
Aut.Ind.R'dam	55,00	55,00
BAM Groep	73,00	73,00
Batenburg	149,20	149,20
Beers	110,00	110,00
Begemann Groep	75,00	76,00
Belindo	302,00	302,00
Berkel's Patent	0,34	0,34
Blydenst.-Will.	21,50	21,80
Boer Boekh. Kon.	21,00	21,00
Boer De Winkelb.	57,10	56,60
Borsumy Wehry	48,00	47,70
Boskalis Westm.	24,60	24,70
Boskalis pref.	24,30	24,20
Braat Beheer	23,60	23,60
Breevast	11,80	11,40
Burgman-Heybroek	2540,00	2450,00a
Calvé-Delft pref	805,00	800,00
Calvé-Delft cert	1172,00	1160,00
Cindu Intern.	120,30	119,80
Claimindo	295,00	295,00
Content Beheer	20,00	20,30
Credit LBN	23,00	22,80
Crown v.G. cert.	101,00	101,20
CSM	99,60	99,80
DAF cert.	8,80	8,00
Delft Instrum.	13,20	13,20
Desseaux	104,30	104,30
Dorp-Groep	36,30	36,30
Draka Holding	22,90	22,60
Econosto	21,00	20,60
EMBA	160,00	–
Eriks Holding	78,00	73,00
Flexovit Int.	44,50	44,50
Frans Maas cert.	52,00	52,70
Fugro McClelland	25,70	26,00
Gamma Holding	98,00	94,50
Gamma pref.	5,70	5,70
Garzarelli $	9,50	10,50
Getronics	31,80	32,20
Geveke	18,00	18,00
Giessen-de N.	132,00	134,00
Goudsmit	25,00	25,00
Grolsch	187,30	184,50
GTI-Holding	195,00	195,00
Hagemeyer	112,00	111,30
HAL Trust B	12,70	12,80
HAL Trust Unit	12,70	12,80
HBG	189,50	188,50
Heineken Hold.	149,30	148,70
Hes Beheer c	18,00	17,00
Hoek's Mach.	53,50	53,00
Holl.Sea S.	0,31	0,25
Holl. Ind. Mij	37,00	37,00
Hoop Eff.bank	7,10	6,80
Hunter D.pref.	1,60	–
IHC Caland	85,50	84,20
Kas-Associatie	28,40	28,40
Kempen & Co	8,10	8,10
Klene Holding	95,00	95,00
Kondor Wessels	29,70	29,70
KBB	55,00	55,00
Kon. Sphinx	44,20	42,70
Koppelpoort	332,00	332,00
Krasnapolsky	235,00	198,00a
Landré & Gl.	45,00	44,20
Macintosh	25,20	25,00
Maxwell Petr.	116,50	116,50
Moeara Enim	1200,00	1195,00
M.Enim OB-cert.	15750,00	15700,00
Moolen Holding	25,50	26,00
Mulder Boskoop	42,00	41,50
Multihouse	2,90	2,90
Naeff	470,00	–
NAGRON	57,00	57,00
NIB	657,00	653,00
NBM-Amstelland	7,10	7,10
NEDAP	28,00	28,00
NKF Holding	114,50	113,50
Ned.Part.Mij	51,10	51,10
Ned.Springst.	7300,00f	7290,00
Norit	15,70	15,30
Nutricia GB	117,50	117,00
Nutricia VB	123,50	123,00
Nijv.-Ten Cate	73,90	73,80
Omnium Europe	8,50b	–
OPG cert.	30,30	30,00
Orco Bank cert.	71,10	71,00
OTRA	233,00	233,00
Palthe	34,00	34,00
Pirelli Tyre	13,90	13,70
Polynorm	132,00	132,00
Porcel. Fles	139,00	138,00
Randstad	41,70	41,50
Ravast	14,00	16,00
Reesink	73,20	73,00
Samas Groep	23,90	23,00
Sarakreek	13,90	–
Schuitema	1760,00	1750,00a
Schuttersveld	32,80	32,50
Smit Intern.	19,70	19,50
St.Bankiers c.	13,10	13,10
Stad Rotterdam c	42,60	41,80
Telegraaf De	84,00	84,00
Textielgr.Twente	82,00	82,00
Tulip Computers	9,70	9,60
Tw.Kabel Holding	115,00	114,50
Ubbink	73,00	73,00
Union	54,70	54,00
Un.Dutch Group	0,55	0,55
Vereenigde Glas	515,00	515,00
Verto cert.	19,80	19,20
Volker Stevin	46,00	45,70
Volmac	11,30	10,70
Vredestein	15,50	15,00
VRG-Groep	22,00	22,10
Wegener	65,30	65,30
West Invest F.	8,00	8,00
West Inv.F. wb	100,00	100,00
Wolters Kluwer	326,00	321,00
Wyers	17,00	16,20

Beleggingsinstellingen

ABN Amro Aand.F.	78,60	79,00
ABN Amro Albefo	50,10	50,20
ABN Amro Amer.F.	69,10	68,40
ABN Amro Eur. F.	66,50	65,50
ABN Amro Far EF.	48,80	48,60
ABN Amro Liq.Gf.	169,20	169,20
ABN Amro Neth.F.	81,50	80,80
Aegon Aandelenf.	33,60	33,70
Aegon Spaarplus	5,05	5,05
Aldollar BF $	28,70	28,70
Alg.Fondsenbez.	221,00	221,00
Alliance Fund	10,30	10,30
Amro North Am.F.	67,70	67,10
Amvabel	87,00	86,60
Asian Tigers F.	69,70	69,30
Asian Select. F.	66,00	65,50
Austro Hung. F.	3,80	3,75b
Beleg.f. Ned.	61,80	61,50
Bemco RentSel.	59,00	59,00
Bever Belegg.	2,80	2,80
CLN Obl. Div. F.	111,20	111,20
CLN Obl.Waardef.	119,50	119,50
Delta Lloyd Inv.	24,80	24,50
DP America Gr.F.	36,00	36,00
Dp Energy.Res.	45,00	45,00
EGF Investm.	105,00	105,00
EMF Rentefonds	77,10	77,30
Eng-Holl.Bel.T1	10,00	10,00
Envir.Growth F.	42,70	42,60
Esmeralda part.	32,30	32,00
Eur.Ass. Trust	5,50	5,50
EMS Growth Fund	99,40	98,70
EMS Income Fund	96,40	95,70
EMS Offsh. Fund	97,00	96,30
EOE Index Fnd	300,00	296,00
Euro Growth Fund	39,30	39,20
Euro Spain Fund	6,80	–
Far East Sel.F.	51,80	52,50
Gim Global	50,20	51,00
Groeigarant	1,27	1,26
Holland Fund	68,20	68,50
Holl. Eur. Fund	46,00	45,60
Holl. Obl.Fonds	136,00	136,20
Holl. Pac. Fund	89,00	89,80
Holl. Sel.Fonds	87,30	87,30
ING Bnk Dutch Fnd	43,30	43,00
ING Bnk Geldm.Fnd	56,25	56,25
ING Bnk Glob.Fund	44,50	44,10
ING Bnk Oblig.Fnd	35,50	35,50
ING Bnk Spaard.F.	105,84	105,85
ING Bnk Rentegr.F	123,90	123,90
ING Bnk Vastg.Fnd	31,60	31,60
Innovest	40,20	40,40
Interbonds	532,00	532,00
Intereffekt 500	24,40	24,00
Intereffekt wt	39,20	39,00
Investa part.	62,90	62,50
IS Himal.Fund $	7,20	7,20
Jade Fonds	147,40	146,90
Japan Fund	16,70	16,70
Jap.Ind.Alpha F.	5900,00	–
Jap.Sect.Rat.Yen	4840,00	–
Korea Pac.Tr. $	7,80	7,80
Liquirent	50,80	50,80
Mal.Capital F.$	11,30	11,30
Mees Obl.Div.F.	119,20	119,00
Mexico Income F.	22,00	21,00a
MK Int.Ventures	10,00a	–
Mondibel	74,10	73,60
Nat.Res.Fund	58,10	57,80
Nedufo A	114,10	114,10
Nedufo B	122,00	122,00
Nevas	45,00	45,00
Nevas 17 cumpref.	44,20	43,20
New Asia Fund	5,50	5,50
Nomura Warr. F.	0,21	0,21
Obam, Belegg.	252,00	251,00
OAMF Rentefonds	12,25	12,30
Orange Fund	18,40	18,30
Pac.Dimensions	84,00	84,00
Pac.Prop.Sec.F.	27,80	27,70
Pierson Rente	119,30	119.40
Postb.Aand.f.	50,10	50,10
Postb.Belegg.f.	57,70	57,70
Postb.Verm.gr.f.	57,40	57,40
Rentalent Bel.	160,10	160,20
Rentotaal NV	37,10	37,00
RG America F.	108,60	108,30
RG Divirent F.	50,30	50,20
RG Europe F.	92,80	92,40
RG Florente	120,60	120,60
RG Pacific F.	88,30	89,10
RG SP Groen	57,00	57,00
RG SP Blauw	54,30	54,20
RG SP Geel	49,70	49,60
Rodin Prop.$	84,00	84,00
Rolinco cum.p	82,20	–
Schrod.Int.Pr.F	23,80	24,20
Sci/Tech $	11,00	11,00
Suez Liq.Grf.	188,00	188,00
Technology Fund	17,00	17,00
Tokyo Pac.Hold.	165,00	165,00
Trans Eur.Fund	72,90	71,80
Transpac.F.	244,00	247,00
Uni-Invest	17,10	17,00
Unico Inv.Fund	73,70	73,90
Unifonds DM	26,80	26,80
Vaste Waard.Ned	50,00	48,00
Vast Ned	91,00	91,00
VIB NV	53,00	52,50
VSB Mix Fund	50,50	50,90
VSB Obl.Gr.f.	105,10	105,20
VSB Rente Fonds	110,70	110.70
WBO Intern.	65,10	65,50
Wereldhave NV	80,50	79,30
Yen Value Fund	74,10	74,00
ZOM Florida F.$	22,00	22,00

Parallelmarkt

Alanheri	28,80	28,70
ABF	109,80	109,80
Austria Global	1031,00	1031,00
Berghuizer Papier	27,80	27,80
Besouw Van cert.	26,00	26,20
Biogrond Belegg.	10,70	10,70
Comm.Obl.F.1	100,20	–
Comm.Obl.F.2	96,90	–
Comm.Obl.F.3	100,40	–
De Drie Electr.	11,10	10,60
Delta Ll.Dollarf.	65,40	65,10
Delta Lloyd ECU	56,50	56,20
Delta Lloyd Mix	60,20	60,00
Delta Lloyd Rent	60,80	60,80
Dico Intern.	55,90	56,00
DOCdata	3,40	3,40
Dutch Take Ov.T.	37,40	37,30
Ehco-KLM kleding	38,20	37,80
E&L Belegg.1	67,70	67,40
E&L Belegg.2	74,40	74,20
E&L Belegg.3	110,00	110,00
E&L Belegg.4	77,40	77,30
E&L Kap.Rente F.	110,70	110,80
German City Est.	24,70	24,70
Gouda Vuurvast	45,00	45,00
Helvoet Holding	36,30	36,30
Holland Colours	45,20	45,00
Inter/View Eur.	3,00	3,00
Kühne+Heitz	27,70	27,70
Management Share	2,80	2,80
Pan Pac. Winkel	10,50	10,50
Pie Medical	4,00	4,00
Simac Techniek	8,20	8,00
Suez Gr.Fund	51,70	51,50
Vilenzo Int.	14,30	14,00
Wereldhave	4,10	–

Parallel top-15

Free Record Shop	11,70	11,50
Geld. Papier c.	52,00	52,50
Groenendijk	27,00	26,90
Grontmij	37,00	35,60
LCI Comput.Gr.	2,70	2,50e
Melle, van nrc	53,80	53,80
Nedcon Groep	42,00	41,80
Nedschroef	60,00a	56,00a
Neways Electr.	5,00	5,00
Ordina Beheer	13,60	13,50
P & C Groep	74,80	75,00
Sligro Beheer	49,50	49,10

Wall Street

allied signal	54 7/8	55 5/8
amer.brands	41 1/4	41 1/4
amer.tel.tel	47 1/2	47 1/8
amoco corp	49 3/4	50 1/4
asarco inc.	23	23 1/2
bethl. steel	14	14 5/8
boeing co	35	34 3/4
can.pacific	11	11 3/8
chevron	68 7/8	68 3/4
chiquita	16 1/8	16
chrysler	29	28 3/4
citicorp	18 3/8	18 3/8
cons.edison	31 5/8	31 1/2
digit.equipm.	32	32
dupont nemours	45 7/8	46 3/8
eastman kodak	41 1/4	41 1/2
exxon corp	59 3/4	59 5/8
ford motor	40 1/2	39 1/2
gen. electric	82 1/8	82 7/8
gen. motors	31	31 1/4
goodyear	68 3/4	68 7/8
hewlett-pack.	61 7/8	61 5/8
int. bus.mach.	63 1/4	64 7/8
int. tel.tel.	69 3/4	69 3/4
klm airlines	14	14
mcdonnell	50 1/2	52 1/8
merck co.	45 1/4	45 1/8
mobil oil	61 1/4	61
penn central	18 5/8	19
philips	10 5/8	10 3/4
primerica	44 7/8	45 1/2
royal dutch	82 1/8	82 5/8
sears roebuck	42 3/8	42 5/8
sfe-south.pac.	13 7/8	13 7/8
texaco inc.	60	59 5/8
united techn.	42 5/8	43 3/8
westinghouse	12 1/8	11 1/8
whitman corp	14 1/2	14 3/4
woolworth	33 5/8	34 3/8

Advieskoersen

amerik.dollar	1,730	1,850
austr.dollar	1,17	1,29
belg.frank (100)	5,30	5,60
canad.dollar	1,330	1,450
deense kroon (100)	27,45	29,95
duitse mark (100)	109,90	113,90
engelse pond	2,58	2,83
finse mark (100)	33,50	36,00
franse frank (100)	31,60	34,35
griekse dr. (100)	0,75	0,95
ierse pond	2,80	3,05
ital.lire (10.000)	12,00	13,70
jap.yen (10.000)	140,00	146,00
noorse kroon (100)	26,00	28,50
oost.schill. (100)	15,70	16,20
port.escudo (100)	1,14	1,32
spaanse pes. (100)	1,44	1,64
turkse lira (100)	0,0175	0,0265
zweedse kr. (100)	25,25	27,75
zwits.fr. (100)	122,25	126,75

Wisselmarkt

amerik.dollar	1,80095-1,80345
antill.gulden	0,9920-1,0220
austr.dollar	1,2286-1,2386
belg.frank (100)	5,4615-5,4665
canad.dollar	1,39225-1,39475
deense kroon (100)	28,865-28,915
duitse mark (100)	112,4700-112,5200
engelse pond	2,7305-2,7355
franse frank (100)	33,080-33,130
griekse dr. (100)	0,8130-0,9130
hongk.dollar (100)	22,9750-23,2250
ierse pond	2,9470-2,9570
ital.lire (10.000)	12,940-12,990
jap.yen (10.000)	145,045-145,145
nwzeel.dollar	0,9249-0,9349
noorse kroon (100)	27,475-27,525
oostenr.sch. (100)	15,9830-15,9930
port. escudos (100)	1,2400-1,2800
spaanse pes. (100)	1,5500-1,5600
surin.gulden	0,9895-1,0295
zweedse kr. (100)	26,730-26,780
zwits.frank (100)	124,740-124,790
e.c.u.	2,2010-2,2060

Index Amsterdam

CBS-koersindex(1983=100)		
algemeen	193,00	192,70
id excl.kon.olie	182,20	181,50
internationals	196,60	196,60
lokale ondernem.	190,70	190,00
id financieel	152,60	152,90
id niet-financ.	228,20	226,60

CBS-herbeleggingsindex (1983=100		
algemeen	286,70	286,20
id excl.kon.olie	253,90	252,90
internationals	305,00	305,00
lokale ondernem.	266,50	265,60
id financieel	239,90	240,40
id niet-financ.	298,10	296,00

CBS-stemmingsindex (1990=100)		
algemeen	102,60	102,30
internation	107,40	107,50
lokaal	101,50	101,10
fin.instell	137,70	138,20
niet-financ	95,50	94,90
industrie	104,00	103,30
transp.opsl	91,40	91,00

Goud en zilver

Goud onbewerkt 19,100-19,700, vorige 19,130-19,730, bewerkt 21,300 laten, vorige 21,330 laten.

Zilver onbewerkt 180-250, vorige 180-250, bewerkt 290 laten, vorige 290 laten.

Dow Jones

Industrie 3.248,68
-25,64

OPTIEBEURS

	serie		omzet	v.k.	s.k
ah	p jan	80,00	202	2,20	2,30
akzo	p jan	135,00	230	7,70	8,10
daf	p jan	7,50	231	0,70	1,10a
daf	p jul	5,00	190	0,60a	0,80
daf	p jul	7,50	331	1,50	1,80
els	p jan	110,00	217	1,60	2,00
eoe	c dec	260,00	242	17,50a	16,50b
eoe	c dec	270,00	553	8,30	8,30
eoe	c dec	275,00	881	4,70	4,50b
eoe	c dec	280,00	580	2,50	2,10
eoe	c dec	285,00	324	1,20	1,00
eoe	c jan	275,00	869	8,20	7,50
eoe	c jan	280,00	273	5,40	4,80b
eoe	p dec	265,00	276	1,20	1,10
eoe	p dec	270,00	707	2,20	2,00
eoe	p dec	275,00	692	3,50	3,40a
eoe	p dec	280,00	1386	6,10	6,00
eoe	p jan	260,00	216	1,60	1,70
eoe	p jan	275,00	1152	4,80	4,50
eoe	p jan	280,00	663	7,20	7,30a
eoe	p jan	290,00	524	13,50	13,50
ing	c jan	47,50	324	3,20	3,00
ing	c jan	52,50	800	0,40	0,50
ing	c j95	47,50	253	6,10	5,80
ing	p apr	50,00	293	1,70	1,50
ing	p j95	47,50	248	2,90	2,90
nedl	p jan	27,50	400	1,10a	1,30
nedl	p jan	35,00	2713	4,20	4,80
nedl	p jan	40,00	2455	9,30a	9,30
pakhoed	p feb	35,00	213	2,10a	1,70a
phil	c jan	27,50	598	0,20a	0,10
phil	c jul	17,50	567	4,00a	4,00
phil	c o95	20,00	187	5,40	5,50
phil	p jan	17,50	415	0,70	0,60
phil	p jan	20,00	602	1,70	1,50
phil	p apr	17,50	203	1,30	1,20
olie	c apr	160,00	520	2,00	1,80
olie	c o94	145,00	231	16,00	15,90
top5	c dec	490,00	232	15,00	12,50
top5	c dec	500,00	241	8,00	6,50
top5	c dec	510,00	185	3,80	3,10
top5	p dec	500,00	270	6,70b	7,00
unil	c jan	180,00	345	7,60a	5,40
unil	c jan	185,00	227	4,20	3,00
unil	p dec	175,00	375	0,90a	0,90
unil	p jan	175,00	267	1,50	1,90a
unil	p jan	180,00	542	2,80	3,40
unil	p jan	185,00	401	4,60	6,10a
unil	p jan	190,00	321	7,60b	10,00a
vnu	c feb	85,00	218	5,80b	4,80b

a = laten — g = bieden + ex-div.
b = bieden — h = laten + ex-div.
c = ex-claim — k = gedaan + h
d = ex-dividend — l = gedaan + g
e = gedaan + bieden — vk = slotkoers vorige dag
f = gedaan + laten — sk = slotkoers gisteren

ALDI informeert .. ALDI informeert .. ALDI informeert

Kwaliteit is bij Aldi nooit duur

Champagne Veuve Durand brut, 0.75 ltr. ... 18.75
Sekt Schloß Stolzenfels Droog,0.75 ltr. ... 5.98
Chenin Blanc Frisse droge Zuid-Afrikaanse wijn 0.75 ltr. 4.98
Zeller Schwarze Katz Q.B.A., aangenaam frisse witte wijn uit het gebied van de Mosel, Saar en Ruwer, tussen Zell en Koblenz. 0.75 ltr. 3.98
Bordeaux wit A.O.C. 0.75 ltr. ... 4.69
Cabernet Sauvignon Rode Argentijnse wijn 0.75 ltr. . 4.69
Cateaux du Languedoc A.O.C. 0.75 ltr. ... 3.89
Cotes du Roussillon Village A.O.C. ltr. ... 4.89
Côtes de Bourg "Chateau Haut Tayac" ... 6.98
Rodiaz Sherry Fino, medium dry of cream. 0.75 ltr. ... 5.15
Amontillado Medium dry 0.75 ltr. ... 3.95
Advokaat 0.5 ltr. ... 4.59
Alcoholvrij bier "Fustus" smaakt als gewoon bier. Bevat ca. 40% minder calorieën. Flesje à 0.33 ltr. . -.59
Kindercola De echte colasmaak, zonder cafeïne, fosforzuur, conserveermiddel en kunstmatige kleurstoffen 6 flesjes à 0.25 ltr. ... 2.99
Cocktailnoten 4 soorten in een presenteerschaaltje, 300 gr. ... 2.99
Gechocolateerde hazelnoten 200 gr. ... 1.99
Gechocolateerde rozijnen 200 gr. ... 1.99
Studentenhaver Extra rijk gevuld met noten. 200 gr. ... 1.79
Zoute pinda's 250 gr. ... -.75
Cashewnoten 150 gr. ... 2.29
Chips bolognese 200 gr. ... 1.15
Kaas- of pindaflips 70 gr ... -.45
Cassave chips 90 gr. ... 1.15

Mini Candy-bar "Condor" melkchocolade met luchtige romige vulling 400 gr. .. 3.69
Donuts 5 st. 200 gr. ... 1.95
Kerst vruchtenbrood Met spijs, 750 gr. ... 2.95
Weihnachtstol Met amandelspijsvulling en vruchten, 1000 gr. ... 4.49
Saucijzenbroodjes Met 120 gr. vleesvulling 6 st. 280 gr. ... 2.49

Friese kruidrepenkoek 3 repen 450 gr. ... 1.49
Albrecht Cafeïnevrij Exclusief Snelfiltermaling, 250 gr. ... 2.69
Albrecht Extra Zacht Milde koffie, snelfiltermaling, 250 gr. ... 2.69

Volle chocolademelk "Choko" ltr. ... 1.49
Instant cacaofantasie "Schovit" 800 gr. ... 3.49
Halfvolle koffiemelk "Milsani" 464 ml. ... 1.09
Slagroom "Milram" houdbaar 0.2 ltr. ... -.85

Prijsverlaging
VHS-videocassette "General Technics" High-color, E-240. ... ~~11.48~~ 10.48
Mildeen kuurshampoo Balsam, zijdeproteïne. Tegen vet haar en anti-roos. 300 ml. 1.75
Shampoo + conditioner 2 in 1 "Almisan", voedt en beschermt het haar. Maakt het zacht en gemakkelijk kambaar. 1.99

Vruchten in glas Gemengde vruchten of rode stoofperen op lichte siroop. 580 ml. 2.99
Originele Chinese stemgember Sappig en mild, zomaar tussendoor of te gebruiken in allerlei gerechten. Pot à 450 gr. 2.45
ALDI tip — Tip-artikelen verkopen wij tijdelijk. Advies: neem wat extra, want de voorraad is beperkt.

Alles voor gezellige avonden
Nu al in huis halen

Diepvries

Gourmet-/fonduepakket Mini-vinken, gehaktballetjes, kalkoenburgers, gemarineerde kalkoen- en varkensfilets. 400 gr. ... 7.98
Party snacks Feestelijk bittergarnituur bestaande uit: 9 mini frikandellen, 9 gebraden gehakt hapjes, 9 vlees bitterballen met extra vlees, 9 kiphapjes, nugget met krokant korstje. Snel en gemakkelijk te frituren in ca. 4-6 minuten. 650 gr. 4.95
Loempia Met veel ham en veel kip. 175 gr. ... 1.35
Vietnamese loempia's Met 20% varkensvlees. 6 st. à 70 gr. ... 4.49
Hamburgers 70% rundvlees, 30% varkensvlees. 12 st. 900 gr. ... 4.85
Kroketten Met 20% rundvlees. 8 st. 560 gr. ... 3.69
Pizza Stromboli Gevuld met kaas, champignons, paprika, prei, tomaat, kruiden, 30 gr. salami en ham. 400 gr. ... 2.95
Streeptompoezen Gegarneerd met slagroom 4 st. 310 gr. .. 2.99
Bavaroise gebak Aardbeien of chocolade 650 gr. ... 5.95
Slagroomtaart Voor ca. 12 personen. Dubbel gevuld met 500 gr. echte slagroom. 1000 gr. 7.95

Tissue servetten Diverse kleuren, 3-laags, 30 st. .. 1.09
Krokant toast 100 gr. ... 1.19
Knäckebröd "Bjorns" sesam 250 gr. ... 1.09
Combi Party-crackertjes 8 pakjes à 10 st. ... 1.29
Kip/Kerriesalade 150 gr. ... 1.75
Vleessalade 300 gr. 1.89

Speculaasgebakjes 4 st. ... 2.59
Gechocolateerd marsepein broodje 175 gr. ... 1.19
Roomboter amandelstaaf Gevuld met 100% amandelspijs, 200 gr. ... 2.89
Kalfsragout 425 ml. ... 1.59
Pasteibakjes 6 stuks 150 gr. ... 1.59
Ringleverworst 500 gr. ... 1.99
Westfaalse metworst 400 gr. ... 3.98

Uit de koeling
Gerookte paling 5.69
Gerookte zalm 4.78

Augurken Groot formaat. Zoetzuur 1700 ml. 2.79
Roomkaas "Flora Danica" 70+, 200 gr. .. 1.69
Verse roomkaas 70+ "Valblanc" met knoflook en kruiden 125 gr. ... 1.59
Roombrie 60+ "Roi de Trefle" 200 gr. ... 2.49

Speculaas 500 gr. .. 1.19
Edelmarsepein Kersen met rum, sinaasappel met contreau, mango met whiskey of ananas met amaretto. 4.25

ALDI Aktueel

4-delige kookpannenset
* roestvrij edelstaal 18/10
* geïsoleerde handgrepen
* de dubbele sandwichbodem garandeert een optimale warmtegeleiding
* geschikt voor alle warmtebronnen, ook keramische platen
* vaatwasmachinebestendig en makkelijk te reinigen
* de set bestaat uit:
1 kookpan 20 cm. o 3 ltr.
1 kookpan 18 cm. 0, 2,5 ltr.
1 kookpan 16 cm o, 1,5 ltr.
1 steelpan 14cm o, 1 ltr.

Met hittebestendige glasdeksel. 79.95 *

Grote volle kerstboom Mooi om te zien, net echt. Gaat vele jaren mee, gemakkelijk in gebruik, 1.85 mtr. incl. metalen standaard. De natuur perfekt geïmiteerd. 89.75 *

Herenoverhemd met strik Een schitterend overhemd van 60% katoen en 40% polyester in wit, wit met "dobby-effekt, lichtblauw of zwart gecombineerd met een leuke stijlvolle polyester strik in zwart, bordeaux, marineblauw of zilvergrijs. Keuze uit modellen met kent- of wingkraag. Maten; 37 t/m 44. Een leuk geschenkartikel. 29.98 *
In sommige filialen pas verkrijgbaar vanaf vrijdag 27 november

Kunststof fotolijsten Alle lijsten met voorgestanste passepartout, ophangmogelijkheid en extra voetje om de fotolijst te laten staan. Per set: 2 lijstjes, formaat 10 x 15 cm; 1 lijstje formaat 13 x 18 cm; 1 lijstje formaat 18 x 24 cm. Kleuren: wit, goudkleurig, zwart en noten. In een leuke geschenkverpakking. 15.98 *

Transparante raam- en deurfiguren Voor sfeervolle versiering van ruiten, gladde deuren en kasten, daarna eenvoudig en zonder lijmresten te verwijderen. Verschillende motieven. 3.99 *

Make-up set
- lippenstift
- rouge
- nagellak
- mascara
- oogschaduw
kleuren: pink, rose en rubin. 11.98 *

Decoratieve kerststukjes Een uitgebreid assortiment van deurkransen, kaarsenringen, sierbollen kerstboompjes en mandjes. In diverse kleuren aan ophanglint, met diverse dekoraties. 12.98 *

Jogging-/ vrijetijdspak *Fleece-wear* Jas van 100% spun polyester, geheel gevoerd en 2 steekzakken met ritssluiting. Broek heeft 2 steekzakken en achterzak. Mouwen en boorden van lycra. Superzacht, sterk en heerlijk warm. Verschillende moderne modellen in aktuele kleurencombinaties. Maten: M, L, XL en XXL. Voor jongelui en volwassenen. 57.50 *

Kerst- en nieuwjaarskaarten Compleet met enveloppen. Diverse motieven. Per mapje 26 st. assorti. 2.99 *

Sierkerstboompje met verlichting Gedekoreerd, hoogte ca. 60 cm. Compleet met ballen, slinger, strikken en diverse ornamenten. Diverse kleuren. In bamboe-mandje. 29.98 *

Leuke kerstboomfiguurtjes Hout in wit/goud, rood/goud of gekleurd. 27 st. 4.98 *

Kerstboomverlichting Met 15 heldere lampjes, 1 reservelampje en ca. 8,5 mtr. snoer. Voor buiten, maar ook binnen te gebruiken. 24.98 *

Dinerkaarsen *Gedompeld* 3.98 *

Kerstboomdekoratieset, 22-delig 4 kleine ballen ca. 5 cm. 4 grote ballen ca. 6,5 cm. 4 klokken ca. 5 cm. 4 medaillons ca. 7 cm. 4 harten ca. 5 cm. 2 x 3 muziekrollen ca. 17 cm. Keuze uit diverse modellen. Per set 9.98 *

Metalen miniatuurauto Met sterke frictiemotor. Schaal 1:36. O.a. Porsche, BMW, Ferrari, Mercedes, Pontiac en VW. Auto even achteruit trekken, loslaten en hij rijdt automatisch weg. 1.99 *

Vogel wintervoedselpakket 2 pindanetjes à 200 gr., 2 mezenbollen à 85 gr. Haal 't nu in huis, help de vogels als het echt winter wordt. 3.75 *

* Aktueel artikelen verkopen wij tijdelijk, mochten zij ondanks zorgvuldige planning te snel uitverkocht zijn, vragen wij u hiervoor uw begrip.

ALDI MARKT
Kwaliteit is bij Aldi nooit duur

ALDI-Markten in uw buurt: Pey-Echt, Houtstraat 27. **Roermond,** Lindelaan 65. **Valkenburg,** Koningswinkelstraat 2. **Maastricht,** Volksplein 34b. **Geleen,** Annapad 2 / J. Kleynenlaan 38. **Sittard,** Bergstraat 14 / Leyenbroekerweg 1. **Vaals,** Wilhelminaplein 39. **Heerl…** Willemstraat 109 / Corisbergweg 199 / Corneliusplein 1. **Kerkrade,** Niersprinkstraat 4a / Carboonstraat. **Hoensbroek,** Kouvenderstraat 69. **Schaesberg,** Hoofdstraat 128. **Stein,** Raadhuisplein 36. **Elsloo,** Koolweg 61. **Totaal meer dan 250 ALDI-Markten in Nederla…**

06-lijnen

Meisjes zoeken een ervaren vriend 06-320.330.43 (37,5 cphm)

Meisjes willen bijverdienen **Sexadres.** 06-320.330.60 (37,5 cphm)

hete meisjes willen snel een sexafspraak! Direkt 06-320.326.66 (50 cphm)

Bisex voor 2 direkt apart met een heet meisje of 'n lekkere jongen. 06-320.330.87 (37,5 cphm)

Homoboys Hoor ze heet tekeer gaan 06-320.330.88 (75 cpm)

Partnerruil direkt apart met vrouwen en mannen voor 'n hete sexruil. 06-320.330.91 (37,5 cphm)

Zoek je een lekkere knul? **Gay-dating** 06-320.330.95 (37,5 cphm)

Homo direkt apart. Op zoek naar een opwindend afspraakje met een lekkere knul? Je hebt direkt kontakt! 06-320.322.75 (37,5 cphm)

Vrije meiden zoeken regelmatig sexkontakt. 06-320.320.55 (37,5 c.p.m.)

Sexafspr. met 'n meisje. Vraag haar tel.nr. 06-9502 (37,5 cphm)

Direkt een leuk meisje aan de lijn. Vraag haar tel.nr. voor een avondje uit (37,5 cphm) 06-9510

Direkt snel sexkontakt **Sex-kontakt** 06-320.320.32 (50 cphm)

240 vrije meiden zoeken **** Sex **** Info 06-9786 (37,5 cphm)

Nu direkt een afspraakje met een leuk meisje (50 cphm) 06-320.322.33

Dir. kletsen met een leuk meisje! 06-320.330.90 (50 cphm)

Onderdanige jongens bellen met strenge meesters **SM voor 2** 06-320.329.99 (37,5 cphm)

Homokont. Zoek je 'n hete jongen? 06-320.330.18 (37,5 cphm)

Hete meisjes willen echt snel **sexkontakt** Nu met tel.nr. 06-320.330.66 (37,5 cphm)

Kontakten/Klubs

Buro Mieke Discrete bem. 046-748768.

Nieuw............nieuw **Club Merci** kamers met ronddraaiend bed. Bad met hydromassage. Rijksweg Zd. 241, Geleen. Tel. 046-745814.

Monika's escort M. jong meisje 045-727854

nieuw Anja en Mandy bij Peggy. Privé en escort ma.-vr. 11-22.30 u., wo. tot 19 u. Tel. 046-374393. Video en totale mass. mog. Wo. - trio-dag - ƒ 125,-

Escort All-In 045-326191 14.00 t/m 4.00 uur 's Nachts.

Olifant Geleen. Geopend onder nieuwe leiding. Veel jonge sexy meisjes voor privé, open sex, films en massage ƒ 50,-. Iedere dinsdag en donderdag speciale triodag, (ook lesbisch) V.a. 02.00 uur. Rijksweg Zuid 105 Geleen. Tel. 046-756335.

Privé Yvonne Het BESTE en LANGST bestaande PRIVÉHUIS te KERKRADE!!! ZEER ZEKER bekend om de SERVICE, HYGIENE en DISCRETIE! Gezelligheid en drankje gratis!!! 8 meisjes verwennen U in sexy-lingerie!!! geop. ma-za 11-24 u, zo. 15-24 u. Tev. weekend trio aanb. 045-425100.

Club Mirabelle Club Nirwana niet goed, geld terug-garantie i.p.v. luchtkastelen!!! Open van 22.00 tot plm. 06.00 uur. **Escort 045-427120 / 463323** Burg. Franssenstraat 4, Kerkrade. Tel. 045-427120 Nieuwstraat 147, Kerkrade. Tel. 045-463323

Nieuw: Jumbo's Escort Tel. 045-275242. Tevens leuke meiden gevraagd.

Wie durft? Angel en Boy en Romina's escort voor dames en heren en ook SM liefhebbers. Bel voor info: 045-271920. Tevens meisjes gevraagd.

Knap meisje 24 jr., slank, DD cup ☎ 045-228481.

Nieuw in Rustica Spekholzerheide Marina, Diana en Karin van de Weyerstraat 9. Tel. 045-412762.

SACHA'S ESCORT vanaf 19.00/05.00 uur. **045-463386**

(((Hot Girls))) "Escort Limburg" 7 dagen per week. Tel. 06-52980304.

Paren- en alleenstaandenclub **Villa Liberta Susteren** Sauna en bubblebad aanwezig. Altijd mooie erotische live-show. Vanavond voor iedereen v.a. 21.00 uur. Maaseikerweg 24, Susteren. Tel. 04499-4928.

Cinderella Leuke meisjes verwennen U. Oude Rijksweg Noord 56, Susteren. Naast tennishal.

Leuk Hollands meisje gevraagd voor Exclusieve Club. Garantie en intern, info tel. 04499-3828.

Maastricht Privé is een gezellig privéhuis in het centrum van Maastricht. De meisjes zijn er lief en mooi en héél warm. Ze werken met plezier en weten hoe ze een man het lekkerst kunnen verwennen. Vrijblijvend kennismaken. Drankje gratis. Kusje en tot snel.... **Ons adres: Jodenstraat 2** Tussen VVV en Kesselkade ☎ 043-254183.

Buro Sittard met leuke adressen 046-523203.

SM Club-Anita 's Woensdags vanaf 14.00 u. showmiddag met live shows m.m.v. public. Nieuwe discrete ingang. Tel. 045-462720.

Petit Fleur met jonge, sexy meisjes, ma en do trio-dag, ƒ 125,- ½ uur all-in. Geopend van 11.00 tot 24.00 uur. 045-229091. Meisje welkom, intern mog.

Love Escort ☎ 045-320905. Dringend meisje gevr.

☎ 046-749662 **LYDIA** SHIRLY MARGARITA SYLVIA MONIQUE ANJA CHANTAL TRACY

Regina Privé 045-723583.

Jong en prettig gezelschap vindt U in **Club Exclusief** Rijksweg 939 te Elen-Dilsen België. Open van do. tot di. van 12.00 tot 03.00 uur. Tev. leuke meisjes gevr. Tel. 09-32.89562106.

SM huis Rachel 27 nov. open SM avond. Tel. 045-414338.

Club Levant Nieuwe openingstijden van ma.-vr. 12.00-24.00 uur; zat. van 14.00-22.00 uur. Kerst-aanbieding ½ uur ƒ 100,-; 1 uur ƒ 125,-. Meisjes gevr. Maastrichterstr. 156, Brunssum:045-275199

Paren en single **Club LC** zie ook L.D. vrij en zat. **Novemberstunt** koppels op woensdag gratis. Veel dames aanwezig. Hertenweg 5, Zutendaal. Tel. 0932-89713323.

Escort Saskia Ook in hotel ☎ 045-418606

Passion Privé Diverse nieuwe meisjes. Div. nieuwe mogelijkheden. Open maandag t/m zaterdag vanaf 13.00 uur. Tel. 046-582540.

Privé nieuw 045-230086 meisje gevr.

Totale ontspanningsmassage door leuke **jonge meisjes....** Tel. 045-353489.

Escort Service discreet en snel, voor een leuk meisje bij u thuis of hotel, v.a. 12.00 t/m 03.00 uur. Tel. 045-422685

Hoge nood Angelique privé. Tel. 043-639410.

Nieuw escort met nwe. meisjes, 12.00-03.00 uur, all-in service, discreet, snel. 045-413887

Privé Ma. t/m vr. 11-22 uur. Tel. 046-757517.

Mon Cherrie vraagt meisjes voor privé. Boschstr. 84, Maastricht.

Privé nieuw 045 - 23 00 86 meisje gevr.

CONNIE ! weer terug. 045-714707.

Privé Michela 045-740924.

Escort Leuke jonge dame bezoekt u thuis of in hotel va. 20.00 uur 045-716437.

Nadja Privé 045 - 72 94 10

Privé en esc… Tel. 045-720916.

ƒ 50,- all-i… Tevens assistente ge… Tel. 045-423608.

Daisy-Cindy Privé v.a. 10.00, ook … zon. 045-721959.

Van maandag t/m v… van 8.30 tot 17.00 uur … u uw PICCOLO telefo… opgeven. Tel. 045-719…

De huwelijksvoorw… van de echtelieden … bertus Gerardus … Lahaije en Sophia … nella Gelissen, wone… 6143 BJ Guttecoven, … meente Sittard, C… straat 72, zijn opgeh… zodat partijen met in… van de dag na de akte … gehuwd in de wettelijk… meenschap van goede… bij akte van wijziging … welijksvoorwaarden … de huwelijk op 4 nove… 1992 verleden voor not… mr. J.Th.M. Pas te Beek, … ingeschreven op 8 nov… ber 1992 onder numm… 017009 in het huwelijk… derenregister van de Gri… van de Arrondissem… rechtbank te Maastricht.

'Zelfs directeuren hangen hier aan de telefoon'

Hulplijnen voor Nintendo-spelers

DOOR PETER KUIJT

De opmars van de videogames is niet meer te stuiten. Wie geen 16-bits megadrive van Sega in huis heeft of het Italiaanse loodgietertje Mario niet over zijn tv-scherm kan laten hollen, telt niet mee. De fabrikanten spelen daar graag op in met clubs, 'roadshows', een kledinglijn, schoolaccessoires en zelfs cd's. En voor degenen die na uren proberen niet verder komen met Battle of Olympus of Wonderboy en in ernstige geestelijke nood verkeren, zijn er zelfs hulplijnen in het leven geroepen. „Je moet bukken om de putdekselmaniakken neer te schieten!"

Mevrouw Derksen uit Nijmegen aan de telefoon. Ze komt 'geen meter verder' in het spelletje Zelda. „Ik kan de donkere wereld niet in! En die draak krijg ik ook al niet dood," klaagt ze. „Ik heb al van alles geprobeerd: bommen gelegd en zo." Speladviseuse Carola pakt een dik handboek en zegt: „Rustig maar, mevrouw. Heeft u pen en papier bij u? Want u moet nog een lange weg afleggen...". Twee minuten later wijst ze Jordy uit Haarlem de weg in het huis van de Addam's Family. „Ben je de keuken al in geweest? Daar moet je ijsblokjes smelten, dan kom je verder."

Carola is één van de 28 medewerkers die vanuit een afgelegen kantoorpand op een troosteloos industrieterrein in Tiel wanhopige Nintendo-spelers met adviezen te woord staan. Zo'n drieduizend telefoontjes krijgen de speladviseurs dagelijks te verwerken en daar kan menig 06-exploitant jaloers op zijn. Lijvige ordners met 'passwords' en routebeschrijvingen door donkere kastelen en de jarenlange spelervaring van de consulenten zelf, helpen de bellers weer op het rechte pad.

'Freak'

De adviseurs, in leeftijd variërend van 18 tot 23 jaar, worden intern opgeleid. Menno Agema, coördinator van de servicelijn: „Ze hoeven niet direct al goed te kunnen spelen om aan de slag te kunnen, dat wordt ze hier wel geleerd. Wel moet je enigszins een 'freak' zijn." Elke ochtend worden de consulenten bijgepraat over de jongste spellen.

De adviseurs worden ook geïnstrueerd hoe ze de bellers te woord moeten staan. Schelden is uiteraard uit den boze. Carola: „Ik corrigeer wel sommige kinderen die onbeschoft uit de hoek komen. Dan zeg ik: „Je moet wel lief zijn, anders help ik je niet met het spelletje. Dan draaien ze om als een blad aan een boom."

● *Gewapend met dikke ordners en de computer helpen de speladviseurs de vragenstellers weer op weg.* Foto: GPD

Secretaresses

De servicelijn van de Japanse videospelgigant Nintendo bestaat nu zo'n drieëneenhalf jaar. De adviseurs moeten kennis hebben van ruim 250 spelletjes, verdeeld over verschillende categoriën. Er zijn sport-, avonturen- en vechtspelletjes, maar ook hersenkrakers zoals het spel Boxxle, waar een aantal dozen tussen muurtjes door van het ene vakje naar het andere moet worden geschoven.
De leeftijd van de bellers varieert van vijf tot ver in de zestig.

Het merendeel van de verdwaald geraakte vragenstellers zijn kinderen. „Maar we hebben ook wel eens een dame van tachtig aan de lijn gehad," weet Agema. „Zij wilde weten hoe ze het spel Super Mario Land moest uitspelen. En soms laten directeuren hun secretaresses bellen als ze met hun Game Boy overhoop liggen. Als je ze dan wat uitlegt, neemt de directeur ineens het gesprek over met allerlei vragen."

Test

Voor een spel op de Nederlandse markt wordt gelanceerd, wordt het uitvoerig getest in Tiel. „We hebben hier een 'review'-team dat de nieuwe spelletjes van alle kanten belicht," zegt Agema, terwijl hij wijst op drie jongens die met open monden zitten te kijken naar een zwemmend poppetje op een beeldscherm.

Nadat het 'review-team' zich over het spelletje heeft gebogen, wordt het nog eens uitvoerig doorgelicht door de medewerkers van de servicelijn. Agema: „Er worden hier wel eens spelletjes afgekeurd, omdat de graphics onder de maat zijn en er te weinig actie in voorkomt. Ook mag het niet zo simpel zijn, dat je het spel binnen een half uur onder knie hebt en weglegt, want we vinden dat je waar moet krijgen voor je geld".

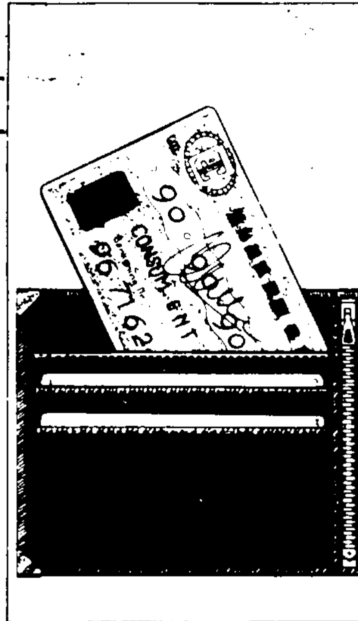
Voor de produkten van Nintendo moet inderdaad wat dieper in de buidel worden getast dan voor de eerste de beste legpuzzel. Zo variëren spelletjes voor de draagbare Game Boy in prijs van 39 tot 99 gulden, het apparaat zelf kost 199 gulden. De grote broer van de Game Boy, het 8-bits controlldeck dat je kunt aansluiten op de televisie, is er vanaf 159 gulden.
Inmiddels is er een verbeterde versie van de 8-bits in de winkels verschenen: een 16-bit Supernesmachine, de Rolls Royce onder de spelcomputers. De 16-bits – inclusief 'groot laserlicht pistool' verkrijgbaar voor vijfhonderd gulden – heeft een groter geheugen en een hogere verwerkingssnelheid. Spelletjes voor deze machine doen in de speelgoedpaleizen tussen de 129 en 250 gulden.

En de ontwikkelingen staan niet stil. Nintendo's concurrent Sega, die de 16-bits als eerste op de markt bracht, laat weten aan de ontwikkeling van een cd-romspeler te werken, die – gekoppeld aan de 16-bits computer – het mogelijk maakt om vanaf cd's spelletjes te spelen.

Marktaandeel

Ondanks de forse prijzen vinden de hard- en software van Nintendo en Sega gretig aftrek. Nintendo claimt zelfs een marktaandeel te hebben van 80 procent. Agema zegt trots: „Eén op de vijf huishoudens in Nederland heeft een produkt van Nintendo." Sega, dat als tegenhanger van Mário het stekelvarkentje Sonic the Hedgehog heeft gelanceerd en eveneens beschikt over een hulplijn voor in de war geraakte spelers, meldt echter in de afgelopen twee jaar een marktaandeel van 35 procent te hebben opgebouwd. Wie heeft er nu gelijk? Pr-man Peter Oet van Sega: „Belt u maar eens met een paar speelgoedwinkels, dan hoort u het vanzelf." Agema wenst geen oordeel geven over de concurrent: „Laten we het er maar niet over hebben."

Hoe het ook zij, de speladviseurs hebben in elk geval werk zat. Carola heeft alweer een gestrande speler aan de lijn. Robert uit Amsterdam meldt dat hij vreselijk is vastgelopen met Zelda. Carola: „Welke Zelda meneer, I, II of III?" Robert: „Shit, zijn er dan al zoveel?"

Een flinke valpartij is vaak al genoeg. Of een – op het eerste gezicht – onschuldig auto-ongelukje. Gewrichten bewegen niet meer zo soepel, raken geblokkeerd of erger nog, er treden bewegingsstoornissen op. Voor de patiënt breekt er in de meeste gevallen een tijd aan van 'doktoren'. Als er iets mankeert aan houding of beweging dan is de fysiotherapeut veruit de bekendste behandelaar. Functiestoornissen kunnen echter ook behandeld worden door een manueel therapeut, in de volksmond: 'kraker'. Beroemd en berucht.

Hoensbroekse specialist contra negatief imago

'Manueel therapeut is meer dan kraker'

● *Met de Duitse IDG-apparatuur is de manueel therapeut in staat een snellere en objectievere diagnose te stellen.* Foto: CHRISTA HALBESMA

DOOR MONIQUE PARREN

Om een snel, maar vooral objectief oordeel te kunnen vormen over de toestand van een patiënt, hebben Raf Verwasch en Benoît Schyns, allebei manueel- en fysiotherapeut, een Impuls Dermogram-apparaat (IDG) aangeschaft voor 'electrodermaal onderzoek'. Met behulp van een kastje met hand-, voet- en hoofdelektroden ondergaat de patiënt een pijnloze meting. Het IDG registreert de reactie van het zenuwstelsel met een 'schrijver'. Verwasch: „Als therapeut krijg je zo een beeld van de innerlijke 'harmonie' van het lichaam. We kunnen bijvoorbeeld de over- of onderactiviteit van het zenuwstelsel aflezen en zo zien of iemand in een stresssituatie verkeert."

De manueel therapeut heeft altijd al moeten opboksen tegen een negatief imago. Vooral door toedoen van 'beunhazen', die zoals in alle beroepstakken, ook actief zijn in de gezondheidszorg. Wie geen risico wil lopen kan zich voor een behandeling het beste wenden tot een erkende therapeut. Deze heeft een opleiding genoten bij de Stichting Opleiding Manuele Therapie (SOMT) in Eindhoven of Utrecht, is aangesloten bij de Nederlandse Vereniging voor Manuele Therapie (NVMT) en staat geregistreerd in het openbaar register van manueel therapeuten.

Wat is manuele therapie eigenlijk ? „Een verbijzondering van fysiotherapie," meent Raf Verwasch. „Door het geven van bepaalde impulsen – het 'kraken' – probeert een therapeut een blokkade in een gewricht op te heffen. Het zenuwstelsel reageert op de impulsen waardoor een verbetering in de stofwisseling ontstaat." Eenvoudig gezegd zorgt dit er voor dat spieren en gewrichten weer soepel worden.

Met een mondeling en een zogenoemd 'functie-onderzoek' probeert de therapeut eerst iets aan de weet te komen over de werking van het 'bewegingsapparaat' en het zenuwstelsel. Verwasch: „Een nadeel bij dit onderzoek is de persoonlijke benadering van pijn. „Het kan voorkomen dat deze onderzoeken een vertekend beeld geven."

Juist daarom is het IDG een waardevolle toevoeging aan de therapie volgens Verwasch. „Het IDG is een Duitse uitvinding. In Nederland zijn slechts drie apparaten beschikbaar. Het instrument heeft een vast plaatsje gekregen in onze praktijken aan de Nieuwstraat in Hoensbroek en aan het Keizer Karelplein in Maastricht."

De verschillen tussen manuele therapie en fysiotherapie zijn vrij groot. „Zo heeft een manueel therapeut doorgaans voldoende aan zes tot maximaal tien behandelingen om een 'defect' te genezen. Dit is ook aangetoond in een recent onderzoek van de Rijksuniversiteit Limburg. Een fysiotherapeut heeft zeker vijftien behandelingen nodig," meent Verwasch. „Bovendien vereist manuele therapie meer studie, het is wetenschappelijker. Een verlengde na een studie fysiotherapie, dus een specialisatie."

Verwasch wil zich graag profileren als professioneel therapeut. „Het wordt tijd dat de mensen weten wie we zijn en wat we doen. De 'wegrestaurant-cursussen' moeten het veld ruimen. Een manueel therapeut beheerst een specialisme binnen de medische wereld. Het negatieve beeld van 'kraker' is al lang achterhaald."

Prijzen ten opzichte van vorig jaar flink gezakt

Beaujolais Primeur leeft weer op

In Eetlust bericht het Limburgs Dagblad wekelijks over de wereld van eten en drinken. Culinaire nieuwtjes, opvallende trends en bijzondere eetadressen komen aan bod. De redactie zal geregeld aanschuiven in Limburgse etablissementen en verslag doen van haar bevindingen. Coördinatie Mariëtte Stuijts.

DOOR JO JEURISSEN

De Beaujolais Primeur of Nouveau staat sinds vorige week weer in de schappen van grootwinkelbedrijven en slijterijen. Ook veel restaurants schenken deze overbekende wijn aan de gasten. Het fenomeen Primeur bereikte in Nederland een hoogtepunt in het midden van de jaren tachtig. De wijn werd overal en vaak zeer luidruchtig aangeprezen, de importcijfers stegen met sprongen en de wijnbouwers voerden de prijzen op. Een kwestie van vraag en aanbod.

Aan dat spelletje rond deze fruitige en frisse wijn kwam een paar jaar geleden een einde. De Beaujolais Primeur was voor de zuinige Nederlanders te duur geworden. De wijnverkopers hadden zichzelf uit de markt geprijsd. Het werd tamelijk stil rond de Beaujolais Primeur.

Het dieptepunt werd bereikt in 1990 toen slechts 36.500 hectoliter Beaujolaiswijnen aan Nederland werden geleverd, 75 procent daarvan als Primeurwijn. In de jaren '84 tot '86 lagen de importcijfers nog ruim boven de 50.000 hectoliter (ook hier 75 procent als Primeurwijn). De wijnhandel ten zuiden van Macon zag de ernst van de situatie in en deed, gelukkig niet letterlijk, water bij de wijn. De prijzen gingen iets omlaag en de verkoop in 1991 nam weer toe tot 41.500 hectoliter (75 procent als Primeurwijn).

Onverantwoord

François Pomel, productmanager Beaujolais, toonde zich niet ontevreden over deze heropleving en zette de handel nog verder onder druk. „De huidige prijs van een Beaujolais Primeur is eigenlijk onverantwoord laag, maar voor de export naar Nederland is dat prima. Bovendien is de 92'er veel fruitiger en lichter dan de wijn van het jaar daarvoor. Die was wat krachtiger."

Pomel zou wel eens gelijk kunnen krijgen want de slijters spreken van een vlotte verkoop en zijn zeer tevreden met de prijsstelling. Ten opzichte van vorig jaar is de prijs per fles met een tot twee gulden gedaald. Bij Albert Heijn betaalt men voor een eenvoudige primeur ƒ 4,95, bij de Hema ƒ 4,50, bij de Edah ƒ 4,49 en in Duitsland bij Aldi zelfs maar 2,99 Mark (ongeveer ƒ 3,45). De detailhandel kan een eenvoudige Primeur leveren voor ƒ 7,95.

Albert Heijn, met een marktaandeel van ongeveer 25 procent de grootste wijnimporteur in Nederland, heeft de Primeur traditiegetrouw zelf geselecteerd en laten bottelen door Joseph Boudry in Pontanevaux. De Hema heeft elke fles genummerd en de wijn in Nederland laten bottelen en de Edah (van Vendex International) heeft rondgeneusd in de streek rond Trazegnies. Naast elkaar geproefd wint de Edahwijn het met 'neuslengte' op fruitigheid. Voor de rest doet het drietal niet veel voor elkaar onder. Een Beaujolais moet je trouwens gewoon drinken en niet al te serieus proeven.

● *Slijter Max van Wersch is zeer tevreden over de kwaliteit van de Beaujolais Primeur.* Foto: KLAUS TUMMERS

Kwaliteit

De kwaliteitsbewuste slijter, zoals bijvoorbeeld Berns van de gelijknamige wijnhandel in Heerlen, is enthousiast over de Primeur van dit jaar. „De wijn is geweldig fruitig en krachtig. Ik ben er zeer tevreden over. De verkoop loopt hier uitstekend." Berns verkoopt verschillende Primeurs waarbij de prijs kan oplopen tot ƒ 12,50. Maar hij laat ook een waarschuwing horen: „Het is halverwege de oogst, die op 5 september begon, gaan regenen. De boeren die toen nog druiven moesten plukken leveren nu een dunnere wijn. Het is dus uitkijken geblazen."

Ook slijter Max van Wersch in Heerlen, aangesloten bij De gulle Bottelier, spreekt van een opleving van de Beaujolais Primeur. Hij merkt het in de verkoop. „De Beaujolaiswijnen van dit jaar hebben een lage zuurgraad en een bijzonder fruitig karakter," zegt hij.

Een medewerkster van de Gall & Gall-slijterij in Sittard spreekt van een redelijke omzet. De eenvoudigste Primeur is voor ƒ 5,95 te koop. „De verkoop trekt weer aan. Ik neem straks een flesje mee naar huis, want je moet 'm toch gedronken hebben, nietwaar? Dat is hezelfde als bij Hollandse Nieuwe of bij de eerste asperges. Je wilt het in elk geval even proeven."

Gisting

Een Beaujolais Primeur kan twee maanden na de oogst al op de markt komen omdat hij slechts een gistingsperiode van vier tot zes dagen kent bij een temperatuur van 25 tot 30 graden. De druiven gaan ongeperst in de kuip. Voor de gisting begint wordt koolzuurgas toegevoegd om geur en kleur aan de rode Gamay-druiven te onttrekken met het doel aroma en fruitigheid op te voeren (de methode macération carbonique). Als de gisting te vroeg begint gaat veel fruitigheid in het sap van de druiven verloren en dat wil men bij een Primeurwijn voorkomen.

De wijn wordt na de gisting nog tweemaal overgeheveld. De eerste keer is dat om het sap te ontdoen van het bezinksel (bij een normale rijping verdwijnt dat op natuurlijke wijze) en de tweede keer om de nadelen van de aanwezige appel-melkzuren te decimeren (een lage zuurgraad te bewerkstelligen). Daarna is de wijn 'uitgegist' en kan op fles. Le Beaujolais Primeur est arrivé.

eetlust

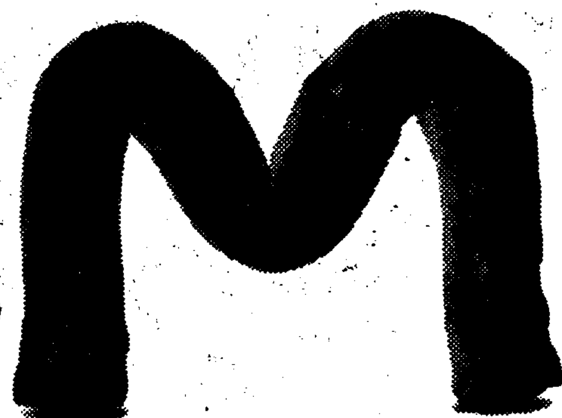
Kantelbaar fietsstuur

Fietsenfabriek Batavus in Heerenveen heeft een nieuw systeem ontwikkeld waarmee het stuur van de fiets zeer eenvoudig kan worden versteld. Op het Ergo-system is wereldwijd patent aangevraagd. Het bijzondere is dat de gehele voorbouw van het stuur kan kantelen. Op die manier kan een betere zithouding worden gevonden.

Het kantelen gebeurt door met een bijgeleverde imbussleutel de voorbouw los te draaien. Het verstellen is daarmee een kwestie van enkele seconden geworden. De nieuwe stuurpen wordt volgend jaar geleverd op de duurdere modellen sport-, stads- en hybridefietsen en is met ingang van januari ook los in de handel (ƒ 69). Verkrijgbaar in twee modellen: een lange stuurpen met een korte voorbouw, of een korte stuurpen met een lange voorbouw in zwart of gepolijst metaal.

M

CAVEAU BLANC OF ROUGE
Fles 0.75 liter ~~4.50~~ 3.50

MAKREEL
Uit de verse visafdeling,
per kilo ~~14.90~~ 9.90

VERSE ROOKWORST
Uit de bedieningsafdeling,
per 250 gram ~~3.19~~ 2.99

ROOMBOTER BANKETLETTER
Doos 500 gram 5.95

GOUDSE BELEGEN KAAS*
Vers van 't mes, per kilo 14.60
*Met gratis potje mosterd.

STEGEMAN CERVELAAT EXTRA
Uit de bedieningsafdeling,
per 100 gram ~~2.09~~ 1.69

Dan komt u deze week toch gewoon twee keer?

VAN DELFT KLEUTER-TAAI
Zak 500 gram ~~2.59~~ 2.29

SMITHS CRISPY CHIPS
Naturel, paprika,cheese/onion of pepper,
zak 200 gram ~~1.89~~ 1.59
Met 25 gram extra inhoud.

GRAPEFRUITSAP
Pak 1 liter ~~2.25~~ 1.69

TOMATENSAP
Pak 1 liter ~~1.65~~ 1.49

REMIA VLEESSAUZEN
Diverse smaken,
fles 0.25 liter ~~1.49~~ 1.19

CALVÉ MAYONAISE
Pot 500 ml ~~2.06~~ 1.79
Met 20% meer inhoud.

ROYCO CUP-A-SAUCE
Diverse smaken,
zakje ~~1.39~~ 1.19

PINDAKAAS
Pot 700 gram ~~4.09~~ 3.29

ROOMBOTER BANKETSTAAF
Doos 250 gram 2.99

GEVULD SPECULAAS
220 gram 0.99

VAN DELFT TAAI TAAI
Pakje 230 gram 1.55

ARIEL COLOR OF ULTRA, DASH 3 ULTRA OF DREFT HOOFDWAS
Pak 2 kilo ~~16.85~~ 12.99

ROBIJN WASVERZACHTER
Navulling ~~2.96~~ 2.69

PAGE PLUS TOILETPAPIER
8 rollen ~~4.99~~ 3.99

VLOERWIT OF TARWE
Heel ~~2.69~~ 1.99

APPELPARTENVLAAI
Doos 1200 gram ~~9.50~~ 8.50

ACHTERHAM
Zuurstofarm verpakt,
100 gram ~~2.79~~ 2.39

UNOX SAUCISSE
Knoflook, tuinkruiden of champignons,
zak 200 gram ~~3.29~~ 2.99

HUZARENSLAATJE
Bakje 150 gram ~~0.99~~ 0.69

OUWEHAND BRAADHARING
Verpakt 350 gram ~~3.25~~ 2.99

BOERENKOOL
Uit de diepvries,
pak 450 gram ~~1.19~~ 0.89

IGLO ERWTENSOEP
Uit de diepvries,
pak 450 gram ~~3.10~~ 2.49

BLANKE VLA
Pak 1 liter ~~2.15~~ 1.89

PINDA'S IN DOP
In een juten baaltje,
zak 500 gram 3.98

GOUDSE JONGE KAAS*
Vers van 't mes,
per kilo 11.90

GOUDSE LICHT BELEGEN KAAS*
Vers van 't mes,
per kilo 13.-
*Met gratis potje mosterd.

AMANDELSTAAF
Uit eigen winkeloven,
255 gram 3.98

HUISTRAITEUR QUICHE LORRAINE
Pak 375 gram ~~5.98~~ 4.98

MOSSELEN
Uit de verse visafdeling,
per kilo ~~13.95~~ 12.45

RUNDERTARTAAR
Per 100 gram 0.99

GEHAKT HALF OM HALF
Per kilo 8.49

KIPFILET
Per kilo 16.50

JONAGOLD
Per kilo 1.25

KIWIFRUIT
Nieuwzeeland,
per 500 gram 1.25

BAMIPAKKET
Schaal, 500 gram 1.98

IN ONS RESTAURANT:
FRITES MET ZUURVLEES 7.25

R

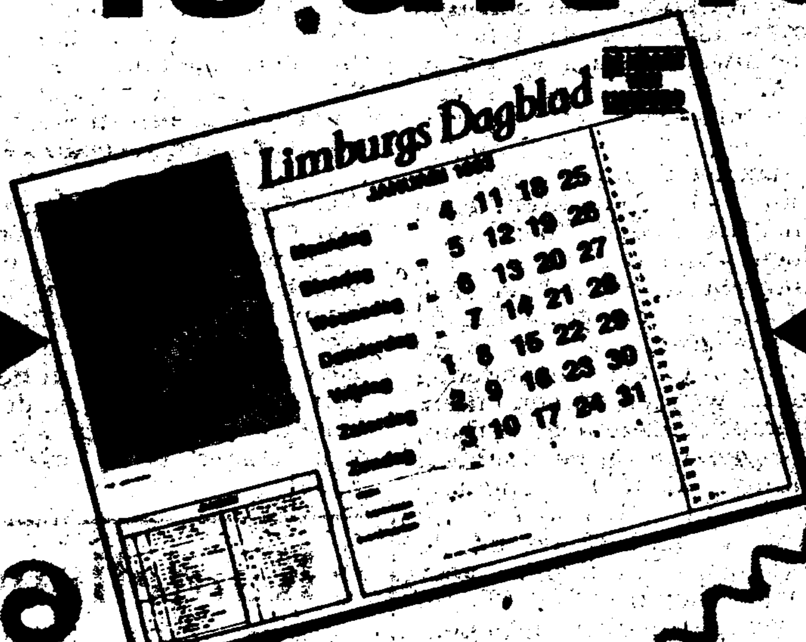
48.25.92.

Aanbiedingen zijn geldig t/m zaterdag 28 november a.s.

Lage prijzen en winkelgemak onder één dak

De nieuwe kalender 1993 is uit!

De handige, vertrouwde Limburgs Dagblad-kalender is er weer. Ook in 1993 weet u markten, kermissen, feestdagen en naamfeesten precies te vinden, terwijl de kalender bovendien de nodige ruimte biedt voor aantekeningen.
Verkrijgbaar bij alle kantoren van het Limburgs Dagblad en de meeste zaken waar u losse nummers kunt kopen.

De prijs ƒ 5.50

DE KRANT VAN LIMBURG

Limburgs Dagblad

EUROSAILOR B.V.

EUROSAILOR

zoekt t.b.v. haar Nederlandse relaties, varende met schepen onder Nederlandse en buitenlandse vlag

1e, 2e en 3e
stuurlieden
met diploma S1, S2 en S3 of SKA

1e, 2e en 3e **werktuigkundigen**
met diploma A of MM

Geboden wordt een korte uitzendperiode, salariëring conform de Nederlandse CAO.
Schriftelijke sollicitaties richten aan:

EUROSAILOR B.V.
Postbus ...
3008 AS Rotterdam
Tel.: 010-...

ZEG ER EENS WAT VAN

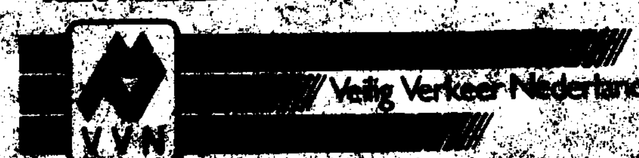
Alcohol en verkeer dat kun je niet maken. Dat vindt bijna iedereen. Toch zijn er nog van die mensen die vinden dat zij zelf wel zullen uitmaken of ze met een slok op gaan rijden.

En wie durft er iets van te zeggen? Niemand toch... daar bemoei je je toch niet mee. Maar door dat soort automobilisten worden er wel jaarlijks bijna 500 mensen doodgereden.

Daar moet wat aan veranderen.
ZEG ER EENS WAT VAN VOOR ZE INSTAPPEN want

ALCOHOL EN VERKEER DAT KUN JE NIET MAKEN

VVN Veilig Verkeer Nederland

HBO opleidingen in Heerlen, Sittard en Roermond

Open dag

PABO Heerlen

Lerarenopleiding basisonderwijs

PABO Heerlen, een opleiding boordevol perspectief

Met een PABO-opleiding heb je uitstekende vooruitzichten op een interessante baan in het basis- of speciaal onderwijs. Alle afgestudeerden uit het jaar 1990 hebben momenteel werk en maar liefst 86% in de regio Zuid-Limburg. Bovendien worden binnenkort de aanvangssalarissen aanzienlijk verhoogd.

Zelf ontwikkeld onderwijsmodel

Als lerarenopleiding basisonderwijs willen wij onze studenten een fijn vak leren. Wij doen dit op basis van een zelf ontwikkeld onderwijsmodel, dat landelijk veel waardering oogst. De PABO Heerlen vervult een duidelijke voortrekkersrol. Op de Open Dag zijn er activiteiten met kinderen. Ook krijg je informatie over de mogelijkheid om je tijdens de opleiding te specialiseren in het onderwijs aan jongere dan wel aan oudere kinderen.

zaterdag 28 november '92 van 10 tot 13 u.
op het adres: St. Annalaan 2 (Bekkerveld), Heerlen, telefoon 045-734800

VERZEKERINGE

lltb-BoerenBond
A K T U E E

INDUCTIESCHADE-VERZEKERING VOOR AGRARISCHE BEDRIJVEN

Het toenemende gebruik van electronische meet-, regel- en andere apparatuur maakt de agrarische bedrijfstak steeds gevoeliger voor inductieschade. Het probleem hierbij is, dat inductie lang niet altijd het gevolg is van een directe of zeer naburige blikseminslag, maar zich ook door andere oorzaken kan voordoen. Onder meer door bliksem tussen of in wolken, schommelingen in de netspanning, kortsluiting of door de aanwezigheid van statische electriciteit. Hierdoor ontstaan geregeld problemen met de verzekeringsdekking op de brand-/stormpolis, die in principe uitsluitend voorziet in de verg... van schade door directe of naburige blikseminslag.
Interpolis heeft nu een inductie... verzekering ontwikkeld voor agr... bedrijven. Alle op het bedrij... wezige electrische en electro... apparatuur valt onder de dekki... deze unieke verzekering. O... schade-oorzaak (inductie door ... oorzaak dan ook) is geen pu... discussie, omdat voor het va... van de schadevergoeding uitsl... wordt gekeken naar het schade... van de getroffen electronica.
Voor meer informatie over deze wel zeer specifieke polis ku... contact opnemen met de ... assurantieadviseur.

BETER VERZEKERD DOOR IEMAND VAN BIJ ...

JORISSEN
FINANCIERINGEN

PERSOONLIJKE LENINGEN · DOORLOPEND KR...

- Elk bedrag van f 1.000,- tot f 200.000,- mogelijk.
- Looptijden van 12 t/m 120 maanden.
- Overlijdensrisico inbegrepen.
- Ruim 20 jaar vertrouwd krediet-intermediair.
- Geen bijkomende kosten.
- Geen informatie bij ...
- Gratis geheel vrijblijvend ...
- Lid Ned. Ver. Financieringsadviseurs

SCHELSBERG 54, HEERLEN
TEL. 045-721781 - 727957

OOK VOOR HYPOTHEKEN GUNSTIGE VOOR...

Nederland 1

ro/NCRV/NOS
5.53 **Nieuws voor doven en slechthorenden.**
6.00 **•• Journaal.**
6.09 **(TT) AVRO Service Salon,** gevarieerd middagmagazine waarin o.a. een gesprek met neuroloog dr. Peperkamp over een zogenaamde whiplash. Een aandoening die ontstaat als gevolg van een aanrijding met als gevolg een nekbeschadiging. Voorts een gesprek met de groep mensen die aan het begin van het Service Salon-seizoen aankondigde te stoppen met roken.
17.02 **Blik op de weg.** Verkeersmagazine. Herh.
17.27 **Gezicht van Nederland.** Verkenningstocht langs dorpen en steden. Afl.: Boskoop, hét boomkwekerscentrum van Europa. Het is een 1.700 hectare grote kraamkamer voor nieuwe bomen en heesters. Het dorp telt pakweg 200 boomkwekers en zo'n 700 handelaren.
17.45 **Boggle,** woordspel.
18.15 **Sesamstraat,** gevarieerd kindermagazine. Vandaag: Geheugen.
18.30 **(TT) Jeugdjournaal.**
18.40 **(TT) Het Klokhuis,** informatief kindermagazine.
.00 **Tussen eten en afwas,** serie waarin kinderen hun ouders ondervragen.
19.29 **Land in zicht.** Toeristische zoektocht naar ons verleden.
19.50 **Uitzending politieke partijen: D'66.**
20.00 **(••+TT) Journaal.**
20.27 **Frederick Forsyth cyclus,** serie verhalen van deze schrijver. Afl.: A little piece of sunshine.
22.02 **Einstein,** kennisquiz.
22.43 **Rondje van het huis.** Praatprogramma over maatschappij en levensbeschouwing.
23.29 **Dick Francis trilogie,** 3-delige serie naar de verhalen van Dick Francis. Afl.: Twice shy.
De vriend van detective David Cleveland is in Ierland vermoord. Cleveland komt er achter dat een computer om paardenkoersen mee te voorspellen een belangrijke rol speelt.
01.04-01.09 **•• Journaal.**

Nederland 2

EO/NOS
13.00-13.07 **Nieuws voor doven en slechthorenden.**
16.00 **•• Journaal.**
16.07 **Het kleine huis op de prairie** (Little house on the prairie). Amerikaanse serie. Afl.: Stille beloften. Laura gaat de dove Daniel lesgeven en leert daarvoor gebarentaal. Ze komt in de problemen wanneer Daniel verliefd op haar wordt.
16.55 **(TT) Kinderkrant,** kindermagazine. Op de redactie in een villa werken Yvonne Sprunken en Harry Nijhof. Ze zijn op zoek naar interessante artikelen over allerlei binnen- en buitenlandse zaken, dieren, de wereld van God én... niet te vergeten: een expeditie in de prehistorie.
17.23 **Peter,** korte sketch op straat.
17.30 **Tijdsein,** actualiteitenrubriek.
18.00 **•• Journaal.**
18.19 **Ik weet het beter,** spelprogram.
18.48 **50 kamers.** Jongerenprogramma.
19.15 **Testpiloot** (First flights), 26-delige documentaireserie over de luchtvaartindustrie.
19.45 **Peter,** korte sketch. Herh.
19.52 **De stelling.** Discussieprogramma. Een gast poneert twee dagen voor de uitzending een stelling via EO-radio, EO-Teletekst en een aantal kranten. Mensen die deze stelling willen aanvechten of juist onderstrepen, kunnen de EO bellen en krijgen de kans in het tv-programma hun zegje te doen. Presentatie: Bert van Leeuwen.
20.20 **Studio sport.** Rechtstreeks verslag van de voetbalwedstrijd Porto-PSV; eerste helft van de eerste wedstrijd van PSV in de Europese Kampioenscompetitie. Commentaar Evert ten Napel.
21.15 **Uitzending politieke partijen:** Centrum Democraten (CD).
21.24 **Studio Sport.** Voetbal Porto-PSV, tweede helft.
22.25 **Tijdsein,** actualiteitenrubriek.
23.10 **Studio sport.** In deze uitzending aandacht voor de vandaag gespeelde wedstrijden in de Europese Kampioenscompetitie.
00.15-00.20 **•• Journaal.**

Nederland 3

Vara/RVU/NOS
08.53-09.00 **Nieuws voor doven en slechthorenden.**
09.00 **Kaart-in-zicht.** Afl. 4.
09.30 **Koekeloere.** Afl. 8.
10.00-11.45 **Turkije.** Afl. 1 t/m 4.
17.30 **•• Vrij als de wind,** 4-delige Australische jeugdserie. Afl. 2.
18.00 **•• Journaal.**
18.17 **Daar komen de schutters** (Dad's Army), comedyserie. Herh.
18.52 **(TT) Lingo,** woordspel.
19.19 **Brand meester!** (London's burning), Engelse serie.
20.13 **(TT) Tien voor taal,** taalstrijd tussen Vlaanderen en Nederland. Vandaag: Oud-leraren.
21.00 **Duizend bommen en granaten.** Documentaire over de onontplofte bommen van WO I in Verdun en Ieper.
21.50 **Oceans alive.** Canadese serie over het leven onder het zee-oppervlak. Afl. 4.
22.00 **(••+TT) Journaal.**
22.15 **Studio sport journaal.** Samenvatting van de wedstrijd Porto-PSV in de Europese kampioenscompetitie en een voorbeschouwing op de wedstrijd Vitesse-Real Madrid die morgen, donderdag, wordt gespeeld.
22.30 **Nova,** actualiteitenprogramma waarin vandaag onder andere aandacht voor de zaak Valkenhorst. Vandaag, woensdag, wordt de uitspraak verwacht in de zaak Valkenhorst, een tehuis voor 'gevallen meisjes'. De kinderen van deze vrouwen willen inzage in de archieven van het instituut om er achter te komen wie hun vaders zijn/waren. Daarnaast een reportage over de opvang van asielzoekers.
23.00 **Den Haag vandaag.** Parlementaire rubriek.
23.19 **Law and order.** Amerikaanse serie. Afl.: Niervermoedend.
Greevey en Logan starten een onderzoek naar illegale donortransplantaties nadat iemand bloedend in het park is gevonden.
00.05 **Museumschatten.** Serie over voorwerpen in musea. Herh.
00.14-00.19 **Nieuws voor doven en slechthorenden.**

RTL4

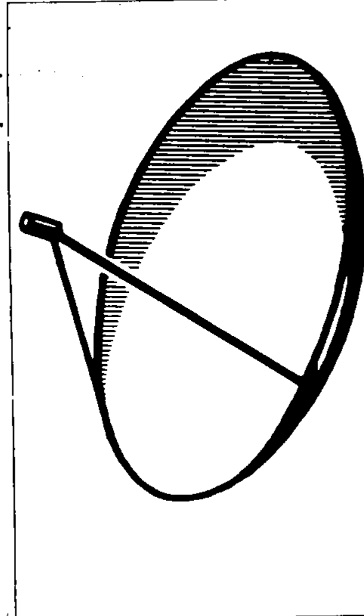
07.00, 07.26 en 08.00 **Nieuws.**
07.05 en 07.35 **Cartoons.**
08.10 **The bold & the beautiful.**
08.30 **Nieuws.**
08.35 **Santa Barbara.** Soap. - Herh.
09.00 **Nieuws.**
09.10 **Rad van fortuin.** Spel. Herh.
09.35 **Goede tijden slechte tijden.** Nederlandse dramaserie. - Herh.
10.05 **As the world turns.** Serie.
10.50 **Met hart en ziel.** Aflevering van dit programma waarin gesproken wordt over psychologische en psychiatrische problemen. Onderwerp: Trouw en ontrouw. Herh.
11.35 **RTL Radio studio live.** Open window television.
12.50 **Hitbingo.** Show. Herh.
14.20 **Carol & Company.** Amer. comedyserie. Afl.: Grandma gets it on.
14.45 **The Oprah Winfrey show.** Amerikaanse talkshow. Herh.
15.30 **Santa Barbara.** Soap.
16.00 **Telekids.** Kinderprogramma.
16.30 **Prijzenslag.** Spelprogramma.
17.00 **5 uur show.** Aflevering van dit gevarieerde magazine waarin aandacht voor de actualiteit, de showbiz, artiesten en een hoofdgast.
18.00 **Zes uur nieuws.**
18.20 **The bold & the beautiful.** Amerikaanse soap.
18.45 **RTL Club.**
19.00 **Rad van fortuin.**
19.30 **Avondnieuws.**
19.50 **Het weer** door John Bernard.
20.00 **Goede tijden slechte tijden.** Nederlandse dramaserie.
20.30 **The running man.** Amerikaanse speelfilm uit 1987.
22.20 **De zevende hemel, of De duivel in huis.** Aflevering van dit nieuwe programma waarin kijkers vragen kunnen stellen over of kritiek mogen leveren op alles wat met televisie te maken heeft.
23.10 **Herman's head.** Serie.
23.40 **Laatste nieuws.**
23.55 **Studs.** Amer. dating-show.
00.20 **The Oprah Winfrey show.** Amerikaanse talkshow. - Herh.
01.05 **The next man.** Amerikaanse speelfilm uit 1976. Met Sean Connery als Khalil Abdul Muhsen.
02.55 **Nachtprogramma.**

België/TV 1

16.30 **Samson.** Samson en Gert beleven dolle avonturen met tekenfilms: Looney Cartoons, Vrouwtje Theelepel, Tom & Jerry en Dommel.
17.30 **Postbus X.** Jeugdserie. Afl.75: De zaak Pijpen (2).
17.55 **Tik tak.** Animatieserie. Afl.329.
18.00 **Journaal.**
18.10 **Mooi en meedogenloos** (The bold and the beautiful), Amer. serie.
18.35 **Top score.** Spelprogramma.
19.03 **Buren** (Neighbours), Australische serie. Afl.987.
19.25 **Mededelingen en overzicht.**
19.30 **Journaal en sport.**
20.00 **Married with children.** Amerikaanse comedyserie. Afl.48: Can't dance, don't ask me.
20.25 **Een zaak voor twee** (Ein Fall für Zwei), 20-delige Duitse serie. Afl.13: Theater van de dood.
21.25 **'Allo 'allo.** Engelse comedyserie. Afl.13.
22.00 **Alle 5. Afl.10. Aansl. Paardenkoersen.**
22.30 **Vandaag en Sport.**
22.55 **De wording van Europa** (The birth of Europe). Engelse documentaire serie. Afl.6: Macht en grenzen.
23.50-23.55 **Coda.** Willy Spillebeen leest voor uit eigen werk. Vandaag: De weg terug.

België/TV 2

18.50 **Journaal.**
19.00 **Personal upgrade.** Serie over de computer. Afl.2: Plaats je PC.
19.30 **Het capitool** (Capitol), Amerikaanse soapserie. Met: Ed Nelson, Constance Towers, Kimberly Beck-Hilton e.a. Afl.474. Op aandringen van Tyler geeft Beth toe dat ze met Jordy op het terras was toen Clarissa werd neergeschoten.
19.53 **Benny Hill.** Engelse humor.
20.00 **Sportavond.** Met v.a. 20.30 uur rechtstreeks verslag van Club Brugge - CSKA Moskou en samenvattingen van drie andere wedstrijden uit de Champion's League.
21.30 **Journaal en sport.**
22.00-23.30 **Sportavond.** Vervolg.

België/RTBF 1

12.05 Vacaturebank. **12.25** Jeunes docteurs (pour la vie). Serie. **13.00** Nieuws. **13.20** Three on a couch. Amer. komedie uit 1966 van Jerry Lewis. **15.05** Nouba cinéma. **17.05** Jeu des dictionnaires. **17.35** Booker. Amer. misdaadserie. Afl.: Sur la piste du diamant noir. **18.30** Ce soir. **18.55** Le bon numéro. **19.30** Journ. **20.05** Striptease. Reportages. **21.15** Les copains d'alors de Sttellla. **22.20** Filmmagazine. **23.10** Laatste nieuws. **23.25** Intern. beursnieuws. **23.35-23.45** Filosofisch magazine.

België/Télé 21

14.40 Musique: Jazzmuziek. **15.40** Traces: Femmes d'Alger. Documentaire. **16.40** Nouba cinéma. **18.30** Radio 21. **19.00** Filosofisch magazine. **19.30** Journ. **20.00** Sportprogr. **22.30** Journ. en beursberichten. **23.00** Documentaire over kinderen van concentratiekamp-slachtoffers. **23.30-23.50** Le jeu des dictionnaires. Spelprogramma.

TV 5

07.00 Ochtend/middagprogr. **18.00** Questions pour un champion. **18.30** Nieuws. **18.55** Clin d'oeil. **19.00** Le jeu des dictionnaires. **19.30** Belgisch nieuws. **20.00** Temps présent. Vandaag: Les Suisses et l'Europe: entre la peur et l'espoir. **21.00** Nieuws. **21.30** Le crépuscule des laches, komedie. **23.00** Laatste nieuws. **23.10** Hotel, literair progr. **00.30-01.55** Musicales: Au coeur des toiles.

BBC 2

09.00 Breakfast news. **09.15** Westminster. **10.00** Schooltv. **14.20** Greenclaws. **14.35** The family Ness. **14.40** Schooltv. **15.00** nws. **15.15** Yanks, reportage over de invloed van de Amer. militaire aanwezigheid in Engeland sinds WO II. **15.35** Countryfile. **16.00** nws. Aansl.: Westminster live. **16.50** nws. **17.00** Snooker. Britse kamp. **18.35** Landscapes of England. **19.00** Star Trek, sf-serie. **19.50** DEF II: Rough guide to the world's islands. Vandaag: Jamaica. **20.40** Top gear rally report. **21.10** Bookmark. **22.00** M.A.S.H. comedyserie. **22.25** Nice town, 3-delige miniserie van Guy Hibbert. Afl.2: Unto us a child is born. De broers Paul en Joe zijn dolblij als Pauls vrouw Linda een dochterje ter wereld brengt, dat Angelica zal heten. Maar wie is Angelica's echte vader? **23.25** Fifth column, actuele discussie. **23.30** Newsnight. **00.15** The late show, cultureel magazine. **00.55** Behind the headlines. **01.25-01.35** Weerbericht.

Sportnet

08.00 NBA in action. **08.30** BMW Tennis Cup int. **09.00** Football Eur. magazine. **10.00** Kickboksen. **11.00** BMW Golf Cup int., finale. **12.00** IHRA Dragracing. **12.30** Bowlen. **13.30** NFL American football. **15.30** Pro boksen. **17.30** Powersports int. **18.30** Bowlen. **19.30** Kickboksen. **20.30** Football Europa. **21.30** Revs. **22.00** NBA basketball. **00.20-02.30** Brazilië - Uruguay, live.

Eurosport

09.00 Aerobics. **09.30** Ritmische gym. WK. **11.30** Aerobics. **12.00** Lombard RAC rally. **12.30** Eurogoals. **13.30** Eur. toern. Amer. biljarten v. dames. **14.30** Kunstrijden op de schaats. **16.30** RAC rally. **17.00** Terugblik op rally-seizoen. **18.00** Triathlon. **19.30** Voetbal. Road to Europacup I. **21.00** RAC rally. **21.30** Eurosport nieuws. **22.00** Europacup voetbal. **00.00** RAC rally. **00.30-01.00** Eurosport nieuws.

Duitsland 1

.00 **Morgenmagazin,** ontbijttv, met elk half uur Heute-Nachrichten.
.00 **Heute.**
.03 **Das Buschkrankenhaus.**
.45 **•• Tele-Gym.** Bejaardengym.
.00 **Heute.**
0.03 **Die unsichtbaren Ketten.** Documentaire uit de Kontext-serie.
0.45 **ZDF-info Arbeit und Beruf.**
11.00 **Heute.**
11.03 **Umschau.**
11.15 **■ High pressure. Amer. speelfilm uit 1932 van Mervyn LeRoy.**
12.25 **How much?** Business show.
12.55 **Persoverzicht.**
13.00 **ZDF-Mittagsmagazin.**
13.45 **Wirtschafts-Telegramm.**
14.00 **Tagesschau.**
14.02 **•• Sesamstrasse.**
14.30 **Babar,** kinderserie.
15.00 **Tagesschau.**
15.03 **Leonie Löwenherz,** serie.
15.30 **Die Nordwestpassage,** documentaire serie over de korte maar dodelijke zeeroute naar China. Afl.2.
16.00 **Tagesschau.**
16.03 **Talk täglich,** serie. Vandaag: De 66- en 70-jarige professoren Zhou Chun en Annemarie Schimmel.
16.30 **Die Campbells,** Canadese serie. Afl.18: Reiche Ernte.
17.00 **Punkt 5 - Länderreport.**
17.15 **Tagesschau.**
17.35 **Vera und Babs.** Afl.: Ein Dach überm Kopf/Der kleine Unterscheid.
18.30 **Hier und Heute,** actualiteiten.
18.45 **Vera Wesskamp,** serie. Afl.: Reifezeugnis.
19.50 **Goldregen.**
20.00 **(TT) Tagesschau.**
20.15 **(TT) Sterne des Südens.** Tv-film. Deel 3: Afrikanische Träume.
21.44 **Tagesthemen-Telegramm.**
21.45 **ARD-Brennpunkt.**
22.30 **Tagesthemen.**
23.00 **Nachschlag,** satire.
23.05 **Das Nacht-Studio: Vom Blitz getroffen** (Colpo di fulmine), Ital. filmkomedie uit 1985 van Marco Risi.
00.40 **Tagesschau.**
00.45 **Love is a ball.** Amerikaanse romantische komedie uit 1963. Met: Glenn Ford, Charles Boyer, Hope Lange e.a.
02.35-02.40 **Zuschauen - Entspannen - Nachdenken.** Novembertage in Schottland: Eilean Donan Castle.

Duitsland 2

06.00-13.45 **Gezamenlijk programma ARD/ZDF.** Zie Duitsland 1.
13.45 **Black Beauty,** jeugdserie.
14.05 **•• Echt tierisch!,** natuurfilmserie voor de jeugd. Afl.: De poema.
14.30 **Fremde Heimat: Die Bertinis,** tv-film in vijf delen naar de gelijknamige roman van Ralph Giordano. Deel 1: Vorspiel 1882 - 1918.
In 1882 vertrekt de jonge Giacomo Bertini Sicilië om in den vreemde zijn geluk te zoeken.
16.00 **Heute.**
16.03 **Logo extra: die Likedeeler.** Special van het jeugdjournaal over dit opleidingsschip van de voormalige DDR-marine, dat al 30 jaar in Rostock voor anker ligt maar nu door geldgebrek dreigt te verdwijnen.
16.20 **Logo,** jeugdjournaal.
16.30 **(OO) Juliana,** jeugdfilm.
17.00 **Heute.**
17.10 **Sport Heute.**
17.15 **•• Länderjournal.**
17.45 **Wie gut, dass es Maria gibt,** Duitse serie. Afl.: Soll und Haben.
19.00 **Heute.**
19.20 **■ Pater Brown: Er kann's nicht lassen,** Duitse speelfilm uit 1962 van Axel von Ambesser. Met: Heinz Rühmann, Lina Carstens e.a.
21.00 **Harald Juhnke in Leute wie Du und ich.**
Vier korte verhalen van en met Herbert Reinecker in de hoofdrol: 1. Die alten Mädchen; 2. Die Falle; 3. Der Trauzeuge; 4. Die Lehrerin. (herh.).
21.45 **Heute-journal.**
22.15 **(TT) Bilder, die Geschichte machen.** Vandaag: Der Todesschuss.
22.25 **Denn wer kämpft für das Recht, der hat immer Recht.** Documentaire over het stalinistische verleden van het justitiële systeem in de voormalige DDR.
23.25 **Derrick,** Duitse misdaadserie. Afl.: Die Versuchung. (herh.).
00.25 **Heute.**
00.30-02.10 **Jimi Hendrix,** Amerikaanse documentaire uit 1973 over deze in 1970 overleden gitarist, die op 27 november a.s. 50 jaar geworden zou zijn.
Met onder andere Pete Townshend, Eric Clapton, Mick Jagger en Little Richard.

Duitsland 3 West

08.55 Gymnastik im Alltag II. **09.10** Schooltv. **09.40** Cursus wiskunde. **10.10** Schooltv. **11.40** Teletekst. **11.50** Die Sklavin Isaura, Soapserie. **12.15** Frauen-Fragen: reportage over het ontstaan en de verkoop van mode. **13.00** Altsein in Deutschland, magazine voor ouderen. **13.45** plus 3 extra. **14.15** West 3 aktuell. **14.20** FensterPlatz. **15.20** Weltschmuck aus dem Münsterland. **15.50** Sport im Westen aktuell. **15.55** West 3 aktuell. **16.00** Extrem, magazine rond avontuurlijke sporten en waaghalzerij. **16.30** Schooltv. **17.30** Cursus Engels voor gevorderden. **18.00** Aktuelle Minute. **18.01** Sesamstrasse. **18.30** Es war einmal... Amerika. **19.00** Aktuelle Stunde, reg. magazine. **20.00** Eff-eff, vrijetijds- en fitnessmag. **20.45** Schauplatz NRW. **21.30** West 3 aktuell. **21.45** Wissenschaftsshow: Wunderkinder, reportage over uitzonderlijk begaafde kinderen. **22.30** Rückblende: Vor 80 Jahren: documentaire over de Franse postbode Ferdinand Cheval die 27 jaar aan zijn eigen paleisje bouwde. **22.45** ■ Woman in hiding. Amer. speelfilm uit 1950. **00.14** Laatste nws.

Duitsland 3 SWF

08.15 Chinese heilgymnastiek. **08.30** Cursus Engels voor gevorderden. **09.00** Schooltv. **10.35** Non-Stop-Fernsehen. **14.05** Schooltv. **14.50** Jetzt reden Kinder. **15.05** Doctor in the house. Engelse speelfilm uit 1954. Met: Dirk Bogarde e.a. **16.35** Toni und Veronika, serie. **17.00** Cursus Engels voor gevorderden. **17.30** Sesamstrasse. **17.58** Zoo-Olympics. Afl.: Melken. **18.00** Twist total. Austr. jeugdserie. **18.22** Philipp, **18.26** Das Sandmännchen. **18.30** Das Südwest-Journal. **19.00** Hallo, wie geht's? Thema: Rund ums Ohr. **19.15** Länder-Menschen-Abenteuer. **20.00** Guten Abend, amusement, live. **21.00** nws. **21.15** Ein Herz und eine Seele, serie. Afl.: Rosenmontagszug. **22.00** Abenteuer Wissenschaft, wetenschappelijk magazine. **22.45** Capital city. Engelse serie. **23.35** MuM Extra. Vandaag: Energie ohne Müll. **00.05** Aktuell. **00.10** Non-Stop-Fernsehen.

RTL Plus

06.00 **RTL aktuell.**
07.00 **Guten Morgen Deutschland.**
08.45 **Owen Marshall** (Owen Marshall, counselor at law), Amerikaanse serie. Afl.: Der Juniorchef. (herh.).
09.45 **Reich und schön** (The bold and the beautiful). Amer. serie.
10.05 **Dr. med. Marcus Welby** (Marcus Welby M.D.), serie. Afl.: Der entscheidende Augenblick (1). (herh.).
11.00 **Viva.** Infotainment-liveshow.
11.30 **Familienduell,** spelprogr.
12.00 **Punkt 12,** middagmagazine.
12.30 **Jung und leidenschaftlich** (As the world turns), Amer. soapserie.
13.20 **California Clan** (Santa Barbara), Amerikaanse serie.
14.15 **Die Springfield Story** (The guiding light), Amerikaanse serie.
15.00 **Quincy** (Quincy, M.E.), Amerikaanse misdaadserie. Afl.: Ein zerrüttetes Elternhaus. (herh.).
16.00 **Hans Meiser,** talkshow. Thema: Straffe Schenkel, glatte Haut - Schönheit vom Chirurgen.
17.00 **Riskant!,** spelprogramma.
17.30 **Der Preis ist heiss,** spel.
18.00 **Elf 99,** magazine.
18.45 **RTL aktuell.**
19.15 **Explosiv - Das Magazin,** magazine.
19.45 **Gute Zeiten, schlechte Zeiten,** Duitse serie.
20.15 **Voetbal.** Rechtstreeks verslag van de eerste speeldag in de finale om de Europacup 1: Glasgow Rangers-Olympique Marseille.
22.15 **Stern TV.**
22.45 **Voetbal,** samenvatting van de eerste speeldag van de finale om de Europacup 1.
23.15 **Gottschalk,** gevarieerde talkshow.
00.00 **Sunset beat,** Amerikaanse misdaadserie. Afl.: Rebellenträume.
01.00 **Eine schrecklich nette Familie** (Married... with children), Amer. serie. Afl.: Der Sparstrumpf. (herh.).
01.30 **Quincy** (Quincy M.E.), Amerikaanse serie. (herh.).
02.30 **Dr. med. Marcus Welby** (Marcus Welby M.D.), Amerikaanse serie. (herh.).
03.30 **Hans Meiser,** talkshow. (herh.).
04.30 **Explosiv - Das Magazin.** (herh.).
05.10 **Elf 99,** magazine. (herh.).

● *Heinz Rühmann als pater Brown in 'Er kann's nicht lassen'. (Duitsland 2 - 19.20 uur).*

SAT 1

05.30 Regional-Report. **06.00** Ontbijttv met früh dran, sport. **08.30** Neighbours. Austr. serie. **09.00** Nieuws. **09.05** DROPS! quiz. **09.30** Unter der Sonne Kaliforniens (Knots landing). (herh.). **10.20** Das Imperium - Die Colbys (The Colbys), (herh.). **11.10** Die Goldene Hitparade der Volksmusik. (herh.). **12.00** Glücksrad. (herh.). Aansl.: Tip des Tages. **12.45** Tele Börse, met Nieuws. **13.35** Unter der Sonne Kaliforniens (Knots landing), Amer. serie. Afl.: Verzweifelt gesucht. **14.30** Neighbours. Austr. serie. Afl.: Ein Ausweg. Aansl.: Nieuws. **15.05** Das Imperium - Die Colbys (The Colbys). Afl: Schatten der Vergangenheit. **16.00** MacGyver, Amerikaanse serie. Afl.: Mörderische Absichten. Aansl.: Nieuws. **17.05** Geh aufs Ganze! **18.15** Bingo. **18.45** Nieuws. **19.00** dran, sportmagazine. **19.20** Glücksrad. **20.15** Salzburger Geschichten. Duitse filmkomedie uit 1956. **21.55** Akut. **22.25** Schreinemakers live. **23.30** Nieuws en sport. **23.35** Mephisto. Hongaars/Duits/Oostenrijkse speelfilm uit 1980. **02.05** MacGyver, Amerikaanse serie. (herh.). **02.55** Programma-overzicht. **03.00** Teletext.

RAI UNO

06.00 Ochtendprogr. **12.00** Servizio a domicilo. **12.30** Telegiornale Uno. **12.35** Servizio a diomicilio. **13.30** Telegiornale Uno. **13.55** Telegiornale Uno - Tre minuti di. **14.00** Prove e provini a scommettiamo che...? **14.30** Cronache Italiane. **14.45** Bobby e il cucciolo di Edimburgo. **16.25** Uno ragazzi big! **17.55** Oggi al parlamento. **18.00** Telegiornale Uno. **18.10** Italia. Istruzioni per l'uso. **18.45** Ci siamo. **20.00** Telegiornale Uno. **20.40** Qualcosa di travolgente. **22.35** Caffe' italiano. **23.00** Telegiornale Uno - Linea notte. **23.15** Caffe' italiano. **00.00** Telegiornale Uno - Che tempo fa. **00.30** Oggi al parlamento. **00.40** Appuntamento al cinema. **00.50** Mezzanotte e dintorni. Aansl.: Speelfilm. Aansl.: Nachtprogrammering.

BBC 1

07.00 Teletekst. **07.30** BBC Breakfast news. **10.05** Kilroy. **10.45** Ross King. **11.00** nws. **11.05** Playdays. **11.30** Gevarieerd magazine met o.a. consumententips. Met om 12.00 en 13.00 nws. **13.15** Pebble mill. **13.55** Reg. nws. **14.00** nws. **14.30** Neighbours, soapserie. **14.50** Eldorado, serie. **15.20** Snooker, Britse kampioensch. **16.50** Doobie Duck's Euro tour. **16.55** Radio Roo. **17.10** The new Yogi Bear show. **17.20** Watt on earth, sf-comedyserie. **17.35** Ipso facto. Afl.: Relaties. **18.00** Newsround. **18.10** Grange Hill. **18.35** Neighbours. **19.00** nws. **19.30** Reg. nwsmagazine. **20.00** Eldorado, serie. **20.30** Tomorrow's world. Vandaag: Voedsel-technologie. **21.00** Trainer, serie. **21.50** Points of view. **22.00** nws. **22.30** Pole to pole. serie reisbelevenissen. Afl.: van Kenia via Tanzania richting Z.-Afrika. **23.20** Sportsnight. Met voetbal om de FA Cup en Europacup voetbal. **03.10-05.50** BBC Select.

Super Channel

05.30 Victory with Morris Cerullo. **06.00** Super shop. **06.30** Business tonight. **07.00** Business daily. **07.10** Media Europe. **07.30** News watch. **08.00** ITN world news. **08.30** News watch. **09.00** Channel E. **09.30** Super shop. **11.00** Beyond tomorrow. **11.30** Business tonight. **12.00** Business insider. **12.30** Business daily. **12.40** Media Europe. **13.00** Japan business today. **13.30** News watch. **14.00** Inside edition. **14.30** Serie noire. **15.00** The mix. **16.00** All mixed up! **17.00** On the air, live. **18.30** Bonanza, Western. **19.30** Serie noire. **20.00** Cult tv: I spy, serie. **21.00** Inside edition. **21.30** Focus. **22.00** ITN world news. **22.30** Business daily. **22.40** Report. **22.48** US Market wrap. **23.00** Dempsey. Amer. actiefilm uit 1983 (2). **00.40** News watch. **01.20** Focus. **01.50** All night mix.

MTV

07.30 Unplugged with Paul McCartney. **08.00** In bed with Rebecca. **10.00** Paul King. **13.00** Simone. **16.00** Greatest hits. **17.00** The report. **17.15** At the movies. **17.30** News at night. **17.45** 3 From 1. **18.00** The real world. **18.30** Prime. **20.00** Dial MTV. **20.30** Most wanted. **21.30** Unplugged with Annie Lennox. **22.00** Greatest hits. **23.00** The report. **23.15** At the movies. **23.30** News at night. **23.45** 3 From 1. **00.00** Post modern. **02.00** Kristiane Backer. **03.00** Yo! Raps today. **03.30-07.30** Night videos.

CNN

09.45 CNN Newsroom. **12.30** Business Morning. **13.30** Business day. **15.00** Larry King. **16.00** World day. **17.30** Crier and Co. **20.00** World business tonight. **21.00** The international hour. **23.00** World business tonight. **23.30** Showbiz today. **00.00** The world today. **01.00** Moneyline. **01.30** Crossfire. **02.00** Prime news. **03.00** Larry King. **05.00** Showbiz today.

TV FILMS VIDEO

Duitsland 1/2
11.15. High Pressure (USA, 1932). Goedgemaakte satire op nietsontziend kapitalisme. Topverkoper heeft een geheime methode ontdekt om synthetisch rubber te maken en brengt de beurs in rep en roer. Met William Powell, Evelyn Brent. Regie van Mervyn LeRoy.

Duitsland 2
19.20. Er kann's nicht lassen (Duitsland, 1962). Heinz Rühmann als priester-speurneus op jacht naar gestolen schilderijen en in conflict met een knorrige bisschop. Regie van Axel von Ambesser.

RTL4
20.30 The running man (USA, 1987). Keiharde science-fiction van Paul Michael Glaser over een totalitaire staat waar sadistische ontsnappingsspelletjes gespeeld worden met gevangenen. Met Arnold Schwarzenegger, Maria Conchita Alonso.

Duitsland 3 West
22.45. Woman in hiding (USA, 1949). Drama van Michael Gordon, met Ida Lupino die ontdekt dat haar man een moordenaar is. Daarom probeert ze te ontsnappen.

Duitsland 1
23.05. Colpo di Fulmine (Italië, 1985). Neurotische dertiger, die in zijn leven alles heeft verknald omdat hij alleen maar werkt, wordt verliefd op de elfjarige dochter van zijn beste vriend. Regie van Marco Risi, met Jerry Cala, Vanessa Gravini, Ricky Tognazzi.

Duitsland 1
00.45. Love is a ball (USA, 1963). Niemendalletje van Charles Swift, met Glenn Ford en Hope Lange in een avonturiersromance aan de Rivièra.

RTL4
01.05 The next man (USA, 1976). Cornelia Sharpe als huurmoordenares, die de Saoedi-Arabische ambassadeur moet vermoorden. Ook met Sean Connery. Regie van Richard Sarafian.

● *Arnold Schwarzenegger en Maria Conchita Alonso in 'The Running Man'. (RTL4 - 20.30 uur).*

radio

Radio 1
Elk heel uur en om 7.30, 8.30, 12.30, 13.30, 17.30 nws. 7.07 VARA Radio I woensdageditie. 12.07 AVRO Radiojournaal. 17.05 NCRV's Hier en nu. 18.30 Nws. 19.04 NCRV's Hier en nu/Praatradio. 20.04 Langs de lijn, sport en muziek. 23.07 Met het oog op morgen. 0.04 Voor wie niet slapen kan. 1.02 Zingen in de nacht. 2.02 De verandering. 3.02 Gospels van toen. 4.02 De ochtendmix. 5.02-7.00 Wakker op weg. 6.30 Nws.

Radio 2
Elk heel uur nws. 7.04 Ook goeiemorgen. 9.04 Muziek terwijl u werkt. 12.04 Het is maar een spelletje. 14.04 Terug in de tijd. 15.04 Nederland muziekland. 17.04 Alle mensen. Elk heel uur nws. 18.04 Ekkel horizontaal. 19.04 Country trail. 20.04 Nederland zingt: Samen zingen in... 20.30 Nederland zingt: Licht op jongerenkoren. 21.04 Gospelpodium. 22.04 Praise op woensdag. 23.04-24.00 Take it easy.

Radio 3
Elk heel uur nws. 6.02 Breakfastclub. 9.04 Arbeidsvitaminen. 11.04 Baas van de dag. 12.04 Denk aan Henk. 14.04 Carola. 15.04 Popsjop. 17.04 Rinkeldekinkel. Elk heel uur nws. 18.04 Avondspits. 19.04 Spoor 7. 20.04 Paperclip magazine. 21.04 Villa 65. 0.04 TROS Nachtwacht. 2.02 Papa is wakker. 4.02-6.00 Pyjama FM.

Radio 4
7.00 Nws. 7.02 Preludium. 8.00 Nws. 8.04 Musica sacra. 9.00 Muziek voor miljoenen. 11.00 Ochtendconcert. 13.00 Nws. 13.04 Stemmen. 14.00 Het middagconcert. Daniel Kwartet. 16.00 De Nederlanden. 17.00 Jacco's keus. 18.00 Nws. 18.04 Kleine zaal. 19.00 Opera magazine. 20.00 Nws. 20.02 Avondconcert: Residentie Ork. met viool. 23.00-24.00 Jazzspectrum.

Radio 5
Elk heel uur nws. 6.45-6.50 Mededelingenrubriek met uitgebreid weerbericht en Scheepvaartberichten. 7.05 1008 AM. 8.55 Waterstanden. 9.02 Vrouw-zijn. 10.02 Gezondheid, een zorg. 10.55 Column. 11.02 M/V. 12.02 Onder tafel. 13.10 Damokles. 14.02 Glas in lood. 15.02 Camera Obscura. 16.02 De schatkamer. 17.10 Radio UIT. 17.50 Groen links. 18.00 Nws. 18.02 De fascinatie. 18.30 Zoveel hoofden, zoveel zinnen. 18.50 Boekenwijsheid. 19.00 Waar waren we ook alweer? 19.15 Nieuws en actualiteiten in het Turks. 19.50 Nieuws en actualiteiten in het Marokkaans en Berbers. 20.40 Nieuws en actualiteiten in het Chinees. 21.00 PC Privé. 21.30 Frans voor bedrijf en beroep. 22.00 Schoner producren. 22.30 Ziekteverzuim. 22.45 Praktijkdiploma Informatica I. 23.00-24.00 Heb ik iets gemist?

Omroep Limburg
7.03 Limburg Aktueel. 8.00 (Inter) nationale actualiteiten. 8.30 Limburg aktueel. 9.03 Tussen de bedrijven door. 11.03 Postbus 94: verzoekplaten. 12.03 Limburg actueel. 13.00 (Inter)nationaal nieuws. 13.30 Provinciale zaken. 14.03 Licht Limburgs. 15.03 Liefde!: tienerprogramma. 16.03 Festival: cultureel magazine.. 17.03-18.00 Limburg Aktueel.

België/Radio 2
6.00 Nieuws. 6.05 Radio 2 regionaal (6.30, 7.00, 7.30 nieuws). 8.00 Nieuws. 8.10 Koffers en Co. 10.00 Nieuws. 10.03 Het schurend scharniertje. 10.08 Reporter zonder grenzen. Een luisteraar kiest tien platen die hem of haar aanspreken. 11.50 Feuilleton Het Koekoeksnest. 12.00 Radio 2 regionaal. 13.00 Nieuws. 13.10 Made in Germany. Duitse amusementsmuziek voor luisteraars in de Benelux. 14.00 Villa Musica, met de elpee van de week, een spelletje en een cursiefje. 17.00 Radio 2 regionaal. 18.00 Nieuws. 18.10 Rijswijckfoon, ver zoekplaten. 20.00 Levensstijl met het accent op lifestyle-onderwerpen. 22.00 Nieuws. 22.05 Evergreen met onsterfelijke melodieën en crooners. 23.30-06.00 Nachtradio.

België/BRF
Elk heel uur nieuws.
6.05 Radiofrühstück + Spiel Gluckstreffer (6.15 Wort in den Tag; 6.30 nieuws; 6.45 verzoekplaten; 7.15 agenda; 7.30 regionaal nieuws; 8.30 persoverzicht; 9.05 uit de regio). 9.10 Gut Aufgelegt, Tips und Themen am Vormittag. 12.05 Musik à la carte (12.30 BRF Aktuell). 13.00 Presseschau. 13.05 Musikbox. 16.05 Popcorn. 18.00 Nieuws uit de regio. 18.05 BRF Aktuell: Aktuelles vom Tage. 18.40 Klassik. 20.00-20.05 Nachrichten.

RTL4 Radio
Elk heel uur nieuws.
07.03 De start met Bart, Bart van Leeuwen. 09.03 RTL Megahits. 10.03 Koffiekringen, Jan de Hoop. 12.03 Goeiemiddag Nederland, Marc Jacobs. 14.03 Oorwarmers, Ron Bisschop. 17.03 Vrijheid-Blijheid, Jan van de Putte. 19.00 Seven o'clock rock. 22.00 RTL Megahits. 01.00 RTL Nightshift.

WDR 4
Nieuws: tot en met 09.00 elk heel uur; vanaf 10.00 steeds elke twee uur.
4.05 Radiowecker. 6.05 Morgenmelodie (8.05 Zum Tage; 8.55 Andacht). 9.05 Musikpavillon (10.05 tot 11.00 verzoekplaten). 12.05 Zur Sache. 12.07 Gut aufgelegt (13.00 Mitmenschen, 14.05 Stichwort Wirtschaft). 15.00 Café-Konzert. 16.05 Heimatmelodie. 17.00 Der Tag um fünf. 17.07 Musik-Express (19.00 Auf ein Wort; 19.30 Ohrenbär). 20.05 Zwischen Broadway und Kudamm. 21.00 Musik zum träumen. 22.30-04.00 ARD Nachtexpress (elk uur nieuws).

Service van A tot Z

Overzicht van belangrijke adressen voor de lezers van het Limburgs Dagblad

A — AANHANGWAGENS

Nic. Dassen aanhangwagens
Verk., verh., repar., specialbouw. Onderd. v. alle merken. Stationsstr. 8-10 Kerkrade. Tel. 045-455088/452501.

Aanhangwagens Jo Knops
100 stuks in voorraad. Tevens alle onderdelen en reparaties. Rijksweg Zuid 195 Sittard. Tel. 046-512718.

APK-KEURINGEN

Opel Bergsteyn
APK-keuringsstation, Rijksweg 61, Berg en Terblijt. Tel. 04406-41700.

Garage Sebregts en Co.
Off. APK-keuringsstation 1 en 2, dealer Iveco bedrijfsauto's. Lindelaufergewande 8, Voerendaal. 045-752888.

Lucar autobedrijf
Voor APK zonder problemen. CO- en koplampafstelling gratis. Holzstraat 67, Kerkrade, tel. 045-456963.

AUTOACCESSOIRES

SAS Autoshop „De Specialist"
Voor auto-accessoires, car-hifi, alarm, inbouwcenter. Scherpe prijzen. Nobelstraat 61, Heerlen, tel. 045-712113.

AUTOBANDEN

Automaterialen, APK-keuringen, accu's, uitlaten. Kampstraat 59, Landgraaf. Tel: 045-311784.
's Zaterdags gesloten.

Alle merken banden leverbaar. Balanceren + uitlijnen. Putweg 49, Klimmen, tel. 04405-1286.

AUTOBEDRIJVEN

Auto Vencken B.V. Sittard-Beek
Leasing VW, Audi, VW bedr.-wag. Sittard, Leyenbroekerweg 27, 515777*. Beek, Pr. Mauritslaan 171, 372882*.

AUTO LEASING

AUTORIJSCHOLEN

Chris Adams
ANWB erkende auto- en motorrijschool. Mirbachstraat 14, 6367 CW Voerendaal. Tel. 045-751718.

Liever 100% rijles dan 30% korting

Autorijles is een zaak van vertrouwen. Ga daarom naar de vakman met jaren ervaring. Kies een van onderstaande B.B.R.O.-beroepsrijscholen.

Auto/motorrijschool Leijten Brunssum tel. 045-251418

Auto/motorrijschool Frans Bisschops Heerlen. 045-752827.

Auto/motorrijschool Sjef Dörenberg Heerlen. 045-213735.

Autorijschool Jo Hendriks Kerkrade. 045-415315.

Auto/motorrijschool Piet Hillebrand Kerkrade. 045-415597.

Auto/motorrijschool Nico Zoet Kerkrade 045-456772.

Auto/motorrijschool Kubben Schimmert [illegible]

Auto/motorrijschool Winthagen Simpelveld 045-443252.

Auto/motorrijschool Paul Simons Vaals 04454-62443.

Auto/motorrijschool Peter Kokkelkoren Voerendaal 045-750895.

AUTOSCHADE

Autoschadecenter Limburg
Schadereparaties aan alle merken. Topkwaliteit met 1 jaar garantie. Kloosterraderstr. 100, K'rade. 045-453837.

AUTOVERHUUR

Autop Autoverhuur Sittard B.V.
Verh. van pers.auto's, bestelauto's, busjes, kampeerauto's en autoambulance, leasing, long-rent en groepsvervoer. Geenweg 2A Sittard. 046-522424. Zandstraat 58 Montfort. 04744-2345.

B — BOUWMATERIALEN

Steenmarkt Van Erp B.V.
Ca. 200 soorten bestratings- en gevelstenen, in elke hoeveelheid. Lahrstraat 17, Sittard, tel. 046-512481.

D — DRUKKERIJEN

Compuprint Kerkrade b.v.
Uw partner voor al uw druk- en kopieerwerk, familie- en handelsdrukwerk, zwart/wit- en kleurkopieën. Kloosterraderstraat 14a, 6461 CC Kerkrade. Tel. 458079.

Studio Kerdel zeefdruk/offset
Voor al uw drukwerk ... van klein tot groot, in iedere oplage. Mauritslaan 114, Geleen. Tel. 046-742964.

E — ELECTR. ONDERDELEN

Onderdelendepot Roosen
Brunssum, Rumpenerstr. 157. Tel. 045-251015 (geen koopavond).

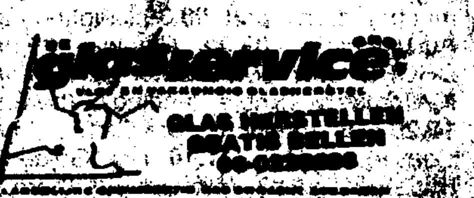
ELEKTRO-INSTAL. BEDRIJVEN

Electro [illegible]
Aanleg - onderhoud - keuring electro-installaties.
Snelservice bij storingen.
Aanleg zwakstroomschakelaars.
Unolaan 38 Heerlerheide. 045-212330.

GEVELREINIGING

B.V.L. Restauratie, 045-22[illegible]
Spec. gevelreiniging, renov., kelderafdichting, voegw., vochtwering 10 jr. schrift. garantie. Stralen van meubels, autoplaatwerk, velgen, chassis etc.

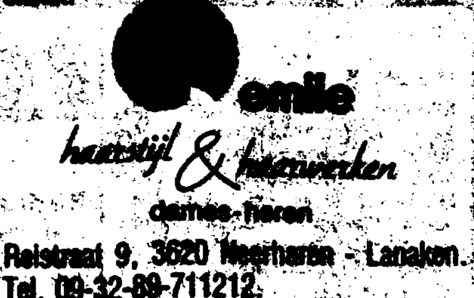
GLASREPARATIES

Door direkt en persoonlijk contact met onze meldkamer, een snelle en correcte afhandeling van alle glasschades, ook 's nachts, in de weekeinden en op feestdagen.

H — HAARWERKEN

Natuurlijk gegarandeerd echt
Haaraanvullingen en protheses. De specialist:

Reisstraat 9, 3620 Neerharen - Lanaken. Tel. 09-32-89-711212.

HOUT EN BOUW

Houtindustrie Pelzer BV
Emball.-, pallet-, verpakkings- en stophout; eike-, beuke- en essen-, plaathout; goedkoop stookhout. Bijlaan 36, Wahlwiller. 04451-1218.

INLIJSTERIJ

De SPin tel. 045-253152
Ook handgemaakte poppen.
Pr. Irenestr. 2, Brunssum.
Showroom Kerkstr. 230, Brunssum

K — KEUKENS

Kellerhuis keukens Geleen
Ringovenstr. 1. 046-747905. Aanbouwkeukens + apparatuur, event. met compl. verbouwingen. Toonaangevend in keukens.

KEUKENS EN BADKAMERS

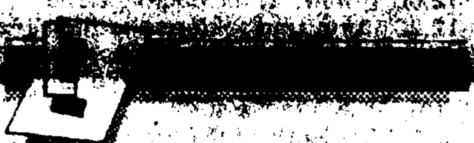

Van ontwerp op maat tot komplete installatie. Tevens renovatie. Design-studio: Glaspaleis, Kerkplein 45, en eiken stijlkeukens: Eikenderweg 77, Heerlen. Tel. 045-717555.

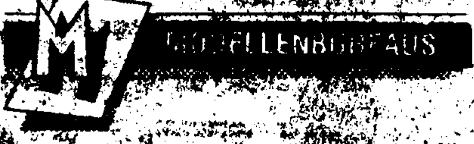
CEMA
Geleen, Burg. Lemmensstr. 216, 046-747575, keukens - badmeubelen - sanitair - c.v.

KUNSTSTOF KOZIJNEN

Kunststof Brunssum
Kunststof ramen en deuren, schuifpuien en balkonsystemen. Trichterweg 7, Brunssum. Tel. 045-231045.

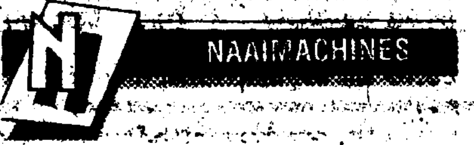

H. Hoppermans C.V.
Sanitair, c.v., [illegible] gas, water, waterontth., [illegible]. Emmaplein 8 Heerlen. Tel. 045-713205.

MODELLENBUREAUS

Organisatieburo voor modeshows en andere mode-evenementen. Opl. mannequin/dressman, fotomodel, host/hostess. Info: 045-422424.

NAAIMACHINES

Naaimachinehandel VELDMAN B.V.
Heerlen, Nobelstr. 6, 045-716100. Hoensbroek, Kouvenderstr. 66, 045-213538. Geleen, Raadhuisstr. 14, 046-746400. Rep. alle merken, geen voorrijkosten. Roermond, Neerstraat 62, 04750-33012.

ONDERH./SERV. GASTOESTELLEN

Gaswacht Limburg. 045-227676
Specialisten voor alle soorten gastoestellen. Ontwerp, onderhoud, installatie en verkoop. Litscherveldweg 5 Heerlen.

PLAFONDBOUW

Akoutherm Systeembouw
Al uw interieurwerken uit een hand t.b.v. uw kantoor, winkel, instituut of woning. Systeemplafonds en -wanden, interieurafbouw, akoustiek, verlichting, binnen- en buitenzonwering. Voor inf. Industriestr. 7c Nuth. 045-245028, industrieterrein 'De Horsel'. Fax 243983. Showroom open ma./vrij. 13.00-17.00 uur.

PLAFONDS

Wand- en plafondstudio Plafond bouw Kerkrade/Landgraaf b.v.
Hoofdstr. 10c, 6461 CP Kerkrade. Tel. 045-462606. Fax 045-463480. Verk. part. Ma 13.00-18.00 uur, di. t/m vr. 9.00-12.30 uur, 13.30-18.00 uur; za. 9.00-17.00 uur. Donderdag koopavond tot 21.00 uur.

Plafond- en keukencentrum Zamben 043-642535
Div. systeemplafonds, altijd een pasklare oplossing voor plafondproblemen. Al onze syst. zijn ook zelf aan te brengen. Idem diverse Zepka [illegible] op maat. (Kruisberg 46 Meerssen).

Radax BV Plafondsystemen
Haefland 23, Brunssum, 045-258051. Voor alle soorten plafonds, wanden en betimmeringen. Showroom geopend van di. t/m za. van 10-17 uur.

POSTZEGELHANDELAREN

C. de Wit B.V.
Postzegelhandel, Nobelstraat 41, 6411 EK Heerlen, tel. 045-710571.

R — ROLLUIKEN

Beitel 110A, 6422 PB Heerlen, postbus 21099, 6369 ZH Simpelveld, tel. 045-423848/442129.

MICA zonwering
Rolluiken • jalouzieën • zonneschermen. Vraag vrijbl. prijsopgave. Showroom Sittarderw. 116, Heerlen. 045-721658.

Mithra-Heroal b.v.
Het vertrouwde adres voor al uw rolluiken of onderdelen, kunststof schroten, service of reparaties. Beitel 4, 6466 GZ Kerkrade. 045-413049.

Jago-Kerkrade
Rolluiken en zonweringen. Ook voor onderdelen en reparaties. Showroom Schaesbergerstr. 104, Kerkrade. 045-414270.

RIJWIELZAKEN

Raleigh Cycle-Center Helgers
Rumpenerstraat 62-50 Brunssum.
Raleigh Mountainbikes v.a. ƒ 595,-.
Nieuw Raleigh Activator, 21 versn. STI + verende voorvork ƒ 875,-.

S — SCHILDERSBEDRIJVEN

Schilderw. Bijsmans Heerlen
☆ Onderhouds- en utiliteitswerken ☆ kunststoftoepassingen ☆ betonrep. ☆ gevelreiniging ☆ graffitybestrijding. Heerlerbaan 134, tel. 045-[illegible]

V.S.M. Driessens-Niessen
Schildersbedrijf b.v. Ankerkade 127, 6222 NL Maastricht. 043-630353. Voor alle voorkom. schilderwerken.

SCHOONMAAKBEDRIJVEN

Schoonmaakbedrijven BV
Hoofdkantoor: De Boelelaan 7, Amsterdam. Voor meer info. bel 06-[illegible]
Telex 10526, fax: 020-[illegible]

SCHOORSTEENVEGERS

[illegible] Tel. 045-241507.
Bergerw. 20 Nuth. Onderh. c.v. Ontkalk. [illegible], geiser, boiler, gas-water-[illegible]. schoorsteenveger.

SCHOORSTEENVEEGBEDRIJF

Gas Controls Limburg SCHOORSTEENVEEGBEDRIJF.
• 24-uurs service dienst c.v. • Ontkalken van boilers, leidingen enz.

STICKERS

STICKERS NODIG ?
voor apparaten, auto's, fietsen, machines, reklame.
LETAS STICKERSERVICE
P.B. 32016, 6370 JA Landgraaf
Tel:045-312580 Fax:045-[illegible]

V — VERANDA'S [illegible]

Daemen Kunststoffen
Verandadakplaten, plexiglas [illegible] thermoclear. Hofdwarsweg [illegible]
Tel. 046-753865.

VERHUIZINGEN

Schoenmaekers Verhuizingen
Ridderweg 47, Heerlen.
045-411281. Fax: 414096.

Stikkelbroek Verhuizingen [illegible]
Laanderstraat 109-111, Heerlen
045-715045.

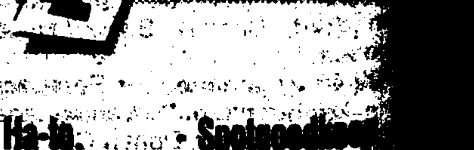
VIDEOTHEKEN

Vicaf's „Eroland Videotheek"
Gespecialiseerd in verhuur, ver[illegible] erotische videofilms. Sittard, S[illegible] 31. Maastricht, Via Regia 105, [illegible] Poort. Heerlen, winkelcentr. [illegible] (achter Aldi) 221986.

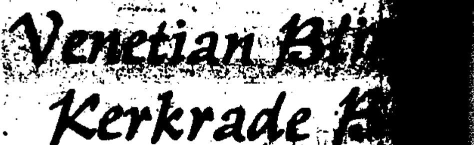

WONINGINRI[illegible]

J. Wetzels Woninginrichting
Enorme keuze tapijt-vinyl, go[illegible] ges, valletjes. Tapijt gratis leggen, [illegible] op mt. maken. Spoorsingel 12[illegible]
045-727156.

ZONWERING

Ha-la. Speelgoed[illegible]
Heroal rolluiken in alu. en [illegible] schermen, vertikale jalouzieën [illegible] 045-458226, Maria Gorettistr. [illegible] Kerkrade.

Zonweringskonstrukties, jalouz[illegible] markiezen en roll. In alu., s[illegible] Kipstr. 30-32 Kerkrade. 045-[illegible]

Uw servicebeleid begint bij de servicepagina van het Limburgs Dagblad.
Meer weten?
045-739380

Limburgs agblad voor ostelijk uidlimburg

Woensdag 25 november 1992 ● Pagina 13

HET LIMBURGS DAGBLAD VOOR OOSTELIJK ZUID-LIMBURG IS DE PLAATSELIJKE EN REGIONALE EDITIE VAN HET LIMBURGS DAGBLAD VOOR HET GEBIED OOSTELIJK ZUID-LIMBURG. HOOFDREDACTEUR: RON BROWN. CHEF EDITIEREDACTIE: WIM DRAGSTRA HOOFDKANTOOR: 6411 RS HEERLEN, IN DE CRAMER 37, TEL. 045-739911. SERVICEKANTOOR: 6411 NM HEERLEN, GEERSTRAAT 5, TEL. 045-717719. RAYONKANTOREN: 6461 ED KERKRADE, MARKT 42, TEL. 045-455506; 6443 CB BRUNSSUM, RUMPENERSTRAAT 81, TEL. 045-256363;

Kritiek op positief vestigingsadvies van bestuur Lozo

Groep middenstanders tegen komst van Ikea

Van onze verslaggevers

HEERLEN – Meerdere middenstanders in Heerlen zijn het oneens met het positieve advies van de Lozo over de komst van Ikea naar de Heerlense woonboulevard. Ze vrezen een verpaupering van de Heerlense binnenstad. „Het bestuur van de Lozo heeft het gemeentebestuur al positief geadviseerd voordat de leden hierover een uitspraak hadden gedaan. Ik vind dit op z'n minst ondemocratisch," aldus Jo Heine één van de ondernemers die kritiek hebben op het Lozo-bestuur.

Dinsdagavond heeft de Lozo vergaderd. Er kwamen niet echt veel leden opdagen. „Logisch. In de krant had al gestaan dat de Lozo een positief advies had gegeven over de komst van Ikea. De race was dus al gelopen," meent Heine. Hij heeft op de vergadering om opheldering gevraagd en als alternatief naar voren gebracht Ikea op het DSM-terrein tussen Saroleastraat en Honigmanstraat te vestigen. „Maar voorzitter Hub Haenen wilde niet wijken. Het advies was al uitgebracht, het enige dat wij konden doen was achteraf goedkeuring geven."

De Lozo heeft een uitgebreid onderzoek ingesteld naar de gevolgen van de komst van Ikea naar de Heerlense woonboulevard. Op grond van dat onderzoek heeft de Lozo zijn bezwaren laten varen. In het centrum van Heerlen zijn echter heel wat ondernemers te vinden die niet achter het Lozo-advies staan. „Straks vestigt zich Blokker of Hema ook nog op de woonboulevard en dan hebben we daar het winkelcentrum in plaats van hier. Ik heb niets tegen Ikea, wel tegen de plaats waar die winkel komt," aldus Heine, die al 18 jaar een zaak aan de Oranje-Nassaustraat heeft.

Hij is overigens niet de enige die deze mening verkondigt. Ook de secretaris van de Kamer van Koophandel in de Mijnstreek, Nico Simons bekijkt de ontwikkelingen op de woonboulevard met gemengde gevoelens. Hij is van meet af aan tegen een vestiging van zo'n boulevard buiten het centrum van de stad geweest. Ook nu zegt hij dat eerst het centrumplan van Heerlen maar op poten gezet moet worden, voordat aan uitbreiding van de woonboulevard gedacht kan worden.

Haven Stein toplokatie voor afvaloverslag

DOOR LAURENS SCHELLEN

MAASTRICHT – Het industriegebied aan de haven van Stein is de nog vertrouwelijke toplokatie voor de vestiging van een hypermodern en volledig overdekt afvaloverslagstation in de Westelijke Mijnstreek. Zeker is inmiddels dat in de regio Midden-Limburg volgend jaar twee grote afvalterminals worden gebouwd. Een in Nederweert of Weert, de andere naast of in de directe nabijheid van de geplande afvalverbrandingsfabriek in Buggenum of Maasbracht.

Bovendien is de kans reëel dat in Oostelijk Zuid-Limburg niet één (Landgraaf), maar twee afvaloverslagstations zullen verrijzen. Ondanks eerdere ontkenningen van onder meer de NS, blijft industrieterrein De Horzel in Nuth nadrukkelijk in beeld als eerst aangewezen lokatie.

Goed ingevoerde ambtelijke bronnen hebben een en ander desgevraagd bevestigd.

De plannen van de provincie voorzien in de bouw van in totaal zeven of acht centrale afvaloverslagstations in Limburg. Die moeten uiterlijk in 1994 opgeleverd en operationeel zijn. Eerder heeft deze krant al bericht dat er overslagterminals zullen verrijzen bij de – eveneens nog te bouwen – grootschalige composteerfabrieken in Maastricht en Venlo als ook bij de nieuwe regionale stortplaats in Landgraaf.

Transport

De afvaloverslagstations spelen een cruciale rol in de toekomstige afvalverwerkingsstructuur van Limburg. Op de overdekte stations wordt het huishoudelijk en bedrijfsafval uit heel de regio in compacte vorm in containers overgeladen, om van daaruit per schip, trein en vrachtwagen naar de uiteindelijke verwerkingsplaats te worden getransporteerd. Die eindbestemming is hetzij een van beide composteerfabrieken in de provincie, hetzij de verbrandingsinstallatie in Midden-Limburg, hetzij de regionale stortplaats in Landgraaf of Schinnen.

Levert de lokatiekeuze voor de afvalterminals in de meeste regio's weinig problemen op, in de Westelijke en Oostelijke Mijnstreek verlopen de onderhandelingen volgens ingewijden uiterst moeizaam. Milieugedeputeerde Jan Tindemans bevestigde desgevraagd dat deze maand nog overleg plaatsvindt tussen het dagelijks bestuur van de provincie en de verantwoordelijke portefeuillehouders van de betrokken streekwesten.

De onderhandelingen tussen gemeenten, gewesten en provincie worden gevoerd op basis van een vertrouwelijk inventarisatierapport van adviesbureau Witteveen & Bos. Dat heeft in opdracht van AVL Sturing alle potentiële (voorkeurs)lokaties voor de afvalterminals geselecteerd en geanalyseerd. Doorslaggevende factor bij de lokatiekeuze is de vereiste strategische ligging aan spoor-, water- en/of autoweg.

In een reactie onthielden zowel AVL Sturing als de streekgewesten zich gisteren van commentaar. „Dat doen we pas zodra de onderhandelingen tussen alle betrokken partijen zijn afgerond en Gedeputeerde Staten een definitieve beslissing hebben genomen," aldus AVL-woordvoerder ir. R. Van Heugten. Een woordvoerder van het streekgewest Westelijke Mijnstreek liet zich in soortgelijke bewoordingen uit.

Actie tegen rijden onder invloed

MAASTRICHT – Het Regionaal Organ voor de Verkeersveiligheid in Limburg en Veilig Verkeer Nederland (VVN) starten morgen, donderdag 26 november, de campagne tegen het rijden onder invloed. In het Theater aan het Vrijthof geeft sportman Arnold Vanderlijde om 14.00 uur het officiële startsein. Het aantal automobilisten dat de wettelijke alcohollimiet van 0,5 procent overschrijdt, is flink afgenomen. In 1981 reed zo'n twaalf procent van de automobilisten onder invloed, vorig jaar was dat vier procent. Toch vielen er vorig jaar als gevolg van het drinken van alcoholhoudende dranken nog tweeduizend slachtoffers, van wie er ruim honderd verongelukten. Veilig Verkeer Nederland is dan ook van mening dat het alternatief voor het drinken van alcohol aantrekkelijker moet worden gemaakt. VVN zal in Maastricht nadrukkelijk pleiten voor het afschaffen van belastingheffing op frisdranken.

Ex-politieambtenaar verduisterde geld

HEERLEN/LANDGRAAF – De 46-jarige voormalig technisch ambtenaar B. A. van de politie in Heerlen moet op 22 december terecht staan op verdenking van verduistering. De ambtenaar wordt ervan beschuldigd de kas van de Landgraafse spaarclub 'The Corner' met 3l mille te hebben gelicht en ook 22 mille van de International Police Association waarvan hij penningmeester was, voor eigen gebruik te hebben aangewend. A. verdiende eveneens wat bij met de verkoop van gestolen autoradio's. De man is al geruime tijd geschorst.

Akense ingenieurs scoren hoog

AKEN – De *Rheinisch-Westfälische* Technische Hogeschool van Aken levert samen met de universiteiten van Zürich en Karlsruhe de beste ingenieurs af. De uitverkiezing is gebaseerd op een enquête over ingenieursopleidingen aan Duitstalige universiteiten en hogescholen, waarbij 736 personeelsmanagers hun oordeel mochten geven.

Vrouw uit Beek vermist

BEEK – De 36-jarige Tiny Doom uit Beek wordt sinds afgelopen zaterdag vermist. Zij is voor het laatst gesignaleerd in de Fanfarezaal in Meers. Daar ging zij even na middernacht weg. De vrouw was van plan om alleen en lopend naar huis te gaan. Zij woont in Beek aan de Oranjelaan. Sinds zaterdagnacht is zij spoorloos. Tiny Doom is een blanke vrouw van 1.61 meter lang met een smal postuur en donker, kortgeknipt haar. Zij droeg zaterdagnacht een rose driekwart overjas, een wollen rode trui, een zwarte skibroek en rode glimmende laarsjes. De politie in Stein verzoekt personen die de vrouw bij haar vertrek of daarna nog hebben gezien, contact op te nemen.

Grootscheeps onderzoek van Rijksverkeersinspectie en politie

Structurele misstanden in Limburgse taxibranche

DOOR JAN HENSELS

HEERLEN – Er komen structurele misstanden voor in de Limburgse taxibranche. Uit verscherpt toezicht van de Rijksverkeersinspectie (RVI) en de politie is gebleken dat veel van taxibedrijven richtlijnen en afspraken aan hun laars lappen. Bij de onderzoeken kwamen ook frauduleuze handelingen aan het licht.

Dat heeft het hoofd controle J. van den Hove van de RVI Zuid in Roermond desgevraagd bevestigd. Reeds enkele maanden is er sprake van verscherpt toezicht op taxibedrijven in de provincie. Daarbij zijn bij een onbekend aantal taxibedrijven invallen gedaan in samenwerking met de FIOD (Fiscale Inlichtingen- en Opsporingsdienst) en de politie. Dat was onder meer het geval afgelopen week bij tenminste één ondernemer in Oostelijk Zuid-Limburg, maar de politie in Brunssum en Heerlen wilde gisteren in het belang van het onderzoek niets zeggen.

„Of er zoals zegslieden in de taxibranche gehoord hebben, sprake zou zijn van zwartwerken bij een aantal ondernemers wilde Van den Hove bevestigen noch ontkennen. „Bij de controles van ons kwamen ook frauduleuze zaken aan het licht. Over de aard en de omvang wil ik in het belang van het onderzoek niets zeggen."

Versoepeld

Klachten over oneerlijke concurrentie van collega-taxibedrijven en het niet zo nauw nemen met een aantal regels kwamen zowel bij de provincie, lokale politiekorpsen als de RVI binnen. De regelgeving voor taxi-bedrijven is enkele jaren geleden versoepeld. De overheid heeft een grotere verantwoordelijkheid bij de ondernemers zelf gelegd. „Kennelijk hebben bedrijven die verantwoordelijkheid niet aangekund," stelt Van den Loo.

Klachten over misstanden die aanleiding waren voor het grootscheepse onderzoek in de taxibranche kwamen veelal voort uit taxi-oorlogen. Tijdens de Maastrichtse taxioorlog begin dit jaar werden door ondernemers grieven geuit over het inpikken van elkaars klanten, het zich onder de tarieven en het wegkopen van chauffeurs om informatie over concurrerende bedrijven in te winnen.

Bij verscherpt toezicht in mei van dit jaar op Heerlense taxi's kwam ook al aan het licht dat er onder meer sprake was van oneerlijke concurrentie. De politie schrok toen bij de controles op de van taxi's. Zes taxi's werden van de weg gehaald: meters bleken niet geijkt, de meter stond uitgeschakeld en auto's waren technisch niet in orde.

Volgens Van den Loo komen dit soort gelijke klachten ook van over taxibedrijven uit Zeeland en Noord-Brabant. „Echter in mindere mate dan in Limburg. Het onderzoek beperkt zich vooralsnog tot deze provincie."

er ligt een bom onder defensie

en de generaals raken in paniek

punaise

Aken in kerstsfeer

● *De organisatoren van de kerstmarkt in Aken verwachten dit jaar een kwart miljoen bezoekers. In de stalletjes rondom het stadhuis in de oude keizerstad worden de traditionele kerstartikelen en versnaperingen verkocht: Glühwein, Reibekuchen en Aachener Printen beheersen het beeld. De kerstmarkt blijft tot en met 22 december.*

Foto: KLAUS TUMMERS

Bosniërs blijven langere tijd

BRUNSSUM – De ontheemden die naar Huize Tieder in Brunssum komen, kunnen daar in principe een jaar blijven. De gemeente heeft er geen moeite mee het huurcontract met het ministerie van WVC daarna te verlengen met een jaar. Voor de Kerst komen 250 Bosniërs naar Brunssum, onder wie 35 kinderen.

Dat zijn enkele punten die Brunssum gisteren met het ministerie in de concept-overeenkomst heeft geregeld. Brunssum ontvangt maandelijks 12.000 gulden aan huur voor Huize Tieder. Dat bedrag is gebaseerd op de onkosten die Brunssum maandelijks heeft aan het pand. Volgens wethouder Toon Pierik van Financiën legt de gemeente nog toe op dat bedrag. „Het is niet zo dat we hier rijk van worden, zoals sommigen denken."

De ontheemden worden in het verblijfsregister opgenomen van Brunssum. Pas als ze langer dan een jaar in Tieder blijven, worden ze daadwerkelijk als inwoner van de gemeente beschouwd.

Doodkorte hoofd van Heerlense Stadsschouwburg

HEERLEN – Burgemeester en wethouders van Heerlen belasten Emile Doodkorte als waarnemend directeur tot 1 januari 1994 met de dagelijkse leiding van de Stadsschouwburg.

Doodkorte vervult die functie nu ook al, maar door hem nog ruim een jaar langer met die functie te belasten wil het college een eind maken aan de benoemingsprocedure die al een half jaar duurt.

In de Heerlense politiek bestonden namelijk verschillende meningen over wie de opvolger van de per 1 mei vertrokken Fons Bruins moest worden.

Maar die meningsverschillen wilde men liever niet in een openbare raadsvergadering uitspreken. Om te voorkomen dat dat alsnog gebeurt, wordt Doodkorte voorlopig niet officieel benoemd tot directeur. Dat zou namelijk een zaak van de gemeenteraad zijn.

Het college heeft gisteren ook besloten een extern bureau in te schakelen voor een onderzoek naar mogelijke verzelfstandiging van de schouwburg. Daarbij moeten zowel personele, artistieke als financiële zaken bekeken worden.

Groen Links wil heroverweging van ZOL-besluit

KERKRADE – De fractie Groen Links in de Kerkraadse gemeenteraad zal alle gemeenteraden in de Oostelijke Mijnstreek en die van Vaals, Wittem, Gulpen en Valkenburg aan de Geul vragen het ZOL-besluit te herzien. Groen Links vindt dat de gemeenteraden over de kwestie een uitspraak moeten doen. De fractie heeft daarvoor een nota over de kwestie opgesteld.

Het algemeen bestuur van het Werkvoorzieningschap Oostelijk Zuid-Limburg besloot vorige week de ZOL-bedrijven niet te verzelfstandigen, maar toe te werken naar een fusie van de drie sociale werkplaatsen ZOL, WPM en SFB in Oostelijk Zuid-Limburg.

In het algemeen bestuur zitten steeds twee vertegenwoordigers van elke genoemde gemeente. Maar volgens Groen Links waren de vertegenwoordigers onvoldoende op de hoogte van de omvang van de problematiek binnen de sociale werkvoorziening. Daarom heeft Groen Links een contact gezocht met het Nationaal Overlegorgaan Sociale Werkvoorziening (NOSW) verwerkt in een nota over de situatie in Limburg. Uit dat onderzoek blijkt onder andere dat de financiële problemen bij sociale werkplaatsen groter zijn naarmate de omvang van het bedrijf. Op grond daarvan komt Groen Links tot de conclusie dat het beter zou zijn als eerst de ZOL verzelfstandigd wordt en en daarna pas over een fusie wordt gesproken.

Negatief advies fusies onderwijs

MAASTRICHT – De Sociale Economische Advies Raad (Sear) acht de tijd nog niet rijp voor een grootschalige fuseringsproces in het mbo en volwasseneneducatie, dat zou moeten leiden tot de vorming van regionale opleidingen centra (roc). Daarmee reageert de Sear negatief op de provinciale nota *Views on the roc's*, waarin Gedeputeerde Staten zich een voorstander tonen van een beperkt aantal opleidingencentra in Limburg. De Sear merkt op dat zij onderwijsinhoudelijke vernieuwing belangrijker acht dan nieuwe schaalvergroting. Met haar kritiek schaart de raad zich aan bij de Nederlandse Christelijke Werkgeversvereniging (NCW) en de onderwijsvakbond Abop, die al eerder lieten weten weinig heil te zien in nieuwe, grootschalige onderwijsfusies.

Rechtzaak tegen cokesproducent

UTRECHT – Cokesfabrieken in Luik en Charleroi vervuilen volgens de stichting Natuur en Milieu de Maas op een ontoelaatbare wijze. Om deze reden hebben landelijke en provinciale milieu-organisaties een rechtszaak tegen de belgische cokesproducent Cockerill Sambre gestart.

Uitzendbureau voor 55-plussers

WEERT – Begin volgend jaar gaat in Weert het eerste uitzendbureau voor 55-plussers in Nederland van start. Een woordvoerder van de regionale arbeidsvoorziening heeft dat dinsdag bekendgemaakt. Het betreft een experiment voor de duur van twee jaar dat deel uitmaakt van de servicverlening van het uitzendbureau START. Als de proef slaagt is continuering ervan niet uitgesloten.

†

Bedroefd en toch dankbaar dat aan haar lijden en pijn, die zij op bewonderenswaardige wijze gedragen en doorstaan heeft, nu een einde gekomen is, delen wij u mede dat na een liefdevolle verzorging in het St.- Laurentiusziekenhuis te Roermond, gesterkt door het h. sacrament der zieken van ons is heengegaan, onze dierbare moeder, schoonmoeder, lieve oma, overgrootmoeder, zuster, tante en nicht

Helena Henriëtte Francisca van Haagen

weduwe van

Ferdinandus Henricus Broecks

Zij werd 89 jaar.

De familie:
Rijswijk: Ciska en Mike
Nieuwenhagen: Fred en Agnes
Herten: Jan en Cor
Stein: Henk en Ita
en al haar kleinkinderen en achterkleinkinderen

Herten, 24 november 1992
Bejaardenhuis de Goddelijke Voorzienigheid
Corr.-adres: Fam. H. Broecks, Sanderboutlaan 83, 6171 BC Stein

De plechtige uitvaartdienst zal worden gehouden op vrijdag 27 november a.s. om 10.30 uur in de parochiekerk van St.-Michaël te Herten.
Bijeenkomst in de kerk, waar vanaf 10.00 uur gelegenheid tot schriftelijke condoleance.
De crematie vindt plaats in het crematorium te Blerick om 12.30 uur.
Donderdag zal er onder de eucharistieviering van 10.15 uur in het bejaardenhuis voor moeder gebeden worden.
Moeder is opgebaard in het mortuarium van het St. Laurentiusziekenhuis te Roermond.
Bezoek van 16.00 tot 16.30 uur.
Mochten wij nog iemand vergeten zijn gelieve dan deze kennisgeving als aan u gericht te beschouwen.

---

†

Dankbaar dat hij tot het einde zijn zelfstandigheid heeft kunnen behouden, delen wij u mede dat in zijn 94e levensjaar thuis is overleden onze vader, opa en opa 91:

Leo op den Buijs

weduwnaar van

Maria Vogels

Heer: René op den Buijs
Jo op den Buijs-Kusters
Anja en Wil
Lard, Hanne, Bente
Marianne en Reinoud
Léon en Gesia
Losser: Thea de Leeuw-op den Buijs
Martin de Leeuw
Martin en Karin
Eduard en Brigitte

23 november 1992
Platanenstraat 5, 6413 PS Heerlen

De plechtige uitvaartdienst zal plaatshebben op vrijdag 27 november a.s. om 11.00 uur in de parochiekerk van St. Joseph te Passart-Hoensbroek, gevolgd door de begrafenis op de r.k. begraafplaats aldaar.
Bijeenkomst in de kerk, alwaar gelegenheid tot schriftelijk condoleren.
De dierbare overledene zal bijzonder herdacht worden tijdens de avondwake van heden, woensdag 25 november, om 19.00 uur in bovengenoemde kerk.
U kunt afscheidnemen in een der rouwkamers van De Universele, Hoofdstraat 100, Hoensbroek. Bezoekgelegenheid dagelijks van 18.15 tot 18.45 uur.

De aanwezigheid van zovelen, de troostende woorden, de vele condoléances en bloemen bij het overlijden en de uitvaartdienst van mijn lieve vrouw, mijn moeder, mijn schoonmoeder en onze oma

Willy Vrolings-Paternotte

hebben ons doen beseffen dat zij niet alleen door ons, maar ook door vele anderen geliefd en gerespecteerd werd.
Wij danken u allen hiervoor hartelijk.

Thei Vrolings
René en Doortje
Davy, Mandy

De plechtige zeswekendienst zal plaatsvinden op zondag 29 november a.s. om 11.00 uur in de St. Corneliuskerk te Heerlerheide.

---

†

Zoals zij leefde is zij gestorven, in alle eenvoud.

Na een werkzaam en liefdevol leven voor het gezin, dat alles voor haar betekende, is na een kortstondige ziekte zacht en kalm van ons heengegaan, voorzien van de h. sacramenten, in de leeftijd van 87 jaar, onze moeder, schoonmoeder, oma en overgrootmoeder, zus, schoonzus en tante

Ella Hellenbrand-Lafaire

weduwe van

Jan Hellenbrand

Brunssum: Mia en Jan Kuijpers-Hellenbrand
Brunssum: Stef en Mia Hellenbrand-Zanders
Oirsbeek: Huub en Jopie Hellenbrand-Zegers
Merkelbeek: Keetje Hellenbrand
Heerlen: Ellie en Paul Spronck-Hellenbrand
Oirsbeek: Zef en Els Hellenbrand-Kuijpers
Helmond: Jan en José Hellenbrand-Mengelers
en haar klein- en achterkleinkinderen
Familie Lafaire
Familie Hellenbrand

Brunssum, bej.centr. De Kruisberg
23 november 1992
Corr.adres: Acaciastraat 83, 6444 CE Brunssum

De plechtige eucharistieviering zal gehouden worden op donderdag 26 november om 11.00 uur in de parochiekerk St. Lambertus in Oirsbeek, waarna de begrafenis aldaar zal plaatsvinden.
Bijeenkomst in de kerk, alwaar gelegenheid is tot schriftelijk condoleren.
De dierbare overledene is opgebaard in de rouwkapel van het St. Gregoriusziekenhuis in Brunssum.
Gelegenheid tot rouwbezoek dagelijks van 17.30 tot 18.30 uur.
Wilt u, indien wij vergeten zijn u een kennisgeving te zenden, deze annonce als zodanig beschouwen.

---

†

Met grote droefheid geven wij u kennis, dat geheel onverwacht uit ons midden werd weggenomen mijn lieve man en onze onvergetelijke vader en opa

Frans Hendriks

echtgenoot van

Gertrudis Ramaekers

Hij overleed in de leeftijd van 74 jaar.

Kerkrade: G. Hendriks-Ramaekers
Eygelshoven: Marianne Hendriks
Erik
Leidschendam: Lydia en Harry Coerver-Hendriks
Frank en Bert
Familie Hendriks
Familie Ramaekers

6462 GE Kerkrade, 23 november 1992
Schummerstraat 30

De plechtige eucharis[illegible] op zaterdag 28 novem[illegible] uur in de parochiekerk H. Antonius [illegible] te Kerkrade-Bleijerheide, wa[illegible] begrafenis aldaar.
Bijeenkomst in voorn[illegible] gelegenheid is tot schri[illegible].
Vrijdag 27 november [illegible] der worden herdacht [illegible] 19.00 uur in bovengen[illegible] kerk.
Afscheidnemen dagelijks van 18.00 tot 18.30 uur in het mortuarium [illegible], Schil[illegible]derstraat 7 te Kerkrade-West.
Wilt u, indien wij ve[illegible] zijn u een kennisgeving te zenden, deze [illegible] beschouwen.

---

†

Het is al weer een [illegible] scheid moesten nem[illegible]

Rob Hondong

Fam. Hondong-de Cuba
zus en broers

De jaardienst zal gehouden worden op zondag 29 november 1992 om 11.30 uur in de parochiekerk van Chr. Hemelvaart te Vrangendael, Sittard.

---

†

Met verslagenheid stellen wij u in kennis van het plotseling overlijden van onze dierbare broer, schoonbroer, oom en neef

Johannes Lambertus (Sjang) Muys

begiftigd met de ere-medaille in zilver verbonden aan de Orde van Oranje Nassau
onderscheiden met de waarderingsspeld in goud van de Koninklijke Nederlandsche Voetbalbond

Hij overleed, voorzien van het h. oliesel, op de leeftijd van 71 jaar.

Heerlen: M.A. Bouten-Muys
H. Bouten †
Brunssum: P. ten Donkelaar-Muys †
W. ten Donkelaar
Heerlen: N. Berendsen-Muys
J. Berendsen
Hulsberg: T. Muys
Hulsberg: L. Muys
Hulsberg: L. Muys
neven en nichten

6336 XN Hulsberg, 23 november 1992
Aalbekerweg 75

De plechtige uitvaartdienst zal plaatsvinden op vrijdag 27 november om 11.00 uur in de parochiekerk van de H. Clemens te Hulsberg, waarna begrafenis op de algemene begraafplaats Wissengracht.
Samenkomst in de kerk, alwaar gelegenheid tot schriftelijk condoleren.
Avondwake donderdag om 19.00 uur in voornoemde kerk.
Sjang is opgebaard in de rouwkapel van het bejaardencentrum Panhuys te Hulsberg. Gelegenheid tot afscheidnemen heden woensdag en donderdag van 19.30 tot 20.00 uur.
Wilt u, indien wij vergeten zijn u een kennisgeving te zenden, deze annonce als zodanig beschouwen.

Met grote verslagenheid ontvingen wij het droeve bericht van het plotseling overlijden van ons bestuurslid

Sjang Muys

Sinds 1942 was hij bestuurslid en secretaris van onze vereniging, waarvoor hij de gouden KNVB-speld ontving.
Wij verliezen in hem een vriend aan wie wij de meest dankbare en sympathieke herinnering zullen bewaren.

Bestuur en leden van de Voetbalvereniging Hulsberg

Enige en algemene kennisgeving

Met grote verslagenheid en verdriet ontvingen wij het droeve bericht dat op 21 november in Ashburn (Va.) USA, thuis bij een van zijn vijf jongens, vrij onverwacht is overleden onze goede en geliefde broer, zwager en oom

dr. Jo Pastoor

[illegible]

[illegible] Pastoor-van der [illegible]

oud-leraar Engels
Rolduc Kerkrade
Bernardinus College Heerlen
[illegible]
Almelo: [illegible]
Landgraaf: [illegible]
Familie Pastoor
Familie [illegible]

Corr.adres: Kennedyplantsoen 21
6372 TH Landgraaf-Schaesberg

De uitvaart en crematie was op [illegible] november te [illegible] USA in Mount St. Ma[illegible]
Uw gebed wordt gevraagd [illegible] te zijner intentie.

[illegible]

Jan Gruntjes

Gedurende vele jaren was hij een van onze trouwe medewerkers. Wij wensen zijn echtgenote en familieleden veel sterkte toe om dit verlies te kunnen dragen.

Namens de Bedrijfsleiding
Hoogovens Buizen BV te Maastricht

---

†

Na een liefdevolle verzorging in de Verpleegkliniek te Heerlen is op 20 november 1992 vredig ingeslapen in de leeftijd van 88 jaar mijn goede echtgenoot, onze lieve vader, schoonvader, grootvader, overgrootvader, oom en neef

Pieter Hubert Scheffers

echtgenoot van

Maria Barbara Recker

Ridder in de Orde van Oranje Nassau
Ereburger van de gemeente Vaals
Oud-locoburgemeester, -wethouder en -raadslid van de gemeente Vaals

Vaals: Maria Scheffers-Recker
Vaals: Paul en Gretha Scheffers-Splinter
Marga en Pascal
Karin en Mike
Kerkrade: Titty en Hub Deitz-Scheffers
Monique
Fred en Ina
Nicole en Theo
Rick
Vaals: Trudy en Bert Meijers-Scheffers
Bert

Corr.-adres: Bosstraat 69, 6291 CG Vaals
De plechtige uitvaartdienst zal worden gehouden heden, woensdag 25 november, om 10.30 uur in de St.-Pauluskerk te Vaals.
De crematieplechtigheid vindt aansluitend plaats in het crematorium aan de Imstenraderweg te Heerlen.
Samenkomst in de kerk, waar gelegenheid is tot schriftelijk condoleren.

---

†

Bedroefd maar zeer dankbaar voor al het goede dat hij ons gegeven heeft, berichten wij dat voorzien van de h. sacramenten der zieken, in de leeftijd van 74 jaar van ons is heengegaan, mijn lieve man, onze zorgzame vader, schoonvader en opa

Johannes Mathijs (Math) Wilms

echtgenoot van

Enny Sagenschneider

Sittard: E. Wilms-Sagenschneider
Sittard: Kitty Wilms
Kerkrade: Elly en Piet Dohmen-Wilms
Erik, Claudia
Oirsbeek: Wim en Leny Wilms-Debeije
Dave, Anouk
Grasberg (D.): Theo Wilms en Marlene Gerken
Simone, Dennis

6133 XD Sittard, 24 november 1992
Dr. Ariënsstraat 18

De uitvaartdienst zal plaatsvinden vrijdag 27 november om 10.30 uur in het crematorium van Dela, Veu[illegible]hof 1 te Geleen.
Samenkomst in het crematorium, waar gelegenheid is tot schriftelijk condoleren.
De overledene is opgebaard in het mortuarium [illegible]
Bezoek [illegible] van 17.30 tot 18.15 uur.

Wij bedanken u allen voor de hartelijke [illegible] h. missen en [illegible] de laatste rustplaats van [illegible]

Antonia Zagorc-Mrgole

Kinderen en kleinkinderen
Familie Plachuta
Familie Zagorec

Landgraaf, november 1992

De plechtige zeswekendienst zal gehouden worden op zaterdag 28 november a.s. om 19.00 uur in de parochiekerk H. Hart van Jezus te Nieuwenhagerheide, Landgraaf.

---

† [illegible], 77 jaar, [illegible] 74, [illegible] Posterholt. De plechtige uitvaartdienst zal gehouden worden op donderdag 26 november om 10.30 uur in de parochiekerk van de H. Mathias te Posterholt.

† Nelly Bänziger-Aelmans, 82 jaar, weduwe van Jeu Bänziger, Roermond. Corr.adres: Hendriklaan 31, 6043 BM Roermond. De plechtige eucharistieviering zal worden gehouden op vrijdag 27 november om 11.00 uur in de H. Hartkerk te Roermond.

Dankbetuiging

Daar het ons onmogelijk is eenieder pers[...] te bedanken voor het medeleven, ons b[...] bij het overlijden en de crematie van mij[...] echtgenoot, zorgzame vader, schoonva[...] opa

Paul Koerfer

willen wij u langs deze weg hartelijk dan[...]

Mevrouw J. Koerfer-Si[...]
Kinderen en kleinkinder[...]

Kerkrade, november 1992

De plechtige zeswekendienst zal plaats[...] op zondag 29 november a.s. om 11.30 uu[...] parochiekerk van de Blijde Boodschap te [...]rade-Rolduckerveld.

Dankbetuiging

Graag zouden wij u allen perso[...] willen bedanken voor uw warme b[...] van medeleven bij het overlijden [...] mijn lieve vrouw, onze moeder, sc[...] moeder en oma

Fien Palant-Freder[...]

Jan Palant
kinderen en kleinkind[...]

Hoensbroek, november 1992

De plechtige zeswekendienst word[...] houden op zaterdag 28 november [...] om 19.00 uur in de H. Hartkerk te M[...]rade.

Dankbetuiging

Daar het ons onmogelijk is eenieder perso[...] te bedanken voor het medeleven, ons be[...] bij het overlijden en de begrafenis van mi[...]ve man en onze goede papa

Niek Dieters

willen wij u langs deze weg hartelijk dank[...]

Marianne Dieters-Abels
Nicky en Mandy

Schinnen, november 1992

De zeswekendienst zal plaatsvinden in de [...] mis op zaterdag 28 november a.s. om 19.[...] in de St. Dionysiuskerk te Schinnen.

OVERLEDEN

† May d'Olieslagers-Pierey, oud 85 jaar, [...]tricht, St. Pieterstraat 23. Corr.adres: A[...] [illegible] 6231 BJ Meerssen. De uitvaartdie[...] wordt gehouden op donderdag 26 novemb[...] 11.00 uur in de parochiekerk van St. Marti[...] Wyck-Maastricht. Schriftelijk condoleren ac[...] de kerk.

† [illegible], oud 81 jaar, weduw[...] Fred Gijzen. Maastricht. Corr.adres: K[...]straat 95, 6226 XW Maastricht. De euchari[...]ring zal gehouden worden op donderdag [...] vember om 11.00 uur in de parochiekerk va[...] Petrus te Maastricht-Villapark. Voor de a[...] van de uitvaartdienst is er gelegenheid tot pe[...] [illegible]eren.

† [illegible]tjes, oud 74 jaar, echtgenoot van [...] [illegible]. Corr.adres: Heyedaal 18, 6218 GW [...] [illegible] eucharistieviering zal gehouden w[...] [illegible]dag 26 november om 13.00 uur in [...] [illegible] van de H. Vier Evangelisten te [...]tricht-[illegible]berg. Gelegenheid tot schriftelijk c[...]leren in de kerk.

† [illegible] Wienands, oud 83 jaar, echtgeno[...] A. Nieuwenhuis. 6226 GB Maastricht, Se[...] [illegible] 18. De crematieplechtigheid h[...] [illegible] plaatsgevonden.

Kamervragen aan minister Alders (Milieu)

Twijfels over waarde toezegging risiconorm

Van onze Haagse redacteur

DEN HAAG – Een brede Kamermeerderheid is hard gaan twijfelen over de waarde van de toezegging van minister Hans Alders van VROM om de veiligheidsnormen voor de industrie soepel te gaan toepassen. De twijfel is ontstaan nu de Inspecteur Milieuhygiëne in Zeeland, ondanks de toezegging van Alders, volhardt in zijn streven een bouwproject langs de Westerschelde door de rechter te laten verbieden. De Kamerleden Hans te Veldhuis (VVD), Berry Esselink (CDA) en Kees van der Vaart (PvdA) hebben hierover schriftelijke vragen gesteld aan Alders.

De scheepvaart (veel gastankers) op de Westerschelde zou volgens de milieu-inspecteur een te groot gevaar inhouden voor de toekomstige bewoners van de te bouwen appartementen. Hij hanteert hierbij de strengste veiligheidsnorm die voorkomt in de rijksnota 'Omgaan met risico's'.

Bij de behandeling van de begroting Milieubeheer dienden CDA en PvdA juist een motie in waarbij werd uitgesproken dat het formuleren en hanteren van een dergelijke strenge norm geen of nauwelijk zin heeft. Deze fracties en de VVD willen uitgaan van een soepeler norm die ook in Europees verband wordt gehanteerd.

Verzet

Alders verzette zich aanvankelijk fel tegen deze motie, omdat hij vreesde dan de strenge norm te moeten schrappen. Hij wil die norm behouden als stok achter de deur voor bedrijven die niet met goede veiligheidsplannen komen. De bewindsman beloofde de Kamer in een brief in de praktijk de soepele norm te gaan hanteren, maar wilde de strenge norm handhaven. Onder die voorwaarde schaarde hij zich achter de motie, waarover overigens nog gestemd moet worden.

CDA en PvdA gingen daarmee akkoord, maar nu blijkt dat de Zeeuwse milieu-inspecteur toch de strenge norm hanteert. De rijksambtenaar verklaarde dat de brief van Alders hem daar voldoende ruimte voor biedt. De Kamer wil hierover tekst en uitleg van de minister.

De kwestie is ook van groot belang voor DSM. Het chemieconcern heeft verklaard bij toepassing van de strenge norm geen nieuwe fabrieken te kunnen bouwen in het gebied Graetheide. Die fabrieken zullen dan waarschijnlijk buiten Limburg terechtkomen. De milieu-inspecteur in Limburg ging voor de uitbreidingsplannen in ieder geval tot voor kort uit van de strenge norm. Toepassing daarvan brengt ook de uitvoering van de ambitieuze centrumplannen van Sittard en Venlo in gevaar. Het treinverkeer op de spoorwegemplacementen in die steden zou te veel risico's met zich mee brengen voor die projecten, waarmee honderden miljoenen guldens zijn gemoeid.

Miljoenenroof voor rechter

ROERMOND/VENLO – De in verband met een gewapende overval op een geldtransportbedrijf in Düsseldorf aangehouden verdachten Twan M. (27) en Frans V. (25) uit Venlo en Anojkumar S.(28) uit Belfeld komen op 8 december voor de rechtbank in Roermond. Officier van justitie in deze zaak is mevrouw C. van Hilten-Van Heeswijk. Bij de overval op 20 juli jongstleden werd een bedrag van 5,5 miljoen D-mark buitgemaakt.

Vijf dagen later werd één van de vermoedelijke daders aan de grens aangehouden. De man had 700 duizend D-mark bij zich. Direct volgend op deze aanhouding werd op verzoek van de Duitse autoriteiten, op 26 juli huiszoeking gedaan op twee adressen in Tegelen. Vanaf dat moment is het onderzoek door de gemeentepolitie Venlo en de rijkspolitie, groep Swalmen, in samenwerking met de Kriminalpolizei te Düsseldorf voortgezet.

Dit heeft geresulteerd in de aanhouding op 8 september van drie mannen in Venlo en Belfeld. Tegelijkertijd is op vijf adressen in Belfeld en Venlo huiszoeking gedaan.

De groep drong met behulp [...] een valse sleutel het kantoor [...] de firma Nimrod binnen [...] dwong daar personeel onder [...] dreiging met vuurwapens [...] afgifte van het geld.

Een deel van de buit van [...] overval werd inmiddels door [...] politie achterhaald. Tevens [...] diverse goederen in beslag [...] men die vermoedelijk met [...] uit de buit zijn betaald. De [...]tie sluit verdere arrestaties [...] uit. Het politie-onderzoek [...] zich nadrukkelijk op het [...]vinden van de buit en het [...]men van de eventuele winst[...]

Extra bewegingen in verband met Joegoslavië

Awacs-toestellen boven Hongarije operationeel

Van onze verslaggever

GEILENKIRCHEN – Awacs-vliegtuigen van de Navo-basis in Teveren/Geilenkirchen aan de grens met Schinveld voeren sinds kort vluchten uit boven Hongarije. Deze operatie Sky Monitor maakt onderdeel uit van de Navo-inzet in en rond het voormalige Joegoslavië. Het is voor het eerst dat vliegtuigen van het Atlantisch bondgenootschap boven een voormalig Oostblokland operationeel zijn (uitgezonderd een humanitaire actie begin dit jaar). Vanwege 'Sky Monitor' zijn er nu ook vliegbewegingen in het weekeinde waarneembaar op de basis in Teveren/Geilenkirchen.

Awacs zet de vliegende radarstations E-3A al vanaf 16 juli in voor de Joegoslavië-crisis. Eerst vlogen de bekende Boeings 707 'met paddestoel' boven Oost-Italië en later boven de Adriatische Zee. De toestellen, die afkomstig waren van Teveren/Geilenkirchen, vlogen vanaf de vooruitgeschoven Awacs-bases Preveza (Griekenland) en Trapani (Sicilië). Het ging steeds om een zogenoemde 'day-light coverage', dat wil zeggen dat de toestellen slechts 12 uur overdag operationeel waren. Sinds deze week gaat het om een 24-uurs inzet. De verhoging van de vliegfrequentie heeft echter geen gevolgen voor het aantal vliegbewegingen aan de Duits-Nederlandse grens.

Dat is wel het geval met de operatie 'Sky Monitor' boven Hongarije. Dagelijks worden er twee vluchten uitgevoerd: een door de E-3D Component, de Awacs-toestellen van het Britse leger (die vliegen vanaf het Italiaanse Aviano) en een door Navo-Awacs rechtstreeks vanaf Geilenkirchen. „Wij maken [...]lijks de tweede vlucht. D[...] kunnen wij nachtvluchten [...]men. Bij slecht weer mo[...] echter twee vluchten per [...] voeren. Dan is het voor de [...]gen moeilijker klimmen. [...] de Schinveldse bossen rond [...]sis liggen, mag een toestel [...] zwaar beladen zijn om die [...] kunnen uitvoeren. In dat gev[...]nen ze minder brandstof me[...] en is het toestel minder lang [...]baar. Dus moeten we zo'n [...] tweede vliegtuig nasturen," [...] kolonel Cees van den Hoven, [...] vervangend commandant van [...] E-3A Component.

Awacs is boven Hongarije gaan [...]gen om beter de vliegbewe[...] boven Bosnië-Hercegovina w[...]nemen.

Onderdirecteuren BLG zijn tegen overname door SNS

Van onze redactie economie

GELEEN – De drie onderdirecteuren van het Bouwfonds Limburgse Gemeenten zijn tegen het door hun directeur verdedigde plan om het Bouwfonds te verkopen aan SNS. Directeur mr. M. Lemmens staat daardoor zowel bij het personeel als bij zijn eigen managementteam alleen in zijn opvatting dat verkoop aan SNS de beste waarborg is voor de toekomst van het BLG.

Onderdirecteur H. van Meulenbrouk bevestigde gisteren dat hij en zijn twee collega's het standpunt van het personeel steunen.

Belangrijkste bezwaar tegen de overname is het feit dat het Bouwfonds voortaan niet meer zo goedkoop geld kan lenen als nu. Gevolg is dat de hypotheken duurder worden, zodat het Bouwfonds zichzelf uit de markt zal prijzen. Datzelfde bezwaar heeft ook het overige personeel tegen de verkoopplannen.

Op verzoek van het personeel wordt het organisatie-adviesbureau McKinsey ingeschakeld om een onafhankelijk oordeel te geven over het overnamebod van SNS. Aanvankelijk ging de voorkeur van het personeel uit naar een onderzoek door Pierson, Heldring & Pierson, maar omdat dat een concurrerende bank is, wilde SNS die geen inzicht in alle stukken bieden. McKinsey moet voor 18 december een oordeel klaar hebben. Op die dag vergaderen de aandeelhouders van het Bouwfonds over de verkoop. Personeelswoordvoerder Kerff van het Bouwfonds betwijfelt of McKinsey zo snel klaar kan zijn.

● Politie onderzoekt vaten die in de buurt van de Stormvogel overal lagen opgeslagen.
Foto: FRITS WIDDERSHOVEN

Personeel schildert bij gebrek aan orders

Nieuwe reorganisatie bij Philips Sittard

Van onze redactie economie

ITTARD – Bij Philips in Sittard staat een verdere reorganisatie op stapel. Het is een actie op de nieuwe verliescijfers die de elektronicagant begin deze maand bekendmaakte. Waarschijnlijk komen eind dit jaar nadere plannen naar buiten. Het personeel wacht hevig verontrust af.

Ingewijden verwachten met name dat de produktie van een aantal kleinere televisie-onderdelen uit efficiëncy-overwegingen naar een andere Philipsfabriek zal verhuizen. Alle activiteiten die negatief bijdragen aan het resultaat worden aangepakt. Welk ander werk daarvoor in de plaats moet komen, is nog de vraag.

Dat Philips Sittard op zich goed draait en in zijn totaliteit zelfs winst maakt, is blijkbaar geen reden het bedrijf te ontzien. De fabriek maakt nu eenmaal produkten voor de divisies Consumentenelektronica en Componenten, die slechte resultaten boeken. Van hogerhand is bepaald dat in die divisies fiks bezuinigd moet worden. De meeste verliesgevende produktieafdelingen moeten dicht.

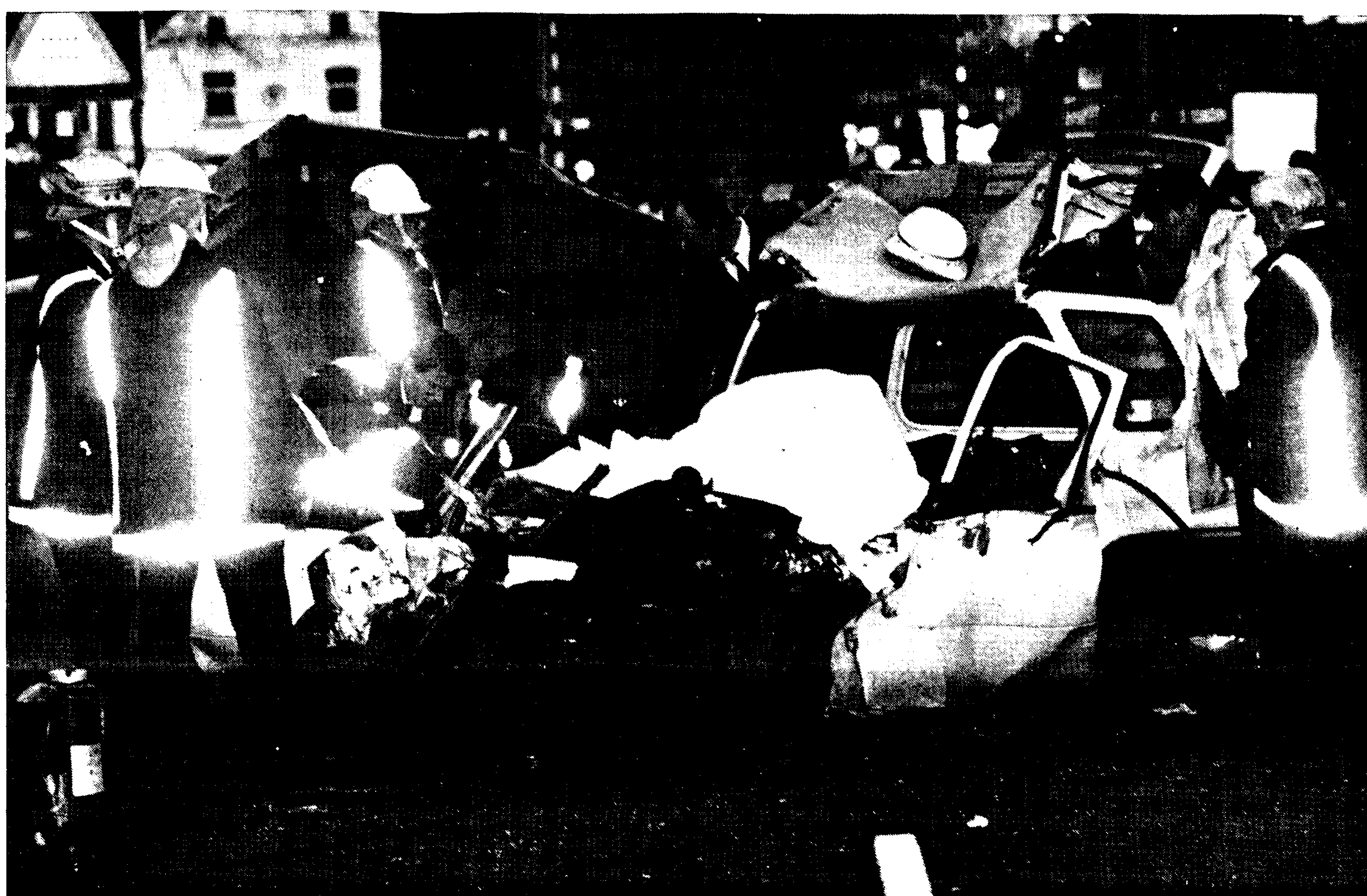
Slachtoffer

Werknemers stellen dat Philips Sittard zelfs het slachtoffer van het eigen succes dreigt te worden. Door recente aanpassingen bij het bedrijf wordt er efficiënt gewerkt. Daardoor heeft Philips op sommige afdelingen minder mensen nodig dan er in dienst zijn.

De Sittardse produktie van schaduwmaskers voor televisietoestellen is volgens ingewijden niet in gevaar. Toch zullen de werknemers van de schaduwmaskerfabriek zich niet erg gerust voelen. Want in plaats van te produceren, nemen ze deze dagen de bezem en de verfkwast ter hand om onderhoud aan het gebouw te plegen. Philips heeft wegens te weinig bestellingen de produktie enkele weken stilgelegd om de enorme voorraden te kunnen wegwerken.

Volgens Lia Meeus van de Industriebond FNV is de situatie bij Philips inmiddels zo slecht, dat een bezuiniging op personeelskosten dringend noodzakelijk is om het concern te laten overleven. Meeus: „Maar ik begrijp goed dat mensen er moeite mee hebben nu loon in te leveren voor het behoud van hun bedrijf, zonder dat ze de garantie krijgen dat daarmee hun werk veilig is gesteld."

Twee doden in Haelen

● *Door nog onbekende oorzaak is gisteren in Haelen een personenwagen frontaal tegen een vrachtwagen gebotst. Daarbij werden de inzittenden van de personenwagen op slag gedood. De slachtoffers zijn de 41-jarige bestuurder A. Schmetz uit Venlo en zijn medepassagier de 37-jarige P. Schroemgens uit Tegelen. De chauffeur van de vrachtwagen, een 29-jarige man uit Heerlen, bleef ongedeerd. Op de foto: Brandweerlieden proberen orde te scheppen in de puinhoop na het ongeluk.*
Foto: JEROEN KUIT

Pepmiddelen vooral afgezet in België

Miljoenen guldens verdiend met export

Vervolg van pagina 1

MAASTRICHT – Volgens de politie hebben de verdachten miljoenen guldens verdiend met het exporteren van de pepmiddelen, vooral naar België. Eén laboratorium is volgens de politie zeker enkele maanden in bedrijf geweest. Volgens een gevonden werkrooster werden dag en nacht pillen gemaakt.

De inbeslaggenomen peppillen 'MDEA' lijken op de wél verboden amfetamine- en XTC-pillen. Dat de MDEA-pillen, in de volksmond 'Eva' genoemd, zijn gevonden, schijnt gunstig te zijn voor de verdachten. Die kunnen nu gemakkelijker aantonen dat de chemicaliën niet werden gebruikt om de drugs amfetamine of XTC te maken. Het voorhanden hebben van de chemische spullen met dat doel voor ogen zou dan weer wel strafbaar zijn.

De chemicaliën zijn waarschijnlijk besteld op naam van het bedrijf Vuurvogel Chemie BV, dat gevestigd is op de boot 'Stormvogel'. Die boot is tevens het adres van 'Vuurvogel Scheepvaart', officieel een binnenvaartbedrijf met als nevenactiviteit 'groothandel in chemicaliën'. Bij 'Vuurvogel Scheepvaart' is Robert H., volgens welingelichte bronnen inmiddels miljonair, één van de leidinggevenden. H. kon gisteren niet worden aangehouden omdat hij in het buitenland zou zitten.

De opzet van de laboratoria vertoont grote gelijkenis met het laboratorium van H. dat twee jaar geleden is opgerold op de boot de 'Black Widow' in Bosscherveld. Ook daar werden chemische drugspillen gemaakt.

Achteraf bleek toen dat die pillen niet waren verboden krachtens de Opiumwet.

H. werd korte tijd later vrijgesproken van het fabriceren van drugs en kreeg zelfs een schadevergoeding voor de tijd doorgebracht in detentie. Bij de inval op de Black Widow werden ook chemicaliën gevonden en zou er net als nu alleen sprake zijn van het niet voldoen aan de Hinderwet, een economisch delict.

Benoeming Janssen voor CDA vrijwel zeker onverteerbaar

Vervolg van pagina 1

MAASTRICHT – Als minister Ien Dales van Binnenlandse Zaken inderdaad Janssen voor benoeming voordraagt bij de koningin, heeft de PvdA drie van de vier grote steden in de Oostelijke Mijnstreek in handen. Naast Landgraaf zijn dat nog Kerkrade en Brunssum. Voor het CDA blijft na het verlies van Landgraaf alleen Heerlen over.

Een benoeming van Janssen zal voor het CDA in Limburg dan ook vrijwel zeker onverteerbaar zijn en tot veel politiek rumoer leiden, zeker omdat de christen-democraten in het voormalige mijngebied verreweg de meeste kiezers achter zich hebben. Dat zou voor Dales - en ook voor Mastenbroek - nog een reden kunnen zijn van het advies van de Vertrouwenscommissie af te wijken, maar waarschijnlijk wordt dit niet geacht.

In de raad van Landgraaf heeft het CDA 8 van de 27 zetels in handen, de PvdA 4. Het door de raad afgedwongen vertrek van de twee CDA-wethouders Wiel Heinrichs en Nic Odekerkerken lijkt de positie van de christen-democraten in de Vertrouwenscommissie niet echt versterkt te hebben.

Het is overigens opvallend dat Mastenbroek ook Van Goethem heeft doorgestuurd naar de Vertrouwenscommissie. De raad van Landgraaf wilde namelijk nadrukkelijk niemand met bijbanen, en daar grossiert de burgemeester van Beek in. Ook is opvallend dat er geen vrouw is doorgestuurd naar de commissie, terwijl de raad juist een vrouwelijke burgemeester wilde. De nieuwe burgervader moet op 1 januari met zijn werk beginnen.

Advocaat looft beloning van 15.000 gulden uit

Weduwe twijfelt aan zelfmoord echtgenoot

DOOR ROB PETERS

VALKENBURG/MAASTRICHT – Pleegde de toen 32-jarige garagehouder Herman Hanssen uit Valkenburg op 18 oktober 1989 echt zelfmoord of werd hij in het kader van een afrekening onder de trein Valkenburg-Schin op Geul gegooid of op de rails gelegd?

Recente bekentenissen over diverse afrekeningen in het criminele milieu in Zuid-Limburg hebben oude geruchten in deze zaak nieuw leven ingeblazen. Namens de weduwe van Hanssen, Kim Azzarito, heeft de Maastrichtse advocaat mr. Th. Hiddema gisteren een beloning van 15.000 gulden uitgeloofd voor informatie die duidelijkheid kan brengen in deze zaak en die tot uitbetaling van 130.000 gulden door de verzekeringsmaatschappij zal leiden.

De Algemene Levensverzekering Maatschappij ALM in Amsterdam weigert tot uitbetaling van het geld over te gaan omdat de in april 1989 afgesloten levensverzekering niet gold. Volgens het afgesloten contract omdat 'de verzekerde overleed binnen een jaar na ingangsdatum door een eind aan zijn leven te maken'. De rechtbank in Amsterdam gaf in juni de ALM gelijk en veroordeelde de weduwe tot betaling van de kosten van het geding van 4800 gulden. De ALM keerde alleen de afkoopwaarde van 539 gulden uit.

De Rijkspolitie heeft, zo blijkt, al op 30 juli 1990 het onderzoek naar de dood van Hanssen definitief gesloten en geconcludeerd dat de problemen Hanssen zodanig boven het hoofd gegroeid waren, dat hij geen uitweg meer zag. Voornaamste reden voor de zelfmoordtheorie waren aantekeningen van Hanssen dat hij 'op zoek was naar een ander leven' en 'rust wilde'.

Het onthoofde in trainingspak gehulde lichaam van Herman Hanssen werd op 18 oktober gevonden ter hoogte van kilometerpaal 23,4 op een grindpad langs de spoorlijn Valkenburg-Schin op Geul. Onderzoek leerde dat hij waarschijnlijk was overreden door de trein die om 19.07 uur uit Maastricht was vertrokken. De patholoog-anatoom concludeerde op 22 november 1989 dat Hanssen in leven was op het moment dat de trein hem overreed en dit gekoppeld aan de wetenschap dat de man depressief was, leverde de zekerheid op dat het zelfmoord was.

De eerste twijfels zaaide al enkele jaren geleden een in inmiddels in Veenhuizen verblijvende gedetineerde. Hij beweerde dat Hanssen, die mogelijk inzicht had in het wereldje van autodieven en omkatters, was vermoord. De politie zag niets in die theorie omdat de gevonden correspondentie en de ernstige financiele problemen voldoende duidelijk maakten dat Hanssen het niet meer zag zitten.

Zijn weduwe twijfelde desondanks zoals ook uit de tekst van het doodsprentje mag blijken: 'Herman, jij hebt een besluit genomen. Je vrienden bleken geen vrienden te zijn. Je werd wanhopig. Je besloot.... Herman was het wel wat we denken, is ons denken wel juist? Deze vragen zullen nooit beantwoord worden'.

Mr Hiddema gisteren: „Wellicht dat die vragen nu toch een antwoord krijgen. Immers, recent hebben vele vragen over afrekeningen in het milieu geheel onverwacht een antwoord gekregen. Nu in politiekringen in Zuid-Limburg na de inkeer van de verdachte een serene en echte Kerststemming heerst, wil ik met een beloning de feestvreugde wat verhogen".

Wethouders van misleiding beschuldigd

Van onze verslaggever

BRUNSSUM – De Brunssumse wethouders Toon Pierik (D66) en Rien de Bruijn (Borger) hebben de raad misleid over gokpaleis Fair Play. Zij hebben de raad op het verkeerde been gezet door informatie over toezeggingen aan het bedrijf achter te houden. Die forse beschuldiging uitten gisteravond vier oppositiefracties in de raad van Brunssum.

Raadslid Servie L'Espoir vond zelfs dat de beide wethouders zouden moeten aftreden na het gebeurde. L'Espoir: „Dit kan politiek gezien niet."

De fracties PAK, Lijst Horselenberg, BCD en Palmen nemen het Pierik en De Bruijn zeer kwalijk dat zij tijdens de discussie over eventuele verkoop van grond achter het oude raadhuis aan Fair Play niet gewezen hebben op toezeggingen die het vorige college daarover heeft gedaan. Het college verklaarde afgelopen jaar dat de discussie over de verkoop van de grond voor verplaatsing van de speelautomatenhal 'nog volledig open was'.

Wethouder Toon Pierik vond de aantijging van de oppositie 'laag bij de gronds', slechts bedoeld om de D66-fractie in diskrediet te brengen. Hij verweet de oppositie dat ze niet bereid waren naar hem te luisteren.

Miss Limburg

HEERLEN – In het artikel 'Angèle LaCroix Miss Limburg '92' van maandag 23 november zijn twee fouten geslopen. Ten eerste is Miss Limburg afkomstig uit Bemelen en niet uit Beek. Ten tweede is Angèle niet twintig jaar, maar pas zeventien.

Tuinbouw en veeteelt profiteren van overeenkomst

Landbouwakkoord gunstig voor Limburgse boeren

Van onze redactie economie

ROERMOND – De Limburgse landbouw is per saldo gebaat bij het landbouwakkoord dat de Europese Commissie en de Verenigde Staten hebben gesloten. Dat stelt secretaris ir H. Tacken van het Limburgse Landbouwschap.

Terwijl in bijna heel Nederland verontwaardigd wordt gereageerd door de boerenstandsorganisaties, neemt Limburg een uitzonderingspositie in. Dat komt omdat de Limburgse landbouw voor zeventig procent bestaat uit tuinbouw en intensieve veehouderij, twee categorieën die bij uitstek profijt hebben van de overeenkomst. Door het verdwijnen van handelsbelemmeringen komen voor de tuinbouw en veeteelt nieuwe afzetmarkten binnen bereik. En door het verlagen van heffingen en subsidies wordt de prijsvorming eerlijker.

Met name de tot nu toe zwaar gesubsidieerde akkerbouwers en melkveehouders voelen zich door het akkoord echter zwaar gedupeerd. Maar zij vormen slechts een kwart van de Limburgse boerenbevolking. Als het akkoord wordt geëffectueerd, zal de prijs van suikerbieten, aardappelen, uien en van zuivel, vooral kaas, drastisch dalen.

In totaal moet de Nederlandse zuivelexport terug met 608.000 ton op een totale export van bijna 3.5 miljoen ton. De zuivelbond zegt dat door deze teruggang de Nederlandse melkveehouders 25 procent aan inkomen zullen moeten inleveren.

Bovendien zullen bij de zuivelindustrie 2500 banen op de tocht komen te staan.

Weertenaar zwaaide met slagersmes in café

Vechtersbaas (24) hoort zestien maanden eisen

Van onze verslaggever

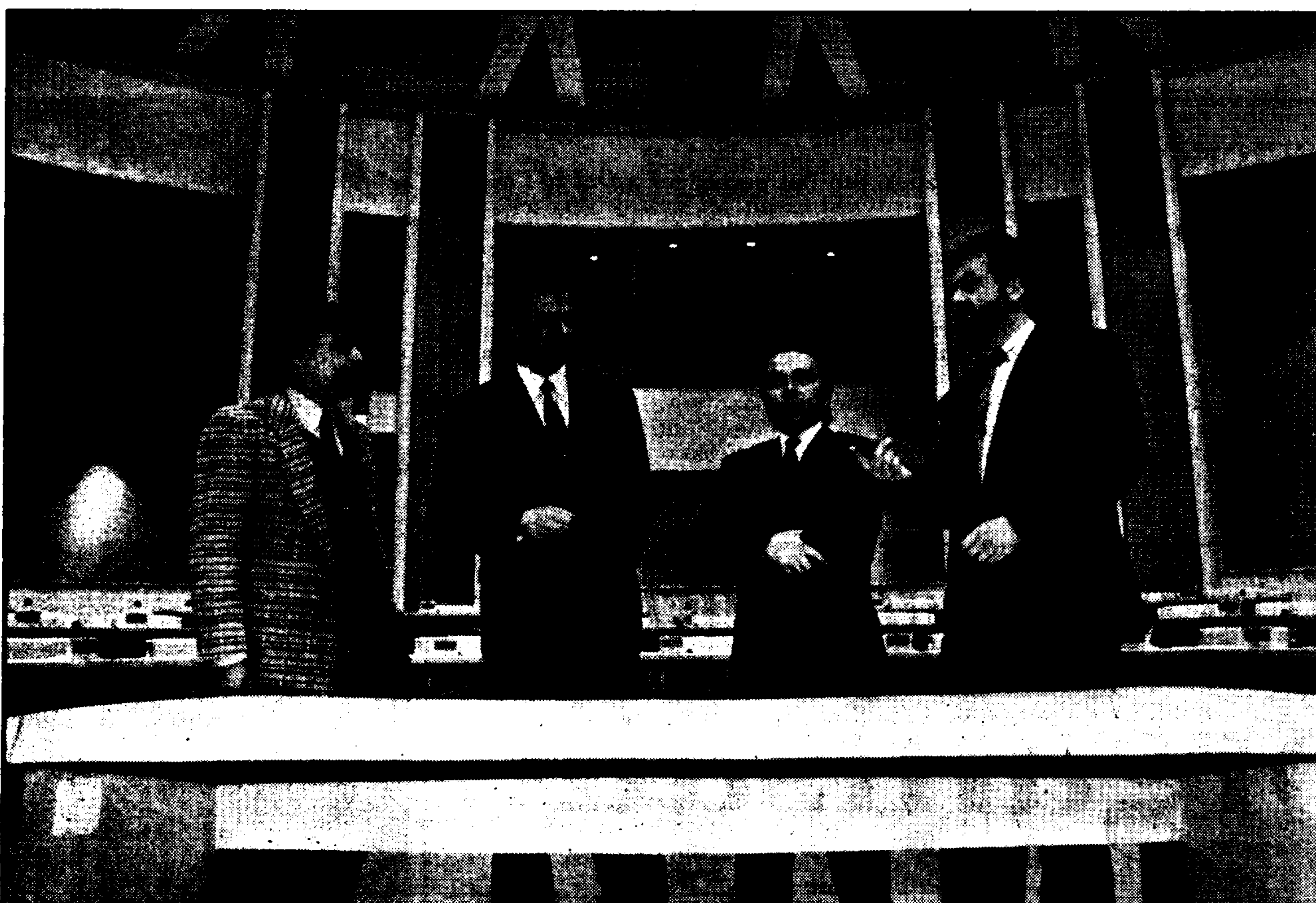
ROERMOND – Een uitgaansavondje in café Happy Days in Weert eindigde twee maanden geleden bepaald niet met een happy hour. De kroeg op de beruchte Oelemarkt was het toneel van een enorme vechtpartij waarbij met barkrukken werd geslagen, glazen in het rond vlogen en messen werden getrokken. Voor de rechtbank in Roermond eiste officier van justitie, mr Droesen gisteren 16 maanden gevangenisstraf tegen een van de vechtersbazen, een 24-jarige Weertenaar.

Hij en zijn vriend staken die avond de lont in het kruitvat. Het was sluitingstijd en de kastelein weigerde de glazen nog eens vol te schenken. Dat beviel de twee Weertenaren maar matig. Dan zorgen we zelf wel voor een drankje, dacht de vriend, sprong over het buffet en haalde een fles whiskey uit het rek. De kastelein en barkeeper schoten toe maar moesten dat bekopen met een geweldig pak slaag.

Andere klanten keken verbijsterd toe. Niemand durfde het tweetal te hulp te schieten omdat de 24-jarige Weertenaar met een slagersmes begon te zwaaien, dat in het café gebruikt werd om citroenen te snijden. „Wie in de buurt komt of de politie gaat bellen, steek ik kapot", dreigde hij. Getuigen zouden later zeggen er niet aan te twijfelen dat de man de daad bij het woord zou hebben gevoegd.

In Weert staat hij bekend als uiterst agressief. In het verleden zat hij al verschillende keren in de gevangenis wegens mishandeling. De Weertenaar weigerde categorisch vragen van de rechtbank te beantwoorden. Hij beriep zich op het recht tot zwijgen. Hij deed zijn mond alleen open om verveeld te geeuwen. Maar toen de officier van justitie hem een mafkees noemde, veerde hij overeind en zei: „Ik zou maar eens wat beter op uw woorden passen".

De advocaat van de Weertenaar, mr. Guzik, vond dat zijn cliënt moest worden vrijgesproken. Volgens hem had de officier van justitie het gelijkheidsbeginsel geschonden door slechts een van de twee vechtersbazen te dagvaarden. „Waarom staat de ander niet ook terecht," wilde de advocaat weten. Mr. Droesen gaf hem fijntjes te verstaan dat dit volgende week staat te gebeuren. Niet voor de vechtpartij overigens. De vriend van de Weertenaar wordt van verdacht een stadgenoot te hebben doodgeschoten. De rechtbank doet uitspraak over 14 dagen.

● *Namens de provincie Limburg ontvangt het plaatsvervangend hoofd van het Bureau Economie en Arbeidsmarkt, Jean Severijns (rechts op de foto) de algemeen secretaris van de commissie die voor de gezamenlijke Kamers van Koophandel in Rusland de agrarische belangen behartigt Yuriy M. Frolov en diens tolk Yoeri G. Bourov (tweede van rechts) in de Statenzaal. Links: de directeur van Marketing High-tech Projects BV, Hub Grooten.* Foto: Frits Widdershoven

Russen willen landbouw naar model Horst herstructureren

Van onze verslaggever

MAASTRICHT – Bij boerenleiders in Rusland heeft Horst een even grote naamsbekendheid als Maastricht bij de EG-top. Horst dankt zijn faam aan de praktijkschool, waar vrijwel alle pluimvee-, varkens- en rundveehouders van Zuid-Nederland praktijkervaring opdoen alsmede aan het agribusinesscomplex dat dank zij de goedgeleide land- en tuinbouwbedrijven gestalte kreeg. In het kielzog daarvan vestigden zich toeleveringsbedrijven en verwerkende industrieën.

„In die geest zouden wij de landen tuinbouw in Rusland willen herstructureren," verklaarde gisteren in Maastricht Yuriy M. Frolov (41), de algemeen secretaris van de commissie die de agrarische belangen voor de gezamenlijke Kamers van Koophandel in Rusland behartigt.

Hij brengt de komende dagen een bezoek aan Limburgse landen tuinbouwbedrijven, toeleveringsbedrijven en verwerkende industrieën. Voorts bespreekt hij in Horst de mogelijkheden om daar Russen op te leiden, ten einde verworven kennis te kunnen overdragen aan de 150.000 Russische boeren die tot voor kort op kol- en sovchozen werkten.

Gecompliceerd

„Politiek en economisch is de situatie gecompliceerd," aldus Frolov. „Toch zijn de president en de regering ervan overtuigd dat de omschakeling van een geleide economie naar een marktеconomie moet worden geëffectueerd. Even zo zijn de Kamers van Koophandel en hun leden, de instituten en organisaties, van mening dat die koers, ondanks alle aanpassingsproblematiek, moet worden voortgezet."

Het contact tussen Moskou en Maastricht kwam tot stand via de Russische Kamer van Koophandel in Brussel. Deze onderhoudt nauwe contacten met de Europese Commissie, het dagelijks bestuur van de Europese Gemeenschap. De Europese Commissie stelde de Russen 600 miljoen ECU voor herstructureringsprojecten in het vooruitzicht. Een van de instituten die projecten voor de Europese Commissie toetst, is de in Maastricht kantoorhoudende Marketing High-tech Projects BV (MHP) dat ook voor de provincie Limburg werkt. MHP-directeur Huub Grooten bracht de agrarische topfunctionaris in contact met de provincie Limburg, het Liof en de Kamers van Koophandel in Maastricht en Venlo.

Allen toonden zich bereid hen de mogelijkheden tot samenwerking te laten zien.

Autovrije binnenstad en minder woon-werkv

Maastricht verban parkings naar singe

Van onze correspondent

MAASTRICHT – Bereikbaarheid en leefbaarheid zijn de twee hoofddoelen voor het mobiliteitsbeleid dat Maastricht de komende jaren gaat voeren ten aanzien van de binnenstad. Om dit te bereiken moet het woon-werkverkeer sterk teruggedrongen worden en zal aan auto's de toegang tot de kern van de stad verboden worden. Bovendien worden de parkeergelegenheden verbannen naar de singels rondom het centrum. Alleen de parkeergarage onder het Vrijthof zal gehandhaafd blijven.

Wethouder Armand Cremers (verkeer) gaf gisteren tijdens een talkshow over mobiliteitsbeheersing in Maastricht een duidelijk beeld van de toekomstvisie van het stadsbestuur. Behalve Maastricht kwam ook de verkeersproblematiek van de binnensteden van Aken en Hasselt aan de orde. Hoewel de knelpunten en oplossingen per stad verschillen bleek toch dat het terugdringen van het aantal automobilisten een moeizame zaak is. Beperken van de groei zou een doelstelling zijn die dichter bij de realiteit ligt.

Volgens Cremers loopt Maastricht voorop bij het beperken van het autogebruik. Gedwongen, dat wel. „Het landelijk beleid, zoals geformuleerd in het raamplan mobiliteitsbeheersing, is gericht op het beperken van de groei van het aantal auto's tot 35 procent. Maastricht streeft echter een norm van 25 procent na omdat anders de capaciteit van de Maasbruggen ontoereikend is. En dat zou grote problemen opleveren want een nieuwe brug over de Maas voor het autoverkeer is onbespreekbaar in politiek Maastricht."

Kostbaar

Om het gemotoriseerd vervoer in de binnenstad terug te dringen staat de stad in de toekomst geen vrij parkeren meer toe. Bezoekers zullen hun voertuig moeten stallen in parkeergarages die onder de singels rond de binnenstad gebouwd worden. Cremers beaamde dat dit plan behoorlijk kostbaar is. „Een parkeergarage onder de grond is tweemaal zo duur als er boven. Maastricht kiest echter voor kwaliteit en wil de bestaande bebouwing zo weinig mogelijk aantasten. We hopen de financiering rond te krijgen door het instellen van een speciaal mobiliteitsfonds waar alle parkeerbijdragen moeten worden gestort."

Behalve de St.-Servaasbru de toekomst waarschijnlijk Wilhelminabrug verboden worden voor auto's. Alleen en verkeer voor het nieuwe distributiecentrum zouden gang mogen krijgen tot de Een en ander betekent d zwaartepunt van het auto komt te liggen op de Noor en de Kennedybrug. Voor vang van het verkeer van die brug, die kort bij het Me staat het aanleggen van e keerterrein voor 1500 auto's programma.

Prijs voor IK van Das en Bo

NIJMEGEN/ROERMOND Stichting Instandhouding Landschapselementen IKL mond krijgt dit jaar van de ging Das en Boom in Nijme predikaat 'Dassenvriendelijk nisatie 1992'. De prijs wordt aan de stichting verleend het beheren van het Limburg schap met oog voor specifie woonachtige bedreigde dier de das'.

Behalve het IKL worden no digd de gemeente Ede en de ting Werkgroep Milieubeh het stadsgewest Nijmegen. De Vereniging Das en Boom elk jaar een traditionele h van personen of organisat zich in het bijzonder hebben van de das.

SNS-prijs voor Arnt

MAASTRICHT – Dr. A. Ar versitair docent bij de va medische psychologie van krijgt dit jaar de SNS Ban burg-prijs voor zijn promotie zoek naar pijn. Aan de prijs geldbedrag van 10.000 guld bonden. Arntz ontving eer jaar al samen met dr. Houw Catharina Pijlsprijs voor on kers op het terrein van de g heidswetenschappen.

De SNS-prijs is een aanmo voor onderzoekers aan het van hun wetenschappelijk rière. Sinds 1986 wordt de pr lijks ter beschikking gestel een onderzoeker die in het gaande jaar aan de RL is ge veerd. Het College van D van de RL bepaalt welk proef bekroond wordt.

Cursus wil taalontwikkeling peuters bevorderen

Van brabbelen tot babbelen

DOOR HANS GOOSSEN

HEERLEN – Het brabbeltaaltje van peuters klinkt veel ouders als muziek in de oren. Lekker tata. Vertederend, maar tegelijkertijd o zo belangrijk. De taalontwikkeling van een kind in de eerste vier levensjaren bepaalt immers in grote mate de kans op succes tijdens zijn verdere schoolloopbaan. De cursus 'Van brabbelen tot babbelen' hoopt ouders meer inzicht geven in de taalontwikkeling van hun kind en hen leren hoe ze diezelfde ontwikkeling kunnen stimuleren.

De cursus is ontwikkeld door medewerkster Elly Kuijpers van het Heerlense Advies- en Studiecentrum en Joke Rauh van het Regionaal Educatief Centrum (REC) en kreeg zijn vuurdoop in de Heerlense sociale vernieuwingswijk Vrieheide. Daar is inmiddels de tweede cursus in volle gang.

Het verzoek om de cursus op te zetten kwam overigens uit de koker van het project Onderwijsvoorrang Oostelijke Mijnstreek. In de loop van het project werd geconstateerd dat veel kinderen uit de milieus waar onderwijsvoorrang actief voor is, taalachterstand oplopen in de leeftijdsfase van nul tot vier. En dus al met een achterstand binnenkomen op de basisscholen. Met de cursus moet die achterstand preventief aangepakt worden.

In principe kan iedere ouder zijn voordeel doen met de cursus. Ook de bewoner van een bungalowwijk in een ander deel van Heerlen, bezweert Harry van Dijck, werkzaam als opbouwwerker in de Heerlense wijk Vrieheide.

Van Dijck waakt ervoor een etiket op de wijk te plakken, „maar we hebben hier wel te maken met een aantal problematieken die gevolgen kunnen hebben voor de ontwikkeling van kinderen." De opbouwwerker memoreert het gegeven dat Vrieheide meer alleenstaande en meer buitenlandse ouders telt dan een doorsneewijk, dat hogere inkomens schaars zijn. „Dat heeft bijvoorbeeld gevolgen voor de huisvesting. Vele woningen hebben bijvoorbeeld geen apart kamertje waar kinderen hun huiswerk kunnen maken."

Meer informatie over de cursus 'Van brabbelen tot babbelen' is verkrijgbaar bij Joke Rauh van het Regionaal Educatief Centrum Zuid-Limburg, Diepenbrockstraat 15, 6400 AK Heerlen, 045-740667.

● *Peuterspeelzaal 't Heitje in het gelijknamige wijkcentrum in de Heerlense wijk Vrieheide. De cursus 'Van brabbelen tot babbelen' moet ouders leren hoe ze de taalontwikkeling van hun kind kunnen stimuleren. Via de peuterspeelzaal zijn de deelneemsters voor de eerste twee cursussen geworven.* Foto: KLAUS TUMMERS

Een andere belangrijke reden om 'Van brabbelen tot babbelen' in Vrieheide op te starten, is dat in de wijk al een aantal activiteiten plaats vonden in het kader van sociale vernieuwing, die ook gericht zijn op de ontwikkeling van het kind. Zo kent de wijk een samenwerkingsverband van alle instanties die met kinderen en jeugd te maken hebben. Van peuterspeelzaal tot jongerencentrum en welzijnswerk. De in wijkcentrum 't Heitje gevestigde peuterspeelzaal speelde overigens een belangrijke rol bij het werven van de moeders voor de cursus.

„Het is heel belangrijk dat zo'n netwerk bestaat. Als het alleen bij de cursus zou blijven, heeft het geen effect," meent Joke Rauh.

In eerste instantie is de doelgroep van de cursus beperkt tot moeders van peuters in de leeftijd van twee tot vier. Er zijn wel plannen om ook cursussen voor ouders van kinderen van nul tot twee en een speciale variant voor anderstalige vaders en moeders te ontwikkelen. „Of voor ouders van kinderen van vier tot zes," grapt Veronica Evers, een van de moeders die aan de eerste cursus onder leiding van Tiny Koot heeft meegedaan.

Bewuster

Een andere cursist, Ellen Langen, geeft aan dat zij door de cursus bewuster omgaat met de taalontwikkeling van haar kind. Zij geeft als voorbeeld een bezoek aan de groenteboer. „Je leert dingen duidelijker benoemen. Vroeger zei ik 'mama moet appels kopen of peren'. Nu zeg ik bijvoorbeeld 'we gaan fruit kopen'. Dat kunnen appels of peren zijn. En het leuke is dat de kleine het ook oppikt. Dat hij bijvoorbeeld uit zichzelf zegt dat een spekje snoep is."

Tiny Koot benadrukt dat het niet de bedoeling van de cursus is om absolute richtlijnen te geven. De boodschap is dat 'van brabbelen naar babbelen' niet vanzelf gaat en dat ouders hun kinderen daarbij kunnen helpen. „Maar we laten iedereen in zijn waarde als opvoeder."

Bij de zeven moeders die aan de eerste versie hebben meegedaan, is de cursus in elk geval goed overgekomen. Zo goed dat ze ook na de cursus regelmatig bijeenkomsten zijn blijven houden. Waarover ze dan praten? „Over de kinderen natuurlijk."

Formule kuuroord

DOOR JAN DIEDEREN

VALKENBURG – De bouw van een nieuw casino in Valkenburg levert geen enkel probleem op. Dat loopt van een leien dakje, zo kan men uit de woorden van Valkenburgs burgemeester Constant Nuytens opmaken. Zijn redenering is helder: het Holland Casino is een goedlopende zaak; een gebouw neerzetten dat aan de wensen van de Nationale Stichting Casinospelen voldoet hoeft slechts het resultaat te zijn van goed onderling overleg; een investeerder die dat gebouw wil betalen is gemakkelijk te vinden, want het Holland Casino betaalt grif de huur die voor dat gebouw wordt berekend.

Wat betreft het casino is er dus geen centje pijn. Dat lukt gewoon. ABP of andere grote investeerders en misschien in stilte ook nog de stad Maastricht hoeven zich in dat opzicht geen illusies te maken. Voor de ontwikkeling van het Céramiqueterrein in Maastricht zal een andere trekker moeten worden gezocht.

De vraag die Valkenburg thans bezig houdt luidt: hoe kunnen wij een, om een gangbare term te gebruiken, toegevoegde waarde geven aan het nieuwe casino? In de woorden van Nuytens: we moeten ervoor zorgen de 'formule kuuroord Valkenburg' op de top van de Cauberg van de grond te krijgen. Dat is gemakkelijker gezegd dan gedaan.

Inventief

Het is simpelweg ook gemakkelijker gezegd wat er bij het nieuwe casino niet moet komen dan wat er wel toegevoegd moet worden. Iets nieuws bedenken dat publiek trekt en op zijn minst geen geld kost of liever nog winst oplevert, vraagt veel inventiviteit, marktinzicht, koopmanschap en meer van dergelijke eigenschappen. En is dus veel moeilijker dan aanwijzen wat eerder allemaal fout is gegaan en niet voor herhaling vatbaar.

Er is globaal aangegeven dat er bij het nieuwe casino één of zelfs twee hotels moeten komen, een restaurant, een cultureel centrum, expositieruimte, congresfaciliteiten alsmede langs de verbindingsweg naar Thermae tweeduizend dagwinkeltjes. Bij deze opsomming zal menigeen zich akelig precies herinneren wat er niet allemaal had moeten komen bij het casino toen dat ruim vijftien jaar geleden in de voormalige Eurohal bij het Odapark moest komen.

Blikt u even mee terug: restaurant Bon Etoile in hetzelfde gebouw als het casino was nagenoeg van meet af aan een flop. De dagwinkeltjes in een verbindingsgang zijn er nooit gekomen en van lieverlee is de ruimte nu in gebruik als sportschool.

nieuwsanalyse

Cocarde

Een centrum voor het houden van culturele activiteiten, tentoonstellingen, congressen en dergelijke kwam er inderdaad wel: Cocarde. De gemeente Valkenburg aan de Geul steekt er sinds 1977 wel elk jaar ruim een half miljoen gulden in om het hoofd boven water te houden. Ter vergelijking: Cocarde heeft aan stichtingskosten en exploitatiebijdragen inmiddels een veelvoud gekost van de prijs die voor het failliete Primosa in Gulpen werd betaald. Het zo vurig gewenste 5-sterren-hotel, dat liefst onderdeel moest zijn van een internationale hotelketen, is er ook nooit gekomen.

Met dit geheugensteuntje bij de hand is het toch maar het beste om, met een dikke viltstift bij de hand, eerst eens na te lopen wat maar beter geen toegevoegde waarde kan en zal zijn bij het nieuwe casino. Een nieuwe flop kan Valkenburg zich niet permitteren.

Om een voorbeeld te noemen: in de gemeenteraad is al eens opgemerkt dat er bij het casino een cultureel centrum moet komen met een lage drempel. Te vertalen in: een zaal waar het gewone publiek gemakkelijk binnengaat. Of, zeer actueel, waarin Sinterklaas de kinderen ontvangt. Ziet u het al gebeuren, daar boven op de Cauberg, in het bos en ver van het centrum van Valkenburg?

● *Carlo wordt per helicopter afgevoerd naar het Heerlense ziekenhuis.* Foto: FRANS RADE

Moeder zwaargewonde jongen kan nog steeds niet slapen

'Trike wegdoen en fiets kopen'

Van onze verslaggever

HEERLEN – De moeder van Carlo Damen, de 13-jarige Heerlenaar die afgelopen zaterdag in de Sigrano-groeve over de kop sloeg met zijn trike (driewielig motorvoertuig) en daarbij drie ruggewervels brak, heeft sinds die dag slapeloze nachten.

Zij denkt steeds aan Carlo, die zonder toestemming van zijn ouders met de trike naar de Sigrano-groeve reed: „Opeens stond de politie voor de deur. Twee agenten vertelden dat Carlo met zijn trike een ongeluk had gehad en dat hij naar het ziekenhuis in Heerlen was gebracht. Ik wist niet eens dat Carlo in de groeve was. Daar mocht hij van ons niet komen. Carlo had alleen toestemming om in het nabijgelegen bosje te crossen. Daarnaast ging hij 's zomers wel eens naar de vereniging Kolibri. De trike werd dan op een aanhangwagen gezet en naar een speciaal crossterrein gebracht. Achteraf heb ik spijt dat hij bijna al zijn spaarcentjes in de aanschaf van de trike heeft gestoken. Als ouders hebben wij zelfs nog wat bijgedragen. Je gaat je na zo'n ongeval met zo'n afloop zelf verwijten maken. Maar crossen was zijn grote hobby en hij is altijd heel voorzichtig geweest..."

Volgens moeder Damen gaat het redelijk goed met haar zoon: „Armen en benen kan hij weer bewegen. Maar de ademhaling is niet best omdat hij tijdens de val het stuur van de trike in zijn rug heeft gekregen. In samenhang met een lichte hersenschudding krijgt hij nauwelijks adem. Ik hoop dat hij er weer bovenop komt. De trike is door de politie in beslag genomen, maar de familie probeert hem weer terug te krijgen. Daarna wordt de trike meteen verkocht. Van de opbrengst kopen wij een fiets voor hem."

Voorspoedig herstel van Carlo Damen staat bij de familie uiteraard op de eerste plaats. Toch maken de ouders zich grote zorgen over de financiële afloop van het ernstig ongeval. De trike van de 13-jarige jongen was immers niet verzekerd.

„Wij waren als ouders op de hoogte van het feit dat de driewielige motor niet verzekerd was. Maar wij waren ervan overtuigd dat Carlo met de motor nooit op de openbare weg zou verschijnen. Tja, nu het toch is gebeurd moeten we maar afwachten wat de verzekering beslist," vertelt de moeder van het slachtoffer.

Carlo Damen ligt nog steeds op de afdeling intensive care van het DeWever-ziekenhuis in Heerlen.

Inspecteur-generaal bepleit meer afscherming gegevens

Honderd criminele groepen pogen politie om te kopen

Van onze verslaggever

TILBURG – Volgens een vorig jaar gehouden landelijke inventarisatie zijn er in Nederland meer dan honderd criminele groeperingen die – al dan niet geslaagde – omkooppogingen hebben gedaan. Het bedrijfsleven en de politie zouden in gelijke mate doelwit zijn. Het risico van corruptie is bij de aanpak van georganiseerde criminele groepen dermate groot dat er binnen de politie-organisatie bijzondere maatregelen moeten worden getroffen. Dat heeft Inspecteur-generaal J.E. de Wijs van het Korps Rijkspolitie gisteren gezegd op een aan de Katholieke Universiteit Brabant gehouden symposium over de regionalisatie van de politie.

Wat anti-corruptiemaatregelen binnen de politie betreft, denkt De Wijs aan het beter afschermen van gegevens en het vormen van meer teams binnen de politie waardoor een barrière en een voorwaarde wordt geschapen voor het wel of niet mogen kennis nemen van bepaalde gegevens. „De ernst van dit probleem kan nauwelijks worden onderschat. Een 'platte' politieman kan door het doorspelen van informatie aan een criminele groep het werk dat vele collega's gedurende vele maanden hebben verricht in een klap waardeloos maken," aldus De Wijs die het risico te groot vindt om maatregelen achterwege te laten.

Breder

De Wijs was niet de enige die gisteren zijn visie gaf op de politie na de regionalisatie. Zoals bekend moet de politie in 1993 helemaal geregionaliseerd zijn in zogenoemde regiokorpsen. Limburg krijgt er bijvoorbeeld twee: Limburg-Noord en Limburg-Zuid. Rijks- en gemeentepolitie houden dan op te bestaan en gaan over in de nieuwe organisatie. Minister E. Hirsch Ballin kwam gisteren op het symposium vertellen dat de politie niet het enige lichaam is dat de criminaliteit straks moet aanpakken. Hij staat een veel bredere aanpak met medewerking van het bestuur, het openbaar ministerie, de burger en de maatschappelijke organisaties voor.

In dat kader noemde hij het zogenaamde Drugs Related Crime Project dat al enige tijd in Breda loopt. Daar is eerst het drugsprobleem gekoppeld aan dat van inbraak. Vervolgens werd een profiel van de dader gemaakt en geanalyseerd en traden tal van overheidsdienaren en particuliere hulpverleners naar voren om de zaak op alle mogelijke wijzen op te lossen.

Zwart gat

Drs. M. Vos-Van Gortel, lid van de Raad van State spoorde de politiemensen aan meteen na de reorganisatie van volgend jaar 'het vergadercircuit terug te dringen'. „Uitgangspunt van de reorganisatie was weliswaar dat de verbouwing gewoon door gaat, maar de praktijk heeft laten zien dat dat toch moeilijk is," zei ze, al toonde ze zich optimistischer dan de BVD-directeur A. Docters van Leeuwen. De zei onlangs dat er door een 'oneindige' reorganisatie bij de politie een 'administratief equivalent' van een zwart gat kan ontstaan. „De interne wrijving is dan zo groot dat er geen energie meer naar buiten treedt."

Zo somber was Vos dus niet: „Ik ga er van uit dat de reorganisatie eindig is en dat het moment nadert waarop het politieapparaat weer voluit met het echte politiewerk aan de gang kan gaan, opdat op zo kort mogelijke termijn de meerwaarde van de reorganisatie niet alleen voor de politiemensen zelf en de gezagsdragers, maar vooral ook voor de burgers zichtbaar wordt," besloot deze oud-burgemeester van de stad Utrecht.

Nieuw onderzoek verzelfstandiging 'voedselbureau'

Kansen behoud VIB Hoensbroek gestegen

Van onze Haagse redacteur

DEN HAAG – De kansen dat het Voedselvoorzienings In- en Verkoopbureau (VIB) in Hoensbroek blijft, lijken gestegen. Een interdepartementale stuurgroep die zich buigt over de toekomst van het VIB, heeft vorige week een aanbeveling om de taken van het VIB en het Bureau Heffingen in Assen over te hevelen naar de veelal rond Den Haag gevestigde Produktschappen afgewezen. Ook de belangrijkste aanbeveling in het rapport van het organisatiebureau Twijnstra & Gudde om het VIB onder te brengen in één grote verzelfstandigde organisatie belast met de uitvoering van maatregelen op landbouwgebied, heeft het niet gered.

Naast het VIB en het Bureau heffingen zouden ook delen van de Produktschappen en de provinciale directies LNO (Landbouw, Natuurbeheer en Open Lucht Recreatie) daar deel van moeten uitmaken. Het bestuur zou worden gevormd door vertegenwoordigers van het ministerie van Landbouw en de Produktschappen.

Er komt nu een vervolgonderzoek naar de mogelijkheden om het VIB te verzelfstandigen en de manier waarop dat zou moeten gebeuren. De bedoeling blijft om het VIB met het Bureau Heffingen en delen van de provinciale directies LNO in één overkoepelende organisatie onder te brengen, maar zonder de invloedrijke Produktschappen.

Bovendien, zegt voorzitter Jacob Oost van de Dienstcommissie van het VIB, zal worden bekeken of het VIB en het Bureau Heffingen binnen die nieuwe organisatie een zekere zelfstandige positie kunnen behouden.

Oost is nu vrij optimistisch dat het VIB, vooral belast met de uitvoering van EG-maatregelen op het gebied van de Landbouw, in Hoensbroek kan blijven en bovendien een stevig takenpakket behoudt. Hij hoopt zelfs op meer werk, omdat de hervorming van het Europees landbouwbeleid ook nieuwe taken kan opleveren.

Overheveling van de taken naar de Produktschappen zou zeer wel het einde van het VIB kunnen hebben betekenen. Bij het bureau in Hoensbroek werken circa honderd medewerkers, elders 'in het veld' zijn dat er nog eens vijftig.

Het streven naar verzelfstandiging van het VIB is onderdeel van de Grote Efficiency Operatie bij de rijksoverheid. Die verzelfstandiging houdt het risco van vertrek uit Limburg in. De stuurgroep buigt zich volgende week over de precieze formulering van de nieuwe onderzoeksopdracht. Het vervolgonderzoek was overigens ook één van de aanbevelingen van Twijnstra Gudde.

[illegible] Nederlandse soldaten ervaren [illegible] Joegoslavië aan den lijve. Sommigen iets meer dan anderen. „In Zagreb werken de jongens [illegible] van negen tot vijf, daarna duiken ze de kroeg in", zegt VN-soldaat Stephan Giebels uit Roermond. Zelf zit hij in wat wordt genoemd, de hel van Sarajevo, de hoofdstad van Bosnië-Hercegovina waar heftig wordt gevochten. Met tien anderen leeft en werkt hij in een ruimte van zestien bij zes in de Maarschalk Titokazerne. „De gevaarlijkste plek van de stad." Voor de verjaardag van zijn moeder en zus kwam hij tien dagen naar Nederland. Een ware cultuurschok. „Ik heb me gisteren een tijdje staan verbazen over het feit dat ik gewoon een buskaartje kon kopen."

in het nieuws

Stephan Giebels over vier maanden VN-dienst

'Oorlog in Sarajevo erger dan op televisie'

DOOR STEP VAESSEN

[illegible]

[illegible]

Terug

[illegible]

Giebels heeft niet het gevoel dat hij iets nuttigs doet in Sarajevo. Vooral niet omdat een groot deel van de bevolking hen weg wil hebben. „Toen wij vier maanden geleden de stad binnenreden, zwaaiden de kinderen uit blijdschap. Nu gooien ze stenen naar ons." De negentienjarige denkt de laatste tijd dan ook steeds vaker: stik maar, zoek het zelf maar uit."

Officieel horen de elf Nederlanders in de Titokazerne bij de verbindingstroepen. Maar omdat slechts vijf berichten per dag verwerkt moeten worden, gaan de soldaten ook op pad om voedselkonvooien te begeleiden. Een frustrerende bezigheid, vindt Giebels. „Het duurt vaak dagen voordat een konvooi toestemming krijgt van de Serven om verder te reizen. En we mogen niets doen om er toch door te komen."

Hoewel hij een paar keren beschoten is, is hij niet echt bang. „Als ik steeds moest denken wat er gebeurd zou zijn als ik geraakt was, dan zat ik allang weer in Nederland. Je sluit jezelf daarvoor af." Hij beseft wel dat deze ervaringen littekens achterlaten. De begeleiding door een psycholoog vindt hij dan ook prima. „De meeste jongens zijn stoer, die vinden dat onzin. Maar je weet nooit wat de gevolgen zijn."

Dood

De meest aangrijpende ervaring vond hij de eerste confrontatie met de dood. „Ik was net twee weken daar toen ik een vrouw en kind op straat zag liggen. Van de vrouw was het halve gezicht weggeslagen en het kind had geen ledematen meer. Mijn maag draaide zich om. Ik weet niet hoe lang ik heb staan kijken."

Nu draait hij zijn hoofd weg als hij zoiets tegenkomt. Uit zelfbescherming. „Je kunt je dat niet aantrekken. Dan draai je door." Vooral het hechte contact met de groep, houdt hem op de been. „We zorgen heel goed voor elkaar. Bovendien maken we grapjes over het aantal keren dat we beschoten zijn. Het is heel belangrijk om het van je af te lachen."

Omdat ze met elf man in een ruimte leven, werden ze allemaal aangestoken toen een soldaat ziek werd. Vier weken heeft hij zich toen beroerd gevoeld. In de tijd dat hij er nu zit, hebben ze ook nooit groente gegeten. Bonen, maïs en rijst is het dagelijkse menu.

Ze hebben slechts een ruimte omdat na een mortieraanval van de twaalf gebouwen slechts één overeind is blijven staan. Hij laat foto's zien. „Het is echt een wonder dat we daar levend zijn uitgekomen. Als het plafond van de ruimte waar we inzaten weggeschoten werd, gingen we een verdieping lager." Een schuilkelder hebben ze niet."

Het einde van de oorlog is zijns inziens nog lang niet in zicht. Hij vreest het ergste voor de mensen als het echt winter wordt. Op een keer wilde een jongen in ruil voor een pak kaugom zelfs zijn zusje ruilen.

Maar een militair ingrijpen heeft volgens hem geen zin. „Dat kost te veel levens. Ze zijn namelijk veel sterker dan wij. Ze kennen het gebied en ze zijn werkelijk tot alles in staat."

Hij heeft nog een week voordat hij terug moet. Zijn verhaal vertelt hij aan wie het wil horen.

Zelf begint hij er niet over. Hij merkt dat de aandacht heel minimaal is. „Alleen mijn opa begrijpt wat een oorlog betekent, die heeft nog in Nederlands-Indië gevochten."

● *Stephan Giebels: „Militair ingrijpen kost te veel mensenlevens."* Foto: JEROEN KUIT

bioscopen

● HEERLEN
Royal: Unforgiven, ma t/m wo 18.15 en 20.30 uur. Wittand, wo 14 uur. **Rivoli:** Memoirs of an invisible man, ma t/m wo 18.15 en 20.30 uur. **Maxim:** Patriot Games, ma t/m wo 18.15 en 20.30 uur. Peter Pan, wo 14 uur. **H5:** A leage of their own, dag. 14.30 18.45 en 21.30 uur. California man, dag. 14.15 18.45 en 21.15 uur. Boomerang, dag. 14 18.30 en 21 uur. Sneeuwwitje en de zeven dwergen, wo 14 uur. Unlawful Entry, dag. 18.30 uur. Beethoven, dag. 14 en 18.15 uur. 1492, dag. 20.30 uur. Basic Instict, dag. 21 uur.

● KERKRADE
Wijngrachttheater: Cape Fear, wo 20 uur.

● MAASTRICHT
Mabi: Unforgiven, ma t/m wo 21 uur, wo ook 14.30 uur. Housesitter, wo 21 uur, wo ook 14.30 uur. The silence of the lambs, ma t/m wo 21 uur. Strictly Ballroom, wo 21 uur, wo ook 14.30 uur. Peter Pan, wo 14.30 uur. **Cine-K:** Howards end, dag. 20.30 uur. **Cinema-Palace:** A leage of their own, dag. 14.15 18 en 21.15 uur. Boomerang, dag. 14.30 en 21.30 uur. 1492, dag. 20.30 uur. Basic Instinct, dag. 18.30 uur. Unlawful entry, dag. 18 uur. Sneeuwwitje en de zeven dwergen, wo 15 uur. **Lumière:** J'embrasse pas, dag. 20 uur. Nuit et jour, dag. 20.30 uur. Europese Filmweek, dag. 22 uur, wo. Hear my song.

● GELEEN
Roxy: Boomerang, dag. 20.30 uur. Strictly Ballroom, dag. 20.30 uur.

● SITTARD
Forum: The Medicine Man, dag. 20.30 uur. California Man, dag. 20.30 uur. **Filmhuis Sittard:** Proof, wo 20.30 uur.

● ROERMOND
Royal: Boomerang, dag. 20.30 uur. **Royaline:** Housesitter, dag. 20.30 uur.

in de theaters

HEERLEN:
- **wo. 25/11:** muziek: Jaap van Zweden en het Combattimento Amsterdam

MAASTRICHT:
- **wo. 25/11:** muziek: lunchconcert met Jaap Kooi (piano) en Armand Gouder de Beauregard (viool) (12.30 uur)

ROERMOND:
- **wo. 25/11:** musical: A slice of saturday night

WEERT:
- **wo. 25/11:** muziek: speculaasconcert met Maastrichts Salon Orkest

Tenzij anders aangegeven beginnen de voorstellingen om 20.00 uur.

exposities

● HEERLEN
Galerie 't Wevertje, De Wever Ziekenhuis. Werk van Carien Essers en Antoine Dohmen. T/m 2/12. **Stadsgalerij,** Raadhuisstraat 19. Architectuur van Onschuld en Verleiding. T/m 27/11. Werk van Jurgen Partenheimer. T/m 24/1. Open ma t/m vr 9-17 uur.

● LANDGRAAF
Galerie Ipomal, Kerkberg 2. Werk van Qing Hui Zhang. Van 29/11 t/m 10/1. Open vr 17-20, za en zo 14-17 uur. **Galerie Gaudi,** Hereweg 83. Werk van Karl-Heinz Laufs. Van 27/11 t/m 10/1. Open vr 16-20 uur, za en zo 13-17 uur.

● OENSEL-SCHIMMERT
Galerie Hof van Oensel, Haagstraat 5. Werk van Jef Wishaupt en Paul Beckers. T/m 17/12, open do t/m zo 14-17 uur.

● VAESRADE
Galerie Tsant, Rozenstraat 49. Werk van Steff Driesen en Alfons Stadhouders. T/m 3/12, open do 15-18 uur, zo 14-17 uur.

● SITTARD
Kritzraedthuis, Rosmolenstraat 2. Kistenproject met werk van veertien kunstenaars. T/m 13/12. Open di t/m vr 10-17 uur, za en zo 14-17 uur. **Galerie Michel Knops,** Steenweg 44. Schilderijen en gouaches van Hans Truijen. T/m 30/11. Open di t/m za 11-18 uur, zo 14-17 uur. **Galerie Zabawa,** Agricolastraat 152. Werk van Dre Houben. T/m 21/12, open zo 14-17 uur, wo t/m vr 16-18 uur.

● LIMBRICHT
Limburgs Volkskundig Centrum, Allee 1a. Alledaags maar bijzonder: volkskunst uit Limburg. Vanaf 13/11, open di t/m vr 13-17 uur, za en zo 14-17 uur.

● NOORBEEK
Galerie De Artifonie, Dorpstraat 19-21. Werk van Theo Kley. Van 29/11 t/m 27/12. Open wo t/m zo 11-17 uur.

● VAALS
Museum De Kopermolen, von Clermontplein 11. Keramisch werk van Vicky Mantz, Alain Hurlet, Lode van Houtte en Irene Leister. Van 28/11 t/m 3/1, open di t/m zo 14-17 uur.

● CADIER EN KEER
Keerder Kunstkamer, Kerkstraat 10. Schilderijen van Ton Mertens en beelden van Jan Praet. Van 22/11 t/m 20/12. Open do t/m zo 13-17.30 uur.

streeksgewijs

Kerkelijke onderscheidingen en huldigingen

● In de dekenale Petrus en Pauluskerk [illegible] werd zondag de Pro Ecclesia et Pontifice uitgereikt aan [illegible] die al [illegible] jaar het kerkhof verzorgt. [illegible] kreeg de Dekenale onderscheiding voor zijn pro [illegible] werk [illegible] Jaap [illegible] zilveren [illegible] 50 jaar bij het kerkkoor zingt.

● W. Hagemans uit Ransdaal is onderscheiden met de orde Pro Ecclesia et Pontifice. Hij kreeg de onderscheiding van pastoor F. Wiertz. Dat gebeurde na de St. Caeciliamis, die feestelijk werd opgeluisterd door het gemengd koor St. Cecilia. Hagemans is al ruim 45 jaar kerkorganist, waarvan de laatste vijftien jaar in Ransdaal. Het Gregoriaans is zijn grote liefde.

● De H. Familieparochie van Schaesberg eerde de aftredende organist Gerard Notermans zaterdag met de Pro Ecclesia et Pontifice.

● De pastoor van de St. Barbaraparochie van de Landgraafse wijk Kakert reikte zaterdag de gouden draagspeld van de St. Gregorius vereniging uit aan de [illegible] Victor Crutzen en J. Zweipfennig. Zilver was er voor Clara Dohr en Anja Vroemen.

● Het kerkelijk zangkoor St. Caecilia van de Pancratiusparochie Heerlen huldigde zaterdag Loek Wolters in verband met zijn 40-jarig lidmaatschap.

Jubileumuitgave Kerkraads dialect

KERKRADE – De stichting Kirchroadser Dieksjenoneer heeft afgelopen week haar vijfde jaarboek [illegible] *Sekuld* gepresenteerd. In deze jubileumeditie staat de taalkunde centraal. Romaanse leenwoorden in de [illegible], het ontstaan van achternamen en het raadsel achter Kalvarieberg komen aan bod. Gedichten in het plaatselijke dialect, zoals *Jedanke van mg af* en *D'r Jadetswerg*, zorgen voor een leuke afwisseling.

Voorzitter Hans Stelsmann reikte in het gemeentehuis de eerste exemplaren uit aan redacteuren van Omroep Limburg. Deze radio-omroep wordt geloofd voor de bijdrage aan „het in ere houden van de plaatselijke dialecten". Burgemeester Jan Mans van Kerkrade was vol lof over het boekwerk: „Ik geniet ervan dat zoveel aandacht wordt besteed aan de eigen cultuur".

Het boekwerk, met een identieke kaft als in 1991, kost een tientje en is verkrijgbaar bij op een aantal plaatsen in Kerkrade. Een fragment van Hans Stelsmann: *Kinger Trekke: D'r klinge in de box is lestieg. Hee mietsjt, kriest, sjrait, brult! Um hem nit tse versprekke, jeet de mam jans kausj drop aa, kriet 'm vuurzichtieg droes en huit 'm de vot.*

Voorlichting incontinentie

LANDGRAAF – Het Groene Kruis Oostelijk Zuid-Limburg houdt vrijdag een voorlichtingsmiddag over incontinentie bij vrouwen.

Ongewild urineverlies kan bij vrouwen op elke leeftijd voorkomen. Boven de 55 jaar heeft liefst 30% mer last van. Er bestaan diverse vormen van incontinentie die in de meeste gevallen goed te behandelen zijn. De voorlichtingsbijeenkomst begint om 14 uur in het Groene Kruisgebouw, Beneluxstraat 13 in Landgraaf.

St. Caecilia uit Eygelshoven wint

EYGELSHOVEN – Harmonie St. Caecilia uit Eygelshoven heeft zondag tijdens het bondsconcours in Etten-Leur een eerste prijs behaald. De jury bestaande uit J. Claessens, A. van Beek en L. Adams kende het korps onder leiding van dirigent Thijs Zenden, 314 punten toe.

Ter gelegenheid van dit succes zal de muziekvereniging zaterdag 5 december van 19 tot 20.30 uur recipiëren in clublokaal A Genne Kom.

Drie koninklijke onderscheidingen

● *Frans Gielgens*

● *Peter Willems*

HEERLEN – De burgemeester van Heerlen reikte afgelopen weekeinde het koninklijk zilver uit aan Frans Gielgens in verband met zijn 40-jarig lidmaatschap van de harmonie St. Bernadette Molenberg. Gielgens was bovendien 15 jaar lid van het bestuur.

KERKRADE – Peter Willems uit Kerkrade is gisteren onderscheiden met koninklijk zilver. De 77-jarige Willems kreeg de onderscheiding van burgemeester Mans van Kerkrade. Hij is zestig jaar lid van het kerkelijk zangkoor St. Caecilia en nog steeds actief als belangrijke tenor. In 1982 kreeg hij al de pauselijke onderscheiding Pro Ecclesia. Tot zijn pensionering had de gedecoreerde een eigen timmerbedrijf.

LANDGRAAF – B. Scheffer, vice-voorzitter van de fanfare Eendracht Nieuwenhagerheide, heeft zaterdag de zilveren erremedaille verbonden aan de Orde van Oranje Nassau gekregen. Burgemeester Hans Coenders reikte hem de onderscheiding uit. Waldhoornist Scheffer is sinds 1952 lid van Eendracht en maakt sinds 1964 deel uit van het bestuur.

● *B. Scheffer*

kort

HEERLEN
● De Gehandicapten Organisatie Nederland houdt zondag van 12 tot 20 uur in café Oud Welten, Weltertuynstraat 6, een kerstmarkt. De opbrengst is voor de bouw van een ontmoetingscentrum. Maandag 30 november en donderdag 3 december houdt de GON vanaf 19.45 uur kienen in Casino Brunssum.

● De afdeling Limburg van 'Balans' houdt vanavond om 20 uur een thema-avond over faalangst. De bijeenkomst vindt plaats in het Advies en Studiecentrum, Diepenbrockstraat 15.

● In het Vrouwenhuis, Coriovallumstraat 17, wordt vanavond om 20 uur een voorlichtingasavond gehouden over 'Reiki' (Japans voor 'universele levensenergie', red.).

● De Stichting Open Huis houdt vandaag op de reguliere openigsuren een kwajongconcours.

● Het Baanlozencentrum, Grasbroekerweg 166, houdt zaterdag en zondag van 12 tot 16 uur open dagen. In het centrum zijn zes bedrijfjes, twee projekten voor mensen met een kleine beurs en diverse verenigingen en belangenorganisaties gehuisvest. Bezoekers kunnen kennismaken met allerlei projekten en er is een expositie van artistieke- en ambachtelijke produkten.

● Het damescomité van Mannenkoor St. Pancratius houdt zondag van 11 tot 17 uur een grote rommelmarkt in het HKB-gebouw.

BRUNSSUM
● Het Limburgs Jeugdtoneel geeft vandaag om 14.30 uur een voorstelling van 'De gelaarsde kat' in D'r Brikke-oave. In de pauze komt St. Nicolaas op bezoek.

● De Schildersclub 'Broma' houdt zaterdag en zondag van 13.30 tot 17.30 uur open huis en een overzichtstentoonstelling in de recreatiezaal van het voormalig klooster, Kloosterstraat 15 in Brunssum.

● In d'r Brikke-oave vindt zondag om 20 uur een promotie-concert plaats van het harmonieorkest Concordia Treebeek. Medewerking verleent het Koninklijk Heerlens Mannenkoor St. Pancratius. In de voorverkoop zijn kaarten à fl 7,50 verkrijgbaar bij optiek Van Bergen, Jeugdhuis Treebeek en de VVV.

LANDGRAAF
● Alle oud-leden van de kegelclub 'Jonge van 't Dörp' worden vanmiddag om 14 uur verwacht in café/kegelbaan 't Brandwapen, Markt 7 in Schaesberg. Wie nog foto's en spullen heeft van de 50 jaar geleden opgerichte vereniging wordt verzocht deze mee te nemen.

● In het Ora, Maastrichterlaan 82, wordt zaterdag de Amstel Karaoke-show gehouden. Iedereen kan zijn muzikale talenten tonen. Wel moet bij aankomst een verzoekkaartje worden ingevuld met daarop een van de 600 titels uit het song- boek.

● CV De Geete viert zaterdag het 5 x 11-jarig bestaan met een receptie, die van 19 tot 21 uur plaatsvindt in gemeenschapshuis 't Stroatje. Aansluitend is er een dansavond.

KLIMMEN
● In zaal Hans Claessen wordt zaterdag om 20 uur het kwajongconnours van mannenkoor St. Remigius gehouden. Vanaf 19 uur vinden inschrijvingen plaats.

Lezing over paranormale bandstemmen

BRUNSSUM – In zaal 'De Kepper', Gregoriuslaan 1a in Brunssum wordt donderdag 26 november een lezing/demonstratie gehouden over paranormale bandstemmen.

De Stichting Zonnevlecht heeft Hans Hamaker bereid gevonden deze lezing en demonstratie te verzorgen. Hij is er sinds kort in geslaagd stemmen van overledenen zichtbaar te maken met behulp van de computer.

Aanvang 20 uur. Zaal open om 19 uur. Entree fl 7.50. Inlichtingen: ✆ 045-212256.

Gemeentebestuur graait allerlei potjes leeg

Heerlen leent 5 miljoen voor sloop Vossekuil

Van onze verslaggeefster

HEERLEN – De gemeente Heerlen gaat 5,5 miljoen gulden lenen voor de sloop van de flats aan de Vossekuil. Heerlen moet flink meebetalen aan de afbraak van de vervallen flatgebouwen. Eind maart dient de gemeente ruim 5 miljoen op tafel te leggen.

Twee miljoen gulden betaalt Heerlen uit eigen middelen. „Een deel van dit geld is afkomstig uit de algemene reserves en de reserves voor de Vossekuil van '91 en '92. Daarnaast hebben we nog een meevaller gehad van zes ton. Ook gaan 271.000 gulden die oorspronkelijk voor de Zwart-1 waren vrijgemaakt naar de Vossekuil. We graaien allerlei potjes leeg," aldus wethouder Jos Zuidgeest van financiën.

Blijft over een fors bedrag van 5,5 miljoen. Zuidgeest: „Dat geld lenen we van de bank en betalen we terug in tien jaarlijkse termijnen van ongeveer 650.000 gulden."

De rest van het geld dat Heerlen had vrijgemaakt voor de aanleg van de Zwart-1 – na aftrek van de Vossekuil nog zeven ton – wordt gereserveerd voor de Heerenweg en de Mijnspoorweg.

Zwart-1

Ook voor de financiering van de nieuwbouw van de Hogeschool – vijf miljoen – heeft Zuidgeest middelen gevonden. „Uit de reserves voor dit jaar en de grondverkoop halen we ongeveer zes ton. Ook hier zetten we verder nog één ton in, die eigenlijk voor de Zwart-1 was bedoeld. Het overige gaan we lenen. We hopen dat bedrag in vijfentwintig jaar terug te betalen."

Toch is hij niet helemaal gelukkig met genoemde oplossingen. „We zijn nog steeds bezig met het financieren in de toekomst door het aangaan van leningen. Dat is niet echt gezond. Maar met deze manoeuvre, het afdekken van projecten met de budgetten voor 1993, probeer ik te voorkomen dat de toekomstpositie van Heerlen ieder jaar slechter wordt."

Dure frites

HEERLEN - Op de vraag van kantonrechter Wijnen waarom hij dertig kilometer te hard had gereden antwoordde een 39-jarige Kerkradenaar: „Ik ging aardappelen halen voor mijn vrouw die in de friture patat stond te bakken."

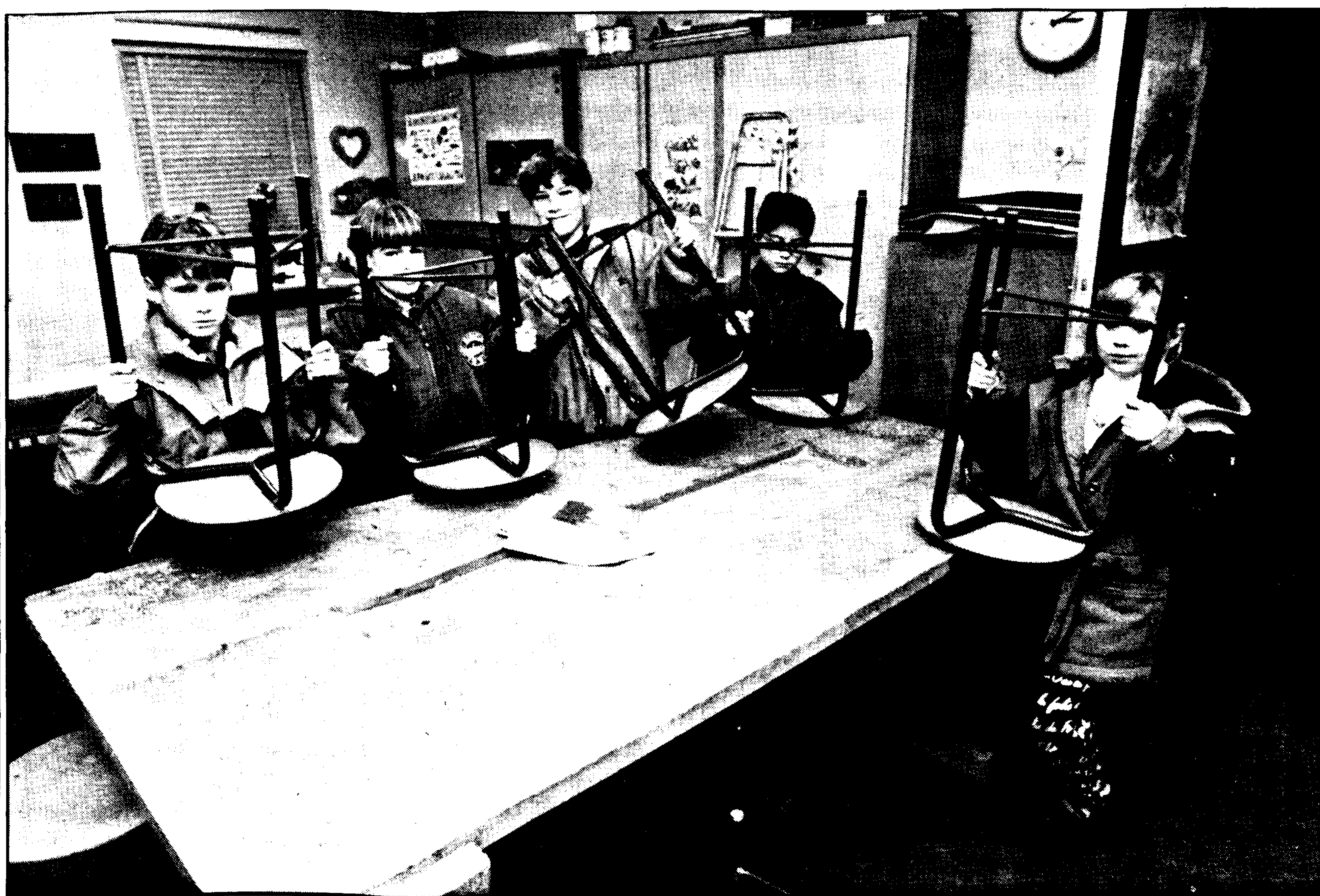
De man gaf toe dat hij tachtig kilometer had gereden, waar maar een snelheid van vijftig kilometer was toegestaan. Volgens officier van justitie Pommer was de man eerder een schikking van 190 gulden aangeboden. De Kerkradenaar zei echter van niets te weten.

Officier Pommers eiste derhalve hetzelfde bedrag als in de schikking was overeengekomen. Rechter Wijnen sloot zich bij de officier aan.

Nieuwe impuls Barbaraviering

GELEEN – Met het plaatsen van een nieuw Barbarabeeld aan de Tunnelstraat in Geleen willen oud-mijnwerkers daar op vrijdag 4 december een nieuwe impuls geven aan de jaarlijkse Barbaraviering. Hoewel de vereniging van oud-mijnwerkers door een sterke daling van het aantal leden begin dit jaar werd opgeheven, heeft Wiel Zelis uit Geleen onlangs een nieuw initiatief genomen en de Vriendenkring van oud-mijnwerkers opgericht.
Zelis zegt niet zonder een gezamenlijk verband te kunnen. „Vandaar dat ik de Vriendenkring heb opgericht," verklaart Zelis. „Iedereen is welkom. We zijn geen vereniging dus heffen we ook geen contributie en er zijn verder ook geen verplichtingen." Een van de eerste activiteiten van de Vriendenkring is het organiseren van de traditionele Barbaraviering als onder andere een krans wordt gelegd bij het Barbarabeeld in Geleen. St. Barbara is sinds de zeventiende eeuw de patrones van de mijnwerkers. De kranslegging op 4 december gebeurt door de oudste oud-mijnwerker in Limburg, de 90-jarige Piet van Zundert uit Nieuwenhagen.

Klassen lopen leeg

● *Leerlingen van de St.-Servatiusschool vrezen dat er een moment komt dat de stoeltjes defintief op de bank gezet kunnen worden.* Foto: KLAUS TUMMERS

School boos over 'wegloperspremie'

Van onze verslaggever

VAESRADE/NUTH – Het gemeentelijke plan om Vaesraadse ouders die hun kinderen in Nuth naar de basisschool brengen, een reisvergoeding te geven van 112 gulden per kind op jaarbasis, heeft in Vaesrade voor behoorlijke onrust gezorgd.

„Weglopers van een met sluiting bedreigde school krijgen van de gemeente Nuth zelfs een premie.

Ronduit belachelijk. Ze plaatsen hun kinderen toch op eigen verzoek op een andere school," zegt Frans Bosman, directeur van basisschool St.-Servatius in Vaesrade.

Bosman, medezeggenschapsraad en verontruste ouders noemen het voorstel van B en W 'een staaltje krom redeneren'. In een brief aan het Nuther college schrijven alle betrokken partijen: „Door de reisvergoeding te verlenen, geeft het gemeentebestuur tevens een akte van onvermogen aan de leerkrachten en het bestuur van basisschool St.-Servatius."

Door een reisvergoeding in het vooruitzicht te stellen, willen B en W van Nuth voorkomen dat ouders hun schoolkinderen naar het nabijgelegen Hoensbroek brengen. Het verenigingsleven zou op die manier voor Nuth behouden blijven.

Voor aanvang van het schooljaar '92-'93 haalde een aantal ouders hun kinderen van school in Vaesrade, die daardoor terugviel van 66 naar 51 leerlingen. Volgens de nieuwe richtlijnen in 1996 – een bestaande basisschool moet minimaal 96 leerlingen hebben – moet Vaesrade de schoolpoort sluiten.

Nekslag

Directeur Bosman begrijpt de handelwijze van de opstappende ouders niet: „Hun voorbarig vertrek, betekent wellicht de nekslag voor de school. Op dit moment is er nog niets aan de hand. De school heeft nog ruim twee jaar de gelegenheid om de norm van 96 leerlingen te halen. Volgens planning haalt Vaesrade dat aantal. De laatste berekeningen maken duidelijk dat de basisschool in het toetsingsjaar 81 leerlingen heeft. Weliswaar vijftien tekort, maar wij putten hoop en moed uit het feit dat binnenkort aan de Rozenstraat in Vaesrade wordt gestart met een gefaseerde bouw van veertig huizen."

Voetbal

Het sluiten van de basisschool in Vaesrade betekent volgens de actievoerders een definitief einde voor het onderwijs in Vaesrade. Bosman: „Indien de school nu sluit, komt er nooit meer basisonderwijs in Vaesrade omdat een nieuw op te richten school bijna tweehonderd leerlingen moet hebben."

Het mogelijke sluiten van de school in Vaesrade heeft volgens Harrie Louvenberg, voorzitter van de ouderraad verstrekkende gevolgen.

„Wie wil er nog in Vaesrade komen wonen als er hier geen basisschool meer is? Jonge gezinnen blijven pertinent weg. Bovendien is nu reeds toenemende haat en nijd waarneembaar onder de schoolgaande kinderen. Neem de voetbalclub Vaesrade. Kinderen uit Vaesrade die in Nuth naar school gaan, worden in hun elftal al min of meer aan de kant gezet door hun ploeggenootjes die in Vaesrade onderwijs volgen. En dat is toch niet de bedoeling."

Leerkrachten, schoolbestuur en ouderraad gaan actie ondernemen tegen het plan.
Bosman: „Er gaat in ieder geval een protestbrief naar het college. Bovendien wordt de brief huis-aan-huis in Vaesrade bezorgd. En op dinsdag acht december gaan de voorstanders voor behoud van de school in Vaesrade massaal naar de raadsvergadering."

Automobilist ramt bromfietser en rijdt door

LANDGRAAF – Een onbekende automobilist heeft maandagavond in Landgraaf rond half acht een ongeluk veroorzaakt, waardoor een bromfietsers gewond raakte. Daarop is hij doorgereden. Twee bromfietsers reden achter elkaar over de Vogelzankweg in de richting van de Reeweg. De bestuurder van de wagen, een zwarte personenauto, haalde het duo in en raakte daarbij de eerste bromfietser. Deze kwam hierdoor ten val. De tweede kon hem niet meer ontwijken en viel ook. De automobilist is meteen doorgereden in de richting van de autoweg S23. De eerste bromfietser raakte licht gewond. Beide bromfietsen zijn beschadigd.

Politie trekt rijbewijzen in

KERKRADE – De Kerkraadse politie heeft in de nacht van maandag op dinsdag twee rijbewijzen ingetrokken. Het ene was van een 38-jarige Kerkradenaar die met 2,5 promille alcohol in zijn bloed rondreed. Het tweede behoorde toe aan een 26-jarige Kerkradenaar die eveneens onder invloed van alcohol reed. De laatste weigerde in eerste instantie een ademtest. Hij kreeg een rijverbod en werd naar huis gestuurd. Later die nacht werd hij weer aangetroffen in zijn auto.

Daarop werden zijn rijbewijs en auto in beslag genomen.

in gesprek

● Milieu-mentaliteit

Tegenwoordig spreekt iedereen met dure woorden over milieu-vervuiling. Maar kunnen we niet beter eerst spreken over mentaliteitsverandering? Alle bewoners van Heerlen hebben een milieubox, er is een vaste grofvuil-ophaaldag en een vaste huisvuil-ophaaldag. Dat vinden we allemaal vanzelfsprekend.

Maar wist u, bewoners van Heerlen, dat het bij de terraswoningen aan de Vrusschemigerweg vaker op een openbare vuilnisbelt lijkt, omdat sommigen zich niet aan de vaste ophaaldagen houden. Recentelijk hebben zeker veertien dagen lang een accu (milieubox), een kastje, een doos met inhoud (grof vuil) enz. langs de kant van de weg gelegen.

Het kan toch niet de bedoeling zijn om steeds de gemeentelijke reinigingsdienst te bellen en deze te laten opdraven voor het verwijderen van deze ongerechtigheden. De reinigingsdienst is ook nog zo welwillend om de rotzooi van een ander op te komen ruimen als er hiervoor gebeld wordt. Uit het een en ander zal de lezer moeten concluderen dat de gemeentelijke belastingen onder meer zo schrikbarend moeten stijgen om deze kosten te drukken.

Dus laten we in het vervolg niet eerst over milieuvervuiling spreken, maar over mentaliteitsverandering.

HEERLEN **P. Möller-Hovens**

Muziekschool Kerkrade introduceert nieuw systeem

'Uw kind oefent niet en vangt wel subsidie'

DOOR BENTI BANACH

KERKRADE/LANDGRAAF – Sneller, goedkoper en, indien mogelijk, beter. Dat waren de kernwoorden in het nieuwe muziekonderwijs dat de muziekschool van Kerkrade vier jaar geleden begon te ontwerpen. Nu is het zover en Landgraaf mag vanaf 1 januari als eerste ervaring opdoen met het vooruitstrevende systeem. Kerkrade en Simpelveld volgen mogelijk in het najaar.

Nu er volop bezuinigd wordt, komt dit muziekonderwijs-nieuwe-stijl goed van pas. „Ik ben blij dat ik dit plan in het laadje had liggen, anders hadden er mensen uit gemoeten," zegt directeur Pierre Rietrae.

De muziekschool in Kerkrade heeft een streekfunctie. Behalve de gemeente Kerkrade bedient de school Landgraaf en Simpelveld, waar aparte vestigingen staan. Met 3300 leerlingen en tachtig docenten is de school één van Limburgs grootste.

Jarenlang is bezuinigd met de kaasschaaf, ieder jaar werd het lesgeld met een paar procenten verhoogd. Maar ook in het muziekonderwijs is de rek er nu uit, geeft Pierre Rietrae toe. De gemeente Landgraaf heeft als eerste de knoop doorgehakt. Volgend jaar moet het muziekonderwijs daar het met een ton minder doen. Dat is de reden waarom de Landgraafse leerlingen als eersten het nieuwe systeem voor de kiezen krijgen.

Dat systeem komt kortweg neer op het principe: hoe beter een leerling speelt, hoe goedkoper de muzieklessen zijn. Een parallel met de plannen van minister Ritzen voor het hoger onderwijs is daarom makkelijk te trekken. „Iedereen krijgt te maken met bezuinigingen. Iedereen zit dus ergens opnieuw het wiel uit te vinden," zegt Rietrae. Hij ontkent dat het plan is geïnspireerd op Ritzens ideeën.

Op de muziekschool in Landgraaf kunnen leerlingen beginnen in het oude gradensysteem. Volgens Rietrae kan iedereen makkelijk de eerste twee halen. Na die twee graden kunnen leerlingen doorgaan tot en met de zesde graad. Halen ze een graad niet, ook niet na een herkansing, dan zijn ze verplicht uit het gradensysteem te stappen. Wie toch wil doorgaan, komt in een aparte categorie terecht en gaat daar automatisch meer lesgeld betalen.

Ook is er een aantal cursussen die niet gesubsidieerd worden, zoals de ritmische gymnastiek en muziekles voor peuters en kleuters. En ouderen die in eigen tempo en zonder examens de walsen van Strauss willen bijspijkeren betalen dat eveneens uit eigen zak.
„Veel muziekscholen werken nog volgens het idee uit de jaren zestig, van vrijheid-blijheid, laat maar opborrelen," zegt Rietrae. „Nu is creatieve vorming nog steeds belangrijk, maar daar hoort ook iedere dag oefenen bij. Veel ouders zeggen dan: 'Mijn kind heeft niet geoefend, maar wij betalen en wij bepalen dus wanneer ze speelt'. Dan zeggen wij: 'Nee, het zit anders, u betaalt eenderde en de gemeente tweederde'. Dan willen ze het wel begrijpen."

Prestatie

Rietrae zegt dat muziekonderwijs nog steeds een onderdeel van de opvoeding is en moet zijn, maar hij kent aan de prestatie een steeds groter belang toe. „We gaan steeds meer selecteren van kwantiteit naar kwaliteit. Kijk, de onderbouw halen kan iedereen. Vanaf graad drie komt die beroemde muzikaliteit om de hoek kijken. Dan gaan we een improvisatie van de Beatles doen. En dan komt het of het komt niet." Komt het niet, dan is de leerling in het gradensysteem uitgerangeerd. „We zijn er ook voor om de leerling daarop te wijzen. Leerlingen kunnen niet tien hobby's hebben. En als je op voetbal of hockey zit, moet je ook trainen. Maar," zo sust Rietrae, „betere leerlingen is niet het hoofddoel. We willen geen school-met-een-stok zijn."

Het personeel staat positief tegenover het plan, maar wacht angstvallig op het antwoord van de leerlingen. Want ook in het muziekonderwijs regeert de wet van vraag en aanbod.

Warme december voor Kerkrade

DOOR BENTI BANACH

KERKRADE – De Kerkradenaren Paul Weelen en Jos Wiertz kwamen dit jaar op het idee een Kerkraadse cd uit te brengen over de maand december. Het duo schakelde de eigen dialectgroep Weerwaas in en benaderde verder de hele Kerkraadse artiestenwereld, die er bijna unaniem voor warm liep. Het is aan de

recensie

medewerking van zo veel verschillende muzikanten te danken dat de cd *Ing keëts in d'r duuster* een geslaagd produkt is geworden.

Paul Weelen heeft zelf het grootste stempel op dit typisch Kerkraadse album gedrukt. Hij heeft tien van de achttien nummers geschreven, zingt er zelf twee en speelt her en der gitaar. De teksten hebben alle betrekking op de laatste maand van het jaar en de gedachten en gevoelens die daarbij opkomen. In Kerkrade zijn dat met name de weemoed over het voortschrijden van de tijd, het mijmeren over het einde van de zomer, de plechtigheid rond kerstmis en het jolijt met Sinterklaas en oudjaar. Weelen en de andere dialectschrijvers doen dat met respect voor de Kerkraadse traditie en oog voor de dingen van alledag.

Levert dit tekstueel een afwisselend geheel, de muzikale variatie in dynamiek en tempo is zo mogelijk nog groter. Zo mag Frans Haselier een stukje rappen, brengt de band van Rob Deurenberg heuse *adult orientated rock* en speelt harmonie St. Jozef Kaalheide een stemmig werkje. Verder is er een aantal koren, waarbij dat van uitgerekend de Rotary Kloeb een liedje mag zingen over hoe slecht het in de Derde Wereld is gesteld. De hoofdprijs op deze cd gaat naar de Kriekband, die met *Iech vier 't Leëve* het sterkste nummer heeft geleverd. En uiteraard is er Paul Weelen met zijn Weerwaas die over de cd een uiterst professioneel en gedegen softrocksausje heeft uitgegoten. *Ing keëts in d'r duuster* kent daardoor maar weinig zwakke momenten. Voor Kerkrade, en zeker ook omstreken, is deze cd een uitstekende manier om december mee te verwarmen en op te lichten. De schijf is te koop in Kerkraadse boekhandels en platenwinkels.

Bij de koffie

Weinig

● *Bij de Wereldwinkel betaal je geen cent te weinig. Dat opschrift viel deze week te lezen voor de etalage van de Wereldwinkel Brunssum. Geheel ten overvloede stond er doordenker bij. De eerste reactie van het winkelend publiek zal zijn: Het is al allemaal duur genoeg. Je gaat toch niet teveel betalen. Als het opschrift zou zijn: Bij de Wereldwinkel betaal je geen cent teveel, kom ik nog wel eens terug, denkt de prijsbewuste klant waarschijnlijk. De produkten (koffie, thee, en noten bijvoorbeeld) bij de Wereldwinkel mogen dan weliswaar soms iets duurder zijn dan in de supermarkt, het komt wel rechtstreeks ten goede aan boeren in Derde Wereldlanden. En dat moet toch wat waard zijn. Zeker nu ook nog eens een keer het mes in het budget van Ontwikkelingssamenwerking gaat.*

Meubel

● *Een Heerlenaar is onlangs op de meubelbeurs Huis & Sfeer in het Mecc in Maastricht geweest. Hij rekende ons even voor hoeveel hem dat gekost heeft. Zes gulden aan parkeergeld, een tientje entree en ongeveer evenveel aan benzine. Toen hij terugkwam, dacht hij: had ik niet beter naar de Woonboulevard kunnen gaan? Dat is zeker waar, maar als je helemaal naar het Mecc rijdt, stop je onderweg toch zeker even om een frisse duik in de Maas te nemen. En dat is in het centrum van Heerlen een stuk moeilijker.*

Taxi

● *Je bestelt een treintaxi om half zeven 's ochtends om... een trein te halen. Je belt om vijf over half: 'waar blijft die taxi?'. 'Ze komen zo', luidt het antwoord. Om zeventien over half arriveert de auto. Weg trein. Bij een reguliere taxi wil dat wel eens voorkomen, als je er niet bij vermeldt dat je een trein moet halen. Bij een treintaxi moet het toch duidelijk zijn dat je een trein wilt halen en geen frietje op het station.*

Lees

● *Kinderen uit Landgraaf hebben in oktober de opdracht gekregen een tekening te maken naar aanleiding van een boek dat zij gelezen hadden. Lees-teken-win heet de wedstrijd die naar aanleiding daarvan is opgezet. Zondag 29 november opent wethouder Gybels van Landgraaf een expositie van de tekeningen. Ted van Lieshout, illustrator en schrijver van kinderboeken, geeft dan een demonstratie van het illustreren van boeken. Meer dan 170 kinderen hebben meegedaan en de resultaten zijn verrassend. Vijfentwintig winnende werken zijn geselecteerd en hangen tot en met 16 december in galerie ZOMaar aan de Kloosterstraat 23 in Waubach. De organisatie is van de Vrije Akademie Kerkrade/Landgraaf. We zijn vooral benieuwd door welke boeken kinderen zich hebben laten inspireren. Misschien wel stripboeken.*

Advent

● *Aanstaande zondag is het eerste advent. Dat betekent dat in heel wat huizen de doos met de kerstspullen van zolder gehaald wordt, zodat de adventskrans van het nodige groen en de juiste versiering voorzien kan worden. Advent is de tijd van voorbereiding op het kerstfeest, maar het is ook een waarschuwing voor de mensen dat het einde van het jaar met meer dan rasse schreden nadert.*

Referendum

● *Maastricht krijgt als eerste gemeente in Limburg een regeling waardoor bij moeilijke beslissingen een referendum gehouden kan worden. Nou, dat is toch prachtig. Een heuse volksraadpleging. De ellende is alleen dat de mensen alleen maar ja of nee kunnen zeggen bij zo'n referendum. Soms kan dat heel goed maar soms moet er ook wel eens een genuanceerder antwoord gegeven worden. Wij vinden wel dat er ook geoefend moet worden met het referendum. En als eerste oefenvraag kan aan de Maastrichtenaren voorgelegd worden of ze het eens of oneens zijn met het Verdrag van Maastricht. Stel je eens voor dat zelfs de Maastrichtenaren niet achter het Verdrag van Maastricht zouden staan.*

Naar Pallen gaan betekent geld besparen!

Winkelen met het hele gezin

Massale verkoop van GROTE MEUBELS

Tienerkamer, kunststof, licht imitatie-eiken, best. uit: kleerkast, 2-drs, bureauelement, bedbak met opbouw, ligoppervlakte ca. 90x200 cm.

698.- afhaalprijs

Slaapkamer met bovenbouw in kunststof, licht eiken imitatie. Best. uit: bed bovenbouw, bedbak, ligoppervlak ca. 200x200 cm, hoekkast met 1 spiegeldeur en 4-drs. kleerkast, ca. 200 cm breit.

afhaalprijs **1698.-**

Zonder lijsten, matras en beddegoed

Kinderkamer, gemakkelijk te onderhouden kunststof oppervlak, beuken imitatie, best. uit: kleerkast, babykommode met aankleedkussen, wandboard en kinderbed, ligoppervlak ca. 70x140 cm.

598.- afhaalprijs

Zonder matras en baldakijn

Direct erheen

Supermoderne **aanbouwwand,** kunststoloppervlak, imitatie kersenhout, met bijzonder markant vormgegeven vitrine. Ca. 280x205 cm.

698.- afhaalprijs

Schitterende **stapelwand** in rustiek eiken, fronten massief, frame gefineerd, barvak met spiegelglas-bodem, ronde boogvitrine met verlichting, ca. 290x210x55 cm.

1798.- afhaalprijs

Bankstel bekleed met slijtvaste stof met leuk motief. Best.uit: 3-zits bank, 2-zits bank en fauteuil. Kompleet voor de knalprijs van

875.- afhaalprijs

475.- afhaalprijs

Funktionele bank met lattenbodem, bekleed met chique, 100% katoen, ligoppervlak ca. 128x200 cm.

Super **TV-fauteuil** met hoogst aktuele bekleding, met veren binnenwerk, incl. voetensteun, verstelbare rug en zitting. Voeten op rollen.

298.- afhaalprijs

Lange donderdag
10.00 - 20.30 uur
1e lange kerst-zaterdag
9.00 - 18.00 uur

1198.- afhaalprijs

Comfortabel **bankstel,** met herlijke zit, gemaakt met de beste materialen, kogelvoeten en armsteunen van rustiek, massief eiken. Best. uit: 3-zits bank, 2-zits bank en fauteuil.

Stoel per stuk **119.-** afhaalprijs

Eethoek in rustiek eiken, best. uit: uittrektafel, ca. 160/205x100 cm, blad eiken fineer en stoel met gebloemde bekleding.

Uittrektafel afhaalprijs **575.-**

wohnwelt pallen

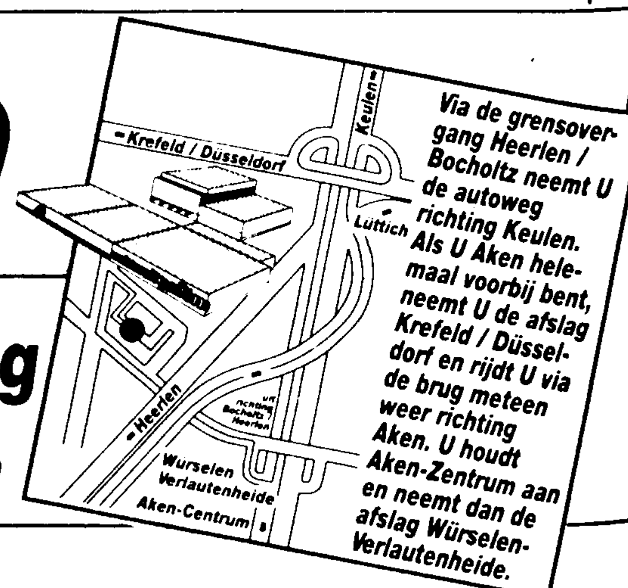
junges + Mitnahme wohnen

Exclusives wohnen

Het grootste woon-warenhuis in Aken en omgeving

Würselen-Broichweiden, am Autobahnkreuz Aachen, Tel. 09.49.24.05.60 20

Openingstijden: ma-wo 10.00-18.30, do 10.00-20.30, vr 10.00-18.30, za 9.00-14.00, lange zaterdag 9.00-18.00

Amsterdammers in meeslepende partij langs Kaiserslautern

Ajax toont weer klasse

DOOR BERT GROOTHAND

AMSTERDAM – Veel sfeer, bij vlagen zeer onderhoudend voetbal en als klap op de vuurpijl een overwinning. Ajax won gisteren in een vol Olympisch Stadion het eerste duel in de derde ronde van het Uefacup met 2-0 tegen 1.FC Kaiserslautern. Of het genoeg zal zijn om over twee weken overeind te blijven is onduidelijk. De ploeg van Van Gaal speelde zeker voor rust een prima wedstrijd. Alleen het optreden van de verdediging liet menig Amsterdams chauvinist rillen van de zenuwen. Van Gaal toonde zich na afloop in wel zeer gebroken Duits uiteraard optimistisch. „We zijn in uitwedstrijden normaal gesproken sterker dan thuis. De volgende ronde moet dus geen probleem zijn."

Of het daadwerkelijk zover komt, was voor de neutrale toeschouwer nog niet zo duidelijk. Stanley Menzo was na weken afwezigheid vanwege een zwaargeblesseerde duim weer terug in het doel. Bepaald niet met een vlekkeloze opvoering. Meerdere keren bleef de donkere doelman staan als hij uit moest komen, of verwerkte hij een Duitse voorzet met bibberende knieën. Daarmee zijn toch al niet al te sterke defensie nog eens extra onzeker makend. Alleen aanvoerder Danny Blind bleef met een sterke partij overeind.

Voorin had Van Gaal toch wel verrassend gekozen voor Bergkamp in de spits in plaats van de verwachte Van Loen. Voor hem speelde Alflen op het middenveld. Bergkamp deed wat hij kon, maar voelde zich met de twee fysiek zeer sterke verdedigers Dooley en Ritter niet echt gelukkig. Bergkamp is het gevaarlijkst als hij de ruimte voor zich heeft en met rushes kan doorstoten. Pas in de allerlaatste fase mocht hij naar zijn favoriete stek op het middenveld terugzakken, omdat Willems de geblesseerde Edgar Davids kwam vervangen.

Ajax - Kaiserslautern 2-0 (1-0). 1. Davids 1-0, 83. Jonk 2-0. Scheidsrechter: King (Wal). Toeschouwers: 46.000. Gele kaart: Wagner (Kaiserslautern).
Ajax: Menzo; Silooy, Blind en De Boer; Alflen (75. Willems), Jonk, Vink en Kreek; Overmars, Bergkamp en Davids (80. Seedorf).
Kaiserslautern: Serr; Schäfer (51. Haber), Kadlec, Dooley en Wagner; Goldbaek, Ritter, Hotic (84. Winkler) en Zeyer; Marin en Witeczek.

De gedoodverfde opvolger van Brian Roy had het voor rust niet echt slecht gedaan. Al na amper dertig tellen was hij de verantwoordelijke man voor de eerste goal. Overmars, zeer sterk voor rust, na de hervatting niet meer in staat om zijn tegenstander voorbij te komen, stond aan de basis van het doelpunt. Hij schoot, de bal werd van richting veranderd, waardoor Davids van dichtbij kon scoren. Een halve minuut na de traditionele openingstune 'We are the champions' was het volle stadion helemaal in opperbeste stemming en werd het laatste restje vuurwerk afgestoken.

Een stemming die alleen nog maar beter werd door het uitstekend veldspel van de Amsterdamse ploeg. „Door snelheid en veel positiewisselingen hebben we geprobeerd Kaiserslautern open te breken," verklaarde Van Gaal. „Die twee doelpunten moeten genoeg zijn voor de uitwedstrijd. Ik heb ook nog een aantal zeer dubieuze beslissingen gezien van die scheidsrechter. We hadden op z'n minst een strafschop moeten krijgen." Om te besluiten met: „Ik heb vanavond een aantal zeer sterke Ajacieden gezien. Vink bijvoorbeeld kan op dit moment alles. Net als Bergkamp speelde hij een fantastische wedstrijd."

Fantastische wedstrijd of niet, dubieuze arbitrale beslissingen of niet, het was maar goed dat Jonk weer eens een van zijn ingevingen kreeg en de bal krap tien minuten voor tijd vanaf twintig meter gortdroog raak schoot. Met twee doelpunten verschil zijn er inderdaad mogelijkheden op de Betzenberg. Het overvolle Olympisch Stadion was er tevreden mee. In de uitwedstrijd zal Ajax ongetwijfeld veel meer ruimte krijgen en is er voor Bergkamp, vooral als Petterson weer van de partij zal zijn in de spits, een uitgelezen mogelijkheid om zijn marktwaarde danig op te krikken.

● *Gevecht voor open doel en om de bal. V.l.n.r. Thomas Ritter, Frank de Boer, daaronder een klem zittende Miroslav Kadlec, Marciano Vink en Michael Zeyer.* Foto: ANP

Duitse 'fans' aangehouden

AMSTERDAM – De Amsterdamse politie heeft 49 jonge fans van Kaiserslautern aangehouden. De politie heeft de bussen waarin zij zaten onderschept en het gezelschap afgevoerd naar het Amsterdamse Bos. Volgens een politiewoordvoerder hadden de supporters geen kaartjes voor de wedstrijd. Ze werden na de wedstrijd pas vrijgelaten. Kort voor de wedstrijd hield de politie in de directe omgeving van het stadion nog twee personen aan. Tevens werden twee cafés aan het Stadionplein op last van de politie gesloten, nadat een personenbusje met een Duits kenteken op zijn kant was gezet.

John van Loen naar de dierentuin

AMSTERDAM – John van Loen is niet langer tweede spits bij Ajax. Technisch directeur Louis van Gaal passeerde de lange Utrechter voor de eerste UEFA cup-wedstrijd tegen Kaiserslautern. Van Loen, de logische vervanger van de geblesseerde Stefan Pettersson, toonde zich geëmotioneerd en teleurgesteld. Met deze disciplinaire maatregel lijkt de rol van Van Loen bij Ajax - zelfs als invaller - uitgespeeld. Van Gaal had zijn aanvaller maandagavond verteld dat hij in zijn invalbeurten een slechte indruk had gemaakt. Van Loen: „De trainer vond me niet goed genoeg. Hij vond mij geen scorende spits. Maar dat begrijp ik niet. De afgelopen twee wedstrijden heb ik toch twee keer gescoord. Ik denk dat ik nu derde spits ben. Dat betekent waarschijnlijk dat ik zondag ook niet mee hoef. Dan ga ik maar na de dierentuin of zo".

Standard Luik verspeelt 2-0-voorsprong tegen Auxerre

Verlaat scoort en krijgt rood

DEN HAAG – Frank Verlaat heeft zich in zijn eerste seizoen bij Auxerre opgewerkt tot een van de opvallendste spelers. De Nederlandse verdediger, als 19-jarige won hij al een Europacup met Ajax, scoorde, bereidde de tweede treffer van de Fransen voor en kreeg de rode kaart. Het gebeurde allemaal in ruim twintig minuten. Auxerre speelde 2-2 bij Standard, in de eerste wedstrijd van de derde ronde in de UEFA-beker. Het was een van de vier rode kaarten in de vier duels. De andere waren voor Ginola (Paris SG), Albert (Anderlecht) en Solana (Zaragoza). Paris SG - Anderlecht eindigde in 0-0, Borussia Dortmund - Zaragoza in 3-1.

Verlaat kreeg de rode kaart in de 78ste minuut na opzettelijk hands. De 24-jarige linksbenige speler ving een pass van de Braziliaan Cruz op. Anders had Pister kunnen doorbreken.

Standard, de club van trainer Arie Haan, stond na een uur met 2-0 voor. Beide doelpunten waren van tiener Michael Goossens. Een uur lang was Standard goed, met Frans van Rooy als stuwende kracht. De Nederlander schoot een keer net over.

Libero Verlaat, die graag mee naar voren mag gaan, scoorde in de 56ste minuut tegen met een kopbal uit een hoekschop. Een kwartier frommelde hij de bal bij het Franse talent Baticle, die een fraai boogballetje produceerde. Het was diens zevende doelpunt in het UEFA-bekertoernooi.

Anderlecht

Bij Paris SG - Anderlecht vielen geen doelpunten en gaf de Italiaanse scheidsrechter Amendolia twee rode kaarten. De Franse dribbelaar Ginola moest al na twintig minuten vertrekken na zijn tweede gele kaart. De eerste kreeg hij toen hij protesteerde omdat Albert met gestrekt been op hem mocht inkomen. De tweede voor een overtreding, overigens nadat hijzelf een duw in de rug had gekregen. Even na rust was het tijd voor rechtvaardigheid. Albert, niet alleen een van beste maar waarschijnlijk ook de hardste verdediger van België, ging fors in de fout tegen de Braziliaan Valdo.

Anderlecht had gedurende een half uur weinig gedaan met de meerderheid. Trainer Peruzovic, die met Rutjes, Kooiman en Van Vossen drie Nederlanders opstelde, vond het onnodig meer accent op de aanval te leggen. Van Vossen stond veelal geïsoleerd voorin. Rutjes bekommerde zich om de Liberiaanse spits Weah. Pas na de uitsluiting van Albert brak de wedstrijd open. Paris SG kreeg, vooral door Fournier, de beste kansen. Anderlecht-doelman De Wilde was uitstekend op dreef.

Dortmund

Borussia Dortmund is na de zege van 3-1 op Real Zaragoza dichtbij de kwartfinales. Voor de Duitsers zou dat de beste Europese prestatie zijn sinds 1966, toen de beker van bekerwinnaars werd veroverd. Ondanks de goede start van de Spanjaarden stond Dortmund na 42 minuten al met 3-0 voor tegen de Spaanse middenmoter, die afgelopen weekeinde in de competitie met 1-6 verloor van Barcelona.

De Zwitserse international Chapuisat was uitblinker. Na dertien minuten bekroonde hij een reeks fraaie bewegingen met een slim lobje. Tien minuten later werd hij in het strafschopgebied neergelegd door Gay, waarna aanvoerder Zorc van elf meter scoorde. Het derde doelpunt was van de Deen Povlsen.
Zeven minuten voor tijd kreeg de Spanjaard Solana de rode kaart, na zijn zoveelste overtreding. De Argentijn Franco had inmiddels met het hoofd 3-1 gemaakt uit een vrije trap van Zaragoza's Duitser Brehme, waardoor de Spanjaarden enige hoop op verder bekeren mogen blijven koesteren.

● *Frans van Rooij (rechts) zag zijn club met 2-0 op voorsprong komen. Frank Verlaat van Auxerre stond uiteindelijk aan de basis van het 2-2 gelijkspel.* Foto: REUTER

EUROPACUP

LANDSKAMPIOENEN

VANDAAG
POULE A
Club Brugge-CSKA Moskou
Glasgow Rangers-Olympique Marseille

POULE B
FC Porto-PSV
AC Milan-IFK Göteborg

UEFABEKER

Ajax-1. FC Kaiserslautern	2-0
Standard Luik-Auxerre	2-2
Paris St. Germain-Anderlecht	0-0
Borussia Dortmund-Real Zaragoza	3-1

VANDAAG
Dynamo Moskou-Benfica
AS Roma-Galatasaray
Sigma Olomouc-Juventus

MORGEN
Vitesse-Real Madrid

KARAKTERISTIEKEN

Standard Luik - Auxerre 2-2 (1-0). 8. Goossens 1-0, 48. Goossens 2-0, 55. Verlaat 2-1, 71. Baticle 2-2. Scheidsrechter: McCluskey (Sch). Toeschouwers: 18.000. Rode kaart: 78. Verlaat (Auxerre). Gele kaart: Pister (Standard).

Borussia Dortmund - Real Zaragoza 3-1 (3-0). 13. Chapuisat 1-0, 23. Zorc 2-0 (strafschop), 42. Povlsen 3-0, 51. Franco 3-1. Scheidsrechter: Elleray (Eng). Toeschouwers: 35.917. Rode kaart: 84. Solana (Zaragoza, twee keer geel). Gele kaart: Franck (Dortmund), Poyet en Gay (Zaragoza).

Paris SG - Anderlecht 0-0. Scheidsrechter: Amendolia (Ita). Toeschouwers: 32.402. Rode kaart: 26. Ginola (Paris SG, twee keer geel), 55. Albert (Anderlecht). Gele kaart: Degryse (Anderlecht).

Vitesse-Real live op tv

ARNHEM – De NOS zendt morgen een rechtstreeks verslag uit van de Europacup 3-wedstrijd Vitesse - Real Madrid. De uitzending begint om 19.30 op Nederland 3.

Verlies voor schaakteam

DEBRECEN – Het Nederlandse schaakteam heeft in de vierde ronde van het toernooi om de Europese titel een nederlaag geleden. In de Hongaarse plaats Debrecen was Engeland het fortuinlijkst: 2 1/2 - 1 1/2.
Jeroen Piket en John van der Wiel konden betere stellingen aan het eerste en tweede bord tegen respectievelijk Short en Speelman niet in winst omzetten. Zij moesten berusten in remise. Van Wely verloor. Nijboer speelde eveneens remise.

EC-duels PSV uitverkocht

PORTO – PSV heeft geen plaats meer vrij voor de drie thuiswedstrijden in de Champions League. In voorverkoop zijn alle kaarten van de hand gegaan als passe-partouts voor de thuiswedstrijden tegen AC Milan (over veertien dagen), IFK Göteborg en Porto in het voorjaar 1993. Voor de eerste wedstrijd gaan 1700 kaarten naar Milan. De UEFA vraagt, voor zijn vijf sponsors van de competitie ten hoogste 635 plaatsen. Voor de eerste thuiswedstrijd is het maximale contingent opgeëist.

Gullit niet tegen Göteborg

MILAAN – Ruud Gullit zal vanavond niet van de partij zijn in de eerste wedstrijd van AC Milan in de Champion's League. Trainer Capello, die de voormalige aanvoerder van Oranje tijdens de derby tegen Inter wisselde, geeft voor het thuisduel tegen IFK Göteborg de voorkeur aan Jean-Pierre Papin. Milan heeft 35.000 abonnementen verkocht voor de drie thuiswedstrijden van deze Europa-Cupronde.

Spelers slaags met begeleiders

LONDEN – De wedstrijd Newcastle United - Ascoli, om de zogenaamde Engels-Italiaanse beker, is ontaard in een massale vechtpartij tussen voetballers en begeleiders. De problemen ontstonden nadat de Engelse aanvaller Kelly uit het veld was gestuurd na een overtreding op de Italiaan Menolascina. De bakkeleiende voetballers kregen daarop gezelschap van begeleiders. Oud-international Keegan: „Ik heb nog nooit zoiets gezien. Hun coach was helemaal de weg kwijt. Ik weet niet wat met hem aan de hand was. Maar als het met mij ooit zover komt, schiet me dan alsjeblieft neer. Haal een geweer en schiet me neer." Newcastle verloor het duel met 1-0.

Auriol verspeelt WK-kansen

CARLISLE – De Fransman Didier Auriol heeft tijdens de Rally van Groot-Brittannië zijn kansen op de wereldtitel verspeeld. Hij moest in de 26ste klassementsproef in de buurt van Chester de strijd staken wegens motorpech aan zijn Lancia. Met het uitvallen van Auriol werden de uitzichten van de Spanjaard Carlos Sainz op het wereldkampioenschap aanzienlijk vergroot. Sainz, die na drie etappes en 27 van de 34 proeven de leiding heeft in de RAC-rally, moet alleen concurrent Juha Kankkunen achter zich houden.

Nederlaag Anique Snijders

NURIOOTPA – In het 25.000 dollartoernooi in het Australische Nuriootpa is Anique Snijders er niet in geslaagd zich voor het hoofdtoernooi te plaatsen. De Geleense met een zege, maar bleek in de tweede ronden niet opgewassen tegen de Tsjechische Hasleva (6-2, 6-4).

Romario wil definitief vertrekken bij PSV

'Europacup en dan weg'

Van onze sportredactie

PINHO – Stan Valckx zegt het 's morgens door de telefoon el mooi. „Je kunt praten over vier of vijf aanvallers, maar als mario zijn dag heeft, heb je natuurlijk aan één aanvaller geg." De oud-PSV'er, nu de aanvoerder van Sporting Lissan, weet het al langer. En misschien weet heel Portugal vanond dat Romario ook de grootste wedstrijden in z'n eentje n beslissen.

t magische mannetje uit Rio wil later op de dag zelf ook wel iets er zeggen. Voor hem moet Porto-V immers een speciale wedstrijd n. Dat valt tegen. Romario: „Als wedstrijd in Brazilië op televisie nt, is dat leuk, voor mijn familie vrienden. Meer niet. Het is nog ddag in Brazilie als we spelen, s veel mensen zullen niet eens ken. De bondscoach? Die weet cies hoe de Brazilianen in het itenland voetballen. Hij krijgt vi-banden van alle wedstrijden."

or Romario is het duel vanavond t anders van betekenis dan PSV-V. Zegt hij. „Voor AEK was V zenuwachtig. Ik niet. Ik ben oit zenuwachtig, voor mij is elke edstrijd hetzelfde. Morgen tegen orto ga ik gewoon m'n werk doen. n doelpunt, klaar!"

i moet dan voorbij Aloisio zien te nen, zijn landgenoot bij Porto. k ken hem goed, ik heb met Aloio zes keer samengespeeld in de mpische ploeg en negen keer in nationale ploeg. Maar Aloisio zal l niet tegen mij spelen, hij draait t zo snel. Dan zou het moeilijk rden voor hem."

i zit er ontspannen bij, maar hij at in volle ernst. Net als enkele ken geleden, toen hij Hans Westerhof van oneerlijkheid betichtte en het duo Linskens-Koeman adviseerde nog wat harder te lopen en wat minder te praten. Romario wil nog wel eens uit de doeken doen hoe hij over zijn coach denkt.

„Ik was niet boos toen ik die interviews gaf, ik vond alleen dat ik wat moest zeggen. Westerhof is niet eerlijk geweest. Maar het woord onbetrouwbaar heb ik nooit gebruikt, dat is ook geen woord voor een buitenlander. Ik heb gezegd dat hij niet eerlijk is geweest. Wat in Cadiz en Athene is gebeurd, was niet leuk. Dat heb ik gezegd. Nee, van die interviews heb ik geen spijt."

Hij wil Westerhof wel vergelijken met Robson. „Als trainer is Westerhof beter, Westerhof heeft meer verstand van voetbal dan Robson. Maar met Robson had ik een beter persoonlijk contact. Voor jou kan Westerhof best een heel eerlijke man zijn. Ik zeg ook niet dat hij oneerlijk is. Hij is alleen tegen mij twee keer niet eerlijk geweest."

Wat de Braziliaan betreft is de relatie Romario-PSV definitief kapot. „Ik ga weg. Eerst de Europacup winnen en kampioen worden, dan ga ik weg. Ja, Monica heeft het naar haar zin in Eindhoven. Beter dan ik. Monica hoeft ook niet elke dag naar de Herdgang." Hij moet zelf ook lachen.

Dat van de Europacup winnen zegt hij zeker niet om lollig te zijn. „Wij spelen de finale tegen Marseille. Alleen Milan uit kan een beetje moeilijk zijn."

Hij redeneert met de logica van de echte liefhebber: stel een aanvallend elftal samen met spelers die flink willen werken, dan zorgt hij wel voor de doelpunten. Romario: „PSV moet aanvallend spelen, tegen Willem II of Porto of Milan, dat maakt niet uit. Met Linskens, Ellerman, Gerald en Numan op het middenveld."

Gerald Vanenburg over de grillige Braziliaan: „Weet je wat het is: Romario is beter dan Van Basten en Bergkamp en ook een beetje gekker. Maar laat hem maar gaan, je moet hem niet aan z'n kop zeiken. Dat gebeurt te veel. Laat hem maar lekker z'n gang gaan. Dan schopt hij ze er wel in."

Hans Westerhof kiest tegen Porto voor een offensieve ploeg. „Net als tegen AEK wil ik het middenveld sterker maken. Toen ging dat ten koste van een aanvaller, nu van een verdediger."

PSV speelt vanavond tegen de Portugese kampioen dus met drie verdedigers, inclusief Popescu, en vier aanvallers: Romario, Kieft, Vanenburg en Ellerman. De linkerkant wordt bestreken door Heintze en Numan, de rechterkant door Linskens en Vanenburg, Koeman krijgt een rol als verdedigende middenvelder.

● *Romario, trainend met trainer Hans Westerhof. „Monica heeft het naar haar zin in Eindhoven. Beter dan ik. Monica hoeft ook niet elke dag naar de Herdgang."*

Foto: ANP

Zege MVV 2

NLO - Nadat MVV's tweede n veertien dagen geleden de er met Fortuna had aangeveegd, gen nu de reserves van VVV 2 deruit: 2-3. Hoewel het in een r hoog tempo spelende MVV or de pauze veel sterker was, am de Venlose ploeg door Mart nten tegen de verhouding in op orsprong: 1-0. Na de thee was de ijd wat evenwichtiger, maar nu orde MVV wel. Sies Hofman alde knap de achterlijn, waarna ger Knarren voor de gelijkmaker rgde: 1-1. De VVV'ers herstelden h echter knap van deze klap en amen door Östreich weer op orsprong (1-2). De doorgebroken amate werd vervolgens na een appe aanval in het strafschopgeed gevloerd en Geyselaars' benut strafschop bracht MVV weer op lijke hoogte: 2-2. Tien minuten or het einde viel de beslissing, en Hofman zijn solo bekwaam afndde: 2-3.

res. divisie c

VV 2 -MVV 2	2– 3
Bosch 2 -Willem II 2	1– 4
OP 2 -Helmond Sp. 2	1– 6
da JC 2 -Eindhoven 2	afg.
V 2 -Fort. Sittard 2	afg.
C 2 -RKC 2	afg.

SV 2	9	8	1	0	17	31– 8
rt. Sittard 2	8	7	0	1	14	35–12
elmond Sp. 2	10	7	0	3	14	23–17
VV 2	10	6	1	3	13	20–15
AC 2	8	5	2	1	12	29–13
da JC 2	9	3	4	2	10	20–18
ndhoven 2	9	2	3	4	7	11–17
VV 2	10	2	2	6	6	13–22
en Bosch 2	10	2	2	6	6	13–26
illem II 2	10	2	2	6	6	13–29
OP 2	10	1	3	6	5	13–30
KC 2	9	0	2	7	2	11–25

ogramma:dinsdag 1 dec. 19.30 uur:
AC 2 -VVV 2
V 2 -MVV 2
da JC 2 -Fort. Sittard 2
OP 2 -Eindhoven 2
Bosch 2 -Helmond Sp. 2
C 2 -Willem II 2

sport kort

● ATLETIEK – De Internationale Amateur Atletiek Federatie (IAAF) heeft het wereldrecord op de 1500 meter, dat de Algerijn Noureddine Morceli 6 september in de Italiaanse plaats Rieti vestigde, aangepast. Na het bestuderen van de finishfilm werd het record vastgesteld op 3.28,82 in plaats van 3.28,86.

● VOETBAL – De Limburgse jeugd onder 15 jaar speelt vanavond in het kader van het NK om 19.00 uur op het terrein van FC ODA in Weert tegen Brabant.

● VOETBAL – Het Limburgs meisjesvoetbalteam heeft de uitwedstrijd, in het kader van het afdelingskamipioenschap van Nederland, tegen de afdeling Arnhem met 3-1 gewonnen.

● VOETBAL – In verband met de onverkwikkelijke gebeurtenissen rond het jeugdvoetbaltreffen van de A-teams van Simpelveld en MEC heeft Albert Vandenhove zijn jeugdbestuurslidmaatschap van SV Epen opgezegd. Hij kan niet langer overweg met de toegenomen agressiviteit der jeugdspelers.

sportprijsvraag

HEERLEN – Uitbetaling **toto 47** 1e prijs: geen winnaar; 2e prijs: 26 winnaars die elk f. 453,30 ontvangen; 3 e prijs: 398 winnaar die elk f 74,00 ontvangen.

'Limburg' actief in Handbalweek

HAARLEM – Een voor zestig procent uit Limburgers bestaand Oranje begint vandaag de voorbereiding op de kwalificatiewedstrijden voor het Europees kampioenschap, die vanaf mei volgend jaar op de kalender staan. De Haarlemse Handbalweek, in sporthal de Melkerij, is meteen het enige prestigieuze toernooi voor de mannen van bondscoach Guus Cantelberg in Nederland.

Het zeslandentoernooi is sterker bezet dan ooit. Oranje zal het vanaf vandaag tot en met zondag moeten opnemen tegen drie ploegen (Oostenrijk, Zwitserland en Noorwegen) die begin volgend jaar in Zweden deelnemen aan de wereldkampioenschappen. Gecompleteerd wordt het deelnemersveld met Japan en België.

Tot mei volgend jaar, wanneer Nederland de EK-kwalificatiereeks opent met een thuiswedstrijd tegen Israel, heeft bondscoach Guus Cantelberg een druk programma samengesteld met in totaal bijna dertig interlands. De Gelener wil voor al met Limburgse spelers proberen kwalificatie voor het Europees kampioenschap, dat in 1994 in Portugal wordt gehouden, af te dwingen. Negen van de vijftien geselecteerde spelers voor de Haarlemse Handbalweek spelen bij Limburgse clubs.

Doel van de intensieve oefencampagne is om gedegen aan de start te verschijnen van de kwalificatiewedstrijden voor het EK. Daarin begint Oranje met twee thuiduels tegen achtereenvolgens Israel en Griekenland. Daarna volgen kort achter elkaar een thuis- en een uitwedstrijd tegen Duitsland. In oktober staan de wedstrijden in Griekenland en Israel op het programma, waarna de reeks wordt afgesloten met de 'dubbel' tegen Frankrijk. Alleen de groepswinnaar plaatst zich rechtstreeks voor het EK, terwijl de nummer twee nog een herkansing krijgt tegen lotgenoten uit andere groepen.

Selectie Oranje: Dick Mastenbroek, Patrick van Olphen, Lambert Schuurs (allen Sittardia), Ruud van de Broeck, Freek Aalmoes (beiden Aalsmeer), Marcel Eurelings, Harold Nusser, Remco Jongen, Claus Veerman (allen Blauw Wit), Robert Nijdam, Jop Hagreize (beiden E en O), Wil Jacobs, Gino Smits (beiden V&L), Peter Portengen en Henk Groener (beiden Swift Arnhem).

WK-kwalificatie voor de dames

HAARLEM – Het Nederlands damesteam probeert vanaf zaterdag in Litouwen bij de WK-kwalificatie een ticket te bemachtigen voor de mondiale eindstrijd, die volgend jaar in Noorwegen plaatsvindt. De ploeg van bondscoach Ton van Linder moet het in de poulewedstrijden opnemen tegen achtereenvolgens Zweden, Hongarije, Spanje, Taiwan en Noord-Korea. De eerste twee uit deze groep plaatsen zich voor het WK. In de andere groep nemen Bulgarije, Tsjechoslowakije, Japan, Italië, Frankrijk en Litouwen het tegen elkaar op.

De Oranje-dames hebben het met de groepsindeling getroffen. Nooit eerder zijn de prognoses zo optimistisch geweest. De beslissing over wel of geen plaatsing voor het WK valt waarschijnlijk al komend weekeinde. Zaterdag en zondag zijn de andere favorieten voor een WK-ticket, Zweden en Hongarije, tegenstander. Drie jaar geleden, bij de vorige WK-kwalificatie, won Oranje van beide landen. De tegenstand van de overige drie groepslanden wordt te gering geacht om een rol van betekenis te spelen.

In de Nederlandse ploeg zijn vijf Limburgse speelsters opgenomen: Laura Robben, Diana Mouton, Monique Gijsman en Lonneke Cornelisz van Swift Roermond en Carla Kleintjens van V&L.

Gouden handschoen voor Peter Schmeichel

Van onze sportredactie

PARIJS – Peter Schmeichel heeft in Parijs de Gouden Handschoen ontvangen. De doelman van de Deense voetbalploeg, die uitkomt voor Manchester United, kreeg de trofee vanwege zijn geweldige prestaties tijdens het afgelopen Europese voetbalkampioenschap in Zweden. Met stip was hij daar de beste keeper, zo stelde het bekende sportblad France Football. Op de vraag of hij zich ook een kans gaf in aanmerking te komen voor de Gouden Bal, de prijs voor Europa's beste speler van het jaar, antwoordde hij ontkennend. Schmeichel tipt Dennis Bergkamp of de Bulgaar Stoichkov van FC Barcelona.

voetbalpanorama

Frankrijk

De Franse voetbalbond is er zeker van dat de FIFA het WK 1998 aan Frankrijk zal toewijzen. Afgevaardigden van de wereldvoetbalorganisatie zijn enige weken geleden op bezoek geweest en hebben alle bestaande accommodaties nauwkeurig geïnspecteerd. De algemene indruk was zeer positief, zo zei een woordvoerder van de bond. De inspectiecommissie heeft de Fransen evenwel met een aardig probleem opgezadeld; er moet een nieuw en ultramodern stadion verrijzen, waar de openingswedstrijd en de finale kunnen worden gespeeld. Het Parc des Princes namelijk voldoet niet meer aan de hedendaagse eisen. De Franse voetbalbond wil in principe het nieuwe stadion op dezelfde plek in Parijs neerzetten.

Pele

De Braziliaan Pele blijft onophoudelijk in het nieuws. Nadat in Japan kort geleden een stadion zijn naam kreeg, werd hij onlangs tot president gekozen van de ISC: de International Soccer Club van Amerika. Van Pele wordt in deze functie verwacht dat hij de voetbalsport in de VS de nodige injecties zal geven. Met deze verkiezing zal Pele ongetwijfeld worden betrokken bij de organisatie van het WK voetbal in 1994.

Staking

De Europese profvoetballers zijn bereid te gaan staken als de wereldvoetbalbond FIFA de huidige beperkingen op het aantal buitenlandse spelers in de nationale competities opheft. Vertegenwoordigers van spelersorganisaties uit tien Europese landen bespraken maandag in Milaan wat zij kunnen ondernemen tegen de plannen van de FIFA om de grenzen voor voetballers volledig open te stellen. Sergio Campana, hoofd van de Italiaanse spelersorganisatie, zei dat staken niet wordt uitgesloten. Europese clubs mogen nu niet meer dan drie buitenlanders tegelijk opstellen. FIFA-baas Joseph Blatter wil vier spelers per elftal toelaten.

WK 2006

De Duitse voetbalbond wil zich kandidaat stellen voor de organisatie van de eindronde van het WK in 2006. De FIFA neemt over het gastland pas in 2000 een beslissing. De komende twee toernooien zijn aan de Verenigde Staten (1994) en Frankrijk (1998) toebedeeld. Japan lijkt de grootste kanshebber voor de wereldtitelstrijd in 2002.

Boskamp

Hoewel het niet zo best gaat met Koninklijke Voetbalvereniging Kortrijk, behoudt de gewezen eersteklasse-ploeg haar volledig vertrouwen in trainer Johan Boskamp. De Rotterdammer kreeg een nieuw driejarig contract aangeboden.

● *Voetbalvirtuoos Pele, nu president van de ISC.*

Gelijkspel biedt Oranje weinig soelaas

HONGKONG – De Nederlandse zaalvoetbalploeg heeft de tweede wedstrijd in de tweede ronde van de wereldtitelstrijd gelijk gespeeld. Het werd in Hongkong 3-3 tegen de Verenigde Staten. Door de remise staat Oranje er allerminst florissant voor. Weliswaar deelt de ploeg van coach Groenewoud na twee wedstrijden de eerste plaats met Brazilië, de vooruitzichten op een plaats bij de eerste twee zijn niet rooskleurig. „We spelen de laatste wedstrijd tegen Brazilië", aldus Groenewoud. „Dat is de wereldkampioen."

Brazilië versloeg Argentinië met 5-1 en passeerde Oranje door dat resultaat op doelsaldo. Brazilië heeft 7-3, Nederland 7-4, waardoor de Brazilianen tegen Nederland aan een puntendeling voldoende hebben voor kwalificatie voor de halve finales. Nederland wordt bij een nederlaag tegen de Brazilianen voorbijgestreefd door de Amerikanen, die de zwakke Argentijnen niet zullen laten ontsnappen.

De nationale ploeg speelde tegen de Verenigde Staten de beste wedstrijd van het toernooi. Oranje nam in de zevende minuut de leiding door Erik Merk, die een solo fraai afrondde (1-0). Nog voor de rust bogen de Amerikanen de achterstand om in 1-2.

De tweede helft begon spetterend. Binnen drie minuten vielen evenzovele doelpunten. Bakker tekende voor 2-2, Fernandez voor 2-3 en Patrick Duyzings uit een vrije trap voor 3-3. Hoewel de strijd op en neer golfde en beide ploegen vele doelrijpe mogelijkheden creëerden, werd 3-3 de eindstand.

Krajicek in Grandslam-cup

MÜNCHEN – Richard Krajicek is één van de acht geplaatste spelers bij het toernooi om de Grandslam-cup, dat in de tweede week van december in München wordt gehouden. De twintigjarige Hagenaar, aanvankelijk de nummer negen van de lijst met beschermde spelers, profiteert van de absentie van Jim Courier. De Amerikaan bedankte voor het toernooi, omdat hij zich volledig wil voorbereiden op de Daviscup-finale tegen Zwitserland. Boris Becker, de winnaar van de ATP-Masters, ontbreekt eveneens in München. De Duitser heeft geen zin in het afsluitende evenement.

Recordwinst Wimbledon

LONDEN – Het tennistoernooi van Wimbledon heeft het afgelopen jaar de recordwinst van 38 miljoen gulden geboekt. Na aftrek van alle kosten en belastingheffingen bleef een bedrag over van ruim dertig miljoen gulden. Zoals gebruikelijk wordt het overschot naar de Britse tennisbond (LTA) overgemaakt. De inkomsten bij het Grandslam-toernooi zijn sinds 1980 sterk gestegen. Elk jaar werd bijna drie miljoen gulden meer verdiend.

Geen WK schaak in Los Angeles

DEN HAAG – De tweekamp om de wereldtitel schaken zal in augustus 1993 niet in Los Angeles gehouden worden. De metropool uit Californië heeft zich definitief teruggetrokken als organisator. Californië had zich bereid verklaard 12 miljoen dollar te steken in de match tussen wereldkampioen Kasparov en de uitdager, de winnaar van de tweekamp tussen Timman en Short die op 10 januari in het Spaanse Escorial begint. Na de rassen-onlusten in de stad ziet Los Angeles af van de wereldtitelstrijd.

Jo Malik stopt

GRONSVELD – Jo Malik, momenteel speler-trainer bij Mheerder Boys, heeft besloten een punt achter zijn actieve voetbalcarrière te zetten. Nadat hij in het begin van het huidige voetbalseizoen zijn kuitbeen brak, is nadien gebleken dat de operatie niet geslaagd is en dat er weer opnieuw geopereerd moet worden. Malik, hij voetbalde o.a. voor eersteklasser SCG en hoofdklasser Caesar, heeft thans besloten definitief te stoppen.

sport kort

● BRIDGE – De Bestuurlijke Commissie Topbridge (BCT) heeft vijf paren aangewezen voor de kernploeg. Het zijn Westra-Leufkens, De Boer-Muller, Van der Neut-Nooijen, Jansen-Westerhof en Kirchhoff-Westra. Uit de kernploeg worden de drie paren gekozen die Nederland in juni 1993 zullen vertegenwoordigen op de Europese titelstrijd in Menton, Frankrijk.

sport in cijfers

TAEKWONDO

Limburgse kampioenschappen. B-klasse. Pupillen Dames B; 1. Crijns, 2. Gerlofsma, 3. De Boer. Pupillen Heren B 1. Scholtz, 2. Sturmans, 3. Ramakers. Aspiranten Dames B; 1. Joosten, 2. Nowacki, 3. Vloedmans. Aspiranten Heren B; 1. Foreman, 2. Van Lent, 3. Menzo. Junioren Dames B; 1. Huys, 2. Van Deursen. Junioren Heren B; 1. Faessen, 2. Chih. Senioren Dames B; 1. Jans, 2. Beenders, 3. Beerren. Senioren Heren B; 1. Van Lierop, 2. Mesaric, 3. Edelbloedt. **A-klasse**; Aspiranten Dames A. 1. Seo, 2. Schunken, 3. Handring. Aspriranten A; 1. Van Maenen, 2. Nairi, 3. Van de Meer. Junioren Dames A; 1. Seo, 2. Wolffs. Junioren Heren A; 1. Walraven, 2. El Asri, 3. Jakjough. Senioren Dames A; 1. Purnot, 2. Willems, 3. Jennekens. Senioren Heren A; 1. Beckers, 2. Janssen, 3. Vroemen.

BASKETBAL

Amerikaanse profcompetitie: Atlanta Hawks - Boston Celtics 101-97, Sacramento Kings - Seattle SuperSonics 103-99.

SCHAKEN

Moskou. Aljechin-Memorial, vierde ronde: Kamski - Timman 1-0, Anand - Salov 1/2-1/2, Gelfand - Sjirov afg, Karpov - Joesoepov afg. **Stand**: 1. Gelfand 2 1/2 + 1, 2. Anand, Kamski 2 1/2, 4. Salov 2, 5. Joesoepov 1 1/2 + 1, 6. Karpov, Sjirov 1 + 1, 8. Timman 1.

ZAALVOETBAL

Hongkong. WK, tweede ronde. Groep A: Nederland - Verenigde Staten 3-3 (1-2). 7. Merk 1-0, 10. Eck 1-1, 15. Fernandez 1-2, 21. Bakker 2-2, 22. Fernandez 2-3, 24. Duyzings 3-3. Brazilië - Argentinië 5-1. **Stand**, Brazilië 2-3, Nederland 2-3, USA 2-2, Argentinië 2-0.
Groep B: Iran - Spanje 4-2, België - Polen 4-1. **Stand**: Iran 2-4, België 2-2, Spanje 2-2, Polen 2-0.

AUTOSPORT

Rally van Groot-Brittannië, veertiende en laatste wedstrijd voor het wereldkampioenschap. Stand na de derde etappe en 27 van de 34 klassementsproeven: 1. Sainz/Moya (Spa) Toyota Celica Turbo 3 uur, 56 minuten, 27 seconden, 2. Kankkunen/Piironen (Fin) Lancia Delta Integrale op 1.06, 3. Vatanen/Berglund (Fin/Zwe) 2.53, 4. Alen/Kivimaki (Fin) Toyota Celica Turbo 3.35, 5. Biasion/Siviero (Ita) Ford Sierra Cosworth 3.46, 6. McRae/Ringer (GBr) Subaru Legacy 4.06.